Strateška procjena utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine (Radna verzija)

Zeleni servis d.o.o.
svibanj, 2018.

Naručitelj:	**Grad Komiža**
PREDMET:	**Strateška procjena utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine (Radna verzija)**
Izrađivač:	**Zeleni servis d.o.o., Split**
Broj projekta:	45 / 2017 - 1
Voditelj izrade:	Boška Matošić, dipl. ing. kem. teh. Tel: 021/325-196
Suradnici:	Dr.sc. Natalija Pavlus, mag. biol.
	Mihael Drakšić, mag. oecol.
	Marin Perčić, dipl. ing. biol. i ekol. mora
	Nela Sinjković, mag. biol. et oecol. mar.
	Ana Ptiček, mag.oecol.
	Josipa Mirosavac, mag. oecol.
	Tina Veić, mag. oecol. et prot. nat.
	Smiljana Blažević, dipl. iur.
Direktorica:	Smiljana Blažević, dipl. iur.
Datum izrade:	Split, svibanj, 2018.

M.P.

ZELENI SERVIS d.o.o. *– pridržava sva neprenesena prava*
ZELENI SERVIS d.o.o. *nositelj je neprenesenih autorskih prava sadržaja ove dokumentacije prema članku 5. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima RH (NN 167/03). Zabranjeno je svako neovlašteno korištenje ovog autorskog djela, a napose umnožavanje, objavljivanje, davanje dobivenih podataka na uporabu trećim osobama kao i uporaba istih osim za svrhu sukladno ugovoru između* ***Naručitelja*** *i* ***Zelenog servisa****.*

SADRŽAJ:

1 UVOD 5
1.1 Podaci o Gradu Komiži 6
2 KRATAK PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZRADE SRP-A GRADA KOMIŽE S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA ILI PROGRAMIMA 7
2.1 Razvojni projekti Grada Komiže 13
2.2 Odnos Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima 19
2.3 Odnos Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje 2015.-2020. s Prostornim planom Grada Komiže i prostornim planovima uređenja jedinica lokalne samouprave s kojima Grad Komiža graniči 25
2.4 Odnos Strateškog razvojnog programa Grada Komiže sa strategijama razvoja jedinica lokalne samouprave (JLS) s kojima Grad Komiža graniči 26
3 PODACI O POSTOJEĆEM STANJU OKOLIŠA 28
3.1 Inicijalna procjena postojećeg stanja i okolišnih problema 28
3.2 Flora, fauna, ekološka mreža i zaštićena područja 31
3.2.1 Staništa 31
3.2.2 Ekološka mreža 31
3.2.3 Zaštićena područja 31
3.3 Tlo i poljoprivreda 35
3.4 Šumarstvo i lovstvo 36
3.4.1 Šumarstvo 36
3.4.2 Lovstvo 37
3.5 Kvaliteta zraka 37
3.6 Klima 38
3.7 Vode 39
3.7.1 Pregled stanja vodnog tijela 39
3.7.2 Površinske vode 39
3.7.3 Vodno tijelo podzemne vode 43
3.7.4 Priobalna vodna tijela 44
3.7.5 Poplave i suše 46
3.8 More 53
3.9 Krajobraz 55
3.10 Stanovništvo i zdravlje ljudi 56
3.11 Kulturno-povijesna baština 56
3.12 Infrastruktura 59
3.13 Gospodarenje otpadom 60
4 OKOLIŠNE ZNAČAJKE PODRUČJA NA KOJA PROVEDBA SRP-A GRADA KOMIŽE MOŽE ZNAČAJNO UTJECATI 60
5 POSTOJEĆI OKOLIŠNI PROBLEMI KOJI SU VAŽNI ZA SRP GRADA KOMIŽE I MOGUĆI RAZVOJ OKOLIŠA BEZ PROVEDBE 61
5.1.1 Flora, fauna, ekološka mreža i zaštićena područja 61
5.1.2 Tlo i poljoprivreda 61
5.1.3 Šume i lovstvo 62
5.1.4 Kvaliteta zraka 62
5.1.5 Klimatske promjene 62
5.1.6 Vode i more 63
5.1.7 Krajobraz 63
5.1.8 Stanovništvo i zdravlje ljudi 64
5.1.9 Kulturno-povijesna baština 64
5.1.10 Infrastruktura 64
5.1.11 Gospodarenje otpadom 65

6 CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA USPOSTAVLJENI PO ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I SPORAZUMA KOJI SE ODNOSE NA SRP GRADA KOMIŽE....66
7 VJEROJATNO ZNAČAJNI UTJECAJI NA OKOLIŠ SRP-A GRADA KOMIŽE....71
7.1 Utjecaji na zaštićena područja....75
7.2 Utjecaji na tlo....85
7.3 Utjecaji na šume i šumska zemljišta....94
7.4 Utjecaj na vode/more....104
7.5 Utjecaji na kvalitetu zraka....116
7.6 Utjecaji na stanovništvo i zdravlje ljudi....126
7.7 Utjecaji na krajobraz....135
7.8 Utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu....145
7.9 Utjecaji od otpada....156
7.10 Utjecaji na infrastrukturu....166
7.11 Vjerojatnost nastanka kumulativnih utjecaja....175
7.12 Mogući prekogranični utjecaji....175
8 VARIJANTNA RIJEŠENJA PLANIRANIH AKTIVNOSTI....176
9 GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU....177
9.1 Podaci o ekološkoj mreži....177
9.1.1 Obilježja ciljnih vrsta područja Ekološke mreže RH unutar granica Grada Komiže....186
9.2 Opis mogućih značajnih utjecaja na ciljne vrste i staništa područja Ekološke mreže RH 203
9.2.1 Mogući utjecaji projekata planiranih SRP-om Grada Komiže na ciljne vrste područja EM RH 203
9.2.2. Mogući utjecaji projekata planiranih SRP-om Grada Komiže na ciljna staništa područja EM RH....214
9.3 Kumulativni utjecaj....232
9.4 Prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe SRP Grada Komiže na ekološku mrežu i program praćenja stanja....235
9.5 Zaključak....239
10 MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA UKLJUČUJUĆI MJERE SPRJEČAVANJA, SMANJENJA I UBLAŽAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA PROVEDBE SRP-A GRADA KOMIŽE 240
10.1 Prijedlozi mjera/smjernica za ublažavanje utjecaja na okoliš....240
10.2 Program praćenja stanja okoliša....242
11 ZAKLJUČCI I PREPORUKE....243
12 OSTALI PODACI I ZAHTJEVI KOJI SU UTVRĐENI PRILIKOM ODREĐIVANJA SADRŽAJA STRATEŠKE STUDIJE....247
13 IZVORI PODATAKA....249
14 POPIS PROPISA....250
15 PRILOZI....251

1 UVOD

Strateška procjena utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu SPUO) je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Provedba postupka strateške procjene definirana je Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18) i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 03/17) u daljnjem tekstu Uredba.

Ova strateška studija određuje, opisuje i procjenjuje očekivane značajne učinke na okoliš koje može uzrokovati provedba **Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine** (u daljnjem tekstu SRP) koji predstavlja temeljni, krovni dokument kojim se definiraju smjerovi društvenog i gospodarskog razvoja na lokalnoj razini. Navedeni dokument sadrži viziju, ciljeve i prioritete razvoja prepoznate od strane ključnih dionika na lokalnoj razini.

Grad Komiža je nositelj izrade i donošenja SRP-a i tijelo nadležno za provedbu Postupka strateške procjene te je donesen Zaključak o pristupanju izradi Strategije razvoja Grada Komiže[1] (Klasa: 022-05/14-03/08, Ur. broj: 2190/02-02-14-01, od 28. veljače 2014. godine). Izrađivač SRP-a je tvrtka MICRO projekt d.o.o., iz Splita.

Nadležno tijelo, Uprava za zaštitu prirode, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike donijelo je Rješenje[2] da je za Strateški razvojni program Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine obavezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (Klasa: UP/I 612-07/17-71/224, Ur. broj: 517-07-2-2-17-4, od 13. lipnja 2017.).

Grad Komiža donio je Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa za razdoblje od 2015. do 2020. godine[3] (Klasa: 022-05/17-03/43, Ur. broj: 2190/02-02-17-01, od 23. listopada 2017. godine).

Grad Komiža donio je Odluku[4] od sadržaju strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa za razdoblje od 2015.-2020. godine (Klasa 022-05/17-03/49, Ur. broj: 2190/02-02-17-01, od 11.prosinca 2017 godine).

[1] Prilog 15.4. – Zaključak o pristupanju izradi Strategije razvoja Grada Komiže za razdoblje 2014. do 2020. godine
[2] Prilog 15.5. –Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o obaveznoj provedbi Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za SRP Grada Komiže za razdoblje 2015. do 2020. godine
[3] Prilog 15.6. – Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa
[4] Prilog 15.7. - Odluka od sadržaju strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa za razdoblje od 2015.-2020. godine

1.1 Podaci o Gradu Komiži

Naziv i sjedište pravne osobe	**Grad Komiža** **Hrvatskih mučenika 17** **21485 Komiža**
Matični broj subjekta	**2769964**
OIB	**52006191628**
Ime i prezime odgovorne osobe	**Tonka Ivčević, dipl.oec., gradonačelnica**
Telefon	**021 713 644**
e-mail	tonka.ivcevic@gmail.com

U nastavku dokumenta, u Prilogu 15.1. priložena je „Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u iz 2007“ Grada Komiže.

Grad Komiža je za potrebe izrade ove strateške procjene angažirao tvrtku Zeleni servis d.o.o. iz Splita.
Ovlaštenje tvrtke Zeleni servis d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša te izradu poglavlja prihvatljivosti programa za ekološku mrežu nalaze se u Prilozima 15.2. i 15.3..

2 KRATAK PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZRADE SRP-A GRADA KOMIŽE S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA ILI PROGRAMIMA

Strategija razvoja Grada Komiže je krovni planski dokument kojim se određuju dugoročne smjernice za ekonomski, društveni i infrastrukturni razvoj do 2020. godine.
Na temelju analize trenutnog stanja ovim se strateškim dokumentom identificiraju razvojni potencijali grada te se u svrhu njihovih ispunjenja predlažu razvojni prioriteti i mjere. Uz specifičnosti samog Grada, prilikom kreiranja razvojnih mjera, uzeti su u obzir i prioriteti razvoja šireg područja - Županije i Republike Hrvatske, sukladno relevantnim strateškim dokumentima.

Vizija Grada Komiže predstavlja strateške razvojne smjernice za petogodišnje razdoblje te saženu i jasnu zamisao o željenom stanju Grada u budućnosti. Predložena vizija ima svoj kontinuitet u navedenom razdoblju i referira se na ključne točke u razvoju, a zasniva se na rezultatima izrađene analize stanja, održanih radnih skupina te izrađene SWOT analize.

Vizija Grada Komiže za razdoblje 2015. – 2020. glasi;

Promicanje održivog gospodarskog i turističkog razvoja, koristeći prirodne, kulturne, socijalne i druge lokalne resurse te promicanje odgovornog i aktivnog sudjelovanja u procesima održivog razvoja.

Iz definirane vizije proizašla su četiri strateška cilja koja su opisana u nastavku.

SC 1: Razvoj kvalitete života

SC 2: Razvoj gospodarstva

SC 3: Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine

SC 4: Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika

SC 1 RAZVOJ KVALITETE ŽIVOTA			
PRIORITET	**AKTIVNOST**	**MJERA**	**PROJEKTI**
1.1. IZGRADNJA, UNAPRJEĐENJE I ODRŽAVANJE INFRASTRUKTURE GRADA KOMIŽE	1.1.1. UNAPREĐENJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	1.1.1.1.Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje	Desalinizator
			Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)
			Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži
			Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostirna-i Biševo izrada projektne dokumentacije
			Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže
			Probni rad za dvije bušotine – hidrogeološka studija
			Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova
			Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav-projektna dokumentacija
		1.1.1.2. Unaprjeđenje sustava zbrinjavanja otpada	Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće
			Izgradnja reciklažnog dvorišta
			Uspostava sustava zelenih otoka
		1.1.1.3. Unaprjeđenje cestovnog prometnog sustava i prometne infrastrukture	Proširenje DC D-117
			Gradska cestovna mreža-modernizacija
			Cesta do naselja Oključna
			Uređenje protupožarnih i poljskih puteva
			Novi kolni ulaz u Grad Komižu - projektna dokumentacija
			Uređenje autobusnog terminala
			Javna garaža – projektna dokumentacija
			Prometna studija
			Električne punionice
			Pokretna stanica za gorivo
		1.1.1.4. Unaprjeđenje pomorskog prometnog sustava i pomorske infrastrukture	Produženje lukobrana-projektna dokumentacija
			Državna linija Komiža-Biševo
			Međuotočno povezivanje
			Uređenje zgrade lučke kapetanije
			Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) – otok Biševo
			Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo
			Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) – otok Biševo
		1.1.1.5. Uređenje javnih površina, plaža i šetnica	Uređenje plaža na području Grada
			Uređenje gradskih parkova
			Uređenje šetnica (Velo žalo)
			Uređenje rive – treća faza
		1.1.1.6. Unaprjeđenje zračnog prometnog sustava	Izgradnja heliodroma
		1.1.1.7. Ostala komunalna infrastruktura	Proširenje groblja
			Modernizacija javne rasvjete
			WI FI infrastruktura
			Meteorološka stanica
	1.1.2.UNAPREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTUKTURE	1.1.2.1 Izgradnja unapređenje i opremanje društvene infrastrukture	Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža
			Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža
			Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD
			Uređenje i opremanje Spomen doma
			Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice
			Bašta- rekonstrukcija
			Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)
			Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra
			Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju

1.2. POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA STANOVNIKA	1.2.1. POBOLJŠANJE UVJETA STANOVANJA	1.2.1.1. Izgradnja stambene infrastrukture	POS stanovi
	1.2.2. PROVEDBA SOCIJALNH PROGRAMA	1.2.2.1 Provedba programa za osobe treće životne dobi	Dnevni boravak za starije osobe
			Pomoć u kući starijim osobama
		1.2.2.2. Provedba programa potpore obiteljskom životu	Provedba lokalne pro-natalitetne politike

SC 2 RAZVOJ GOSPODARSTVA			
PRIORITET	**AKTIVNOST**	**MJERA**	**PROJEKTI**
2. 1. RAZVOJ RIBARSTVA I POVEZANIH DJELATNOSTI	2.1. 1 STVARANJE UVJETA ZA KONKURENTNO I ODRŽIVO RIBARSTVO	2.1.1.1. Izgradnja ribarske infrastrukture uključujući povezane djelatnosti	Ribarska luka Komiža
			Gradnja suhog veza
			Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova
			Uređenje ribarnice
2.2 RAZVOJ KONKURENTNE I ODRŽIVE POLJOPRIVREDE	2.2.1. STVARANJE UVJETA ZA RAZVOJ KONKURENTNE I ODRŽIVE POLJOPRIVREDE	2.2.1.1. Izgradnja poljoprivredne infrastrukture	Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju
			Obnova zapuštenih poljskih puteva
			Izrada studije izvodljivosti sustava za navodnjavanje
			Otkupna stanica
			Hladnjača za agrume
		2.2.1.2 Zaštita autohtonih sorti	Zaštita Komiškog rogača
			Banka sjemenja
			Zaštita autohtonih vinskih sorti
2.3 RAZVOJ TURIZMA TEMELJENOG NA OSOBITOSTIMA PODRUČJA	2.3.1 RAZVOJ NAUTIČKOG TURIZMA	2.3.1.1. Izgradnja nautičke turističke infrastrukture	Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture
			Uređenje vanjskih vezova na lukobranu
			Izgradnja sidrišta u uvali Porat
			Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci
	2.3.2 DIVERZIFIKACIJA TURISTIČKE PONUDE	2.3.2.1. Izgradnja i poticanje stvaranja turističkih sadržaja veće dodane vrijednosti	Biciklističke staze
	2.3.3. POTICANJE RAZVOJA TURISTIČKIH USLUGA	2.3.3.1. Poticanje izgradnje smještajnih kapaciteta i unapređenje postojećih	Izgradnja „Boutique“ hotela
			Modra špilja d.d.- uređenje
2.4. POTICANJE POVEZIVANJA	2.4.1 STVARANJE PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE	2.4.1.2. Izgradnja poslovnih objekta za ostale potrebe gospodarskih subjekata	Poduzetnička zona Ravno
			TZ Barijoška – izrada UPU
			Rogači- gradski projekt B –izrada idejno urbanističko rješenje
		2.4.1.2. Izgradnja poslovnih objekta za ostale potrebe gospodarskih subjekata	Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika
			Izgradnja trgovačkog centra

2.5. POTICANJE POSLOVANJA GOSPODARSKIH SUBJEKATA	2.5.1. POTPORA OSNIVANJU NOVIH GOSPODARSKIH SUBJEKATA I ZAPOŠLJAVANJA	2.5.1.1. Provedba programa potpora i poticaja na lokalnoj razini	Program poticanja zapošljavanja i razvoja poduzetništva

SC 3 OČUVANJE I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE			
PRIORITET	**AKTIVNOST**	**MJERA**	**PROJEKTI**
3.1. OBNOVA I ZAŠTITA MATERIJALNIH I NEMATERIJALNIH KULTURNIH DOBARA	3.1. 1 ZAŠTITA I OBNOVA MATERIJALNE KULTURNE BAŠTINE	3.1.1.1. Restauracija i pokretnih i nepokretnih materijalnih kulturnih dobara	Muster
			Palača Zanchi
			Crkva sv Marije (Gusarica)
			Otvoreni depo ribarske zbirke
			Konzervatorsko-restauratorske radionice
	3.1.2 ZAŠTITA I OBNOVA NEMATERIJALNE BAŠTINE	3.1.2.1 Zaštita i očuvanje jezika, dijalekta i govora kao nematerijalne kulturne baštine	Potpora očuvanju komiškog dijalekta
			Organiziranje sata zavičajnog govora za učenike osnovne škole
			Izrada ilustrirane knjige za djecu sa tematikom komiškog dijalekta
		3.1.2.2. Zaštita pučke vrednote komiške falkuše	Vještina brodogradnje; obnova i održavanje falkuša
			Radionice o falkuši,
			Umijeće plovidbe i načini ribarenja
		3.1.2.3. Zaštita ceremonije paljenja broda na svetkovinu sv. Mikule	Uvrštavanje svetkovine na Listu nematerijalne baštine
3.2 KORIŠTENJE PRIRODNE BAŠTINE NA ODRŽIV NAČIN	3.2.1 USPOSTAVA OKOLIŠNO PRIHVATLJIVE TRANSPORTNE MREŽE	3.2.1.1 Zeleni promet	Vozila na električni pogon
	3.2.2. USPOSTAVA INFRASTURKTURE ZA ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNE BAŠTINE	3.2.2.1 Izgradnja i opremanje posjetiteljske i prateće infrastrukture	Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)
			Tematski putevi i staze

3.3 UMREŽAVANJE I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE U JEDINSTVENU I PREPOZNATLJIVU CJELINU	3.3.1. USPOSTAVA INFRASTRUKUTRE ZA UMREŽAVANJE I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE	3.3.1 .1 Izgradnja i opremanje turističko informativnih centara i uspostava tematskih itinerarija	Eko-muzej Komiža- Interpretacijski centar TERRA MARIQUE
			Tematske staze Eko muzeja
			Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku
			Uspostava geo-parka
			Arheološki park na Palagruži
	3.3.2 PROMOCIJA PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE	3.3.2 .1. Potpora manifestacijama usmjerenima promicanju kulturne i prirodne baštine	Rota Palagružona
			Dani Rogača
			Doni Sv. Mikule
	3.3.3. ODGOVORNO UPRAVLJANJE KULTURNOM I PRIRODNOM BAŠTINOM	3.3.3.1. Osnivanje pravnih osoba za upravljanje kulturnom i prirodnom baštinom	Uspostava Geo Parka
	3.3.4 POTPORA OBNOVE I ODRŽIVOG I PRIRODNE BAŠTINE	3.3.4.1. Provedba programa potpore organizacijama u području kulturne i prirodne baštine	Program potpore neprofitnim organizacijama
			Edukacija i radionice
		3.3.4.2. Sudjelovanje u partnerskim projektima usmjerenima održivom korištenju prirodne i kulturne baštine	Etno-eko sela
			Obnova i očuvanje suhozida

SC 4 OSNAŽIVANJE I UMREŽAVANJE RAZVOJNIH DIONIKA			
PRIORITET	**AKTIVNOST**	**MJERA**	**PROJEKTI**
4.1. RAZVOJ SOCIJALNOG KAPITALA LOKALNE ZAJEDNICE	4.1. 1. UKLJUČIVANJE MLADIH I OBRAZOVANIH LJUDI U SOCIJALNI I GOSPODARSKI ŽIVOT GRADA KOMIŽE	4.1.1.1. Povezivanje s ustanovama visokoškolskog obrazovanja	Programi društveno korisnog učenja
		4.1.1.2. Program stipendiranja i praćenja mladih na školovanju	Stipendije
			Programi stručnog usavršavanja
	4.1.2. RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA	4.1.2.1. Razvoj neprofitnih organizacija u djelatnostima kulture, športa, zaštite okoliša, razvoja civilnog društva	Program potpore neprofitnim organizacijama
			Partnerski projekti Grada i neprofitnih organizacija

4.2. UMREŽAVANJE S ORGANIZACIJAMA, TIJELIMA LOKALNE I REGIONALNE UPRAVE NA LOKALNOM, NACIONALNOM I TRANSNACIONALNOM NIVOU	4.2.1 UMREŽAVANJE I AKTIVNO SUDJELOVANJE U PARTNERSKIM ORGANIZACIJAMA I PROJEKTIMA	4.2.1.1. Umrežavanje pomoću fondova i programa EU	LAG/FLAG
			Bratimljenje gradova
			Razmjene mladih
			Sudjelovanje u partnerskim projektima usmjerenim jačanju vještina i kapaciteta stanovnika Grada Komiže
			Unlock your potential ESF POLJSKA

2.1 Razvojni projekti Grada Komiže

Strateškim razvojnim programom Grada Komiže, za razdoblje 2015. – 2020. godine, definirano je 113 razvojnih projekata kojima se planiraju postići zadani ciljevi.

Redni broj	Naziv projekta	Opis projekta	Mjera	Cilj
1.	Desalinizator	Izgradnja desalinizatora.	**1.1.1.1.**	**1. Razvoj kvalitete života**
2.	Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Izgradnja UPOV-a.	**1.1.1.1.**	
3.	Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Ukupna dužina planirane zatvorene kanalizacijske mreže je 4.460 m.	**1.1.1.1.**	
4.	Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo	Izrada projektne dokumentacije.	**1.1.1.1.**	
5.	Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže	Izgradnja 1.000 m kanala.	**1.1.1.1.**	
6.	Probni rad za dvije bušotine – hidrogeološka studija	Izrada hidrogeološke studije. Dvije bušotine stavljene u probni rad.	**1.1.1.1.**	
7.	Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Izgradnja 5.000 m vodovodne mreže.	**1.1.1.1.**	
8.	Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija	Izrada projektne dokumentacije.	**1.1.1.1.**	
9.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Sanacija 5.000 m^2 odlagališta.	**1.1.1.2.**	**1. Razvoj kvalitete života**
10.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	Planirano je jedno mobilno reciklažno dvorište.	**1.1.1.2.**	
11.	Uspostava zelenih otoka	Uspostava 3 zelena otoka.	**1.1.1.2.**	
12.	Proširenje DC D-117	Proširenje državne ceste.	**1.1.1.3.**	**1. Razvoj kvalitete života**

13.	Gradska cestovna mreža-modernizacija	Modernizirati će se 2 km gradske cestovne mreže.	**1.1.1.3.**	
14.	Cesta do naselja Oključna	Izgradnja i uređenje 5 km ceste.	**1.1.1.3.**	
15.	Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Uređenje 20 km protupožarnih i poljskih puteva.	**1.1.1.3.**	
16.	Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Izrada projektne dokumentacije.	**1.1.1.3.**	
17.	Uređenje autobusnog terminala	Uređenje 500 m^2 autobusnog terminala.	**1.1.1.3.**	
18.	Javna garaža – projektna dokumentacija	Izrada projektne dokumentacije.	**1.1.1.3.**	
19.	Prometna studija	Izrada prometne studije.	**1.1.1.3.**	
20.	Električne punionice	Izgradnja 1 električne punionice.	**1.1.1.3.**	
21.	Pokretna stanica za gorivo	Nabava 1 pokretne stanice za gorivo.	**1.1.1.3.**	
22.	Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Izrada projektne dokumentacije.	**1.1.1.4.**	**1. Razvoj kvalitete života**
23.	Državna linija Komiža-Biševo	Uspostavljanje 1 državne linije.	**1.1.1.4.**	
24.	Međuotočno povezivanje	Jedna koncesija za obavljanje međuotočnog povezivanja.	**1.1.1.4.**	
25.	Uređenje zgrade lučke kapetanije	Uređenje 44,70 m^2 prostora.	**1.1.1.4.**	
26.	Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Postavljanje 25 novih vezova.	**1.1.1.4.**	
27.	Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo	Postavljanje 10 novih vezova.	**1.1.1.4.**	
28.	Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Izgradnja 30 novih sidrišta.	**1.1.1.4.**	
29.	Uređenje plaža na području Grada	Uređenje 4.000 m^2 plaža.	**1.1.1.5.**	**1. Razvoj kvalitete života**
30.	Uređenje gradskih parkova	Uređenje 4.500 m^2 zelenih površina.	**1.1.1.5.**	
31.	Uređenje šetnica (Velo žalo)	Uređenje 1.500 m šetnice.	**1.1.1.5.**	
32.	Uređenje rive – treća faza	Uređenje 2.000 m^2 rive.	**1.1.1.5.**	
33.	Izgradnja heliodroma	Uređenje površine od 1.450 m^2.	**1.1.1.6.**	**1. Razvoj kvalitete života**
34.	Proširenje groblja	Izgradnja 120 grobnih mjesta.	**1.1.1.7.**	**1. Razvoj kvalitete života**
35.	Modernizacija javne rasvjete	Modernizacija 450 rasvjetnih tijela.	**1.1.1.7.**	**1. Razvoj kvalitete života**
36.	WI FI infrastruktura	Uspostavljanje 3 hot spot-a.	**1.1.1.7.**	
37.	Meteorološka stanica	Izgradnja 1 meteorološke stanice.	**1.1.1.7.**	

38.	Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Adaptacija zgrade dječjeg vrtića.	**1.1.2.1.**	**1. Razvoj kvalitete života**
39.	Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža	Uređenje 100 m^2 igrališta.	**1.1.2.1.**	
40.	Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD	Uređenje i adaptacija zgrade DVD-a.	**1.1.2.1.**	
41.	Uređenje i opremanje Spomen doma	Uređenje 290 m^2 Spomen doma.	**1.1.2.1.**	
42.	Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Sanacija 50 m^2 knjižnice.	**1.1.2.1.**	
43.	Bašta-rekonstrukcija	Rekonstrukcija 111 m^2 Bašte.	**1.1.2.1.**	
44.	Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Izgradnja 70 m^2 rezidencijalnog centra.	**1.1.2.1.**	
45.	Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Rekonstrukcija i uređenje 2.800 m^2 sportskog centra.	**1.1.2.1.**	
46.	Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	Rekonstrukcija 354 m^2 škole.	**1.1.2.1.**	
47.	POS stanovi	Izgradnja stambeno-poslovne građevine prema programu društveno poticane stanogradnje.	**1.2.1.1.**	**1. Razvoj kvalitete života**
48.	Dnevni boravak za starije osobe	Uređenje 50 m^2 društvenog doma.	**1.2.2.1.**	**1. Razvoj kvalitete života**
49.	Pomoć u kući starijim osobama	75 korisnika pomoći.	**1.2.2.1.**	
50.	Provedba pro-natalitetne politike	5 novih naknada godišnje.	**1.2.2.2.**	**1. Razvoj kvalitete života**
51.	Ribarska luka Komiža	Izrada projektne dokumentacije.	**2.1.1.1.**	**2. Razvoj gospodarstva**
52.	Gradnja suhog veza	Osigurati 50 suhih vezova.	**2.1.1.1.**	
53.	Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Označavanje dvaju mjesta za ukrcaj/iskrcaj.	**2.1.1.1.**	
54.	Uređenje ribarnice	Uspostavljena 3 mjesta za prodaju.	**2.1.1.1.**	
55.	Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Obnoviti 3 cisterne.	**2.2.1.1.**	
56.	Obnova zapuštenih poljskih puteva	Obnoviti 20 km zapuštenih puteva.	**2.2.1.1.**	
57.	Izrada studije izvodljivosti sustava za navodnjavanje	Izrada studije.	**2.2.1.1.**	
58.	Otkupna stanica	Uspostava 1 otkupne stanice.	**2.2.1.1.**	
59.	Hladnjača za agrume	15 korisnika hladnjače.	**2.2.1.1.**	

60.	Zaštita Komiškog rogača	Zaštita jedne sorte.	**2.2.1.2.**	**2. Razvoj gospodarstva**
61.	Banka sjemenja	Uspostava banke sjemenja.	**2.2.1.2.**	
62.	Zaštita autohtonih vinskih sorti	Zaštita 4 sorte.	**2.2.1.2.**	
63.	Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Postavljanje 10 novih ormarića.	**2.3.1.1.**	
64.	Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Uređenje vezova.	**2.3.1.1.**	
65.	Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Izgradnja sidrišta.	**2.3.1.1.**	
66.	Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima.	**2.3.1.1.**	
67.	Biciklističke staze	Uređenje 30 km biciklističkih staza.	**2.3.2.1.**	**2. Razvoj gospodarstva**
68.	Izgradnja „Boutique hotela“	Planirano 300 ležajeva.	**2.3.3.1.**	**2. Razvoj gospodarstva**
69.	Modra špilja d.d. - uređenje	1.000 m^2 uređenog objekta.	**2.3.3.1.**	
70.	Poduzetnička zona Ravno	Izgrađeno 4.000 m^2 poduzetničke zone.	**2.4.1.1.**	**2. Razvoj gospodarstva**
71.	TZ Barijoška – izrada UPU	Izrada UPU.	**2.4.1.2.**	**2. Razvoj gospodarstva**
72.	Rogači – gradski projekt B – izrada idejno urbanističko rješenje	Izrada IUR.	**2.4.1.2.**	
73.	Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Planirano 60 ležajeva.	**2.4.1.2.**	
74.	Izgradnja trgovačkog centra	Izgradnja 534,50 m^2 trgovačkog centra.	**2.4.1.2.**	
75.	Program poticanja zapošljavanja i razvoja poduzetništva	Ostvarenje 20 poticaja poduzetnicima godišnje.	**2.5.1.1.**	**2. Razvoj gospodarstva**
76.	Muster	Obnavljanje 561 m^2 objekta.	**3.1.1.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
77.	Palača Zanchi	Obnavljanje palače.	**3.1.1.1.**	
78.	Crkva sv. Marije (Gusarica)	Obnavljanje crkve.	**3.1.1.1.**	
79.	Otvoreni depo ribarske zbirke	Inventarizacija 200 jedinki.	**3.1.1.1.**	
80.	Konzervatorsko-restauratorske radionice	Planirana 1 radionica godišnje.	**3.1.1.1.**	
81.	Potpora očuvanju komiškog dijalekta	Planirana 1 radionica godišnje.	**3.1.2.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
82.	Organiziranje sata zavičajnog govora za učenike osnovne škole	Planirane 2 radionice godišnje.	**3.1.2.1.**	
83.	Izrada ilustrirane knjige za djecu sa tematikom komiškog dijalekta	Tisak 1.000 komada.	**3.1.2.1.**	
84.	Vještina brodogradnje; obnova i održavanje falkuša	Planirana 1 radionica godišnje.	**3.1.2.2.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
85.	Radionice o falkuši	Planirana 1 radionica godišnje.	**3.1.2.2.**	

86.	Umijeće plovidbe i načini ribarenja	Planirana 1 radionica godišnje	**3.1.2.2.**	
87.	Uvrštavanje svetkovine na Listu nematerijalne baštine	Uvrštenje 3 nematerijalna dobra.	**3.1.2.3.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
88.	Vozila na električni pogon	Nabava 10 vozila na električni pogon.	**3.2.1.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
89.	Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Uređen centar za posjetitelje.	**3.2.2.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
90.	Tematski putevi i staze	Izgradnja i uređenje 5 km tematskih puteva i staza.	**3.2.2.1.**	
91.	Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	1 interpretacijski centar.	**3.3.1.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
92.	Tematske staze oko Eko muzeja	Uspostava 5 tematskih staza; tj. 2.500 metara uspostavljenih tematskih staza.	**3.3.1.1.**	
93.	Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Obnova jedne jastožere.	**3.3.1.1.**	
94.	Uspostava Geo Parka	Osnivanje 1 institucije.	**3.3.3.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
95.	Arheološki park na Palagruži - dokumentacija	Uspostava arheološkog parka.	**3.3.1.1.**	
96.	Rota Palagružona	Planirano 2.000 posjetitelja.	**3.3.2.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
97.	Dani Rogača	Planirano 1.000 posjetitelja.	**3.3.2.1.**	
98.	Doni sv. Mikule	Planirano 1.000 posjetitelja.	**3.3.2.1.**	
99.	Uspostava Geo Parka	Uspostava geo parka.	**3.3.3.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
100.	Program potpore neprofitnim organizacijama	Dodjela 20 potpora.	**3.3.4.1.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
101.	Edukacije i radionice	Održavanje 10 radionica.	**3.3.4.1.**	
102.	Etno – eko sela	Uspostava jednog eko etno sela.	**3.3.4.2.**	**3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine**
103.	Obnova i čuvanje suhozida	Obnova i očuvanje 1.000 m^2 suhozida.	**3.3.4.2.**	

104.	Programi društveno korisnog učenja	Uspostava 2 programa društveno korisnog učenja.	**4.1.1.1.**	**4. Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika**
105.	Stipendije	Dodjela 20 stipendija godišnje.	**4.1.1.2.**	**4. Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika**
106.	Programi stručnog usavršavanja	Planirano 100 sudionika stručnog usavršavanja.	**4.1.1.2.**	
107.	Program potpore neprofitnim organizacijama	Dodjela 20 potpora.	**4.1.2.1.**	**4. Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika**
108.	Partnerski projekti Grada i neprofitnih organizacija	Izrada 5 projekata.	**4.1.2.1.**	
109.	LAG/FLAG	Uspostava 2 umrežavanja.	**4.2.1.1.**	**4. Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika**
110.	Bratimljenje gradova	Uspostava 5 umrežavanja.	**4.2.1.1.**	
111.	Razmjene mladih	Uspostava 5 umrežavanja.	**4.2.1.1.**	
112.	Sudjelovanje u partnerskim projektima usmjerenim jačanju vještina i kapaciteta stanovnika Grada	Uspostava 5 umrežavanja.	**4.2.1.1.**	
113.	Unlock your potential ESF POLJSKA	Uspostava 1 umrežavanja.	**4.2.1.1.**	

2.2 Odnos Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima

Naziv odgovarajućeg plana	Ciljevi odgovarajućeg plana	Ciljevi Strateškog razvojnog programa Grada Komiže	Komentar
Europa 2020 – Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast	Glavni cilj strategije je stvaranje uvjeta za pametan, održiv i uključiv rast. Do kraja 2020. utvrđeno je pet ciljeva koji uključuju: zapošljavanje, istraživanje i razvoj, klimatske promjene/energiju, obrazovanje, socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva.	Cilj 1: Razvoj kvalitete života Cilj 2: Razvoj gospodarstva Cilj 3: Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine Cilj 4: Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika	Ciljevi SRP-a Grada Komiže u skladu su s Planom Europa 2020. Provedba socijalnih programa. Aktivnost 1.2.2. SRP-a (Provedba socijalnih programa) i Prioritet 4.1 SRP-a (Razvoj socijalnog kapitala lokalne zajednice) vezani su uz edukaciju i socijalno uključivanje i korak su prema smanjenju siromaštva kao u ciljevima plana Europa 2020.
Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.	Ciljevi: 1. Poticati konkurentnost poljoprivrede 2. Osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima i klimatskim promjenama 3. Postići uravnotežen teritorijalni razvoj ruralnih područja, uključujući stvaranje i očuvanje radnih mjesta Prioriteti: 1. Poticanje prijenosa znanja u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima 2. Jačanje konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede i povećanje poljoprivredne održivost 3. Promicanje organizacije prehrambenom lancu i upravljanje rizikom u poljoprivredi		Provedbom strateških ciljeva prioriteta i mjera SRP-a Grada Komiže doprinijeti će se poboljšanju uvjeta života u ruralnim područjima što je direktno usklađeno s prioritetom 6: Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima. Ciljem 2. SPR-a Grada Komiže (Razvoj gospodarstva) planiran je razvoj konkurentne i održive poljoprivrede te su aktivnosti i mjere koje proizlaze iz ovog cilja u skladu sa Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.

	4. Vraćanje, očuvanje i promicanje ekosustava ovisnih o poljoprivredi i šumarstvu 5. Promicanje učinkovitosti resursa i potpore pomak prema niskom razinom ugljika i klimatskih-elastični gospodarstva u poljoprivredi, prehrambenoj i šumarskog sektora 6. Promicanje socijalne uključenosti, smanjenje siromaštva i gospodarskog razvoja u ruralnim područjima		Cilj 2 usklađen je s prioritetima 3,5 i 6 PRR-a. Poticanje razvoja ruralnog turizma preko mjera definiranih unutar cilja 3. SRP-a direktno se doprinosi ostvarenju prioriteta 6 PRR-a.
Operativni program konkurentnost i kohezija 2014.-2020.	Cilj: 1. Ulaganje za rast i radna mjesta Prioriteti. 1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 3. Poslovna konkurentnost 4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6. Zaštita okoliša i održivost resursa 7. Povezanost i mobilnost 8. Socijalno uključivanje i zdravlje. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje 9. Tehnička pomoć		Strateški Cilj 1 SRP-a Grada Komiže Razvoj kvalitete života usklađen je s investicijskim prioritetom 6i Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve, te s investicijski prioritetom 6ii Ulaganje u vodni sektor kako bi ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve. Također ciljem 1. SRP-a grada Komiže ostvariti će se Cilj Operativnog plana koji se odnosi na socijalno uključivanje i zdravlje. Ciljem 2. SRP-a Grada Komiže planiran je razvoj gospodarstva dok je Ciljem 4. planiran razvoj lokalne zajednice te povezivost i mobilnost.

Operativni program Učinkovitosti ljudski potencijali (OPULJP) 2014.-2020.	Osnovni cilj Operativnog programa je pridonijeti rastu zapošljavanja i jačanju socijalne kohezije u Hrvatskoj.		Aktivnost 2. SRP-a Grada Komiže odnosi se na potporu u osnivanju novih gospodarskih subjekata te zapošljavanje kroz provedbu programa potpora zapošljavanja na lokalnoj razini što je u skladu s Operativnim programom i njegovim ciljem. Direktna usklađenost postići se kroz investicijske prioritete 8ii, 10iii, 11i, 11ii OPULJP-a. Usklađenost s prioritetima 8ii se indirektno postiže putem razvoja ruralnog turizma na području Grada koji će utjecati na povećanje prihoda i zaposlenosti, dok će razvoj poduzetništva pridonijeti zapošljavanju nezaposlenih osoba, odnosno integraciji mladih na tržište rada. Usklađenost s prioritetom 10iii se postiže putem mjera definiranih unutar strateškog razvojnog programa kojim se osigurava neformalno obrazovanje. Kroz svoj redovan rad i provođenje svakodnevnih aktivnosti, tijela lokalne samouprave na indirektan način će sudjelovati u ostvarenju investicijskog prioriteta 11i OPULJP koji naglasak stavlja na povećanje vještina kadrova javne uprave na lokalnoj razini i jačanju administrativnih kapaciteta koji su pretpostavka ostvarenja promjena i napretka na lokalnoj razini.

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske	Glavni ciljevi energetske politike RH su sigurnost opskrbe energije, konkurentnost energetskog sustava i održivost ekonomskog razvitka. Strategije energetske politike ima za cilj izgraditi sustav uravnoteženog razvoja odnosa između sigurnosti opskrbe energijom, konkurentnosti i očuvanja okoliša, koji će građanima i gospodarstvu omogućiti kvalitetnu, sigurnu, dostupnu i dostatnu opskrbu energijom. Takva opskrba energijom preduvjet je gospodarskog i socijalnog napretka.		Strateški cilj 3 SRP-a Grada Komiže usklađen je s ciljevima Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske. Strateškim ciljem Grada će se potaknuti energetski održivi razvoj koji se očituje u nabavi sustava vozila na električni pogon čime će se unaprijediti energetska učinkovitost Grada a samim time će se poticati stanovništvo na razmišljanje o sustavima energetske učinkovitosti koji su dostupni danas.
Strategija razvoja poduzetništva za razdoblje 2013. do 2020.	Ciljevi: 1. Poboljšanje ekonomske uspješnosti 2. Poboljšan pristup financiranju 3. Promocija poduzetništva 4. Poboljšanje poduzetničkih vještina 5. Poboljšano poslovno okruženje		Razvojem gospodarstva (Cilj 2. SRP-a) kroz koji će se poticati izgradnja poduzetničkih zona i poslovnih objekata te provoditi programi potpore i poticanja zaposlenja što je u skladu s ciljevima Strategije poduzetništva. Provedbom mjera unutar strateških ciljeva Grada Komiže stvoriti će se poslovna mreža koja će obuhvaćati malo gospodarstvo čime će se jačati konkurentnosti poduzeća te će im se pružiti potpora u unapređenju kompetencija poduzetnika i njihovih zaposlenika uključivanjem u različite oblike neformalnog obrazovanja (seminari, tečajevi i dr.) i informalnog obrazovanja.

Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem („Narodne novine“, br. 112/14, 39/17)	Ciljevi: 1. Zaštita, očuvanje i omogućavanje oporavka i, gdje je to izvedivo, obnavljanje strukture i funkcije morskih i obalnih ekosustava te zaštita bioraznolikosti i njeno održivo korištenje; 2. Očuvanje zaštićenih područja u moru i ekološki značajnih područja Europske unije Natura 2000; 3. Smanjenje onečišćenja, odnosno opterećenja u morskom i obalnom okolišu kako bi se osiguralo da nema značajnih negativnih utjecaja ili rizika za ljudsko zdravlje i/ili zdravlje ekoloških sustava i/ili korištenje mora i obale; 4. Očuvanje, unaprjeđenje i/ili ponovno uspostavljanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u moru i obalnom području; 5. Očuvanje obalnog područja na korist sadašnjih i budućih generacija; 6. Održivo korištenje prirodnih resursa, posebice prostora i voda; 7. Očuvanje cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije; 8. Sprječavanje i/ili ublažavanje utjecaja prirodnih rizika, osobito klimatskih promjena, koji mogu biti prouzročeni prirodnim ili ljudskim aktivnostima; 9. Usklađenost između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a		Cilj 3 SRP-a Grada Komiže Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine je u skladu sa svim ciljevima navedene strategije.

	koje utječu na korištenje obalnog područja.		
Županijska razvojna strategija Splitsko-dalmatinske županije 2011.-2013.	Ciljevi: 1. Konkurentno gospodarstvo 2. Razvoj infrastrukture, zaštita prirode i okoliša 3. Razvoj ljudskih resursa i povećanje kvalitete života 4. Unaprjeđenje upravljanja razvojem 5. Jačanje prepoznatljivosti županije		Razvoj kvalitete života (Cilj 1. SRP-a) te razvoj gospodarstva (Cilj 2. SRP-a), i očuvanje prirodne baštine (Cilj 3. SRP-a) direktno su povezani s ciljevima Županijske razvojne strategije 1,2 i 3
Lokalna akcijska grupa (LAG) Škoji	Ciljevi: 1. Promicanje identiteta, kreativnost, inovacije, poduzetništvo i partnerstvo između javnog, civilnog i privatnog sektora, 2. Podizanje gospodarske konkurentnosti te poticanje razvoja novih proizvoda, usluga i tehnologija u ruralnim zajednicama, 3. Kvalitetan razvoj i potpora stjecanju specijalističkih znanja i vještina za razvoj svih aktivnosti u ruralnim područjima (poljoprivredna gospodarstva, mikro ili malo poduzetništvo), 4. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih područja/NATURA 2000, te kulturno-povijesne i tradicijske baštine i njihovo održivo korištenje u razvoju turizma, 5.Razvoj ruralnih usluga i infrastrukture usporediv s onim u urbanim područjima.		Razvojem gospodarstva (Cilj 2. SRP-a) te poticajem zapošljavanja i razvoja poduzetništva utjecati će se na podizanje gospodarske konkurentnosti kao cilja LAG-a. Održivim korištenjem kulturne i prirodne baštine (Cilj 3. SRP-a) također se postići će se ciljevi LAG-a Škoji.

2.3 Odnos Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje 2015.-2020. s Prostornim planom Grada Komiže i prostornim planovima uređenja jedinica lokalne samouprave s kojima Grad Komiža graniči

Naziv odgovarajućeg PP	SRP Grada Komiže	Komentar
Grad Komiža; PPUG Komiže (Službeni glasnik Grada Komiže, 10/06 i 2/15)	SRP-om Grada Komiže planirano je ukupno 11 aktivnosti od kojih 76 uključuje intervencije u prostoru.	Aktivnosti planirane SRP-om su u skladu sa namjenom i korištenjem površina **određenih PPUO.**
Grad Vis; PPUG Visa (Službeni glasnik Grada Visa, 1/10 i 2/17)	Grad Komiža na zapadu velikim dijelom graniči sa Gradom Visom. Aktivnosti planirane SRP-om koje se nalaze uz granicu su: – 14. Cesta do naselja Oključna – 46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	Prema karti korištenja i namjene PPUG Visa uz granicu sa Gradom Komižom nalazi se uglavnom vrijedno obradivo tlo, ostala obradiva tla, zaštitne šume i ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište te je mali dio označen kao osobito vrijedno obradivo tlo. Zahvati br. 14. i 46. planirani SRP-om Grada Komiže će imati lokaliziran utjecaj, a s obzirom na njihov karakter te na namjenu površina na području Grada Visa neće biti u konfliktu sa aktivnostima Grada Visa.

2.4 Odnos Strateškog razvojnog programa Grada Komiže sa strategijama razvoja jedinica lokalne samouprave (JLS) s kojima Grad Komiža graniči

Granična JLS	Strategija razvoja JLS i ciljevi	Usklađenost
Grad Vis	**Razvojna strategija Grada Visa za razdoblje 2016. – 2020. godine** **Vizija:** Vis je sredina koja omogućuje kvalitetan život u svakoj životnoj dobi. Očuvana priroda, povijesna baština i mediteranska kultura življenja promišljeno su harmonizirani u okvirima održivog razvoja s onim najboljim od suvremenosti – razvijenom komunalnom, prometnom, zdravstvenom i kulturno-obrazovnom infrastrukturom, propulzivnom, samoodrživom, neinvazivnom i ne monokulturnom ekonomijom, energetskom autonomijom, „čistim“ tehnologijama, poduzetnim i inovativnim konceptima, cjelogodišnjom životnom dinamikom te demografskom obnovom. **Ciljevi:** 1. Kvaliteta života i sklad različitosti postiže se kroz razvoj koji poštuje naslijeđe i naslijeđe koje podržava napredak 2. Jedinstveni zemljopisni položaj, priroda i klima te kulturno i povijesno naslijeđe održivo su u funkciji razvoja grada i otoka Visa. U tim nišama potiče se razvoj konkurentnosti proizvodnih i uslužnih djelatnosti na temeljima znanja i tehnoloških unaprjeđenja	Strateški razvojni program Grada Komiže usklađen je s Strategijom razvoja Grada Visa. Ciljevi SRP-a Grada Komiže: **Cilj 1: Razvoj kvalitete života** **Cilj 2: Razvoj gospodarstva** **Cilj 3: Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine** **Cilj 4: Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika** Cilj 1. SRP-a Grada Komiže direktno je povezan s Ciljem 1. Razvojne strategije Grada Visa i odnosi se na razvoj i poboljšanje kvalitete života za lokalno stanovništvo. Ciljevi 2. i 4. SRP-a Grada Komiže odnose se, kao i ciljevi Strategije Grada Visa na razvoj gospodarstva i poboljšanje povezanost kako preduvjete razvoja.

	3. Bolja, brža i učestalija povezanost s kopnom i susjednim otocima nužan je preduvjet za demografsku održivost i razvoj Visa	

3 PODACI O POSTOJEĆEM STANJU OKOLIŠA

Grad Komiža smješten je na zapadnoj strani otoka Visa, u dubokom Komiškom zaljevu. Otok Vis pripada skupini srednje dalmatinskih otoka koji ulaze u sustav središnjeg dijela jadranskog primorja RH. U sastav Grada ulaze naselja Komiža, Biševo, Borovik, Duboka, Oključna, Palagruža, Podhumlje, Podšpilje, Sveti Andrija i Žena Glava. Površina Grada Komiže iznosi 48 km^2 što je 47% ukupne površine otoka Visa. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Komiža broji 1.526 stanovnika.
Na istočnoj strani Grad Komiža je kopnenom granicom i cestovnom infrastrukturom povezan sa Gradom Visom, a na moru graniči s Općinom Šolta te Republikom Italijom.

3.1 Inicijalna procjena postojećeg stanja i okolišnih problema

Inicijalna procjena postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema se provodi s ciljem prepoznavanja stvarnog stanja okoliša na području Grada Komiže po pojedinim sastavnicama. Inicijalna procjena se provodi da bi se definirali glavni pritisci i problemi te kako bi se odredio fokus strateške studije i pristup procjeni mogućih utjecaja na okoliš.

Prilikom inicijalne procjene u obzir su uzeta mišljenja nadležnih tijela pribavljenih tijekom postupka određivanja sadržaja Strateške studije.

Strateškom studijom obraditi će se mogući utjecaji aktivnosti koje su planirane Strateškim razvojnim planom Grada Komiže. Rezultati inicijalne procjene prikazani su u nastavku poglavlja.

Tablica 3.1.-1.: Rezultati inicijalne procjene postojećeg stanja i okolišnih problema

Okolišno pitanje	Preporuka za Stratešku procjenu
Flora i fauna, ekološka mreža i zaštićena područja	➢ Područje Grada Komiže karakterizira veliki broj različitih stanišnih tipova. ➢ Na ovom području nalazi se 14 područja ekološke mreže RH. ➢ Ne postoje značajne prijetnje očuvanju flore i faune provedbom aktivnosti planiranih u Strateškom razvojnom programu Grada Komiže. Ipak, u strateškoj studiji potrebno je sagledati mogući utjecaj planiranih zahvata na fragmentaciju i zauzimanje staništa te značajne promjene stanišnih uvjeta. ➢ Na području Grada nalaze se 4 zaštićena područja RH, spomenici prirode: Modra špilja, Medvidina pećina, Brusnik i Jabuka.
Tlo i poljoprivreda	➢ Na području Grada Komiže prevladavaju tri tipa tla: crvenica plitka i srednje duboka, antropogena na kršu i kamenjar. ➢ Poljoprivredne površine se smanjuju te se povećavaju površine livada i pašnjaka. ➢ U strateškoj studiji potrebno je sagledati utjecaj na tlo i poljoprivredu osobito s aspekta eventualnog gubitka poljoprivrednog zemljišta i erozije vezano za nove zahvate.
Šumarstvo	➢ Šume na području Grada imaju isključivo ekološku, estetsku i turističko-rekreacijsku vrijednost.

	➢ U strateškoj studiji potrebno je sagledati utjecaj na šume i šumska zemljišta s aspekta značajnog zauzimanja šuma i šumskih zemljišta novim zahvatima.
Zrak	➢ Kvaliteta zraka na području Grada Komiže je I. kategorije s obzirom na PM_{10} i $PM_{2,5}$,.a s obzirom na O_3 zrak je II. kategorije. Nisu prisutni značajniji izvori onečišćenja, na kvalitetu zraka najviše utječu emisije iz vozila, kućanskih ložišta. ➢ Na području Grada nalazi se mjerna postaja Hum (Vis) u sklopu Državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka. ➢ U studiji se treba usmjeriti na prepoznavanje onih područja gdje postoje značajniji izvori onečišćenja zraka, na osnovu raspoloživih podataka. Prilikom analize mogućih utjecaja potrebno je sagledati utjecaj planiranih aktivnosti na kvalitetu zraka u odnosu na blizinu naselja, a ponajviše s aspekta utjecaja na zdravlje ljudi.
Vode	➢ Najveći dio područja Grada Komiže čine porozne stijene. Na kontaktu propusnih i nepropusnih stijena, voda iz podzemlja izbija na površinu u obliku manjih izvora, a najizdašniji su Pizdica i Korita. ➢ Strateškim razvojnim planom Grada Komiže planirana je izgradnja uređaja za pročišćavanje te dogradnja kanalizacijskog sustava. ➢ U strateškoj studiji potrebno je obraditi utjecaj na vode s aspekta lociranja zahvata u odnosu na poplavne zone i vodozaštitne zone te mogućeg onečišćenja zbog realizacije novih zahvata.
More	➢ More predstavlja važan resurs gospodarskog razvoja Grada Komiže čija je glavna okosnica razvoja turizam. Za stanovnike ovog područja more predstavlja važan izvor hrane. More se na ovom području ispituje na tri lokacije te je u razdoblju od 2013. do 2016. bilo izvrsne kvalitete. ➢ U strateškoj studiji potrebno je obraditi utjecaje na more s aspekta mogućeg onečišćenja mora zbog realizacije novih zahvata.
Klimatske promjene	➢ Na području Grada Komiže nije razvijena industrija niti se planira u mjeri da bi značajno doprinosila povećanju količine stakleničkih plinova te u strateškoj studiji nije potrebno sagledavati mogući utjecaj provedbe plana s tog aspekta. ➢ U strateškoj studiji se treba usmjeriti na prepoznavanje posljedica klimatskih promjena, te na koji način se planira postići prilagodba posljedicama klimatskih promjena (prvenstveno suše, poplave, povećanje razine mora…). Navedeno će biti obrađeno u poglavljima Vode i More.
Krajobraz	➢ Obalni pojas područja Grada Komiže karakterističan je po vrlo razvijenoj ali stjenovitoj obali sa brojnim malim uvalama i hridima. Uz sami obalni rub raste mediteranska vegetacija. Kultivirani krajolik vezan je uz povijesni proces bonifikacije krša i uređenje polja. ➢ U strateškoj studiji se treba usmjeriti na analizu postojećeg stanja krajobraza i prepoznati glavne uzroke ugroženosti obzirom na planirane aktivnosti.
Stanovništvo i zdravlje ljudi	➢ U strateškoj studiji potrebno je sagledati utjecaj na stanovništvo s aspekta mogućeg onečišćenja zraka, vode i mora te povećane razine buke uslijed realizacije planiranih aktivnosti.
Kulturno-povijesna baština	➢ Grad Komiža je bogata kulturno-povijesnim nasljeđem. Na području Grada prisutan je velik broj kulturnih i povijesnih lokaliteta

	koje mogu biti daljnja osnova razvoja turizma što je i prepoznato u Strateškom razvojnom programu Grada Komiže. ➢ U strateškoj studiji potrebno je sagledati mogući utjecaj planiranih aktivnosti u odnosu na lokalitete kulturne baštine, na područjima gdje su prepoznati konflikti.
Infrastruktura	➢ Broj i dužina nerazvrstanih cesta na području Grada Komiže još nije kompletan. ➢ Komunalna infrastruktura nije dovoljno izgrađena. ➢ Potrebno je sagledati utjecaj i pritiske planiranih projekata na sadašnje stanje infrastrukture Općine.
Gospodarenje otpadom	➢ Na području Grada zbrinjavanje otpada je neadekvatno. ➢ U strateškoj studiji potrebno je sagledati mogući utjecaj od otpada provedbom planiranih aktivnosti.

3.2 Flora, fauna, ekološka mreža i zaštićena područja

3.2.1 Staništa

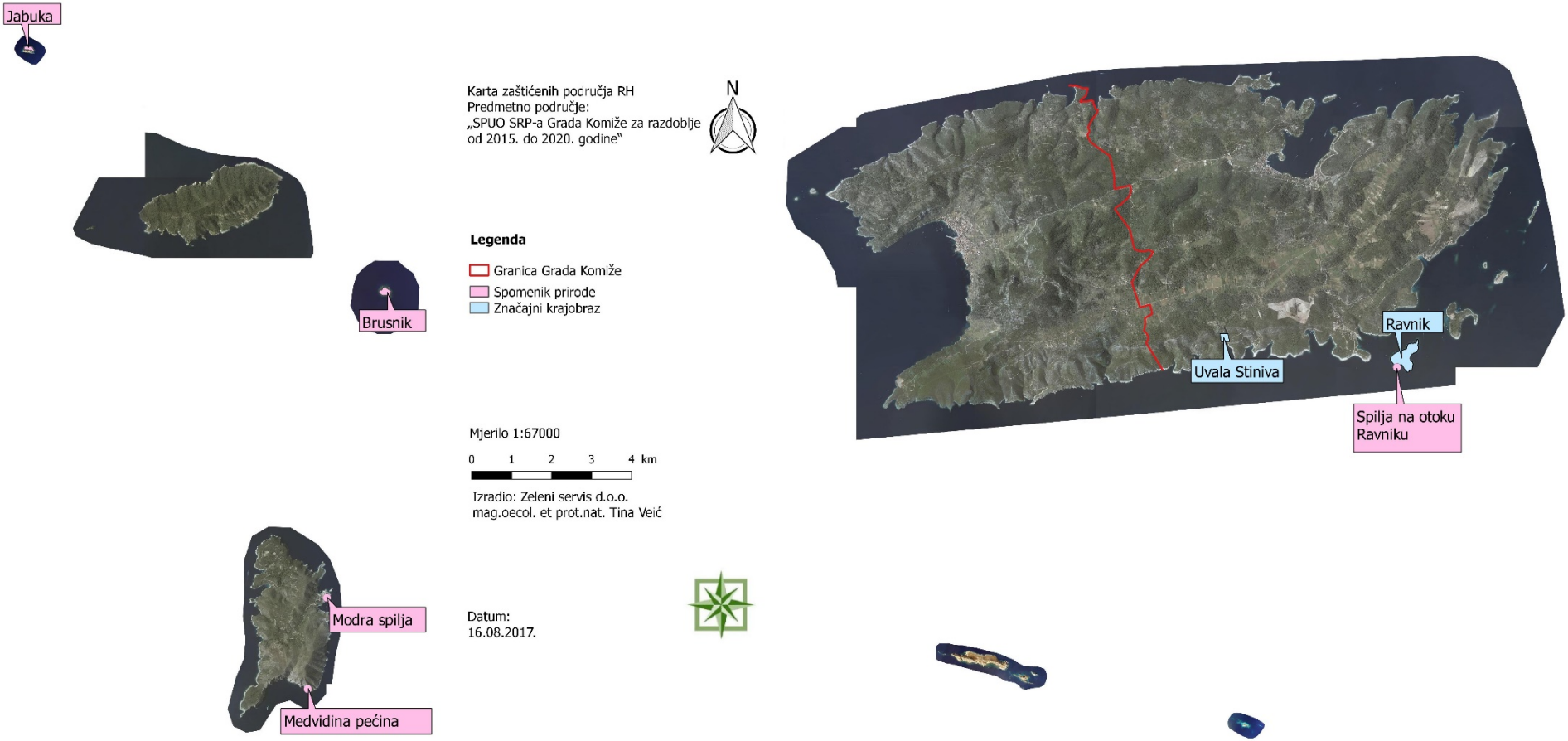
Prikaz lokacija projekata u odnosu na staništa područja Grada Komiža i procjena utjecaja na staništa nalazi se u poglavlju 9. Glavna ocjena prihvatljivosti SRP Grada Komiža za Ekološku mrežu.

3.2.2 Ekološka mreža

Prikaz lokacija projekata na području Grada Komiža u odnosu na EM RH, opis područja, ciljnih vrsta i staništa, kao i procjena utjecaja nalaze se u poglavlju 9. Glavna ocjena prihvatljivosti SRP Grada Komiža za Ekološku mrežu.

3.2.3 Zaštićena područja

Na području Grada Komiže nalazi se nekoliko područja koji su prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18) upisani kao zaštićeni.

Slika 3.2.3.-1.: Izvod iz karte zaštićenih područja RH (Zeleni servis, 2017.)

Na području Grada Komiže nalaze se slijedeća zaštićena područja:

- Spomenik prirode Modra spilja
- Spomenik prirode Medvidina pećina
- Spomenik prirode Brusnik
- Spomenik prirode Jabuka

U neposrednoj blizini granica Grada Komiže nalaze se slijedeća zaštićena područja:

- Značajni krajobraz; Uvala Stiniva na udaljenosti od cca. 1,6 km i Ravnik na udaljenosti od cca. 5,6 km
- Spomenik prirode; Spilja na otoku Ravniku na udaljenosti od cca. 5,7 km

Modra spilja

Modra spilja nalazi se na istočnoj obali otoka Biševa, u uvali Balun. Spilja je zaštićena od 1951. godine kao geomorfološki spomenik prirode. Sastoji se od dviju dvorana, ukupne duljine 36 m. Nastala je u topivim gornjokrednim vapnencima djelovanjem valova. Djelomično je pod morem. Sunčeva svjetlost oko podneva prodire kroz prirodni otvor ispod morske razine, do bijelih stijena na dnu, odakle se odbija i obasjava spilju modrom, a predmete u moru srebrenom bojom te od tud dolazi ljepota, atraktivnost i ime spilje. Popularizirao ju je austrijski prirodoslovac Eugen Ransonnet – Villez, koji je dinamitom 1884. godine otvorio drugi ulaz kojim može proći brodica bez vesala.

Medvidina pećina

Nalazi se na južnoj strani otoka Biševa u uvali Trešjavac, a zaštićena je 1967. godine. Nastala je u uslojenim vapnencima. Ulaz je u razini mora, širok je oko 5 m i visok oko 15 m, te se postupno sužava i snižava prema unutrašnjosti. Prilaz špilji moguć je samo s mora. Špilja je duga 150 m, a završava malim žalom do kojeg mogu samo manji čamci. Osim ovih geomorfoloških osobina, značajna je i kao nekadašnje stanište sredozemne medvjedice (*Monachus monachus*) po kojoj je špilja i dobila ime. Špilja je puna stalaktita i stalagmita. Zadnja dojava viđenja sredozemne medvjedice u uvali bila je 2001. godine.

Brusnik

Otok Brusnik zaštićen je kao geološki spomenik prirode od 1951. godine. To je mali pučinski, nenastanjeni otočić, udaljen oko 13 milja od mjesta Komiža na otoku Visu. Površine je 0,05 km^2, dug je 300 m, širok 150 m i visok 12 m. Građen je pretežno od crnoga eruptivnog kamenja (dijabaz), od kojega se izrađuju brusovi (odatle ime). Na otoku se ističe jedinstvena šljunčana plaža s tamnim oblucima. Na otoku živi endemična vrsta crne gušterice *(Podarcis melisellensis melisellensis)*.
Posebna zanimljivost ovog otoka su antropogeno nastali bazeni, „jastožere“, koji su imali funkciju čuvanja živih jastoga. „Jastožere“ se uklapaju u prirodni ambijent i predstavljaju nekadašnji način života s prirodom lokalnog stanovništva. Danas je Brusnik stanište morskih ptica, kunića i endemičnih vrsta gušterica.

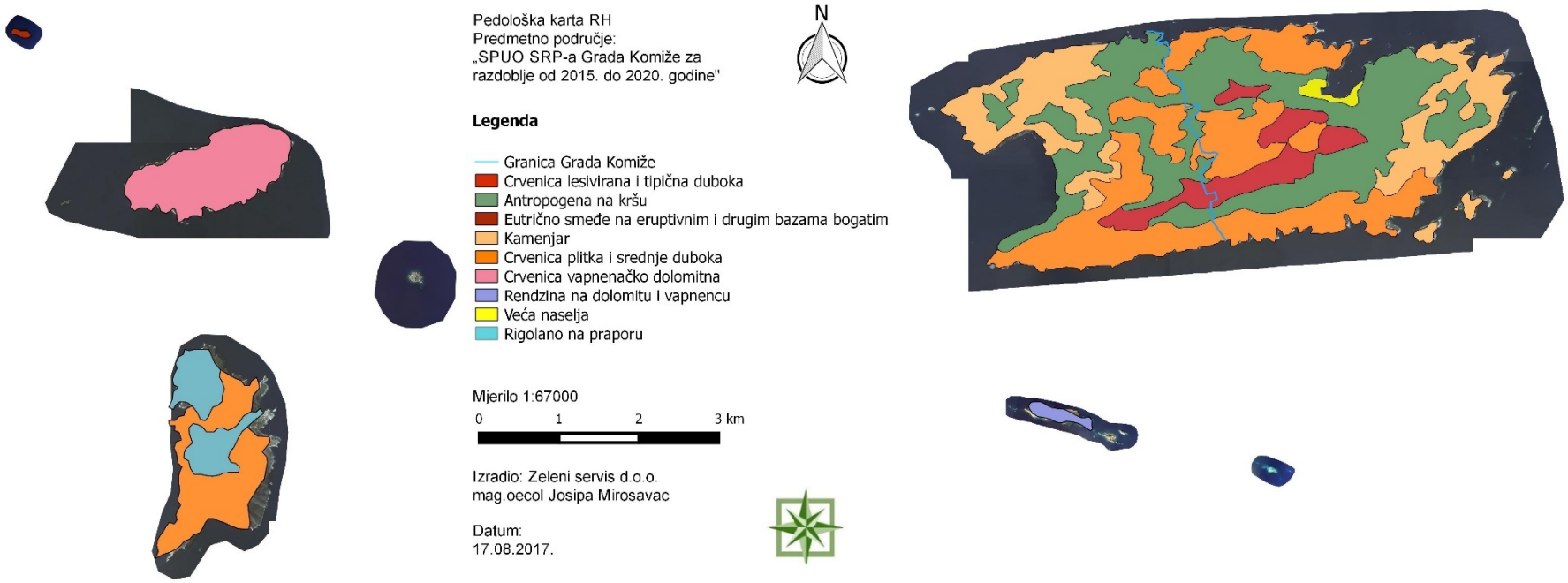
Jabuka

Otok Jabuka jedan je od dva vulkanska otoka koji se nalaze u Jadranu. Smješten je 48 km zapadno od otoka Visa i površine je 0,02 km^2. Stožastog je oblika, a strme i visoke obale Jabuke otežavaju pristajanje brodova i kretanje po otoku. Građen je od eruptivnih stijena bogatih željezom. Podloga od magmatskih stijena i geografska izoliranost uvjetovali su razvoj osebujne flore i faune. Stanište je endemične crne gušterice *(Podarcis melisellensis pomoensis)* te dviju zečina, biljnih endema *(Centaurea jabukensis, Centaurea crithmifolia)*. Okolno more obiluje ribom (srdela, tunj, zubatac i dr.) i rakovima (jastog, škamp). Zaštićen je kao geološki spomenik prirode od 1958. godine.

3.3 Tlo i poljoprivreda

Prema pedološkoj karti[5] na području Grada Komiže nalazi se pet tipova tala od kojih su najzastupljenija:

- Crvenica plitka i srednje duboka
- Antropogena na kršu
- Kamenjar

Slika 3.3.-1.: Pedološka karta Grada Komiže (Zeleni servis, 2017.)

[5]http://pedologija.com.hr/karte.htm

Crvenica je tip tla, mediteranskog i sub-mediteranskog područja, koji se formira na čistim, čvrstim mezozojskim vapnencima i dolomitima. Tamne je crveno-smeđe boje, neutralne do slabe kiselosti te sadrži male zalihe ukupnog dušika i malo fosfora. Najčešće se koristi za voćnjake, vinograde i povrtnjake.
Antropogena tla na kršu su tip tla koji se razvio pod dugotrajnim utjecajem čovjeka. Procesi koji su utjecali na formiranje ovog tipa tla su; miješanje ili premještanje tla, intenzivni unos gnojiva i organske materije, izmjene režima, vlažnosti, itd. Pojava ovog tipa tla nije vezana za određena područja, a nalazimo ih svugdje gdje je prisutna suvremena poljoprivreda.
Kamenjar[6] (*Litosol*) je tip tla koji pripada automorfnim nerazvijenim tlima, nastao na tvrdim ili čvrstim stijenama, dubine do 20 cm. Tlo se stvara „*in situ*" pretežno fizikalnim raspadanjem i erozijom finih čestica te je pretežno sastavljeno od rastrošenog vapnenačkog skeleta.

Grad Komiža je, po strukturi površina i funkcionalnoj podjeli prostora, područje antropogenih vrtnih tala, minerogeno karbonatnih tala na diluvijalnim ilovinama, tla na eruptivima i terasiranih tala na silikatnim pijescima. Mediteranska klima i prethodno navedena tla omogućavaju uspješan uzgoj vinove loze, rogača, maslina i voćnih vrsta što su veoma važne otočne poljoprivredne djelatnosti.

Područje grada obiluje prirodnim resursima, pa tako ribarstvo u Komiži ima stoljetnu tradiciju dok se od stoke uzgajaju samo koze. Ukupna raspoloživa poljoprivredna površina iznosi 67,27 ha što je 1,40% ukupne površine grada te 0,84% poljoprivrednog zemljišta Splitsko-dalmatinske županije. Najveću poljoprivrednu površinu zauzimaju maslinici s 31,63 ha, odnosno 47,16%, dok 25,77 ha, odnosno 38,42% ukupne poljoprivredne površine otpada na vinograde. Na području Grada Komiže u 2015. godini bilo je registrirano 289 poljoprivrednih gospodarstava.

3.4 Šumarstvo i lovstvo

3.4.1 Šumarstvo

Za šume na području otoka Visa nadležna je Šumarija Split, koja je dio Uprave Šuma podružnice Split. Ukupna površina gospodarske jedinice Vis iznosi 2.382,88 ha, od čega je 89,77% površine označeno kao obraslo. Iz niže prikazane tablice se može uočiti da najveću vrijednost drvne zalihe ima alepski bor (34.563), dok je obični čempres manje zastupljen (vrijednost zalihe iznosi 56).

Tablica 3.4.1.-1.: Najzastupljenije vrste drveća po zalihama na području otoka Visa u m^3:

VRSTA DRVEĆA		Vis
Alepski bor	Zaliha	34.563
	Prirast	1.233
Obični čempres	Zaliha	56
	Prirast	1
Površina	Zaliha	83,01
	Prirast	2,96
Ukupno	Zaliha	34.619

[6] http://pedologija.com.hr/literatura/Pedogeneza/Automorfna_I.pdf

	Prirast	1.234

3.4.2 Lovstvo

Na području Grada Komiže i otoka Visa ne postoji lovni ured. Na ovom području djeluje lovačko društvo Vis koje pokriva čitav otok. Ukupna površina lovišta je 94 ha od čega polovica otpada na Komižu (47 ha) a označeno kao lovište broj: XVII/102 – „VIS“.

U lovištu obitavaju:
a) glavne vrste divljači: zec obični, fazan, kamenjarka grivna;
b) ostale vrste divljači – sve druge vrste divljači koje od prirode stalno ili povremeno obitavaju ili prelaze preko lovišta;
c) ostale životinjske vrste koje od prirode obitavaju u lovištu, a njima se ne gospodari po Zakonu o lovstvu.[7]

Tablica 3.4.2.-1. Lovišta na području Grada Komiže

Vrsta lovišta (Broj)	Naziv	Tip lovišta	Vrsta divljači	Površina
XVII/102	Vis	otvoreno	zec obični, fazan, kamenjarka grivna	94 ha

3.5 Kvaliteta zraka

Sukladno Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 01/14) područje RH podijeljeno je na pet zona, uz izdvojena četiri naseljena područja tj. područja aglomeracije (Slika 3.5.-1.).

Podjela je izvršena s obzirom na prostornu razdiobu emisija onečišćujućih tvari, zadane kriterije kakvoće zraka, geografska obilježja i klimatske uvjete koji su značajni za praćenje kvalitete zraka.

[7] https://www.dalmacija.hr/Portals/0/Glasnik/2007/5/145S.%20loviste%20Vis.pdf

Slika 3.5.-1.: Zone i aglomeracije određene prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske

Sukladno Planu zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine („Narodne novine“, br. 139/13) područje Grada Komiže se nalazi u zoni HR5 koja obuhvaća Splitsko-dalmatinsku (izuzimajući aglomeraciju HR ST-GRAD SPLIT), Zadarsku, Šibensko-kninsku i Dubrovačko-neretvansku županiju (Slika 3.5.-1.).
U Godišnjem Izvješću o praćenju kvalitete zraka na području RH u 2015. godini koje je objavila Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, zrak je na mjernoj postaji Hum (Vis), koja je dio državne mreže, bio uvjetno I. kategorije s obzirom na PM_{10} i $PM_{2,5}$, a s obzirom na O_3 zrak je bio II. kategorije[8].

3.6 Klima

Grad Komiža, zbog svog topografskog smještaja, pripada sredozemnom tipu sa suhim i vrućim ljetom i pravilnom izmjenom godišnjih doba. Prosječna godišnja temperatura zraka iznosi 16,2 ˚C. Kolovoz je najtopliji mjesec sa srednjom temperaturom od 25,42 ˚C, dok je veljača najhladniji mjesec sa najnižom temperaturom od 7,62 ˚C. Prosječna godišnja količina padalina iznosi oko 800 mm po m^2. Na ovom području broj sunčanih sati godišnje kreće se između 2.650 do 2.700, tj. više od 7 sati sunca dnevno u prosjeku.
Tijekom godine u Gradu Komiži najčešće pušu vjetrovi bura, jugo i maestral. Prosječno godišnje ima 12 dana s jakim vjetrom, a s olujnim vjetrom 1 dan. Olujni vjetar najčešći je u siječnju i ožujku.

[8] http://www.azo.hr/GodisnjiIzvjestajOPracenju

3.7 Vode

3.7.1 Pregled stanja vodnog tijela

Prema zahtjevu za pristup informacijama (Klasa: 008-02/17-02/602, Ur. br.: 15-17-1) u svrhu izrade „Strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine“, Hrvatske vode su dostavile Izvod iz stanja vodnog tijela za predmetno područje.

Za potrebe Planova upravljanja vodnim područjima, provodi se načelno delineacija i proglašavanje zasebnih vodnih tijela površinskih voda na:

- tekućicama s površinom sliva većom od 10 km^2,
- stajaćicama površine veće od 0.5 km^2,
- prijelaznim i priobalnim vodama bez obzira na veličinu.

Za vrlo mala vodna tijela na lokaciji zahvata koje se zbog veličine, a prema Zakonu o vodama odnosno Okvirnoj direktivi o vodama, ne proglašavaju zasebnim vodnim tijelom primjenjuju se uvjeti zaštite kako slijedi:

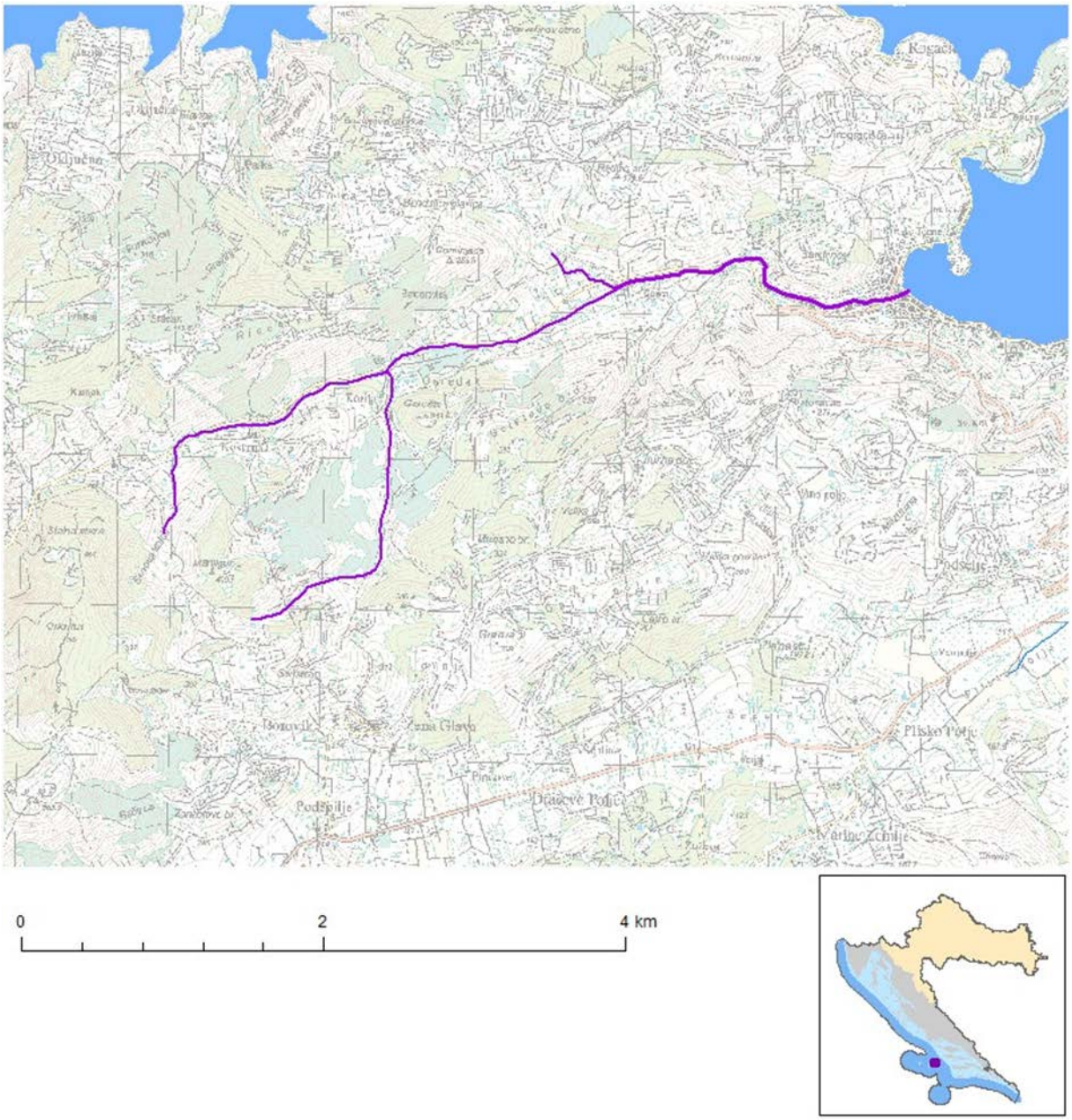
- Sve manje vode koje su povezane s vodnim tijelom koje je proglašeno Planom upravljanja vodnim područjima, smatraju se njegovim dijelom i za njih važe isti uvjeti kao za to veće vodno tijelo.
- Za manja vodna tijela koja nisu proglašena Planom upravljanja vodnim područjima i nisu sastavni dio većeg vodnog tijela, važe uvjeti kao za vodno tijelo iste kategorije (tekućica, stajaćica, prijelazna voda ili priobalna voda) najosjetljivijeg ekotipa iz pripadajuće ekoregije.

3.7.2 Površinske vode

Na ovom području nalazi se tijelo površinske vode JORN0012_001. U nastavku je grafički prikaz navedenog vodnog tijela sa tabličnim prikazom njegovog stanja.

Tablica 3.7.2.-1.: Opći podaci vodnog tijela JORN0012_001

OPĆI PODACI VODNOG TIJELA JORN0012_001	
Šifra vodnog tijela:	JORN0012_001
Naziv vodnog tijela	nema naziva
Kategorija vodnog tijela	Tekućica / River
Ekotip	Nizinske male povremene tekućice (16B)
Dužina vodnog tijela	2.19 km + 6.66 km
Izmijenjenost	Prirodno (natural)
Vodno područje:	Jadransko
Podsliv:	Otoci
Ekoregija:	Dinaridska
Države	Nacionalno (HR)
Obaveza izvješćivanja	EU
Tijela podzemne vode	JOGN-13
Zaštićena područja	HR2000942*, HRCM_62011044, HROT_71005016 (* - dio vodnog tijela)
Mjerne postaje kakvoće	

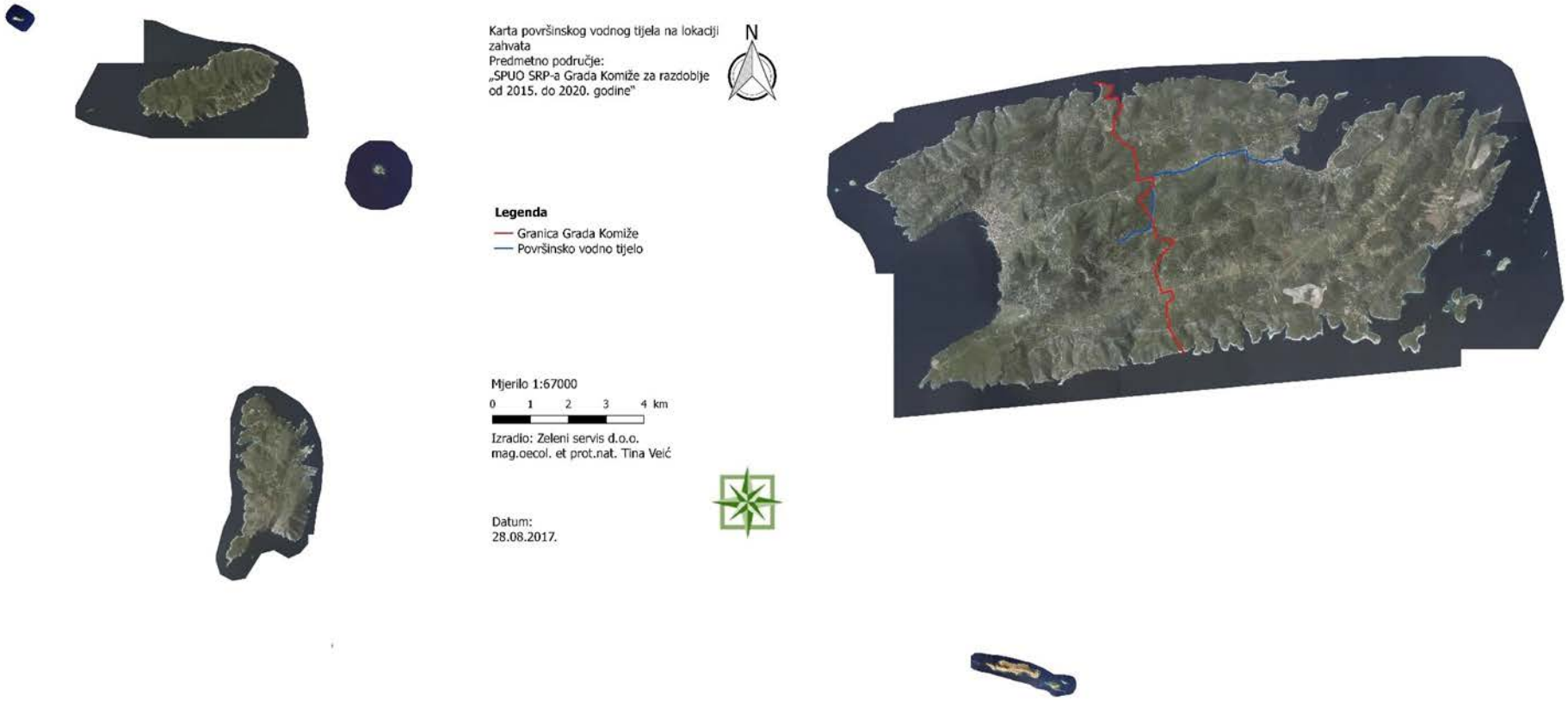

Slika 3.7.2.-1.: Vodno tijelo JORN0012_001

Tablica 3.7.2.-2.: Stanje vodnog tijela JORN0012_001

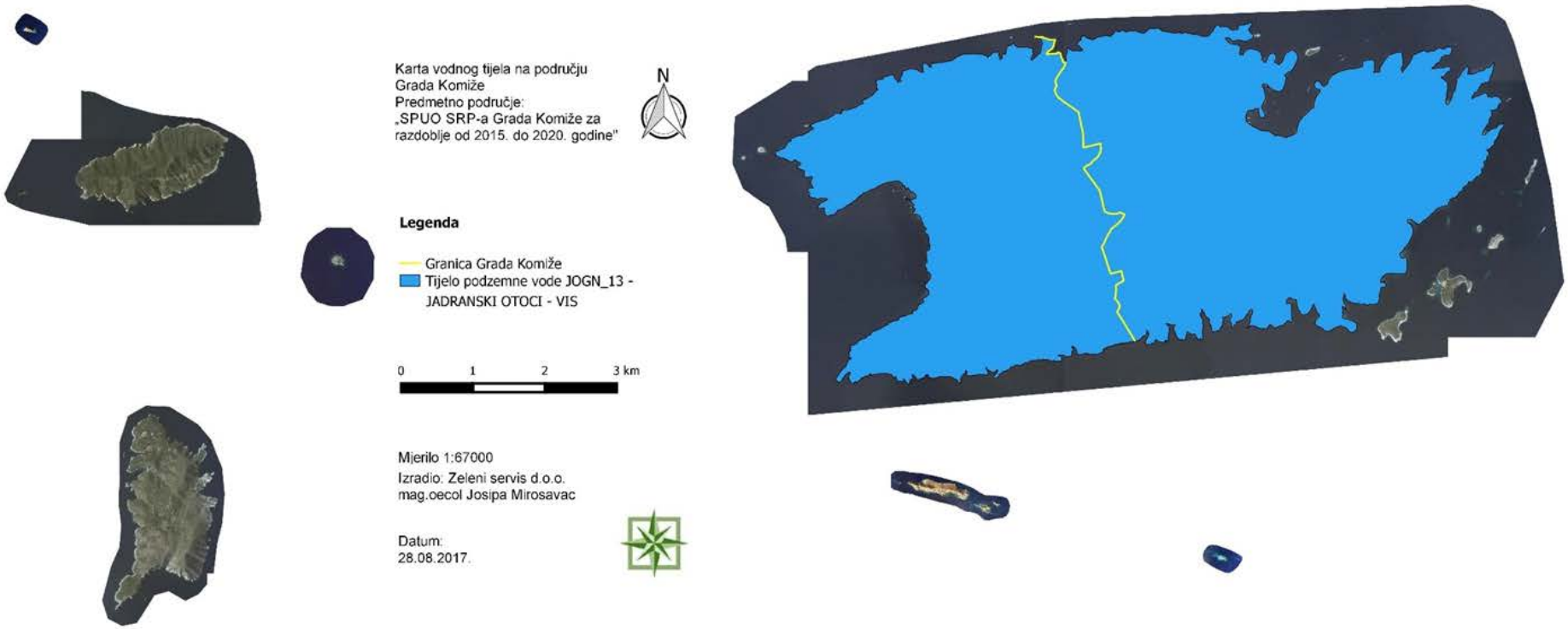
STANJE VODNOG TIJELA JORN0012_001					
PARAMETAR	UREDBA NN 73/2013*	ANALIZA OPTEREĆENJA I UTJECAJA			
		STANJE	2021.	NAKON 2021.	POSTIZANJE CILJEVA OKOLIŠA
Stanje, konačno	dobro	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Ekolosko stanje	dobro	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Kemijsko stanje	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje	postiže ciljeve
Ekolosko stanje	dobro	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Fizikalno kemijski pokazatelji	dobro	dobro	dobro	dobro	postiže ciljeve
Specifične onečišćujuće tvari	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
Hidromorfološki elementi	dobro	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Biološki elementi kakvoće	nema ocjene	nema ocjene	nema ocjene	nema ocjene	nema procjene
Fizikalno kemijski pokazatelji	dobro	dobro	dobro	dobro	postiže ciljeve
BPK5	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
Ukupni dušik	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
Ukupni fosfor	dobro	dobro	dobro	dobro	postiže ciljeve
Specifične onečišćujuće tvari	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
arsen	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
bakar	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
cink	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
krom	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
fluoridi	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
adsorbilni organski halogeni (AO	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
poliklorirani bifenili (PCB)	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
Hidromorfološki elementi	dobro	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Hidrološki režim	umjereno	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Kontinuitet toka	umjereno	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Morfološki uvjeti	umjereno	umjereno	umjereno	umjereno	procjena nije pouzdana
Indeks korištenja (ikv)	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	postiže ciljeve
Kemijsko stanje	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje	postiže ciljeve
Klorfenvinfos	dobro stanje	dobro stanje	nema ocjene	nema ocjene	nema procjene
Klorpirifos (klorpirifos-etil)	dobro stanje	dobro stanje	nema ocjene	nema ocjene	nema procjene
Diuron	dobro stanje	dobro stanje	nema ocjene	nema ocjene	nema procjene
Izoproturon	dobro stanje	dobro stanje	nema ocjene	nema ocjene	nema procjene

NAPOMENA:
NEMA OCJENE: Biološki elementi kakvoće, Fitoplankton, Fitobentos, Makrofiti, Makrozoobentos, Ribe, pH, KPK-Mn, Amonij, Nitrati, Ortofosfati, Pentabromdifenileter, C10-13 Kloroalkani, Tributilkositrovi spojevi, Trifluralin
DOBRO STANJE: Alaklor, Antracen, Atrazin, Benzen, Kadmij i njegovi spojevi, Tetraklorugljik, Ciklodienski pesticidi, DDT ukupni, para-para-DDT, 1,2-Dikloretan, Diklormetan, Di(2-etilheksil)ftalat (DEHP), Endosulfan, Fluoranten, Heksaklorbenzen, Heksaklorbutadien, Heksaklorcikloheksan, Olovo i njegovi spojevi, Živa i njezini spojevi, Naftalen, Nikal i njegovi spojevi, Nonilfenol, Oktilfenol, Pentaklorbenzen, Pentaklorfenol, Benzo(a)piren, Benzo(b)fluoranten; Benzo(k)fluoranten, Benzo(g,h,i)perilen; Ideno(1,2,3-cd)piren, Simazin, Tetrakloretilen, Trikloretilen, Triklorbenzeni (svi izomeri), Triklormetan
*prema dostupnim podacima

Slika 3.7.2.-2.: Površinsko vodno tijelo prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021.

3.7.3 Vodno tijelo podzemne vode

Slika 3.7.3.-1.: Vodno tijelo podzemne vode

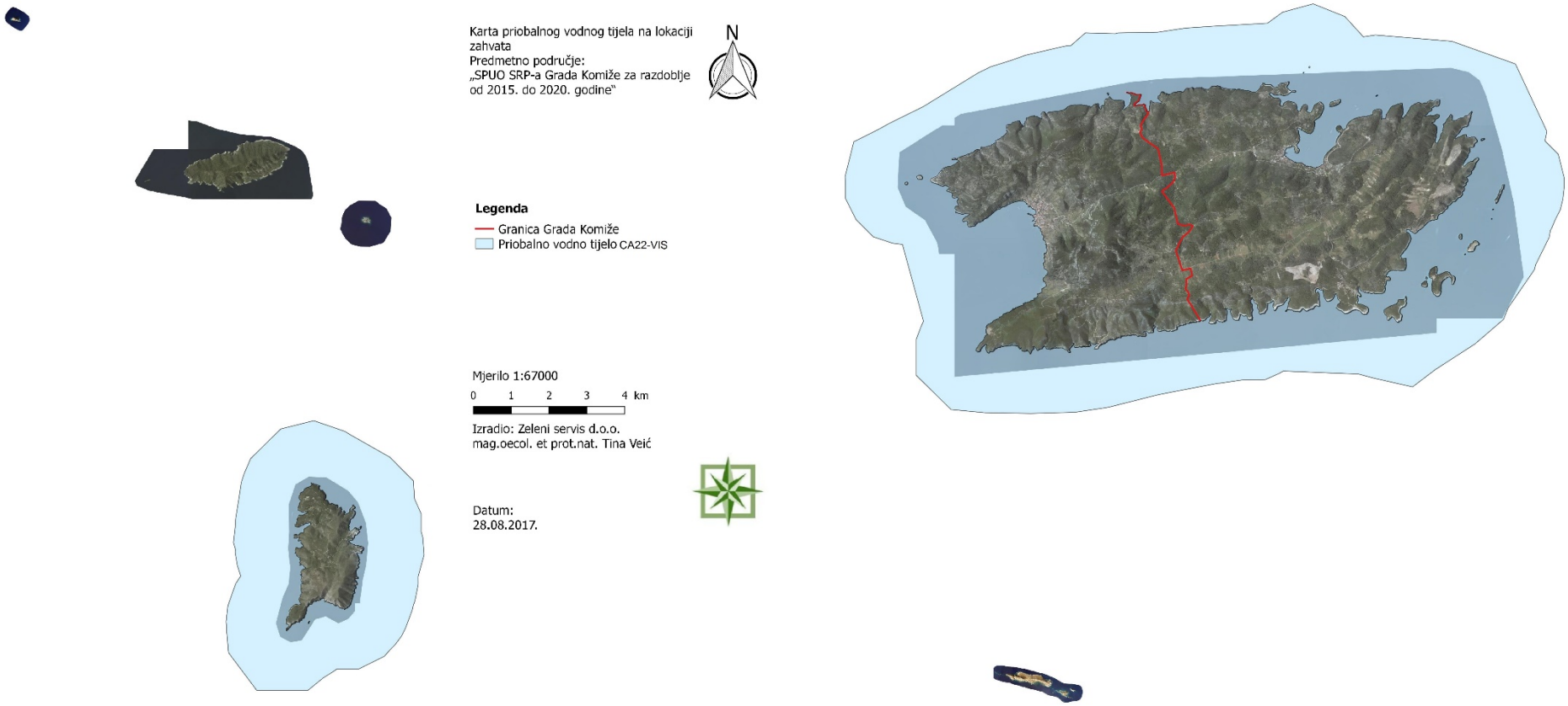
Tablica 3.7.3.-1.: Stanje vodnog tijela podzemne vode

Stanje	Procjena stanja
Kemijsko stanje	dobro
Količinsko stanje	dobro
Ukupno stanje	dobro

3.7.4 Priobalna vodna tijela

Tablica 3.7.4.-1.: Stanje priobalnog vodnog tijela CA22 - VIS

Priobalno vodno tijelo CA22 - VIS	
Prozirnost	Dobro stanje
Otopljeni kisik u površinskom sloju	Vrlo dobro stanje
Otopljeni kisik u pridnenom sloju	Vrlo dobro stanje
Ukupni anorganski dušik	Vrlo dobro stanje
Ortofosfati	Vrlo dobro stanje
Ukupni fosfor	Vrlo dobro stanje
Klorofil a	Vrlo dobro stanje
Fitoplankton	Dobro stanje
Makroalge	Vrlo dobro stanje
Bentički beskralješnjaci (Makrozoobentos)	-
Morske cvjetnice	Dobro stanje
Biološko stanje	Dobro stanje
Specifične onečišćujuće tvari	Vrlo dobro stanje
Hidromorfološko stanje	Vrlo dobro stanje
Ekološko stanje	Dobro stanje
Kemijsko stanje	Dobro stanje
Ukupno stanje	Dobro stanje

Slika 3.7.4.-1.: Priobalno vodno tijelo CA22 - VIS

3.7.5 Poplave i suše

Područja potencijalno značajnih rizika od poplava

PODRUČJE PPZRP – Područje proglašeno „Područjem potencijalno značajnih rizika od poplava“ sukladno Prethodnoj procjeni rizika od poplava, Hrvatske vode, 2013. (http://korp.voda.hr/).

PODRUČJE nije PPZRP - Područje koje **nije** proglašeno „Područjem potencijalno značajnih rizika od poplava“, sukladno Prethodnoj procjeni rizika od poplava, Hrvatske vode, 2013. (http://korp.voda.hr/).

Prema karti područja potencijalno značajnih rizika od poplava područje Grada Komiže nalazi se unutar oba područja.

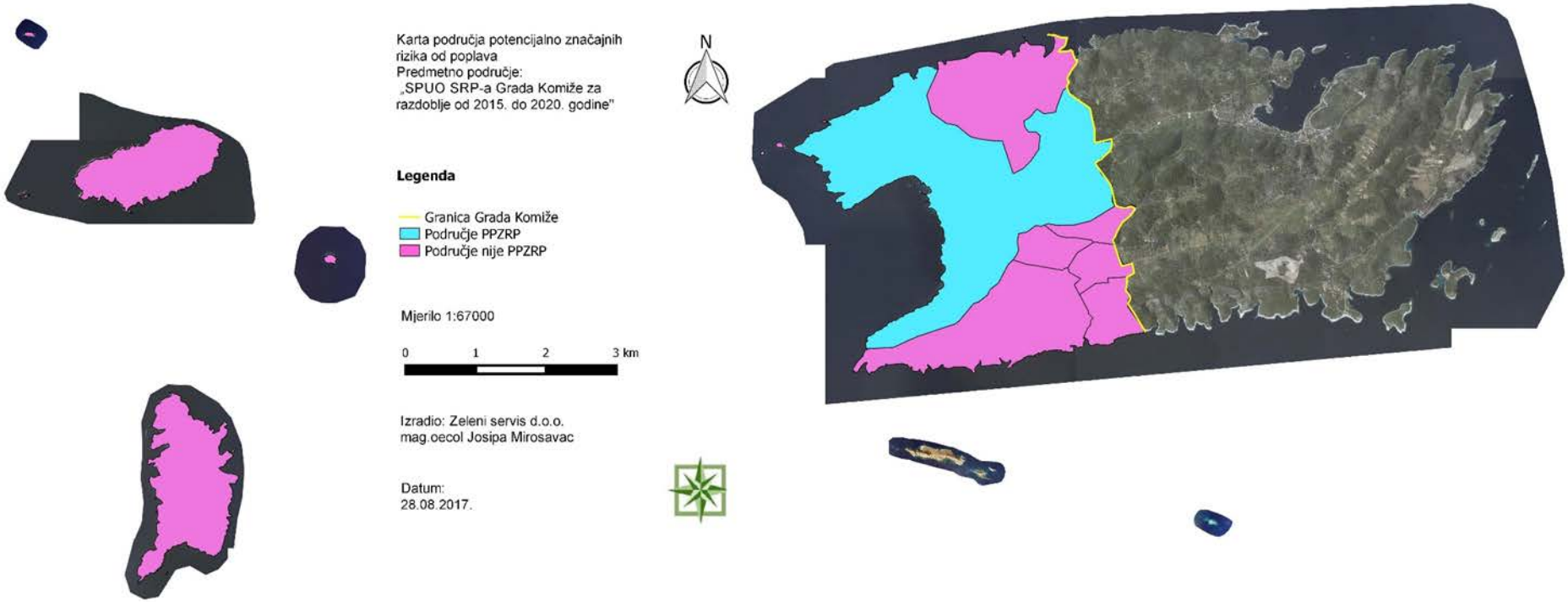
Karte opasnosti od poplava

OPASNOST VV – Obuhvat i dubine vode poplavnog scenarija velike vjerojatnosti, sukladno nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (http://korp.voda.hr/)

OPASNOST SV – Obuhvat i dubine vode poplavnog scenarija srednje vjerojatnosti, sukladno nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (http://korp.voda.hr/)

OPASNOST MV – Obuhvat i dubine vode poplavnog scenarija male vjerojatnosti, sukladno nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (http://korp.voda.hr/)

polje	vrijednost	značenje
m_kl_dub	1	maksimalna dubina vode < 0,5 m
	2	maksimalna dubina vode 0,5 m - 1,5 m
	3	maksimalna dubina vode 1,5 m - 2,5 m
	4	maksimalna dubina vode > 2,5 m

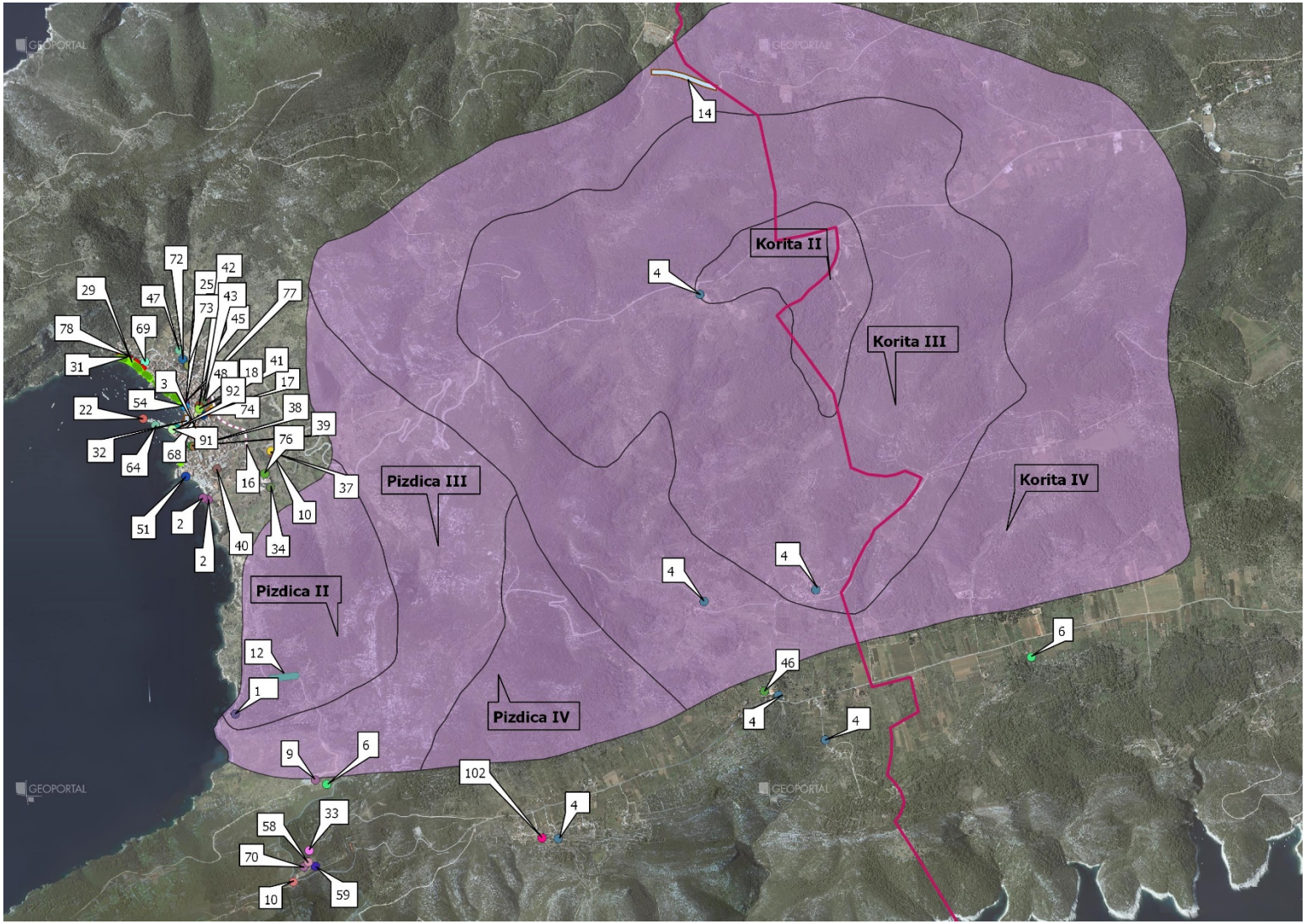
Slika 3.7.5.-1.: Karta područja potencijalno značajnih rizika od poplava

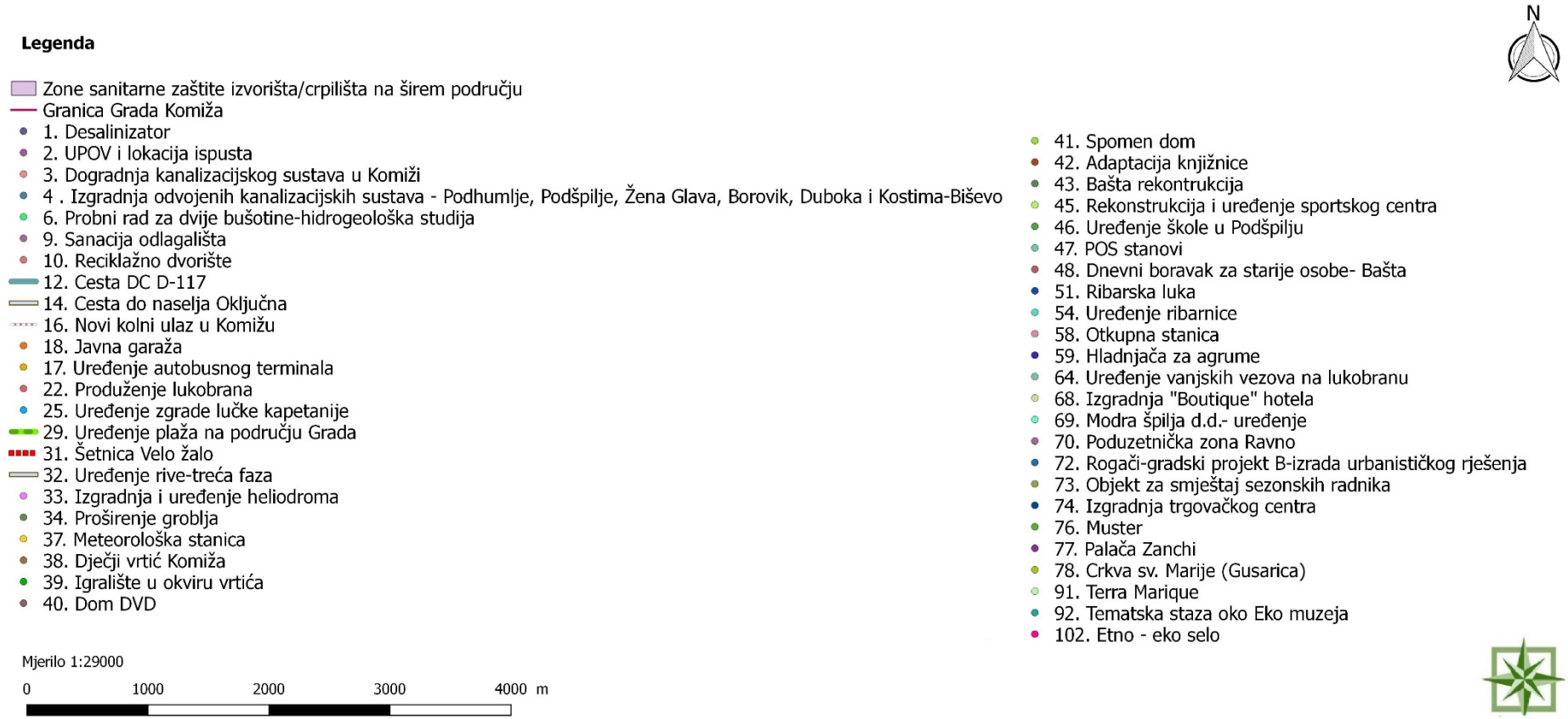
Slika 3.7.5.-2.: Pregledna karta opasnosti od poplava sa po vjerojatnosti poplavljivanja za područje Grada Komiže

Prema izvodu iz Karte opasnosti od poplava na području Grada Komiže nalaze se područja male, srednje i velike vjerojatnosti poplavljivanja.

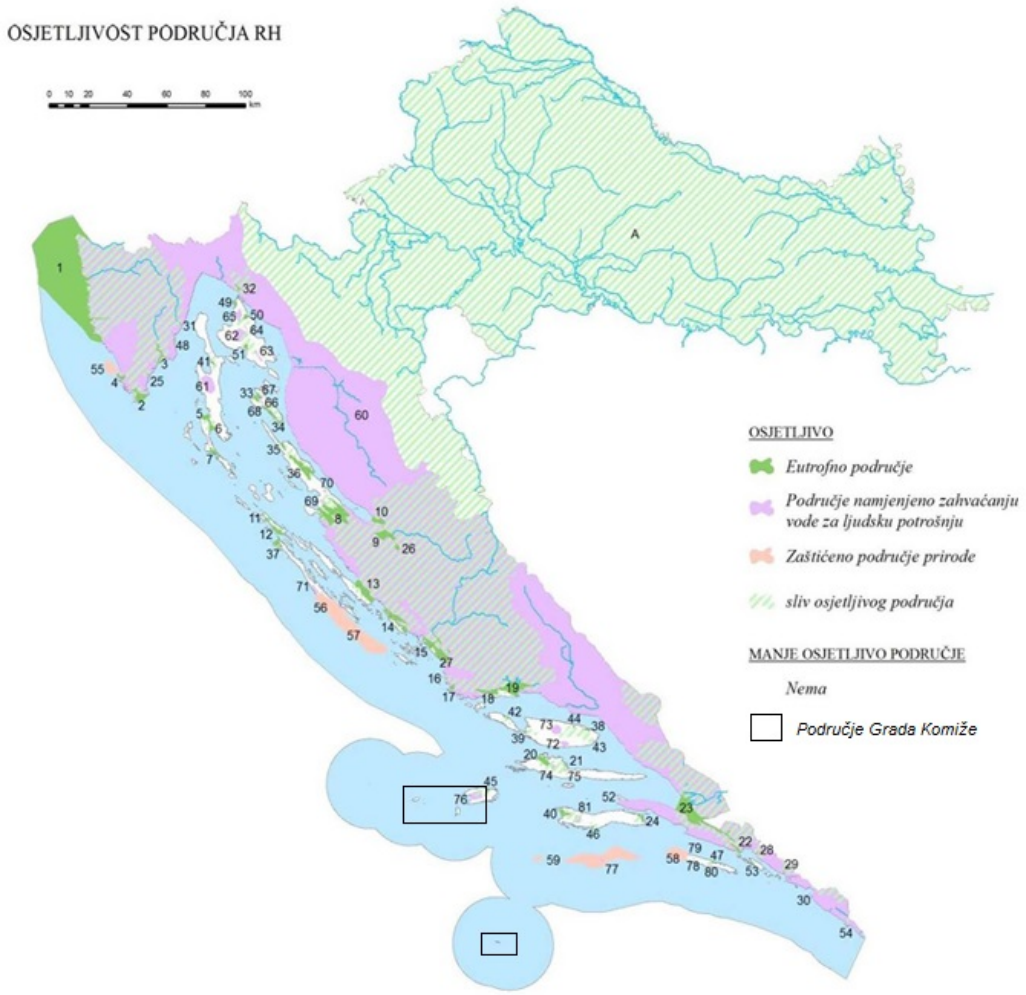
Karta zona sanitarne zaštite izvorišta/crpilišta

Slika 3.7.5.-3.: Karta zona sanitarne zaštite izvorišta područja Grada Komiže s ucrtanim aktivnostima planiranim SRP-om

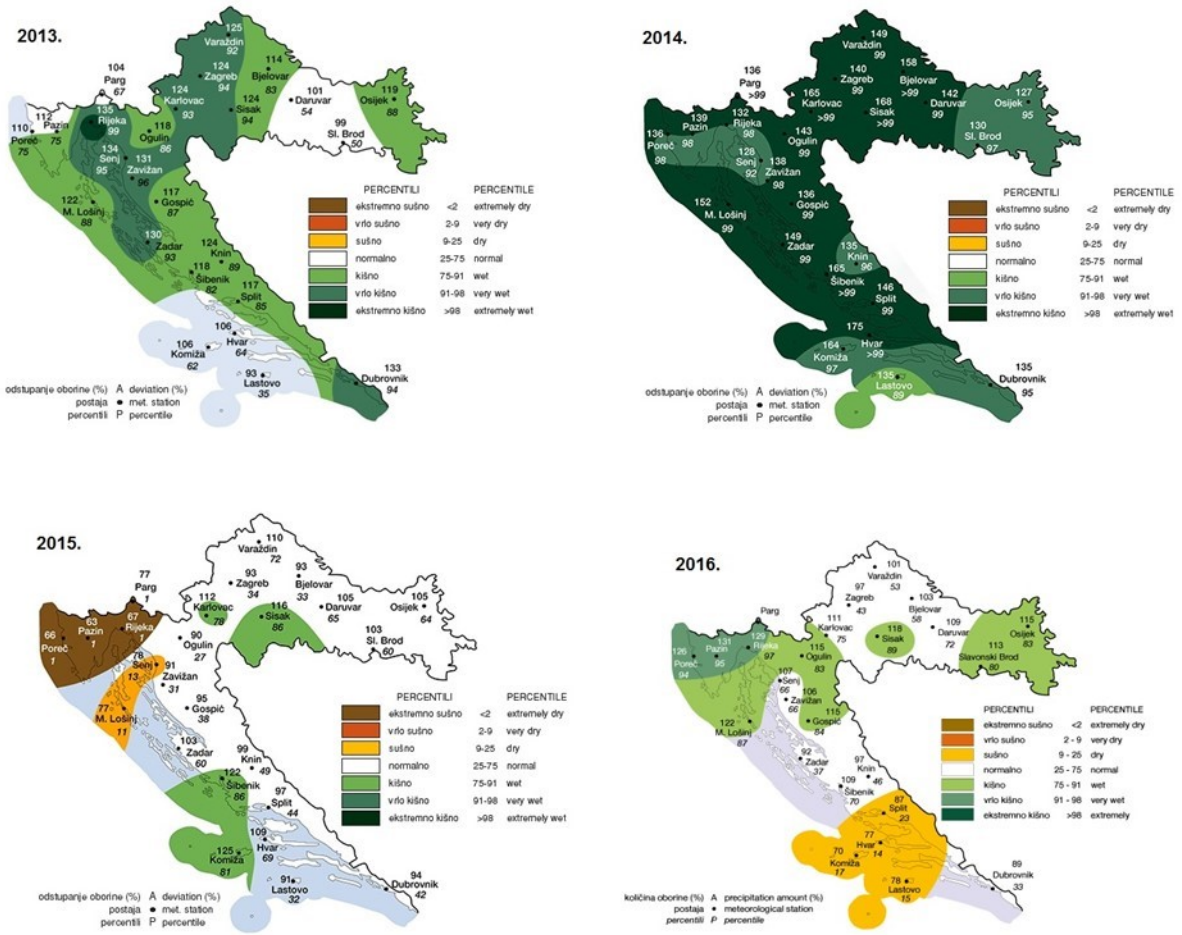

Legenda
Zone sanitarne zaštite izvorišta/crpilišta na širem području
Granica Grada Komiža
1. Desalinizator
2. UPOV i lokacija ispusta
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži
4 . Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava - Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostima-Biševo
6. Probni rad za dvije bušotine-hidrogeološka studija
9. Sanacija odlagališta
10. Reciklažno dvorište
12. Cesta DC D-117
14. Cesta do naselja Oključna
16. Novi kolni ulaz u Komižu
18. Javna garaža
17. Uređenje autobusnog terminala
22. Produženje lukobrana
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije
29. Uređenje plaža na području Grada
31. Šetnica Velo žalo
32. Uređenje rive-treća faza
33. Izgradnja i uređenje heliodroma
34. Proširenje groblja
37. Meteorološka stanica
38. Dječji vrtić Komiža
39. Igralište u okviru vrtića
40. Dom DVD
41. Spomen dom
42. Adaptacija knjižnice
43. Bašta rekontrukcija
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra
46. Uređenje škole u Podšpilju
47. POS stanovi
48. Dnevni boravak za starije osobe- Bašta
51. Ribarska luka
54. Uređenje ribarnice
58. Otkupna stanica
59. Hladnjača za agrume
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu
68. Izgradnja "Boutique" hotela
69. Modra špilja d.d.- uređenje
70. Poduzetnička zona Ravno
72. Rogači-gradski projekt B-izrada urbanističkog rješenja
73. Objekt za smještaj sezonskih radnika
74. Izgradnja trgovačkog centra
76. Muster
77. Palača Zanchi
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)
91. Terra Marique
92. Tematska staza oko Eko muzeja
102. Etno - eko selo
N
Mjerilo 1:29000
0
1000
2000
3000
4000 m

Na području Grada Komiže nalaze se dva izvorišta Korita i Pizdica. Za navedena izvorišta definirane su zone sanitarne zaštite.
Sanacija odlagališta (projekt br. 9.) nalazi se na granici zone sanitarne zaštite: Pizdica III, u kojoj nije zabranjen ovaj tip zahvata sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11 i 47/13) čl. 21.
Cesta DC D-117 (projekt br. 12.) nalazi se unutar zone sanitarne zaštite: Pizdica II, u kojoj nije zabranjen ovaj tip zahvata sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11 i 47/13) međutim, prema članku 13. Pravilnika nije dopušteno ispuštanja pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica. Potrebno je oborinsku odvodnju izvesti na način da se oborinske vode s prometnica, pročišćene na separatoru ulja i masti, ispuštaju u III. zoni sanitarne zaštite.
Cesta do naselja Oključna (projekt br. 14.) nalazi se unutar zone sanitarne zaštite: Korita IV, u kojoj je sukladno članku 19. (Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta „Narodne novine“, br. 66/11 i 47/13) zabranjeno građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda stoga je također kod ovog projekta potrebno adekvatno pročistiti nastale otpadne vode s prometnica.

Slika 3.7.5.-4.: Kartografski prikaz osjetljivih područja RH s označenim područjem Grada Komiže

Uvidom u Kartu osjetljivih područja Republike Hrvatske vidljivo je da se Grad Komiža dijelom nalazi u području namijenjenom zahvaćanju vode za ljudsku potrošnju a dijelom izvan osjetljivih područja. Nadalje, na području Grada Komiže nalazi se osjetljivo područje Korita (oznaka 76) sukladno Prilogu II Odluke o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, br. 81/10, 141/15).

Slika 3.7.5.-5.: Analiza godišnje količine oborina na području RH

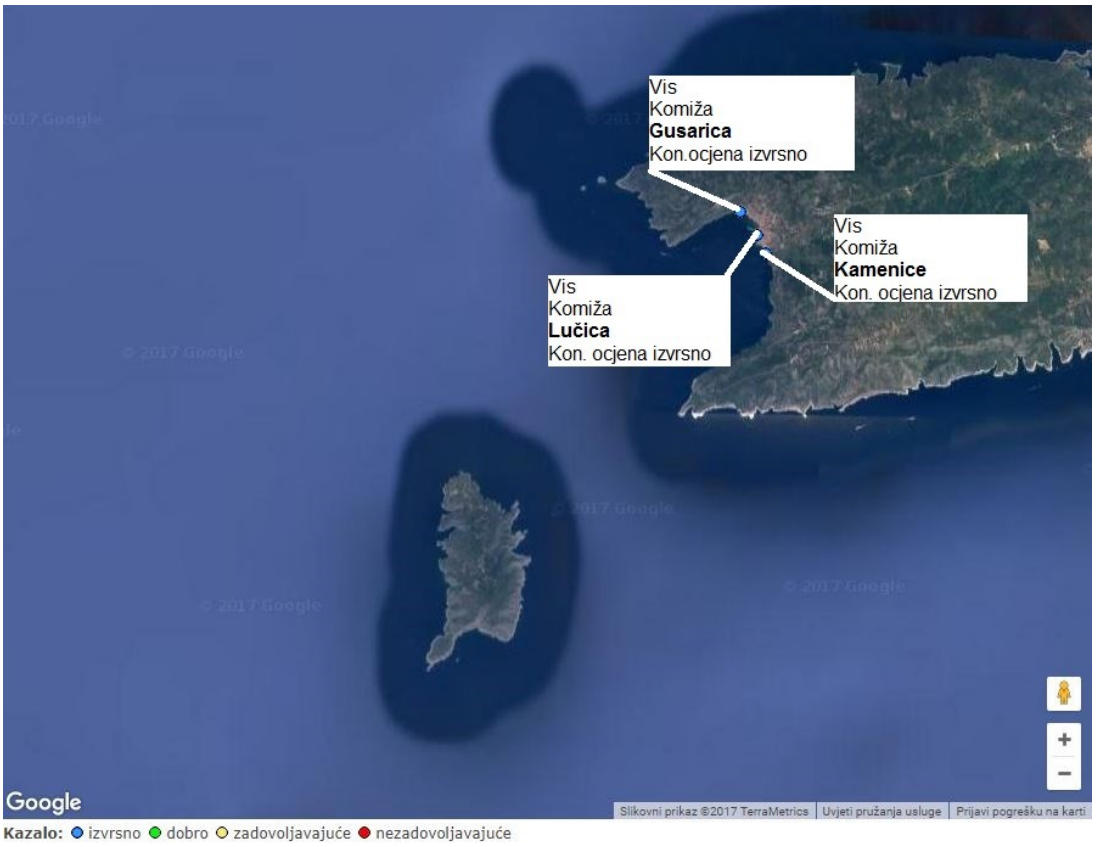
Zbog svog topografskog smještaja Grad Komiža pripada sredozemnom tipu klime sa suhim i vrućim ljetima te pravilnom izmjenom godišnjih doba.
Iz analize godišnje količine oborina za razdoblje 2013.-2016. godine na području RH razvidno je da je na području Grada Komiže u 2013. godini bilo normalno razdoblje, u 2014. godini vrlo kišno, u 2015. godini normalno razdoblje, a 2016. godini sušno razdoblje.

3.8 More

More je važan resurs gospodarskog razvoja Grada Komiže čija je glavna okosnica razvoja turizam. Za stanovnike ovog područja more predstavlja važan izvor hrane. Ribarstvo u Komiži ima stoljetnu tradiciju. Grad Komiža zajedno s otocima ima najveću površinu teritorijalnog mora u Republici Hrvatskoj.

Ocjene kakvoće mora određuju se na temelju kriterija definiranih Uredbom o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, br. 73/08) i EU direktivom o upravljanju kakvoćom vode za kupanje

(br. 2006/7/EZ). Odabirom točaka ispitivanja dostupan je pregled konačne godišnje i pojedinačne ocjene kakvoće mora za kupanje na plažama u RH.

Slika 3.8.-1.: Konačne ocjene kakvoće mora na području Grada Komiže

Uredbom o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, br. 73/08) propisuju se standardi kakvoće mora za kupanje na morskim plažama kojima se određuju granične vrijednosti mikrobioloških pokazatelja i druge značajke mora. Ispitivanje kakvoće mora za kupanje na plažama hrvatskog Jadrana provodi se od 15. svibnja do 30. rujna, tj. do završetka sezone kupanja. Mikrobiološki pokazatelji koji se prate su crijevni enterokoki i *Escherichia coli*. Na temelju rezultata praćenja kakvoće mora, određuje se pojedinačna, godišnja i konačna ocjena, prema graničnim vrijednostima mikrobioloških pokazatelja.
Tijekom sezone kupanja nakon svakog ispitivanja određuje se pojedinačna ocjena (svakih 15 dana) prema graničnim vrijednostima mikrobioloških parametara iz Uredbe. Godišnja ocjena se određuje po završetku sezone kupanja na temelju skupa podataka o kakvoći mora za kupanje za tu sezonu.
Na slici 3.8.-1. prikazana je konačna ocjena (2013.-2016.) kakvoće mora na području Grada Komiže; na svim lokacijama mjerenja kakvoća mora je ocijenjena kao izvrsna[9].

[9] http://baltazar.izor.hr/plazepub/kakvoca

3.9 Krajobraz

Obalni pojas područja Komiže karakterističan je po vrlo razvijenoj ali stjenovitoj obali sa brojnim malim uvalama i hridima. Uz sami obalni rub raste mediteranska vegetacija. Kultivirani krajolik je vezan uz povijesni proces bonifikacije krša i uređivanje polja. Navedeni proces posljedica je dugotrajne konjunkture monokulture vinove loze i masline. U kasnijim razdobljima razvijaju se kulture aromatičnog bilja. Kultivirani agrarni krajolik najčešće je oblikovan kao suhozidom omeđene terase na obroncima brda, te kao suhozidima označena parcelacija polja. Nekontroliranim djelovanjem čovjeka, neplanskom izgradnjom objekata, krajobraza u prirodnom obliku je sve manje.
Otok Biševo čini zasebnu krajobrazno vrijednu cjelinu gdje se posebno ističu geomorfološki spomenici prirode Modra špilja i Medvidina pećina. Otoci Brusnik i Jabuka, također spomenici prirode, su jedina dva otoka na području RH koja su vulkanskog porijekla nastali erupcijom. Ostali pučinski otoci Sv. Andrija i Palagruža predstavljaju značajan krajolik s posebnom atraktivnošću.

Slika 3.9.-1.: Položaj Grada Komiže na karti osnovnih krajobraznih jedinica RH

Prema podjeli RH na osnovne krajobrazne jedinice[10] Grad Komiža spada u Obalno područje Srednje i Južne Dalmacije. Ovo područje je ugroženo neplanskom gradnjom duž obalne linije i narušavanjem fizionomije starih naselja.

[10] http://www.mgipu.hr/doc/StrategijaRH/Strategija_I_II_dio.pdf

3.10 Stanovništvo i zdravlje ljudi

Prema službenim statističkim podacima i popisu stanovništva iz 2011. godine[11], na području Grada Komiže živi 1.526 stanovnika te je popisano 637 kućanstava, a prosječna veličina domaćinstva je 2,4 člana.

Dosadašnje kretanje stanovništva grada Komiže a i otoka Visa u cjelini karakterizira dugotrajno iseljavanje koje je intenzivno započelo početkom stoljeća te nakon 1948. godine. Prosječna godišnja stopa kretanja broja stanovnika u poslijeratnom razdoblju iznosi -17,1%.

Dobna struktura Grada Komiže pokazuje da je stanovništvo uvedeno u proces starenja s indeksom starenja 186,5. Ovaj broj predstavlja postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0-19 godina. Indeks veći od 40% kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja. U odnosu na popis stanovništva iz 2001. godine, vidljiv je pad broja stanovništva u 2011. godini.

Tablica 3.10.-1.: Broj stanovništva po naseljima Grada Komiže

Naselja	Stanovnici 2001. god	Stanovnici 2011. god
BIŠEVO	19	15
BOROVIK	15	12
DUBOKA	6	13
KOMIŽA	1523	1397
OKLJUČNA	5	-
PALAGRUŽA	-	-
PODHULJE	40	32
PODŠPILJE	14	11
SVETI ANDRIJA	1	2
ŽENA GLAVA	54	46

Gospodarski potencijali na području Grada Komiže okrenuti su tradicionalnim djelatnostima poljoprivrede što se odnosi na revitalizaciju maslinika, intenzivniji uzgoj vinove loze te tradicionalnih voćnih stabala uz razvoj stočarstva podizanjem mini farmi te proizvodnju zdrave hrane kao i veći udio ribarstva kroz ulov, preradu i uzgoj ribe. Najvažnija gospodarska grana na otoku Visu je turizam, posebno nautički turizam, a danas sve više se razvija i aktivni turizam; eko ili agro turizam. Od objekata društvenog značaja na području Grada Komiže nalazi se osnovna škola, dječji vrtić, ambulanta, ljekarna. Većih privrednih subjekata nema, osim hotela Biševo kapaciteta 280 kreveta.

3.11 Kulturno-povijesna baština

Kulturna baština na području Grada Komiže obuhvaća registrirana kulturna dobra prikazana u sljedećoj tablici.

[11] http://www.dzs.hr/

Tablica 3.11.-1.: Kulturna dobra na području Grada Komiže evidentirana u registru kulturnih dobara RH[12] i PPUG Komiže

R. br.	Oznaka dobra	Naziv	Mjesto	Vrsta kulturnog dobra
1.	RST-0613-1972.	Crkva sv. Silvestra	Biševo	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
2.	Z - 3	Novovjekovni brodolom	Biševo	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
3.	Z - 78	Antički brodolom	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
4.	Z - 5695	Crkva Blažene Djevice Marije (Gospe od Planice)	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
5.	Z - 5857	Crkva sv. Andrije na otoku Svecu	Komiža	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
6.	Z - 6489	Crkva sv. Marije Gusarice	Komiža	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
7.	Z - 5353	Crkva sv. Mihovila	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
8.	Z - 6955	Iskustvo gajete falkuše – pučke vrednote vezane uz komišku gajetu falkušu (umijeće gradnje, navigacija, plovidba, ribolov, jezik)	Komiža	Nematerijalno kulturno dobro
9.	Z - 5822	Kaštel	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
10.	Z - 6210	Kuća Zanchi	Komiža	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
11.	Z - 5937	Kulturni krajolik otočja Palagruža	Komiža	
12.	Z - 6140	Lokva Krušovica	Komiža	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
13.	Z – 6801	Olupina potonulog broda Palestro	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
14.	Z - 2186	Olupina potonulog broda Re d' Italia	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
15.	Z - 18	Ostaci potonulog broda „Teti“	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
16.	Z - 80	Ostaci trgovačkog broda „Vassilios“	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
17.	Z - 6814	Ostaci novovjekovnog brodoloma u uvali Labotovo	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
18.	RST – 1415, 17/5 - 95	Otočić Galijula	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – kulturno – povijesna cjelina
19.	RST – 0554 – 1971.	Ruševine crkve sv. Andrije	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
20.	RST – 0503 – 1972.	Sklop kuća Marinković	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – kulturno – povijesna cjelina

[12] http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=31

21.	Z - 5861	Spomenički sklop crkve i samostana sv. Nikole Mustera	Komiža	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
22.	Z - 5094	Urbanistička cjelina grada Komiže	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – kulturno – povijesna cjelina
23.	Z - 232	Antički brodolom	Palagruža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
24.	Z - 233	Antički brodolom	Palagruža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
25.	Z - 5825	Arheološko nalazište Bačokovo	Podhumlje	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
26.	RST – 0317 – 1966.	Crkva sv. Marije Gusarice	Komiža	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
27.	RST – 994.	Komiža – Podšpilje, arheološki lokalitet, prapovijesna gradina Talež i Velika gomila		
28.	RST – 0400 – 1969.	Kuća File i Andrije Sviličić	Žena Glava	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
29.	RST – 0405 – 1969.	Kuća Kordić	Žena Glava	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
30.	RST – 0406 – 1969.	Kuća Sviličić	Žena Glava	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
31.	RST – 0407 – 1969.	Kuća Borčić	Žena Glava	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
32.	RST – 0410 – 1970.	Kuća Luke i Ante Mladineo	Borovik	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
33.	RST – 0442 – 1970.	Kuća Mate Sviličića	Žena Glava	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
34.	RST – 0443 – 1970.	Kuća Nikole Sviličića	Žena Glava	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
35.	RST – 0444 – 1970.	Kuća Luke Borčića	Žena Glava	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
36.	RST – 0445 – 1970.	Kuća Blaža Kinkušića	Borovik	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
37.	RST – 0446 – 1970.	Kuća Petra i Mate Mladineo	Borovik	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
38.	RST – 0447 – 1970.	Kuća Pavla Mladineo	Borovik	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
39.	Z - 55037	Kulturni krajolik otočja Palagruža	Komiža	Nepokretno kulturno dobro – kulturni krajolik
40.	Z- 6496	Podmorska arheološka zona otoka Visa, Brusnika, Sveca i Biševa		Nepokretno kulturno dobro – kulturno – povijesna cjelina
41.	Z-5102	Arheološko nalazište gradine na Taleškoj glavici	Podšpilje	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
42.	P - 3255	Podmorska arheološka zona otoka Palagruže	Palagruža	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
43.	RST – 0995 – 1978.	Rimska villa rustica na nalazištu Bačokovo	Komiža	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Tablica 3.11.-2.: Kulturna dobra na području Grada Komiže koja nisu evidentirana u registru kulturnih dobara RH i PPUG Komiže[13]

R. broj	Naziv	Katastarske čestice
1.	Sklop Mardešić	29, 30/1/2, 33/1/2, 735/1/2
2.	Sklop Foretić	42/1/2, 43, 44/1/2
3.	Renesansna ruševina u ribarskoj luci	41/3/4/5
4.	Barokna kuća u ribarskoj luci	129/1
5.	Palača Molinari	224/10
6.	Čitaonica	224/2
7.	Renesansna višekatnica na rivi	226
8.	Crkva Gospe od sedam žalosti	556
9.	Zadružni dom	545/3
10.	Barokna kuća s grbom	492, 493/1/2, 494
11.	Crkva-tvrđava sv. Roka	628

3.12 Infrastruktura

Promet

Prometnu infrastrukturu Grada Komiže čine državna cesta DC 117 Komiža – Podhumlje – Vis (20 km), županijska cesta ŽC 6212 Komiža – Vis (9,9 km) i lokalna cesta LC 67216 Žena Glava – D117. Na području Grada Komiže nalazi se sezonski granični prijelaz za međunarodni promet putnika u pomorskom prometu „Komiža“. Najbliža luka za putnički prijevoz nalazi se u Gradu Visu na udaljenosti od 11 km. Broj i dužina nerazvrstanih cesta na području Grada Komiže još nije kompletan.

Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrbnim sustavom ovog područja, koji se naziva Vis, upravlja Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o. Vodoopskrbni sustav ima dvije crpne stanice i 18 vodosprema. Prema vrsti vodoopskrbe to je zatvoreni sustav, a prema pogonskom režimu je kombinirani vodoopskrbni sustav. Vodozahvat je vertikalni i nalazi se na podzemnom izvorištu. Duljina vodoopskrbnog sustava na području Grada Komiže u 2014. godini iznosila je 85 km. Potrošnja vode po stanovniku za potrebe kućanstva u prethodnoj godini iznosila je 67 m^3, a za potrebe industrije 26 m^3. Na vodoopskrbni sustav Grada Komiže 2015. godine bilo je spojeno 3.924 kućanstava što je 147 kućanstava više u odnosu na 2011. godinu.

Odvodnja

Na području Grada Komiže sustav odvodnje dug je 11 km i ima mješoviti način prihvaćanja i odvodnje otpadnih voda. Otpadne vode se otpuštaju u more. Broj priključenih kućanstava u 2015. godini se povećao za 3% u odnosu na 2011. godinu. Grad Komiža nema zadovoljene

[13] Konzervatorski elaborat-podloga za urbanistički plan uređenja, T.D. 323/09-3, Komiža, 2009.

standarde prijemnika za otpadne vode. U sustavu odvodnje ne postoji uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

3.13 Gospodarenje otpadom

Na području Grada Komiže za poslove upravljanja otpadom zadužena je tvrtka Nautički centar Komiža d.o.o. Organiziranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada obuhvaćeno je 100% stanovništva Grada Komiže. Otpad se prikuplja kontejnerima kapaciteta 700 i 1.100 l te kantama kapaciteta 120 i 240 l.

Sakupljeni otpad sa područja Grada Komiže odlaže se na odlagalištu otpada Šćeće koje se u tu svrhu koristi od 1963. godine. Na području Grada Komiže ne postoje divlja odlagališta otpada.

Dinamika odvoza komunalnog otpada izvan turističke sezone je tri puta tjedno sa područja naselja Komiža, a sa područja ostalih naselja jedanput put tjedno. Za vrijeme turističke sezone dinamika odvoza komunalnog otpada sa područja naselja Komiža je dva puta dnevno, a sa područja ostalih naselja tri puta tjedno. Sakupljanje i odvoz otpada sa otoka Biševo obavlja se dva puta tjedno u predsezoni i posezoni, dok se u periodu turističke sezone otpad prikuplja i odnosi tri puta tjedno.

Krajem 2012. godine započela je intenzivna selekcija u prikupljanju papirnate i kartonske ambalaže te u suradnji sa komunalnom tvrtkom Gradina d.o.o. iz Visa i tvrtkom Unijapapir d.d. organizira se periodični odvoz prikupljenog otpada.

4 OKOLIŠNE ZNAČAJKE PODRUČJA NA KOJA PROVEDBA SRP-A GRADA KOMIŽE MOŽE ZNAČAJNO UTJECATI

Područje obuhvata SRP-a je Grad Komiža, a teritorij grada osim mjesta Komiža obuhvaća i područje Podšpilja (s naseljima Borovik, Duboka, Podhumlje, Podšpilje i Žena Glava), selo Oključna na sjevernom dijelu otoka, te manje otoke Biševo, Brusnik, Jabuku, Palagružu i Svetac.
Aktivnosti planirane SRP-om imati će lokalan utjecaj. U poglavlju *3. Podaci o postojećem stanju okoliša* opisane su okolišne značajke područja Grada Komiže, a u poglavlju *7. Vjerojatno značajni utjecaji na okoliš SRP-a Grada Komiže* detaljno su opisana područja na kojima se očekuju mogući utjecaji provedbe aktivnosti planiranih SRP-om.

5 POSTOJEĆI OKOLIŠNI PROBLEMI KOJI SU VAŽNI ZA SRP GRADA KOMIŽE I MOGUĆI RAZVOJ OKOLIŠA BEZ PROVEDBE

5.1.1 Flora, fauna, ekološka mreža i zaštićena područja

Postojeći problemi

Stanovništvo Grada Komiže nije dovoljno upoznato s važnostima zaštite okoliša te je vidljivo pomanjkanje mjera za očuvanje okoliša i krajobraza na lokalnoj razini. Na području Grada ne postoji uređaj za pročišćavanje otpadnih voda te postoji mogućnost ugroze morskog priobalnog područja obzirom da to područje predstavlja prijemnik otpadnih voda.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

U slučaju da se projekti planirani SRP-om ne provedu, postoji opasnost da se daljnjom nebrigom o otpadnim vodama značajno onečisti okoliš.

5.1.2 Tlo i poljoprivreda

Postojeći problemi

Uzimajući u obzir značajke tla, klimatske prilike i reljef na ovom području, tijekom ljetnih mjeseci, izuzetno je izražen nedostatak vode u tlu što znatno ograničava mogućnost intenzivnijeg korištenja poljoprivrednog zemljišta.
Kao postojeći problemi za Grad Komižu navodi se smanjenje poljoprivrednih površina te povećavanje površine livada i pašnjaka. Razvojem turističke djelatnosti, prerađivačke industrije, pomorstva, trgovine, prometa i veza, dolazi do zapostavljanja poljoprivrednih djelatnosti, posebno ribarstva. Također, područje je manjim dijelom devastirano nekvalitetnom pojedinačnom izgradnjom s nedostatnom pješačkom, javnom i komunalnom infrastrukturnom mrežom.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Bez provedbe projekata planiranih SRP-om, neće se omogućiti daljnji razvoj poljoprivrede jer se neće provesti poticanje proizvodnje zdrave hrane, prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama te smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe. Ovo će se u konačnici odraziti negativno na korištenje tla u svrhu poljoprivredne proizvodnje, što je u tradiciji ovog kraja.

5.1.3 Šume i lovstvo

Postojeći problemi

Šume i šumska zemljišta zauzimaju 58,42% površine Grada Komiže. Vegetacija otoka nema posebne gospodarske vrijednosti već daje poseban izgled krajoliku što je u sprezi s reljefom značajno za razvoj turizma. Šume te ostalo poljoprivredno zemljište ugroženo je uslijed opožarenosti. Također, divljač nema veće gospodarsko značenje osim u rekreativne svrhe koje mogu biti u funkciji turizma.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Bez provedbe projekata planiranih SRP-om neće se urediti protupožarni putevi u svrhu prevencije požara. Također, neće se rekonstruirati, urediti ni opremiti dom DVD, što nije zadovoljavajuća, pa bi infrastruktura za zaštitu šuma od požara ostala na sadašnjoj razini. Također, ostati će nedovoljno razvijena i turistička infrastruktura namijenjena lovstvu ukoliko se ne provedu aktivnosti planirane SRP-om.
Bez provedbe projekata planiranih SRP-om neće se urediti protupožarni putevi u svrhu prevencije požara. Također, neće se rekonstruirati, urediti ni opremiti dom DVD.

5.1.4 Kvaliteta zraka

Postojeći problemi

Na području Grada Komiže nema mjernih postaja za mjerenje kvalitete zraka, a posljedično tome ne može se precizno ocijeniti kvaliteta zraka. Najbliža mjerna postaja nalazi se na najvišem vrhu otoka Visa (Hum). Za detaljniju analizu mogućeg utjecaja pojedinih izvora onečišćenja na kvalitetu zraka potrebna je uspostava mjernih postaja. Tijekom ljetnih mjeseci povećanjem broja turista i vozila poveća se koncentracija ispušnih plinova.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Bez provedbe planiranih aktivnosti kvaliteta zraka na području Grada Komiže bi ostala na sadašnjoj razini.

5.1.5 Klimatske promjene

Postojeći problemi

Na području Grada Komiže nije u potpunosti riješen sustav odvodnje a uređaja za pročišćavanja otpadnih voda nema. U sustavu odvodnje otpadnih voda nastaju određene količine stakleničkih plinova. Također, ne postoji sustav reciklažnog dvorišta za razvrstavanje otpada. Nusprodukti razgradnje otpada su plinovi koji u velikoj mjeri sadrže stakleničke plinove CO_2 i CH_4.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Bez provedbe projekata planiranih SRP-om neće doći do smanjenja emisije stakleničkih plinova prilikom razgradnje otpada. Ukoliko se ne provedu aktivnosti vezani za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda neće se smanjiti emisija stakleničkih plinova iz sustava odvodnje otpadnih voda.

5.1.6 Vode i more

Postojeći problemi

Najugroženije prirodno stanište je more jer na području Grada Komiže ne postoji jedinstveni kanalizacijski sustav kao ni sustav za pročišćavanje otpadnih voda. Gospodarske aktivnosti koje koriste morske resurse kao što su pomorski promet, turizam te komunalne aktivnosti su evidentni pritisci na ugrožavanje morskog okoliša.
Stanje izgrađenosti, koncentracije prometa i turističkih smještajnih kapaciteta sami po sebi pridonose povećanom zagađenju mora kao prijemnika svog zagađenja pripadajućeg slivnog (bujičnog) područja.
Jedan od osnovnih preduvjeta za rješavanje nastalog problema je izgradnja kanalizacijske mreže te izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Aktivnosti planirane SRP-om uključuju dogradnju kanalizacijskog sustava te uređaja za pročišćavanje, no bez provedbe planiranih aktivnosti, stanje kvalitete mora i dalje će ovisiti o ljudskom djelovanju.

5.1.7 Krajobraz

Postojeći problemi

Neplanska izgradnja na više mjesta uz obalu u obliku aglomeracija stambenih i vikend kuća predstavlja poseban problem koji je ugrozio osnovne krajobrazne vrijednosti prostora. Napuštanje tradicionalnih poljoprivrednih i ribarskih djelatnosti znatno utječu na vrijednosti krajobraza.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Izostankom provedbe aktivnosti planiranih SRP-om neće doći do uređenja plaža, gradskih parkova i šetnica na području Grada Komiže. Također, izostati će sanacija divljih odlagališta otpadom što će dodatno narušiti vizure ovog područja.

5.1.8 Stanovništvo i zdravlje ljudi

Postojeći problemi

U današnje vrijeme opaža se pojava starenja lokalnog pučanstva te negativan prirodni prirast stanovništva (od 2001. do 2011. godine konstantan je pad broja novorođenih) uz demografsko slabljenje stanovništva. U gradu je primjetan porast broja nezaposlenih te nedostatak kvalificirane radne snage. Također u gradu Komiži nedostaje kvalitetna sportska infrastruktura, a problem je i velika udaljenost KBC-a koji se nalazi u Splitu.
Daljnjim neplanskim ulaganjem u sportske aktivnosti može doći do nezainteresiranosti stanovnika za aktivan život, što može za posljedicu imati smanjenje kvalitete života.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Bez provedbe projekata planiranih SRP-om izostati će sadržaji koji bi unaprijedili društveni život u Komiži i pospješili zadržavanje mladih (POS stanovi, uređenje sportskog centra, provedba pro-natalitetne politike...). Također, izostankom projekata izgradnje hotela i poduzetničke zone smanjuje se mogućnost mjesta za zaposlenje lokalnog stanovništva.

5.1.9 Kulturno-povijesna baština

Postojeći problemi

Područje Grada Komiže karakterizira bogato povijesno-kulturno nasljeđe i tradicijska baština koja je nedovoljno iskorištena u svrhu razvoja turističke ponude. Nepostojanje Plana upravljanja kulturnim dobrima jedan je od glavnih postojećih problema. Kulturne manifestacije organiziraju se samo tijekom ljetne sezone, nisu organizirane radionice ni kulturna događanja za stanovništvo kojima bi se podigla svijest o kulturno-povijesnoj baštini Grada.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Aktivnosti planirane SRP-om uključuju restauraciju pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara, te očuvanje nematerijalne kulturne baštine (razvoj kulturnih manifestacija, organiziranje radionica). Bez provedbe planiranih aktivnosti stanje kulturno-povijesne baštine na području Grada Komiže ostalo bi na sadašnjoj razini dok bi nematerijalna kulturna baština (autohtoni jezik, dijalekt i govor) ubrzo bila zaboravljena.

5.1.10 Infrastruktura

Postojeći problemi

Promet

Prometna izoliranost Grada Komiže s ostatkom RH pridonosi nazadovanju gospodarstva, stanovništva i naselja, a ovisi o vremenskim prilikama/neprilikama. Osnovni nedostatak

cestovne mreže je nekvalitetan završni sloj asfalta na nekim cestama. Sve lokalne ceste treba proširiti na širinu od 6,0 m. Na pojedinim kritičnim dionicama nedostaju zaštitne ograde u cilju povećanja sigurnosti prometa.

Vodoopskrbni sustav

Nedovoljno razvijena vodovodna i kanalizacijska mreža onemogućava potrebne uvjete za održivi razvoj i kvalitetu života na ovom području. Sustav uređaja za pročišćavanje otpadnih voda nije izgrađen, a prijemnici za otpadne vode nisu adekvatni. Uslijed klimatskih promjena (smanjenje količina oborina) i povećanja broja turista potrebna je nadogradnja vodoopskrbnog sustava.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Bez provedbe aktivnosti planiranih SRP-om neće se poboljšati stanje infrastrukture na području Grada Komiže. Izostati će predviđena izgradnja i proširenje prometnica te će loša povezanost i loše stanje cesta i dalje predstavljati probleme. Ukoliko se ne izgradi adekvatan sustav odvodnje moglo bi doći do negativnih posljedica glavnog resursa Grada i okosnice razvoja turizma.

5.1.11 Gospodarenje otpadom

Postojeći problemi

Na području Grada Komiže nalazi se jedno odlagalište otpada koje je u funkciji od 1963. godine, te je potrebna njegova sanacija. Na području Grada nisu uspostavljena reciklažna dvorišta ni zeleni otoci zbog nedostatka adekvatnih objekata što ne zadovoljava potrebe postojećih korisnika.

Mogući razvoj bez provedbe SRP-a

Bez provedbe aktivnosti planiranih SRP-om (sanacija odlagališta komunalnog otpada i uspostava zelenih otoka) sustav gospodarenja otpadom na ovom području će ostati na postojećoj razini, koja nije zadovoljavajuća.

6 CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA USPOSTAVLJENI PO ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I SPORAZUMA KOJI SE ODNOSE NA SRP GRADA KOMIŽE

KONVENCIJA / PROTOKOL / SPORAZUM	CILJEVI KONVENCIJE / PROTOKOLA / SPORAZUMA	CILJEVI I PRIORITETI SRP-A	OBAVEZE KROZ PROVEDBU
Protokol o strateškoj procjeni okoliša (Kijev 2003.), NN-MU 07/09, u RH stupio na snagu 11. srpnja 2010. godine	Cilj ovog protokola je osigurati visoku razinu zaštite okoliša, uključujući i zdravlje, kroz: - osiguranje da se pitanja okoliša, uključujući i zdravlje, u potpunosti uzimaju u obzir u izradi planova i programa; - pridonošenje razmatranju zahtjeva okoliša, uključujući i zdravlja, u izradi politika i zakonodavstva; - uspostavljanje jasnih, transparentnih i učinkovitih postupaka za stratešku procjenu okoliša; - osiguranje sudjelovanja javnosti u strateškoj procjeni okoliša; - uključivanje na te načine zahtjeva okoliša, uključujući i zdravlja, u mjere i instrumente čija je namjena poticati održivi razvitak.	**<u>CILJEVI</u>** 1. Razvoj kvalitete života 2. Razvoj gospodarstva 3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine 4. Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika **<u>PRIORITETI</u>** 1.1. Izgradnja, unaprjeđenje i održavanje infrastrukture Grada Komiže 1.2. Poboljšanje kvalitete života stanovnika 2.1. Razvoj ribarstva i povezanih djelatnosti 2.2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede 2.3. Razvoj turizma temeljenog na osobitostima područja 2.4. Poticanje povezivanja gospodarskih djelatnosti	SRP Grada Komiže provodi se sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 03/17), te Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) u kojem je uređena obveza informiranja i osiguranja sudjelovanja javnosti u postupcima strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.
Konvencija o pristupu informacija o sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša(Aarhus 1998.), NN-MU 01/07, u RH	Radi doprinosa zaštiti prava svake osobe sadašnjega i budućih naraštaja na život u okolišu pogodnom za njegovo ili njezino zdravlje i dobrobit, svaka će stranka jamčiti pravo pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju o okolišu i pristupa		SRP Grada Komiže provodi se sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 03/17), te Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13,153/13, 78/15, 12/18) te Uredbom o

stupila na snagu 25. lipnja 2007. godine	pravosuđu u pitanjima okoliša sukladno odredbama ove Konvencije.	2.5. Poticanje poslovanja gospodarskih subjekata 3.1. Obnova i zaštita materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara 3.2. Korištenje prirodne baštine na održiv način 3.3. Umrežavanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine u jedinstvenu i prepoznatljivu cjelinu 4.1. Razvoj socijalnog kapitala lokalne zajednice 4.2. Umrežavanje s organizacijama, tijelima lokalne i regionalne uprave na lokalnom, nacionalnom i transnacionalnom nivou	informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08) u kojem je uređena obveza informiranja i osiguranja sudjelovanja javnosti u postupcima strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.
Konvencija o europskim krajobrazima(Firenca 2000.), NN-MU 12/02, u RH stupila na snagu 1. ožujka 2004. godine	Ciljevi konvencije su: promicanje zaštite krajobraza, upravljanje i planiranje te organiziranje europske suradnje o pitanjima krajobraza.		Tijekom izrade projektne dokumentacije i provedbom projekata planiranih SRP-om koji uključuju promjenu krajobraznih vizura Grada Komiže uzeti će se u obzir predviđene mjere i uvjeti zaštite vrijednosti krajobraza te će se planirani zahvati u najvećoj mogućoj mjeri uklopiti u krajobrazne vizure ovog područja čime će se sačuvati postojeće krajobrazne vrijednosti što je u skladu sa Konvencijom.
Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972.) NN-MU 12/93, u RH stupila na snagu 8. listopada 1991. godine	Osnovni ciljevi Konvencije su: - Potaknuti zemlje potpisnice na praćenje i izvještavanje o stanju očuvanja područja Svjetske baštine - Pružanje stručne pomoći i profesionalnog usavršavanja za poslove očuvanja područja Svjetske baštine. - U slučaju potrebe, pružanje žurne pomoći područjima Svjetske baštine koja se nalaze u neposrednoj opasnosti		Jedan od ciljeva SRP-a Grada Komiže je očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine. Provedbom planiranih aktivnosti će se potaknuti ulaganje u kulturno – povijesnu baštinu s ciljem očuvanja autohtone materijalne i nematerijalne baštine kako bi se pojačala svijest lokalnog stanovništva za očuvanjem kulturne i prirodne baštine.

	Ostali ciljevi su: - Jačanje javne svijesti - Poticanje sudjelovanja lokalnih zajednica na očuvanje njihove kulturne i prirodne baštine - Ostvarivanje međunarodne suradnje u očuvanju kulturne i prirodne baštine.		
Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime(Rio de Janeiro 1992.), NN-MU 01/92, u RH stupila na snagu 21. ožujka 1994. godine	Krajnji je cilj ove Konvencije i svih dotičnih pravnih instrumenata koje Konferencija stranaka može usvojiti, da se u skladu s relevantnim odredbama Konvencije uspostavi stabilnost koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja će spriječiti opasno antropogenetsko uplitanje u klimatski sustav. Takav nivo trebalo bi postići u vremenskom roku koji je dovoljan da se ekosustavima omogući prirodno adaptiranje na promjenu klime, da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogući daljnji gospodarski razvoj na održivi način.		U SRP-u su planirane aktivnosti koje uključuju izgradnju vodno – komunalne infrastrukture i sanaciju odlagališta, te se time indirektno unaprjeđuje infrastruktura. Na prostoru Grada Komiže ne planiraju se industrijska postrojenja koja bi doprinijela povećanju emisije stakleničkih plinova što omogućuje postizanje ciljeva navedenih konvencija i protokola.
Kyoto protokol uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime(Kyoto 1997.), NN-MU 05/07, u RH stupio na snagu 28. kolovoza 2007. godine	Cilj Kyoto protokola je smanjenje emisije stakleničkih plinova u industrijaliziranim zemljama za oko 5,2% u odnosu na razine iz 1990-ih godina, u razdoblju od 2008. do 2012. godine		

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja kopnenim izvorima i aktivnostima (Siracusa 1996.) Objavljen u NN-MU 03/06 s novim nazivom: **Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja iz izvora i djelatnosti na kopnu** Objava o stupanju na snagu tog protokola donesena je u NN-MU 05/08	Cilj protokola je zaštita Sredozemnog mora od onečišćenja kopnenim izvorima i aktivnostima poduzimanjem svih potrebnih mjera od strane zemalja potpisnica ovog protokola, radi sprječavanja, ublažavanja, suzbijanja i kontrole zagađenja Sredozemnog mora koje je prouzročeno doticanjem otpadnih voda rijekama, iz obalnih postrojenja i ispusta te onih zagađenja koje potječu iz izvora na njihovim teritorijima.		Provedbom aktivnosti predviđenih SRP-om kao što su izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda direktno se utječe na poboljšanje kvalitete mora. Preduvjet provedbe projekata razvoja poput uređenja plaža, proširenja pristaništa i izgradnja turističkog naselja je zaštita okoliša i očuvanje mora što će se postići odgovarajućim zbrinjavanjem generiranog otpada i otpadnih voda što je u skladu s Protokolom.
Konvencija Ujedinjenih naroda o biološkoj raznolikosti (**Rio de Janeiro 1992.),** NN-MU 06/96, u RH je stupila na snagu 7. listopada 1996. godine	Osnovni ciljevi Konvencije su osigurati: - očuvanje sveukupne biološke raznolikosti - održivo korištenje komponenata biološke raznolikosti - pravednu i ravnomjernu raspodjelu dobrobiti koje proizlaze iz korištenja genetskih izvora.		Aktivnosti planirane SRP-om promoviraju zaštitu, obnovu i održivo korištenje prirode što je u skladu s Konvencijom. Dodatne mjere zaštite i održivog korištenja prirode mogu biti ugrađene kroz postupke PUO ili OPUO.
Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) (Bern 1979.) Zakon o provođenju Konvencije donesen je u	Glavni ciljevi Konvencije su osigurati očuvanje i zaštitu divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihova prirodna staništa (navedenih u dodacima I. i II. Konvencije), povećanje suradnje između ugovornih stranaka, kao i regulirati eksploataciju tih vrsta (uključujući i migratorne vrste) navedene u Dodatku 3. U tu svrhu Konvencija nameće zakonske		Prilikom provedbe projekata planiranih SRP-om te pružanja usluga omogućenih pojedinim aktivnostima potrebno je osigurati zaštitu divljih biljnih i životinjskih vrsta te prirodnih staništa ovog područja. SRP Grada Komiže će doprinijeti ostvarenju cilja očuvanja

travnju 2000 (NN-MU 66/2000)	obveze ugovornim strankama, zaštiti više od 500 divljih biljnih i više od 1000 divljih životinjskih vrsta.		divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih prirodnih staništa.
Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonnska konvencija), (Bonn, 1979.) Zakon o provođenju konvencije donesen je u svibnju 2000 (NN-MU 67/2000)	Cilj Konvencije je očuvanje migratornih vrsta divljih životinja u čitavom području njihova rasprostranjenja. Konvencija predstavlja okvir unutar kojeg države članice mogu poduzimati mjere zaštite i očuvanja migratornih vrsta i njihovih staništa na globalnoj razini.		SRP Grada Komiže planira aktivnosti uvažavanjem uvjeta zaštite područja ekološke mreže. Posebnu pažnju treba posvetiti postavljanju rasvjete. Potrebno je koristiti rasvjetna tijela koja ne emitiraju nepotrebnu svjetlost u atmosferu te smanjuju svjetlosno onečišćenje, kako se ne bi dezorijentirale migratorne vrste životinja koje koriste koridore unutar ovoga područja.
Sporazum o zaštiti šišmiša u Europi (EUROBATS) (London 1991.) Zakon o potvrđivanju sporazuma stupio je na snagu 13. travnja 2000 (NNMU 06/2000	Cilj je osigurati aktivnu zaštitu ugroženih migratornih životinjskih vrsta šišmiša preko čitavog područja njihovog rasprostranjenja. Sporazum štiti svih 52 vrste šišmiša koje se pojavljuju na području Europe, kroz zakonodavstvo, edukaciju, provedbu mjera zaštite i međunarodnu suradnju među državama strankama, ali i onima koje još nisu pristupile Sporazumu.		Prilikom provedbe aktivnosti planiranih SRP-om Grada Komiže, obzirom na lokacije i karakter planiranih aktivnosti procijenjeno je da neće biti utjecaja na staništa i jedinke šišmiša.

7 VJEROJATNO ZNAČAJNI UTJECAJI NA OKOLIŠ SRP-A GRADA KOMIŽE

Strateškim razvojnim programom Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine planirano je ukupno 113 projekata.

Za aktivnosti SRP-a Grada Komiže navedene u tablici 7.-2. nije izrađena procjena po svim sastavnicama okoliša jer se radi o projektima koji ne uključuju gradnju već se odnose na izradu studija, dokumentacije te izradu i provedbu programa potpore i poticaja. Planirane su aktivnosti poput promocije te obnove i zaštite kulturne materijalne i nematerijalne baštine. Pojedini projekti odnose se na programe potpore školovanja mladih ljudi te razvoj neprofitnih organizacija u djelatnostima kulture, športa, zaštite okoliša, razvoj civilnog društva te umrežavanjem sa organizacijama, tijelima lokalne i regionalne uprave na lokalnom, nacionalnom i transnacionalnom nivou.
Provedbom planiranih projekata očekuju se pozitivni utjecaji na stanovništvo i razvoj turističke ponude što će u konačnici rezultirati pozitivnim utjecajem na gospodarstvo Grada Komiže.

Tablica 7.-1.: Projekti SRP-a Grada Komiže koji nemaju utjecaja na većinu sastavnica okoliša

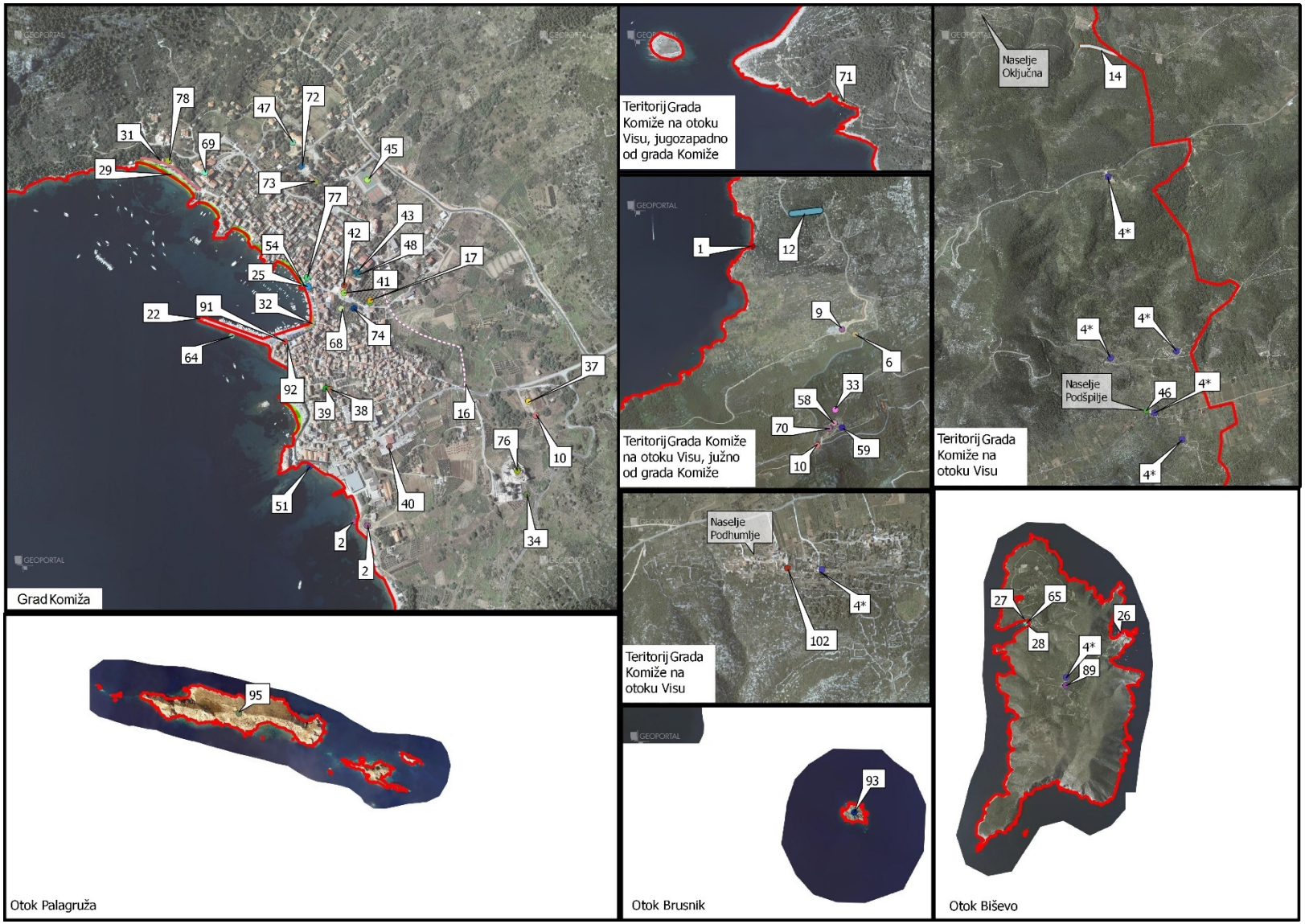
Broj projekta	Naziv projekta
19.	Prometna studija
21.	Pokretna stanica za gorivo
49.	Pomoć u kući starijim osobama
50.	Provedba pro-natalitetne politike
57.	Izrada studije izvodljivosti sustava za navodnjavanje
60.	Zaštita Komiškog rogača
61.	Banka sjemenja
62.	Zaštita autohtonih vinskih sorti
71.	TZ Barijoška – izrada UPU
72.	Rogači – gradski projekt B – izrada idejno urbanističko rješenje
75.	Program poticanja zapošljavanja i razvoja poduzetništva
79.	Otvoreni depo ribarske zbirke
80.	Konzervatorsko-restauratorske radionice
81.	Potpora očuvanju komiškog dijalekta
82.	Organiziranje sata zavičajnog govora za učenike osnovne škole
83.	Izrada ilustrirane knjige za djecu sa tematikom komiškog dijalekta
84.	Vještina brodogradnje; obnova i održavanje falkuša
85.	Radionice o falkuši
86.	Umijeće plovidbe i načini ribarenja
87.	Uvrštavanje svetkovine na Listu nematerijalne baštine
88.	Vozila na električni pogon
94.	Uspostava Geo Parka
96.	Rota Palagružona
97.	Dani Rogača
98.	Doni sv. Mikule
100.	Program potpore neprofitnim organizacijama
101.	Edukacije i radionice

104.	Programi društveno korisnog učenja
105.	Stipendije
106.	Programi stručnog usavršavanja
107.	Program potpore neprofitnim organizacijama
108.	Partnerski projekti Grada i neprofitnih organizacija
109.	LAG/FLAG
110.	Bratimljenje gradova
111.	Razmjene mladih
112.	Sudjelovanje u partnerskim projektima usmjerenim jačanju vještina i kapaciteta stanovnika Grada
113.	Unlock your potential ESF POLJSKA

Za ukupno 76 projekata provedena je procjena po svim sastavnicama okoliša. Utjecaji projekata na floru, faunu i ekološku mrežu opisani su u poglavlju 9. Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
Prilikom izrade strateške procjene utjecaja na okoliš, a u svrhu procjene mogućih utjecaja koje bi planirane aktivnosti mogle imati na okoliš, korišten je GIS alat. Provedena je analiza utjecaja koje aktivnosti planirane Strateškim razvojnim programom Grada Komiže mogu imati na sastavnice okoliša. Utjecaji pojedinih planiranih aktivnosti su pojedinačno opisani te su im dodijeljene brojčane ocjene.

Tablica 7.-2.: Raspon ocjena za procjenu stupnja utjecaja na pojedine sastavnice okoliša

-2	**Značajno negativan utjecaj**	Trajno negativan utjecaj na okoliš. Utjecaj bitno remeti sastavnice okoliša.
-1	**Umjereno negativan utjecaj**	Manje negativan utjecaj na sastavnice okoliša. Utjecaj je lokalnog karaktera i prihvatljiv za okoliš.
0	**Bez značaja**	Zanemariv utjecaj koji neće dovesti do značajnijih promjena u okolišu.
NU	**Nema utjecaja**	Nema utjecaja na okoliš, ne remeti sastavnice okoliša.
+1	**Umjereno pozitivan utjecaj**	Umjereno pozitivan utjecaj na sastavnice okoliša. Manje poboljšanje okolišnih uvjeta, uređenje područja i poboljšanje vizura prostora.
+2	**Značajno pozitivan utjecaj**	Značajno poboljšanje okoliša i ekoloških uvjeta na mjestu zahvata.

Slika 7.-1.: Prikaz projekata planiranih SRP-om Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine

Kazalo

Kopnena/obalna granica Grada Komiže

Projekti SPUO-a

- 1. Desalinizator
- 2. UPOV i lokacija ispusta
- 3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži
- 4 Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava - Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirma i Biševo *
- 6. Probni rad za dvije bušotine
- 9. Sanacija odlagališta
- 10. Reciklažno dvorište
- 12. Cesta DC D-117
- 14. Cesta do naselja Oključna
- 16. Novi kolni ulaz u Komižu
- 17. Uređenje autobusnog terminala
- 18. Javna garaža
- 22. Produženje lukobrana
- 25. Uređenje zgrade lučke kapetanije
- 26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana Mezoporat
- 27. Proširenje pristaništa Porat
- 28. Uređenje sidrišta Porat
- 29. Uređenje plaža na području Grada
- 31. Šetnica Velo žalo
- 32. Uređenje rive-treća faza
- 33. Izgradnja i uređenje heliodroma
- 34. Proširenje groblja
- 37. Meteorološka stanica
- 38. Dječji vrtić Komiža
- 39. Igralište u okviru vrtića
- 40. Dom DVD
- 41. Spomen dom
- 42. Adaptacija knjižnice
- 43. Bašta - rekonstrukcija
- 45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra
- 46. Uređenje škole u Podšpilju
- 47. POS stanovi
- 48. Dnevni boravak za starije osobe
- 51. Ribarska luka
- 54. Uređenje ribarnice
- 58. Otkupna stanica
- 59. Hladnjača za agrume
- 64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu
- 65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat
- 68. Izgradnja "Boutique" hotela
- 69. Modra špilja d.d.- uređenje
- 70. Poduzetnička zona Ravno
- 71. Izrada UPU TZ Barijoška
- 72. Rogači-gradski projekt B-izrada urbanističkog rješenja
- 73. Objekt za smještaj sezonskih radnika
- 74. Izgradnja trgovačkog centra
- 76. Muster
- 77. Palača Zanchi
- 78. Crkva sv. Marije (Gusarica)
- 89. Posjetiteljski centar na Biševu
- 91. Eko muzej Komiža - Interpretacijski centar Terra Marique
- 92. Tematska staza oko Eko muzeja
- 93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku
- 95. Arheološki park na Palagruži
- 102. Etno - eko selo

* Nisu poznate trase kolektora

7.1 Utjecaji na zaštićena područja

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo	Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava na području Podhumlja, Podšpilja, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostirna neće imati utjecaja na ZP RH jer se na području ovih naselja ne nalaze zaštićena područja.	**NU Nema utjecaja**
	Prilikom planiranja i izgradnje kanalizacijskog sustava na Biševu potrebno je voditi računa o dva spomenika prirode koji se tu nalaze; Modra spilja i Medvidina pećina te eventualne ispuste u more planirati na način da se izbjegnu utjecaji na navedena zaštićena područja.	**0 Bez značaja**
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**

7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija	Prilikom planiranja i priključenja otoka Biševo na vodoopskrbni sustav potrebno je voditi računa o dva spomenika prirode koji se tu nalaze; Modra spilja i Medvidina pećina te trase polaganja cijevi vodovoda planirati i postavljati na način da se izbjegnu utjecaji na navedena zaštićena područja.	**0** **Bez značaja**
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
11. Uspostava zelenih otoka	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
12. Proširenje DC D-117	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
13. Gradska cestovna mreža - modernizacija	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
14. Cesta do naselja Oključna	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**

16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Planirano je uređenje postojećih protupožarnih i poljskih puteva.	**NU** **Nema utjecaja**
17. Uređenje autobusnog terminala	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
18. Javna garaža – projektna dokumentacija	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
20. Električne punionice	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Iako će brodovi državne linije pristajati u uvalu Mezuporat, u čijoj se neposrednoj blizini nalazi spomenik prirode Modra spilja, u uvjetima normalnog odvijanja pomorskog prometa utjecaja na zaštićena područja neće biti.	**NU** **Nema utjecaja**
24. Međuotočno povezivanje	Prilikom odvijanja pomorskog prometa u svrhu međuotočnog povezivanja, u uvjetima normalnog odvijanja pomorskog prometa utjecaja na zaštićena područja neće biti.	**NU** **Nema utjecaja**
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Predmetno pristanište i uvala u kojoj je planirana aktivnost nalaze se u blizini zaštićenog spomenika prirode Modra spilja. Prilikom planiranja, izrade projektne dokumentacije i provođenja planiranih aktivnosti potrebno je voditi računa da se izbjegnu negativni utjecaji na obližnje zaštićeno područje.	**0** **Bez značaja**

27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
29. Uređenje plaža na području Grada	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
30. Uređenje gradskih parkova	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
32. Uređenje rive – treća faza	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
33. Izgradnja heliodroma	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
34. Proširenje groblja	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
35. Modernizacija javne rasvjete	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**

36. WI FI infrastruktura	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
37. Meteorološka stanica	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
41. Uređenje i opremanje Spomen doma	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
43. Bašta-rekonstrukcija	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Točna lokacija planirane aktivnosti nije poznata, ali pretpostavlja se da će se rezidencijalni centar graditi na području naselja Komiža, izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**

45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
47. POS stanovi	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
51. Ribarska luka Komiža	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
52. Gradnja suhog veza	Lokacija zahvata nije poznata, ali se pretpostavlja da će se nalaziti na dijelu Grada Komiže koji se nalazi na otoku Visu gdje nema zaštićenih područja.	**NU** **Nema utjecaja**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
54. Uređenje ribarnice	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**

56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
58. Otkupna stanica	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
59. Hladnjača za agrume	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
67. Biciklističke staze	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**

69. Modra špilja d.d. - uređenje	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
70. Poduzetnička zona Ravno	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH..	**NU Nema utjecaja**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
76. Muster	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
77. Palača Zanchi	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU Nema utjecaja**
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH, a s obzirom na karakter zahvata ne očekuju se ni utjecaji na obližnja zaštićena područja Modru spilju (na udaljenosti od cca 1 km) i Medvidinu pećinu (na udaljenosti od cca. 1,7 km).	**NU Nema utjecaja**
90.Tematski putevi i staze	Trase za izgradnju i uređenje 5 km tematskih puteva i staza još nisu poznate, ali pretpostavlja se da se gradnjom neće utjecati na zaštićena područja RH koja se nalaze na području Grada Komiže.	**NU Nema utjecaja**

91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
92. Tematske staze oko Eko muzeja	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Projektom je planirana obnova jastožera na otoku Brusniku koji je zaštićen kao spomenik prirode. Jastožera izgleda poput malog „bazena“ okruženog kamenjem i ispunjenog morskom vodom. Za aktivnosti uređenja jastožere i uspostave sustava sidrenja/privezišta koje se budu provodile mora se dobiti dopuštenje od javne ustanove koja upravlja predmetnim zaštićenim područjem (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Splitsko-dalmatinske županije). Predviđeno je da će obnova jastožere povećati turističku ponudu i broj turista na Brusniku, što bi moglo imati negativan utjecaj na zaštićeno područje te je potrebno regulirati i ograničiti broj dnevnih posjetitelja kao i pravila ponašanja posjetitelja.	**0** **Bez značaja**
95. Arheološki park na Palagruži	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
99. Uspostava Geo Parka	Geo Park je planiran na cijelom otoku Visu, otocima Biševo, Sveti Andrija, Brusnik i Palagruža. Za aktivnosti koje se budu provodile na otoku Brusniku koji je zaštićen kao spomenik prirode mora se dobiti dopuštenje od javne ustanove koja upravlja predmetnim zaštićenim područjem (Javna stanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Splitsko-dalmatinske županije).	**0** **Bez značaja**
102. Etno – eko sela	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Planirana aktivnost se nalazi izvan zaštićenih područja RH.	**NU** **Nema utjecaja**

Zaključak:

Gotovo sve aktivnosti planirane SRP-om Grada Komiže nalaze se izvan zaštićenih područja RH. Kod provedbe projekata br. 4., 8., i 26., potrebno je voditi računa da se izbjegnu negativni utjecaji na obližnja zaštićena područja Modru spilju i Medvidinu pećinu. Prilikom provedbe projekta br. 93. potrebno je regulirati i ograničiti broj dnevnih posjetitelja kao i pravila ponašanja posjetitelja kako ne bi došlo do utjecaja na zaštićeno područje (Spomenik prirode-otok Brusnik).

7.2 Utjecaji na tlo

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Planiranim projektom doći će do trajnog zauzimanja novih površina, no obzirom da je projekt planiran na području označenom kao ostalo obradivo zemljište, utjecaj na tlo neće biti značajan.	**0 Bez značaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Izgradnjom uređaja za pročišćavanje doći će do trajnog zauzimanja novih površina. Uređaj je planiran u sklopu ugostiteljsko-turističke zone. Planiranim projektom neće doći do prenamjene obradivih i poljoprivrednih površina te se može zaključiti, da iako utjecaj postoji, on nije značajan za tlo.	**0 Bez značaja**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Planiranim projektima može se očekivati kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na tlo. Cijevi će biti postavljene većim dijelom u trase postojećih cesta i puteva. Nakon postavljanja cijevi dodatnih utjecaja na tlo neće biti.	**0 Bez značaja**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostima-i Biševo		
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže		
6. Probni rad za dvije bušotine – hidrogeološka studija	Provedbom planiranog projekta mogući su kratkotrajni i lokalizirani utjecaji na tlo prilikom izvođenja građevinskih radova uslijed rukovanja mehanizacijom, te tijekom odstranjivanja površinskog dijela tla. Pridržavanjem mjera zaštite okoliša i pravilnom organizacijom rada prilikom izvođenja radova do onečišćenja tla neće doći.	**0 Bez značaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Planiranim projektom može se očekivati kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na tlo. Cijevi će bit postavljene većim dijelom u trase postojećih cesta i putova. Nakon postavljanja cijevi dodatnih utjecaja na tlo neće biti.	**0 Bez značaja**

8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrni sustav – projektna dokumentacija	Veći dio zahvata je planiran u moru te se utjecaji na tlo ne očekuju. Dio zahvata će se izvoditi i na kopnu te se može očekivati kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na tlo. Cijevi će biti postavljene većim dijelom u trase postojećih cesta i puteva. Nakon postavljanja cijevi dodatnih utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Planira se sanacija 5.000 m^2 odlagališta. Onečišćenje je moguće tijekom izvođenja radova uslijed nepravilnog rukovanja mehanizacijom, ali su utjecaji privremenog i lokalnog karaktera. Sanacijom komunalnog odlagališta očekuje se pozitivan utjecaj na tlo zbog smanjenja štetnih okolišnih utjecaja koje uzrokuje neadekvatno gospodarenje otpadom.	**+2** **Značajno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Izgradnja reciklažnog dvorišta planirana je, prema Karti korištenja i namjene površina PPUG Komiža, unutar zone gospodarske namjene. Obzirom da će se izgradnjom reciklažnog dvorišta zauzeti manja površina u prostoru, smatra se da neće doći do značajnijeg utjecaja na tlo.	**0** **Bez značaja**
11. Uspostava zelenih otoka	Lokacija planiranog projekta nije poznata međutim obzirom da se radi o objektu manje površine na već prenamijenjenoj podlozi smatra se da značajnog utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
12. Proširenje DC D-117	Aktivnost je planirana, prema Karti korištenja i namjene površina PPUG Komiža, unutar područja zaštitne šume no obzirom da se radi o zahvatu manje površine, utjecaji na tlo se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
13. Gradska cestovna mreža-modernizacija	Planiranim projektima ne očekuju se značajni utjecaji na tlo jer se radi o već prenamijenjenim površinama koje služe za promet vozila.	**0** **Bez značaja**
14. Cesta do naselja Oključna		
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Planiranim projektom će se urediti postojeći protupožarni i poljski putevi, obzirom da neće doći do zauzimanja novih površina tla, ne očekuje se značajan utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Provedbom planiranog projekta moguć je utjecaj na tlo tijekom izvođenja radova uslijed nepravilnog korištenja mehanizacije. Također, može se očekivati trajan utjecaj na tlo jer je	**-1** **Umjereno negativan**

17. Uređenje autobusnog terminala	potrebno ukloniti dosadašnje zelene površine te trajno prenamijeniti (betonirati) površinu unutar urbaniziranog dijela naselja.	
18. Javna garaža – projektna dokumentacija		
20. Električne punionice	Električne punionice biti će postavljene unutar izgrađenog dijela građevinskog područja gdje je površina već trajno prenamijenjena pa se smatra da utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Lokacija planirane aktivnosti nalazi se u izgrađenom dijelu građevinskog područja i zahvat je jednim dijelom planiran na morskom dnu te se smatra da utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Provedbom planiranih projekata ne očekuje se utjecaj na tlo.	**NU** **Nema utjecaja**
24. Međuotočno povezivanje		
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Planiranim projektom nije predviđeno zauzimanje novih površina tla pa se ne očekuje značajan utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Planirani zahvat se prema Karti korištenja i namjene površina PPUG Komiže nalazi na području označenom kao zaštitne zelene površine, međutim, područje pristaništa je već trajno prenamijenjeno (betonirano) pa se smatra da nema značajnog utjecaja na tlo. Izgradnja lukobrana će se odvijati na moru pa se ne očekuje utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo	Planirani projekt se nalazi na području koje je već trajno prenamijenjeno pa se smatra da nema značajnog utjecaja na tlo.	**0** **Bez značaja**

28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Provedbom planiranog projekta ne očekuje se utjecaj na tlo.	**NU** **Nema utjecaja**
29. Uređenje plaža na području Grada	Planira se uređenje 4.000 m^2 plaža na području Grada. Utjecaj na tlo se ne smatra značajnim s obzirom da neće doći do zauzimanja novih površina tla. Pridržavanjem mjera zaštite okoliša i pravilnom organizacijom rada prilikom uređenja do onečišćenja tla neće doći.	**0** **Bez značaja**
30. Uređenje gradskih parkova	Planiranim projektom je predviđeno uređenje 4.500 m^2 zelenih površina na već prenamijenjenoj površini pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)	Planira se uređenje 1.500 m šetnice na površini koja je već prenamijenjena pa se smatra da utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
32. Uređenje rive – treća faza	Planirana aktivnost je u izgrađenom dijelu građevinskog područja, te se utjecaj na tlo ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
33. Izgradnja heliodroma	Prema Karti namjene PPUG Komiža lokacija zahvata se nalazi na području označenom kao zaštitna šuma. Izgradnjom heliodroma na ovom području može se očekivati trajan utjecaj na tlo jer je za izgradnju potrebno ukloniti dio šumske vegetacije te potom trajno prenamijeniti površinu.	**-1** **Umjereno negativan utjecaj**
34. Proširenje groblja	Lokacija zahvata nalazi se uz postojeće groblje. Prema Karti namjene PPUG Komiže na lokaciji se nalazi poljoprivredno zemljište (ostalo obradivo zemljište) međutim obzirom da se radi o manjoj površini zahvata utjecaj na tlo je zanemariv.	**0** **Bez značaja**
35. Modernizacija javne rasvjete	Provedbom planiranih projekata ne očekuje se utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
36. WI FI infrastruktura		

37. Meteorološka stanica	Meteorološka stanica se nalazi na području označenom kao javna i društvena namjena. Područje planiranog projekta je prenamijenjeno (betonirano) pa se ne očekuje značajni utjecaj na okoliš.	**0** **Bez značaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Planirani projekti se nalaze na području na kojem je tlo u velikoj mjeri već prenamijenjeno pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD		
41. Uređenje i opremanje Spomen doma		
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice		
43. Bašta-rekonstrukcija		
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Planirana je izgradnja 70 m^2 rezidencijalnog centra, ali lokacija nije poznata. Prilikom određivanja lokacije potrebno je izbjegavati vrijedna i obradiva tla, poljoprivredne i šumske površine.	**0** **Bez značaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Planirani projekti se nalaze na području na kojem je tlo u velikoj mjeri već prenamijenjeno pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**

46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju		
47. POS stanovi	Izgradnjom stambeno-poslovne građevine doći će do trajnog zauzimanja novih površina, no obzirom da je projekt planiran u urbaniziranom području te neće doći do zauzimanja obradivih i poljoprivrednih površina, može se zaključiti da utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Planirano je uređenje 50 m^2 društvenog doma unutar postojeće građevine, te nije predviđeno zauzimanje novih površina, pa se ne očekuje utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
51. Ribarska luka Komiža	Ribarska luka planirana je unutar turističkog naselja Neptun te zauzima obalni kopneni dio površine cca. 1,4 ha prema ID UPU Ribarska luka Komiža. Sve planirane građevine ribarske luke biti će smještene unutar gradivog dijela luke, na već prenamijenjenoj površini pa se smatra da neće biti značajnog utjecaja na tlo.	**0** **Bez značaja**
52. Gradnja suhog veza	Lokacija planiranog zahvata nije poznata, te nije moguće procijeniti utjecaj na tlo. Obzirom na uobičajene površine koje se zauzimaju može se reći da će gradnja suhog veza imati negativan utjecaj manjeg značaja.	**0** **Bez značaja**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Planirani projekt se nalazi na već prenamijenjenoj površini unutar građevinskog područja pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
54. Uređenje ribarnice	Planirana aktivnost nalazi se u izgrađenom dijelu građevinskog područja, te se utjecaj na tlo ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Planiranim projektom nije predviđeno zauzimanje novih površina tla pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Planirana je obnova 20 km zapuštenih puteva. Aktivnost ovog tipa uglavnom podrazumijeva samo uklanjanje drveća i niskog raslinja pa se njihovim uređenjem i daljnjim korištenjem ne očekuje značajan utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**

58. Otkupna stanica	Planiranim aktivnostima će doći do trajnog zauzimanja novih površina tla okarakteriziranog kao crvenica plitka i srednje duboka (prema Pedološkoj karti RH). Ovaj tip tla je široko rasprostranjen na ovom području zbog čega utjecaj na tlo neće biti značajan.	**0** **Bez značaja**
59. Hladnjača za agrume		
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Planirani projekt se nalazi na području na kojem je tlo u velikoj mjeri već prenamijenjeno stoga se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	S obzirom na karakter planiranih projekata ne očekuje se utjecaj na tlo.	**NU** **Nema utjecaja**
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat		
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Aktivnost je planirana u izgrađenom dijelu građevinskog područja, te se utjecaj na tlo ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
67. Biciklističke staze	Planirano je uređenje 30 km biciklističkih staza. Staze su u najvećem broju slučajeva planirane unutar trasa postojećih staza i puteva te se njihovim uređenjem i daljnjim korištenjem ne očekuje značajan utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**
68. Izgradnja „Boutique“ hotela	Izvedbom navedenog projekta trajno će se prenamijeniti tlo na lokaciji, no budući da se radi o građevnom području unutar naselja neće doći do zauzimanja obradivih i poljoprivrednih površina te se može zaključiti da značajnog utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
69. Modra špilja d.d. - uređenje	Planirano je uređenje 1.000 m^2 objekta gdje je površina već trajno prenamijenjena te se smatra da utjecaj na tlo neće biti značajan.	**0** **Bez značaja**

70. Poduzetnička zona Ravno	Prema Pedološkoj karti RH na lokaciji se nalazi vrsta tla označena kao crvenica plitka i srednje duboka. Izgradnjom zone na ovom području može se očekivati trajan utjecaj na tlo jer je za izgradnju potrebno ukloniti dio šumske vegetacije te potom trajno prenamijeniti površinu od oko cca. 0,4 ha.	**-1 Umjereno negativan značaj**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Lokacija planirane aktivnosti nalazi se u izgrađenom dijelu građevinskog područja, te se smatra da utjecaja na tlo neće biti.	**0 Bez značaja**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Izvedbom navedenog projekta trajno će se prenamijeniti tlo, no budući da se radi o građevnom području unutar naselja, utjecaj na tlo se ne smatra značajnim.	**0 Bez značaja**
76. Muster	Obzirom da se radi o obnovi postojećeg objekta gdje je površina već trajno prenamijenjena, smatra se da utjecaj na tlo neće biti značajan.	**0 Bez značaja**
77. Palača Zanchi	Planiranim projektom nije predviđeno zauzimanje novih površina tla pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0 Bez značaja**
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)		
90. Tematski putevi i staze	Točne lokacije tematskih puteva i staza nisu poznate međutim smatra se da utjecaj na tlo neće biti značajan.	**0 Bez značaja**
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Planiranim projektom nije predviđeno zauzimanje novih površina tla pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0 Bez značaja**

92. Tematske staze oko Eko muzeja	Planiranim projektom doći će do trajnog zauzimanja novih površina tla, no obzirom da će se tematske staze uspostaviti oko Eko muzeja koji se nalazi u urbanističkom dijelu naselja smatra se da značajnog utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Provedbom ove aktivnosti utjecaja na tlo neće biti.	**0** **Bez značaja**
95. Arheološki park na Palagruži - dokumentacija	Točna lokacija planiranog projekta nije poznata, ali za sada nisu predviđeni radovi izgradnje građevina pa se smatra da neće biti značajnih utjecaja na tlo. Prema PPUG Komiže otočje Palagruža je registrirano kao arheološka zona. Na područjima kojima se prema PPUG Komiže predviđa izgradnja objekata unutar arheoloških zona, obavezuje se nositelj zahvata da osigura arheološko rekognosticiranje prostora prije početka bilo kakvih radova.	**0** **Bez značaja**
99. Uspostava Geo Parka	Realizacijom ovog projekta neće doći do značajnog utjecaja na tlo obzirom da se radi o manjim zahvatima (uglavnom info sadržaji) unutar već postojećih staza. Prilikom planiranja i izvođenja planiranih radova potrebno je u što je moguće manjoj mjeri utjecati na vrijedna obradiva tla.	**0** **Bez značaja**
102. Etno – eko sela	Lokacija planiranog projekta nije poznata, ali za sada nisu predviđeni radovi izgradnje građevina pa se smatra da neće biti značajnih utjecaja na tlo. Unutar područja etnološke baštine, svi zahvati na postojećim objektima kao i nova izgradnja mogu se izvoditi isključivo prema uvjetima za korištenje i uređenje prostora u važećim prostorno planskim dokumentima.	**0** **Bez značaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Planiranim projektom nije predviđeno zauzimanje novih površina tla pa se ne očekuje značajni utjecaj na tlo.	**0** **Bez značaja**

Zaključak:

Provedbom većine planiranih projekata ne očekuje se utjecaj na tlo. Provedbom projekta br. 9. (Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće) očekuje se značajno pozitivan utjecaj na tlo. Provedbom aktivnosti br. 16., 17., 18., i 33. očekuje se trajan ali umjereno negativan utjecaj na tlo zbog potrebe za uklanjanjem dijela šumskog pokrova te trajnog zauzimanja novih površina.

7.3 Utjecaji na šume i šumska zemljišta

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Predmetne lokacije se ne nalaze na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)		
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži		
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostima-i Biševo		
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže		
6. Probni rad za dvije bušotine – hidrogeološka studija		**NU** **Nema utjecaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova		

8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrni sustav – projektna dokumentacija		
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Na predmetnoj lokaciji površina je već prenamijenjena radom odlagališta stoga se ne očekuje nastanak utjecaja.	**NU** **Nema utjecaja**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Predmetne lokacije se ne nalaze na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
11. Uspostava zelenih otoka		
12. Proširenje DC D-117		
13. Gradska cestovna mreža-modernizacija		
14. Cesta do naselja Oklјučna	Lokacija predmetnog zahvata se nalazi na području označenom kao mješovite šume-šume crnike *Quercus ilex*. Prema karti šume i visoke drvenaste vegetacije[14] kartirano područje navedene šume zauzima površinu od 171,6 ha. Pri izgradnji i uređenju 5 km ceste do naselja Oklјučna moguć je utjecaj na navedena staništa kroz uklanjanje pojedinačnih stabala. Utjecaj se smatra dugotrajan, ali umjerenog značaja obzirom na ukupnu površinu kartiranog dijela te ukupnu površinu koju ova staništa zauzimaju na području Grada Komiže.	**-1** **Umjereno negativan**
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Lokacije protupožarnih i poljskih puteva nisu poznate međutim prilikom njihovog uređenja moguć je utjecaj na kontaktna šumska staništa kroz uklanjanje pojedinačnih stabala. Utjecaj se smatra dugotrajnim, ali umjerenog značaja.	**-1** **Umjereno negativan**

[14] http://envi.azo.hr/?topic=6

16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Predmetne lokacije se ne nalaze na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
17. Uređenje autobusnog terminala		
18. Javna garaža – projektna dokumentacija		
20. Električne punionice		
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija		
23. Državna linija Komiža-Biševo		
24. Međuotočno povezivanje		
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije		
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo		

27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo		
28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo		
29. Uređenje plaža na području Grada		
30. Uređenje gradskih parkova		
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)		
32. Uređenje rive – treća faza		
33. Izgradnja heliodroma	Na području predmetne lokacije se ne nalaze šume i šumska zemljišta, no obzirom da se u neposrednoj blizini nalaze mješovite šume-šume crnike *Quercus ilex* postoji mogućnost uklanjanja pojedinačnih stabala što se smatra dugotrajnim utjecajem umjerenog karaktera. Prema karti šume i visoke drvenaste vegetacije[15] kartirano područje navedene šume zauzima površinu od 68 ha.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
34. Proširenje groblja	Predmetna lokacija se ne nalazi na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU Nema utjecaja**

[15] http://envi.azo.hr/?topic=6

35. Modernizacija javne rasvjete	Predmetna lokacija se ne nalazi na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
36. WI FI infrastruktura		
37. Meteorološka stanica		
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža		
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD		
41. Uređenje i opremanje Spomen doma		
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice		
43. Bašta-rekonstrukcija		

44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Predmetna lokacija se ne nalazi na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**0 Bez značaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra		**0 Bez značaja**
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju		
47. POS stanovi	Na području predmetne lokacije ne nalaze se šume i šumska zemljišta, međutim postoji mogućnost uklanjanja pojedinačnih stabala na lokaciji koja se nalazi neposredno uz planirano mjesto gradnje.	**0 Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Predmetne lokacije ne nalaze se na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU Nema utjecaja**
51. Ribarska luka Komiža		
52. Gradnja suhog veza		
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova		
54. Uređenje ribarnice		

55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju		
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Lokacije poljskih puteva nisu poznate te je prilikom njihovog uređenja moguć utjecaj na kontaktna šumska staništa kroz uklanjanje pojedinačnih stabala. Utjecaj se smatra dugotrajan ali umjerenog značaja jer se pretpostavlja, obzirom na karakter projekta da neće biti potrebna veća uklanjanja stabala.	**0** **Bez značaja**
58. Otkupna stanica	Predmetne lokacije se ne nalaze na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
59. Hladnjača za agrume		
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture		
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu		
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat		
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci		

67. Biciklističke staze	Lokacije biciklističkih staza nisu poznate međutim planirano je uređenje cca.30 km staza. Obzirom na veličinu obuhvata zahvata moguće je da će dio staza prolaziti i kroz šumska područja, međutim ne očekuje se da će uređenjem doći do nastanka utjecaja.	**0** **Bez značaja**
68. Izgradnja „Boutique“ hotela	Predmetne lokacije se ne nalaze na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
69. Modra špilja d.d. - uređenje		
70. Poduzetnička zona Ravno		
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika		
74. Izgradnja trgovačkog centra		
76. Muster		
77. Palača Zanchi		
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		

89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Predmetne lokacije se ne nalaze na području šuma i šumskih zemljišta stoga se utjecaji ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
90. Tematski putevi i staze		
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE		
92. Tematske staze oko Eko muzeja		
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku		
95. Arheološki park na Palagruži - dokumentacija		
99. Uspostava Geo Parka		
102. Etno – eko sela		
103. Obnova i čuvanje suhozida		

Zaključak:

Većina projekata ne nalazi se na području šuma i šumskih zemljišta te se utjecaji ne očekuju. Provedbom projekata broj 14., 15., i 32., moguć je dugotrajan utjecaj umjerenog karaktera na šume crnike *Quercus ilex* kroz uklanjanje pojedinačnih stabala.

7.4 Utjecaj na vode/more

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Lokacija izgradnje desalinizatora nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS. Desalinizator je predviđen na području II. Zone sanitarne zaštite izvorišta Pizdica za koji prema Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11, 47/13) na tom području nema zabrane.	**0 Bez značaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Planirana aktivnost nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 JADRANI OTOCI – VIS, dijelom na priobalnom vodnom tijelu CA22-VIS, te dijelom na području velike opasnosti poplavljivanja. Tijekom izgradnje, uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ne očekuju se negativni utjecaji na navedena vodna tijela. Korištenjem uređaja za pročišćavanje očekuje se dugotrajno poboljšanje stanja podzemnih i priobalnih voda na području Grada, obzirom da će se otpadne vode pročišćavati prije ispuštanja u more.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Planirana aktivnost nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI - VIS. Tijekom postavljanja cijevi, uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ne očekuju se negativni utjecaji na navedeno vodno tijelo. Korištenjem sustava kanalizacije očekuje se dugotrajno poboljšanje stanja podzemnih vodnih tijela na području Grada.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo	Prilikom postavljanja cijevi kanalizacijskog sustava potrebno se pridržavati svih mjera predostrožnosti i zaštite kako bi se izbjegli negativni utjecaji na vodna tijela. Korištenjem projekta ne očekuje se utjecaj na vodno tijelo podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS. Kanalizacijski sustav predviđen u naselju Kostirna nalazi se unutar II. Zone sanitarne zaštite izvorišta, u naselju Žena Glava unutar III. zone, a u naselju Borovik unutar IV. zone sanitarne zaštite izvorišta. Sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zone sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11, 47/13), u navedenim zonama zahvat ovog tipa nije zabranjen. Izgradnjom kanalizacijskog sustava očekuje se dugotrajno poboljšanje stanja podzemnih i priobalnih voda na području Grada, obzirom da će se otpadne vode pročišćavati prije ispuštanja u more.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**

5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže	Planiranim projektom očekuje se dugotrajno poboljšanje stanja podzemnih vodnih tijela na području Grada. Tijekom planiranja trase kanala potrebno je obratiti pozornost na ograničenja propisana Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zone sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11, 47/13) prema kojem u II. zoni sanitarne zaštite nije dozvoljeno ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Planirani zahvat nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS, te u blizini IV. Zone sanitarne zaštite izvorišta (cca. 330 m). Provedbom navedenog zahvata ne očekuje se utjecaj na vodno tijelo podzemne vode kao ni na obližnje područje zone sanitarne zaštite.	**0 Bez značaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Tijekom dogradnje gradske vodovodne mreže i obnove njezinih kritičnih dijelova, uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ne očekuju se negativni utjecaji na vode. Tijekom korištenja ne očekuju se negativni utjecaji na vode.	**0 Bez značaja**
8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija	Provedbom planirane aktivnosti potrebno je pridržavati se mjera zaštite i predostrožnosti kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na vode. Korištenjem predmetnog zahvata ne očekuju se utjecaji na vode uz uvjet da se potrebni sustavi vodoopskrbe, odvodnje izvedu sukladno zakonskim odredbama.	**0 Bez značaja**
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Sanacijom odlagališta komunalnog otpada očekuje se pozitivan utjecaj na stanje podzemnih vodnih tijela obzirom da će se provedbom projekta spriječiti otjecanje onečišćenih procjednih voda u tlo, a time i podzemne vode.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Lokacija zahvata nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS. Tijekom izgradnje reciklažnog dvorišta ne očekuju se utjecaji na vode. Tijekom rada reciklažnog dvorišta nastaju određene vrste otpadnih voda koje je prije ispuštanja u prijemnik potrebno pročistiti. Također je potrebno adekvatno zbrinuti sve vrste otpadnih voda koje nastaju na manipulativnih površinama. Ispunjavanjem navedenog, ne očekuju se negativni, već dugoročno pozitivni utjecaji na vode uslijed organiziranog i pravilnog gospodarenja otpadom.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
11. Uspostava zelenih otoka	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na vode/more.	**NU Nema utjecaja**

12. Proširenje DC D-117	Planirani projekt nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS, te u II. Zoni sanitarne zaštite izvorišta za koju su propisana pravila sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zone sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11, 47/13). Prema članku 23. Pravilnika u II. zoni sanitarne zabranjeno je ispuštati pročišćene i nepročišćene vode s prometnica. Prilikom projektiranja potrebno je adekvatno riješiti prikupljanje oborinskih voda s ceste (potrebno je oborinsku odvodnju izvesti na način da se oborinske vode s prometnica, pročišćene na separatoru ulja i masti, ispuštaju u III. zoni sanitarne zaštite) kako bi se izbjegli negativni utjecaji na vode.	**0** **Bez značaja**
13. Gradska cestovna mreža - modernizacija	Planirano je modernizirati 2 km gradske cestovne mreže. Tijekom provedbe projekta, uz pridržavanje mjera zaštite ne očekuju se negativni utjecaji na vode. Potrebno je adekvatno riješiti pitanje prikupljanja i odvodnje oborinskih voda kako ne bi došlo do negativnih utjecaja na vode tijekom korištenja prometnica obzirom da je Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zone sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11, 47/13) u II. zoni sanitarne zaštite nije dozvoljeno ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica.	**0** **Bez značaja**
14. Cesta do naselja Oključna	Planirana aktivnost nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS, te unutar IV. Zone sanitarne zaštite izvorišta u kojoj nije zabranjen ovaj tip zahvata (sukladno Pravilniku „Narodne novine“, br. 66/11, 47/13). Prema čl.19. Pravilnika u zoni IV. zabranjeno je građenje prometnica bez građevina odvodnje i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda stoga je potrebno adekvatno riješiti pitanje prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda kako ne bi došlo do negativnih utjecaja na vode tijekom korištenja prometnica.	**0** **Bez značaja**
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaji na vode/more.	**NU** **Nema utjecaja**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Planirana aktivnost nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS. Tijekom izgradnje, uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ne očekuju se negativni utjecaji na vode. Potrebno je adekvatno riješiti odvodnju oborinskih voda kako bi se izbjegli negativni utjecaji na vode.	**0** **Bez značaja**

17. Uređenje autobusnog terminala	Planirane aktivnosti nalaze se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS. Tijekom izgradnje mogući su negativni utjecaji na vode u slučaju izlijevanja štetnih i opasnih tekućina od strojeva mehanizacije. Pažljivim radom ovi utjecaji se mogu izbjeći. Potrebno je adekvatno riješiti odvodnju oborinskih voda te voda sa manipulativnih površina kako bi se izbjegli negativni utjecaji na vode.	**0** **Bez značaja**
18. Javna garaža – projektna dokumentacija		
20. Električne punionice	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaji na vode/more.	**NU** **Nema utjecaja**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Lokacija lukobrana se nalazi na području priobalnog vodnog tijela CA22-VIS. Produženjem lukobrana ne očekuje se značajan utjecaj na priobalno vodno tijelo. Na novom dijelu lukobrana potrebno je adekvatno riješiti pročišćavanje i zbrinjavanje oborinskih voda kako bi se izbjegli utjecaji na priobalno vodno tijelo tijekom korištenja. Lukobran se nalazi na području velike vjerojatnosti od poplavljivanja što je bitno uzeti u obzir pri projektiranju.	**0** **Bez značaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Planiranim aktivnostima očekuje se povećan broj plovila na području Grada što predstavlja potencijalnu opasnost za onečišćenje mora zbog ispuštanja kaljužnih voda s plovila, otpadnih ulja, prelijevanja goriva te neodgovarajućeg odlaganja krutog otpada tj. njegovog bacanja u more. Pridržavanjem mjera zaštite i predostrožnosti navedeni utjecaji se mogu izbjeći te se ne očekuju negativni utjecaji na more.	**0** **Bez značaja**
24. Međuotočno povezivanje		
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Lokacija zahvata nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS te na području velike vjerojatnosti od poplavljivanja. Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na vodu.	**NU** **Nema utjecaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Planirani zahvati se nalaze na području priobalnog vodnog tijela CA22-VIS. Kako bi se izbjegli negativni utjecaji na vode, bitno je adekvatno riješiti pitanje odvodnje i zbrinjavanje procjednih voda s pristaništa kao i otpadnih voda s brodova.	**0** **Bez značaja**

27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo		
28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo		
29. Uređenje plaža na području Grada	Plaža se nalazi na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS, te na području velike vjerojatnosti od poplavljivanja. Provedbom planiranih aktivnosti te postavljanjem popratnih sadržaja na plaže dodatno će se razviti turistička ponuda što će u konačnici rezultirati povećanjem broja turista, a posljedično i povećanjem količine generiranih otpadnih voda. Uz uvjet poštivanja zakonom propisanih načina postupanja s otpadnim vodama, značajniji negativan utjecaj na vode i more od korištenja plaže se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
30. Uređenje gradskih parkova	Planirani zahvati se nalaze na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS, te na području male vjerojatnosti od poplavljivanja. Obzirom na karakter zahvata ne očekuje se utjecaj na vodu.	**0** **Bez značaja**
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)		
32. Uređenje rive – treća faza	Lokacija zahvata nalazi se na prijelazu vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS i vodnog tijela priobalne vode CA22-VIS te na području velike vjerojatnosti od poplavljivanja. U slučaju izvođenja dijela radova u moru moguć je privremen utjecaj na vodno tijelo priobalne vode u vidu zamućenja prilikom izvođenja radova. Navedeni utjecaj se ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
33. Izgradnja heliodroma	Planirani zahvat se nalazi na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS. Tijekom izgradnje potrebno je pridržavati se mjera zaštite i predostrožnosti kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na vodno tijelo. Korištenjem predmetnog zahvata ne očekuju se utjecaji na vode uz uvjet da se potrebni sustavi vodoopskrbe, odvodnje izvedu sukladno zakonskim odredbama i ukoliko se sve vode s lokacije budu odvodile i pročišćavale na zakonom propisa način.	**0** **Bez značaja**

34. Proširenje groblja	Planirani zahvat se nalazi na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 – JADRANSKI OTOCI – VIS. Obzirom na karakter zahvata ne očekuje se utjecaj na vodu ukoliko se sustav odvodnje izvede sukladno zakonskim propisima.	**0** **Bez značaja**
35. Modernizacija javne rasvjete	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji.	**NU** **Nema utjecaja**
36. WI FI infrastruktura	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji.	**NU** **Nema utjecaja**
37. Meteorološka stanica	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji.	**NU** **Nema utjecaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Provedbom planiranih aktivnosti ne očekuju se negativni utjecaji na vode ukoliko se adekvatno prikupe i zbrinu sanitarne otpadne vode.	**0** **Bez značaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD		
41. Uređenje i opremanje Spomen doma	Lokacija planiranog zahvata nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS. Tijekom uređenja i opremanja Spomen doma ne očekuju se utjecaji na vode dok se tijekom korištenja otpadne vode moraju sakupiti sustavom odvodnje i pročistiti na zakonom definiran način. Lokacija zahvata nalazi se na području male i srednje vjerojatnosti poplavljivanja.	**0** **Bez značaja**
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Planirani zahvat nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS. Sanacijom i adaptacijom sanitarnog čvora i kuhinje ne očekuje se značajniji utjecaj na vode ukoliko se otpadne vode sakupe sustavom odvodnje i	**0** **Bez značaja**

	pročiste na zakonom definiran način. Lokacija zahvata nalazi se na području male i srednje vjerojatnosti poplavljivanja.	
43. Bašta-rekonstrukcija	Zahvat je planiran na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS te na području velike i srednje vjerojatnosti poplavljivanja. Rekonstrukcijom objekta ne očekuju se utjecaji na vode dok se tijekom korištenja otpadne vode moraju zbrinuti na zakonom definiran način.	**0** **Bez značaja**
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Točna lokacija planiranog zahvata nije poznata, no prilikom izrade projektne dokumentacije i izgradnje rezidencijalnog centra potrebno je otpadne vode zbrinuti na zakonom definiran način.	**NU** **Nema utjecaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Lokacija planiranog zahvata nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS. Rekonstrukcijom i uređenjem sportskog centra povećati će se broj posjetitelja, a posljedično tome i količina generiranih otpadnih voda. Primjenom adekvatnih rješenja sustava odvodnje ne očekuju se utjecaji na vode. Lokacija zahvata nalazi se izvan poplavnih područja i izvan zona sanitarne zaštite izvorišta.	**0** **Bez značaja**
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	Lokacija planiranog zahvata nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI-VIS. Rekonstrukcijom stare škole ne očekuju se utjecaji na vode ukoliko se otpadne vode zbrinu na zakonom definiran način. U blizini lokacije zahvata (cca. 100 m) nalazi se IV. zona sanitarne zaštite izvorišta.	**0** **Bez značaja**
47. POS stanovi	Izgradnja POS stanova planirana je na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI-VIS. Primjenom adekvatnih rješenja sustava odvodnje ne očekuju se značajniji utjecaji na vode. Lokacija zahvata nalazi se izvan poplavnih područja te izvan zona sanitarne zaštite izvorišta.	**0** **Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na vode i more.	**0** **Bez značaja**
51. Ribarska luka Komiža	Planirani zahvat dijelom se nalazi na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS, a dijelom na području priobalnog vodnog tijela CA22 - VIS. Tijekom izgradnje i uređenja ribarske luke ne očekuju se utjecaji na vode i more, dok se tijekom korištenja otpadne vode, oborinske i vode sa manipulativnih površina moraju sakupiti sustavom odvodnje i pročistiti na zakonom definiran način. Zahvat je planiran na	**0** **Bez značaja**

	području velike vjerojatnosti poplavljivanja što je potrebno uzeti u obzir prilikom projektiranja.	
52. Gradnja suhog veza	Točna lokacija planiranog zahvata nije poznata, no prilikom planiranja i izgradnje suhog veza potrebno je otpadne vode zbrinuti i pročistiti na zakonom definiran način kako ne bi došlo do utjecaja na vode i more.	**0** **Bez značaja**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Prilikom uređenja mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova potrebno je pridržavati se mjera zaštite i predostrožnosti kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na vode. Tijekom korištenja ne očekuju se utjecaji na vode.	**Bez značaja**
54. Uređenje ribarnice	Planirani zahvat nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS, također se nalazi na području velike vjerojatnosti poplavljivanja. Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se značajniji utjecaji na vode ukoliko se otpadne vode zbrinu na zakonom definiran način.	**0** **Bez značaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Točna lokacija planiranog zahvata nije poznata, no prilikom obnove javnih cisterni potrebno je pridržavati se mjera zaštite i predostrožnosti kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na vode. Tijekom korištenja ne očekuju se utjecaji na vode.	**0** **Bez značaja**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	U sklopu ove aktivnosti planira se obnoviti 20 km zapuštenih poljskih puteva na već postojećim stazama. Obzirom na karakter zahvata ne očekuje se utjecaj na vode.	**NU** **Nema utjecaja**
58. Otkupna stanica	Zahvat je planiran na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS. Izgradnjom otkupne stanice ne očekuju se utjecaji na vode, dok je tijekom korištenja potrebno otpadne vode zbrinuti na zakonom definiran način.	**0** **Bez značaja**
59. Hladnjača za agrume	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na vode.	**NU** **Nema utjecaja**
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	U sklopu projekta planirano je postavljanje 10 ormarića unutar luke te obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na vode.	**NU** **Nema utjecaja**

64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Zahvat je planiran na području priobalnog vodnog tijela CA22 - VIS. Uređenje vezova potrebno je planirati i izvoditi u skladu sa zakonskim propisima, uz pridržavanje mjera zaštite kako bi se izbjegli negativni utjecaji na more. Moguć je privremen utjecaj u vidu zamućenja stupca morske vode, ograničen na vrijeme izvođenja radova dok se tijekom korištenja lukobrana, uz poštivanje mjera zaštite, ne očekuju utjecaji.	**0** **Bez značaja**
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Zahvat je planiran na području priobalnog vodnog tijela CA22 - VIS. Tijekom izvođenja radova moguć je privremeni utjecaj u vidu zamućenja stupca morske vode, te je radove potrebno izvoditi u skladu sa zakonskim propisima kako bi se izbjegli negativni utjecaji na more. Tijekom korištenja sidrišta može se očekivati utjecaj sezonskog karaktera na more obzirom da će se tijekom ljeta povećati broj plovila na sidrištima.	**0** **Bez značaja**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Uređenjem sanitarnih čvorova s tuševima, uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ne očekuje se negativan utjecaj na vodno tijelo podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS, na kojem se planirani zahvat nalazi. Tijekom korištenja potrebno je otpadne vode zbrinuti na zakonom definiran način kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na vode.	**0** **Bez značaja**
67. Biciklističke staze	U sklopu ove aktivnosti planira se uređenje 30 km biciklističkih staza na već postojećim putevima. Obzirom na karakter zahvata ne očekuje se utjecaj na vode.	**NU** **Nema utjecaja**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Izgradnja „Boutique“ hotela nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI-VIS te na području male vjerojatnosti poplavljivanja. Tijekom izgradnje potrebno je pridržavati se mjera zaštite i predostrožnosti kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na vode. Korištenjem predmetnog zahvata ne očekuju se utjecaji na vode uz uvjet da se potrebni sustavi vodoopskrbe i odvodnje izvedu sukladno zakonskim odredbama te ukoliko se sve vode s lokacije budu odvodile i pročišćavale na zakonom propisan način.	**0** **Bez značaja**
69. Modra špilja d.d. - uređenje	Uređenje hotela je planirano na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS. Tijekom uređenja i korištenja hotela ne očekuju se utjecaji na vode uz uvjet da se otpadne vode zbrinu na zakonom propisan način.	**0** **Bez značaja**
70. Poduzetnička zona Ravno	Tijekom izgradnje, uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ne očekuju se negativni utjecaji na vode. Prilikom projektiranja i izgradnje planirane zone potrebno je adekvatno riješiti prikupljanje i odvodnju oborinskih, sanitarnih i tehnoloških voda kako ne bi došlo	**0** **Bez značaja**

	do negativnog utjecaja na vodno tijelo podzemne vode JGNO_13 - JADRANSKI OTOCI-VIS.	
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Tijekom izgradnje, uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ne očekuju se negativni utjecaji na vodno tijelo podzemne vode JGNO_13-JADRANSKI OTOCI - VIS. Tijekom korištenja potrebno je otpadne vode sakupiti sustavom odvodnje i pročistiti na zakonom definiran način.	**0** **Bez značaja**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Izgradnja trgovačkog centra planirana je na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI-VIS te na području male vjerojatnosti poplavljivanja. Uz pridržavanje mjera zaštite i predostrožnosti ,tijekom izgradnje, ne očekuju se utjecaji na vode. Tijekom korištenja očekuje se povećani broj posjetitelja, te je potrebno oborinske i sanitarne vode zbrinuti na zakonom definiran način.	**0** **Bez značaja**
76. Muster	Obnovom kulturne baštine na području Grada Komiže ne očekuju se utjecaji na vode i more.	**NU** **Nema utjecaja**
77. Palača Zanchi		
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Uređenjem posjetiteljskog centra s pratećim sadržajima može se očekivati povećani broj posjetitelja stoga je potrebno otpadne vode zbrinuti na zakonom definiran način kako ne bi došlo do utjecaja na obližnje priobalno vodno tijelo CA22 - VIS.	**0** **Bez značaja**
90.Tematski putevi i staze	Uspostavom tematskih staza i puteva ne očekuju se utjecaji na vode.	**NU** **Nema utjecaja**

91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	U sklopu projekta planirana je uspostava Interpretacijskog centra unutar već postojećeg objekta te obzirom na karakter projekta ne očekuju se utjecaji na vode.	**NU** **Nema utjecaja**
92. Tematske staze oko Eko muzeja	Obzirom na karakter zahvata ne očekuje se utjecaj na vode.	**NU** **Nema utjecaja**
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na vode/more.	**NU** **Nema utjecaja**
95. Arheološki park na Palagruži	Uspostavom Arheološkog parka na Palagruži ne očekuje se utjecaj na vode. U slučaju da se na otoku postave sanitarni čvorovi otpadne vode je potrebno zbrinuti na zakonom propisan način.	**NU** **Nema utjecaja**
99. Uspostava Geo Parka LOKACIJA	U sklopu ovoga projekta planirana je realizacija geo-staza sa pratećim info-sadržajima za posjetitelje te prezentacije geoloških, kulturnih i povijesnih značajki otoka. Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na vode.	**NU** **Nema utjecaja**
102. Etno – eko sela	Lokacija planiranog zahvata nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode JOGN_13 - JADRANSKI OTOCI - VIS. Uspostavom Etno-eko sela može se očekivati povećani broj posjetitelja na ovom području, a posljedično tome i povećanu količinu generiranih otpadnih voda koje se moraju zbrinuti na zakonom definiran način kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na vodno tijelo.	**0** **Bez značaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na vode.	**NU** **Nema utjecaja**

Zaključak:

Provedbom većine planiranih aktivnosti predviđenih SRP-om Grada Komiže, uz poštivanje zakonskih propisa te adekvatno riješen sustav odvodnje i zbrinjavanja otpadnih voda ne očekuju se utjecaji na vode na području Grada. Projektima nadogradnje sustava odvodnje (projekti br.

2.,3.,4.,5.) te projektom sanacije odlagališta otpada (projekt br. 9.) očekuje se pozitivan utjecaj na stanje voda na području Grada. Prilikom projektiranja projekata br. 12. (Proširenje DC D-117**)** i 14. (Cesta do naselja Oključna) potrebno je adekvatno riješiti pitanje odvodnje obzirom na zabrane zona sanitarne zašite u kojima se nalaze.

7.5 Utjecaji na kvalitetu zraka

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Tijekom izvođenja građevinskih radova očekuje se povećanje količine čestica prašine i ispušnih plinova od radnih strojeva u zrak, no navedeni utjecaji su lokalnog i kratkotrajnog karaktera, te se ne smatraju značajnima. Tijekom korištenja UPOV-a i desalinizatora, uz uvjet redovitog održavanja navedenih sustava i ispunjavanja svih zakonom definiranih mjera zaštite utjecaji na kvalitetu zraka se ne očekuju.	**0 Bez značaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)		
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Za vrijeme izvođenja radova postavljanja cijevi može se očekivati povećanje količina čestica prašine i ispušnih plinova od radnih strojeva u zrak, no navedeni utjecaji su manjeg značaja. Korištenjem izgrađenih sustava kanalizacijske i oborinske odvodnje utjecaja na kvalitetu zraka neće biti.	**0 Bez značaja**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo		
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže		
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Prilikom izvedbe bušotina moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj manjeg značaja na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak. Tijekom korištenja bušotina utjecaji na kvalitetu zraka se ne očekuju.	**0 Bez značaja**

7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Za vrijeme izvođenja radova postavljanja cijevi može se očekivati povećanje količina čestica prašine i ispušnih plinova od radnih strojeva u zrak, no navedeni utjecaji su lokalnog i kratkotrajnog karaktera te nisu značajni. Korištenjem vodovodne mreže utjecaji na kvalitetu zraka se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija		
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Sanacijom odlagališta komunalnog otpada može se očekivati pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka smanjenjem emisije neugodnih mirisa i onečišćujućih tvari u odnosu na sadašnje stanje.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak djelovanjem radne mehanizacije prilikom izgradnje. Utjecaji na kvalitetu zraka tijekom korištenja zahvata se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
11. Uspostava zelenih otoka	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
12. Proširenje DC D-117	Prilikom izgradnje djelovanjem radne mehanizacije moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak. Izgradnjom i rekonstrukcijom navedenih prometnica može se očekivati povećanje intenziteta prometa u mjesecima dok traje turistička sezona. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0** **Bez značaja**
13. Gradska cestovna mreža - modernizacija		
14. Cesta do naselja Oključna		

15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Prilikom uređenja protupožarnih i poljskih putova očekuje se povećanje količine čestica prašine i ispušnih plinova od radnih strojeva u zrak, no ovaj utjecaj nije značajan obzirom da je lokalnog i kratkotrajnog karaktera. Korištenjem uređenih protupožarnih i poljskih puteva značajniji utjecaji na zrak se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak djelovanjem radne mehanizacije prilikom izgradnje i uređenja navedenih objekata. Korištenjem planiranih aktivnosti može se očekivati povećanje intenziteta prometa u mjesecima dok traje turistička sezona. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0** **Bez značaja**
17. Uređenje autobusnog terminala		
18. Javna garaža – projektna dokumentacija		
20. Električne punionice	Provedbom i korištenjem planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na zrak. Korištenje električne punionice i automobila na električni pogon imati će pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak djelovanjem radne mehanizacije prilikom izgradnje. Korištenjem produženog lukobrana može se očekivati povećanje intenziteta prometa u mjesecima dok traje turistička sezona. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0** **Bez značaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Provedbom planiranih aktivnosti, povećanjem broja brodskih linija i međuotočne povezanosti može se očekivati povećanje intenziteta prometa u mjesecima dok traje turistička sezona. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0** **Bez značaja**
24. Međuotočno povezivanje		

25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Korištenjem planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak, djelovanjem radne mehanizacije prilikom izgradnje. Korištenjem pristaništa i lukobrana može se očekivati povećanje intenziteta prometa za vrijeme turističke sezone. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0** **Bez značaja**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo		
28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Korištenjem sidrišta može se očekivati povećanje intenziteta prometa za vrijeme turističke sezone. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0** **Bez značaja**
29. Uređenje plaža na području Grada	Aktivnosti su planirane na postojećim plažama, u naseljenom području. Ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka osim kratkotrajnog utjecaja manjeg značaja za vrijeme izvođenja radova (širenje prašine i pojava ispušnih plinova prilikom rada građevinskih strojeva). Korištenjem uređenih plaža ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**
30. Uređenje gradskih parkova	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)	Provedbom planirane aktivnosti kao ni njihovim korištenjem ne očekuju se značajniji utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**
32. Uređenje rive – treća faza		
33. Izgradnja heliodroma	Prilikom izgradnje heliodroma, djelovanjem radne mehanizacije, moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak. Korištenjem heliodroma ne očekuju se značajniji utjecaji na kvalitetu zraka	**0** **Bez značaja**

	jer nije namijenjen za redoviti promet te je previđeni broj slijetanja vrlo mali (do 50 slijetanja godišnje).	
34. Proširenje groblja	Provedbom planirane aktivnosti kao ni daljnjim korištenjem ne očekuju se značajniji utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**
35. Modernizacija javne rasvjete	Obzirom na karakter planiranih aktivnosti njihovim provođenjem, a ni daljnjim korištenjem neće doći do utjecaja na kvalitetu zraka**.**	**NU** **Nema utjecaja**
36. WI FI infrastruktura		
37. Meteorološka stanica	Obzirom na karakter planirane aktivnosti utjecaja na kvalitetu zraka neće biti.	**NU** **Nema utjecaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova djelovanjem radne mehanizacije. Korištenjem uređenih objekata ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD		
41. Uređenje i opremanje Spomen doma		

42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se značajniji utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
43. Bašta-rekonstrukcija	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova djelovanjem radne mehanizacije. Korištenjem uređenih objekata ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)		
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra		
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju		
47. POS stanovi	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova djelovanjem radne mehanizacije tijekom izgradnje. Korištenjem izgrađenog objekta ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
51. Ribarska luka Komiža	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova djelovanjem radne mehanizacije tijekom izgradnje i uređenja Ribarske luke.	**0** **Bez značaja**
52. Gradnja suhog veza	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova djelovanjem radne mehanizacije tijekom izgradnje i uređenja područja za suhi vez. Tijekom korištenja suhog veza, prilikom uređivanja podvodnog i nadvodnog dijela brodova, mogući su kratkotrajni utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**

53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova djelovanjem radne mehanizacije tijekom izvođenja građevinskih radova. Značajniji utjecaji na kvalitetu zraka tijekom korištenja se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
54. Uređenje ribarnice	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Obzirom na karakter planirane aktivnosti, utjecaji na kvalitetu zraka se ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Prilikom obnove zapuštenih poljskih puteva očekuje se povećanje količine čestica prašine i ispušnih plinova od radnih strojeva u zrak, no ovaj utjecaj nije značajan obzirom da je lokalnog i kratkotrajnog karaktera. Korištenjem obnovljenih poljskih puteva ne očekuju se značajniji utjecaji na kvalitetu zraka.	**0** **Bez značaja**
58. Otkupna stanica	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova djelovanjem radne mehanizacije tijekom izvođenja građevinskih radova. Korištenjem planiranih aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
59. Hladnjača za agrume		
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak, djelovanjem radne mehanizacije prilikom izgradnje te postavljanja sidrišta. Korištenjem vezova lukobrana i sidrišta može se očekivati povećanje intenziteta pomorskog prometa za vrijeme turističke sezone. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0** **Bez značaja**

65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Korištenjem sidrišta može se očekivati povećanje intenziteta prometa za vrijeme turističke sezone. Navedeni utjecaj će biti lokaliziran i ograničenog trajanja, a do značajnijeg utjecaja na kvalitetu zraka neće doći.	**0 Bez značaja**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU Nema utjecaja**
67. Biciklističke staze	Planiranim uređenjem 30 km biciklističkih staza kao ni njihovim korištenjem ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU Nema utjecaja**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak, djelovanjem radne mehanizacije prilikom izgradnje hotela. Tijekom korištenja hotela utjecaji na zrak se ne očekuju uz uvjet da je zagrijavanje objekta riješeno sukladno zakonom definiranim propisima.	**0 Bez značaja**
69. Modra špilja d.d. - uređenje	Moguć je kratkotrajan i lokaliziran utjecaj na kvalitetu zraka u vidu povećanja čestica prašine i emisije ispušnih plinova u zrak, djelovanjem radne mehanizacije prilikom izgradnje objekta. Utjecaji na kvalitetu zraka tijekom korištenja planiranog objekta se ne očekuju.	**0 Bez značaj**
70. Poduzetnička zona Ravno	Prilikom izvedbe planiranih aktivnosti mogući su utjecaji na kvalitetu zraka u vidu pojave prašine i ispušnih plinova uslijed rada građevinske mehanizacije. Navedeni utjecaji su lokalizirani i ograničeni na vrijeme izvođenja građevinskih radova te se ne smatraju značajnima. Tijekom korištenja ne očekuju se značajniji utjecaji na kvalitetu zraka uz uvjet da je zagrijavanje objekata riješeno sukladno zakonom definiranim propisima te uz pridržavanje zakonski propisanih odredbi i mjera zaštite zraka .	**0 Bez značaja**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika		
74. Izgradnja trgovačkog centra		
76. Muster	Tijekom obnavljanja navedenih objekata mogući su kratkotrajni i lokalizirani utjecaji na kvalitetu zraka u vidu pojave prašine i ispušnih plinova uslijed rada građevinske mehanizacije. Utjecaji na kvalitetu zraka korištenjem navedenih objekata se ne očekuju.	**0 Bez značaja**

77. Palača Zanchi		
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Prilikom izvedbe planiranih aktivnosti mogući su utjecaji na kvalitetu zraka u vidu pojave prašine i ispušnih plinova uslijed rada građevinske mehanizacije. Navedeni utjecaji su lokalizirani i ograničeni na vrijeme izvođenja građevinskih radova te se ne smatraju značajnima. Utjecaji na kvalitetu zraka tijekom korištenja posjetiteljskog centra se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
90.Tematski putevi i staze	Prilikom izgradnje puteva i staza očekuje se povećanje količine čestica prašine i ispušnih plinova od radnih strojeva u zrak, no ovaj utjecaj nije značajan obzirom da je lokalnog i kratkotrajnog karaktera. Korištenjem tematskih puteva i staza utjecaji na kvalitetu zraka se ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
92. Tematske staze oko Eko muzeja	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Obzirom na karakter planiranog zahvata utjecaji na kvalitetu zraka se ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**
95. Arheološki park na Palagruži	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
99. Uspostava Geo Parka		

102. Etno - eko sela	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na kvalitetu zraka.	**NU** **Nema utjecaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Obzirom na karakter planiranog zahvata utjecaji na kvalitetu zraka se ne očekuju.	**NU** **Nema utjecaja**

Zaključak:

Provedbom većine planiranih zahvata ne očekuje se utjecaj na kvalitetu zraka na području Grada osim kratkotrajnog utjecaja ograničenog na vrijeme trajanja radova. Provedbom projekata br. 20. (Električne punionice za vozila) i br. 9. (Sanacija odlagališta) očekuje se umjereno pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka.

7.6 Utjecaji na stanovništvo i zdravlje ljudi

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Izgradnjom desalinizatora unaprijediti će se sustav vodoopskrbe na području Grada što će pozitivno utjecati na kvalitetu života. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Izgradnjom i dogradnjom kanalizacijskog sustava te izgradnjom infrastrukture za pročišćavanje otpadnih voda očekuje se dugotrajan pozitivan utjecaj na kvalitetu života i zdravlje ljudi.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži		
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostima-i Biševo		
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže		
6. Probni rad za dvije bušotine hidrogeološka studija	U slučaju pronalaska upotrebljivih izvora pitke vode očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo.	**NU Nema utjecaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Provedbom planiranih aktivnosti unaprijediti će se komunalna infrastruktura Grada što se smatra pozitivnim utjecajem na stanovništvo. Dopremom vodne infrastrukture na otok Biševo očekuje se i sekundaran pozitivan utjecaj na zdravlje ljudi.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav		
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Provedbom planiranih aktivnosti unaprijediti će se sustav zbrinjavanja otpada na području Grada. Utjecaj se smatra pozitivnim za lokalno stanovništvo a posredno se očekuje i pozitivan utjecaj na zdravlje ljudi.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta		
11. Uspostava zelenih otoka		
12. Proširenje DC D-117	Provedbom planiranih aktivnost omogućiti će se bolja povezanost lokacija unutar granica Grada što će pozitivno utjecati na lokalno stanovništvo. Unaprjeđenje cestovnog prometnog sustava i prometne infrastrukture također će imati i pozitivan utjecaj na turizam. Ne očekuje se negativan utjecaj na zdravlje ljudi.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
13. Gradska cestovna mreža-modernizacija		
14. Cesta do naselja Oključna		
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Uređenje protupožarnih puteva imati će pozitivan utjecaj na sigurnost lokalnog stanovništva. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu	Navedene aktivnosti podrazumijevaju unaprjeđenje cestovnog prometnog sustava i prometne infrastrukture na području Grada te se smatra da će pozitivno utjecati na stanovništvo. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

17. Uređenje autobusnog terminala	Uvođenjem električnih punionica može se očekivati veće korištenje električnih vozila na otoku što će utjecat na smanjenje emisija CO_2 a što dugoročno može pridonijeti sekundarnom pozitivnom utjecaju na kvalitetu života i zdravlje stanovništva.	
18. Javna garaža-projektna dokumentacija		
20. Električne punionice		
22. Produženje lukobrana-projektna dokumentacija	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi**.**	**0** **Nema utjecaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Provedbom planiranih aktivnosti omogućiti će se bolja povezanost na području Grada što će pozitivno utjecati na lokalno stanovništvo. Unaprjeđenje cestovnog prometnog sustava i prometne infrastrukture također će imati i pozitivan utjecaj na turizam.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
24. Međuotočno povezivanje		
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi**.**	**0** **Nema utjecaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Provedbom ovih aktivnosti unaprijediti će se pomorska infrastruktura na otoku Biševu. Urediti će se područja za pristajanje brodova te će se izgraditi sigurno sidrište za nautičare. Navedeno će imati pozitivan utjecaj na stanovništvo jer će se omogućiti sigurniji i kvalitetniji uvjeti pristajanja i boravaka na otoku Biševu. Realizacija aktivnosti pozitivno će se odraziti i u turističkoj sezoni.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo		

28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo		
29. Uređenje plaža na području Grada	Provedba navedenih aktivnosti imati će pozitivan utjecaj na lokalno stanovništvo jer će se urediti lokacije gdje, obzirom da se radi o otočkom mjestu, gravitira veći broj ljudi pogotovo u ljetnoj sezoni. Uređenjem plaža obogatiti će se turistička ponuda pa se posljedično mogu očekivati dugotrajni pozitivni utjecaji na društveno-ekonomski status i kvalitetu života stanovništva. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
30. Uređenje gradskih parkova		
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)		
32. Uređenje rive – treća faza		
33. Izgradnja heliodroma	Izgradnja heliodroma omogućit će bolju povezanost otoka s kopnom što se smatra pozitivnim utjecajem na stanovništvo. Također, povećati će se mogućnost bržih reakcija u nepredviđenim situacijama (intervencije) što može imati pozitivan utjecaj na sigurnost stanovništva.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
34. Proširenje groblja	Proširenje groblja pozitivno će utjecati na stanovništvo (osigurati će se prostor za ispraćaj i pokop pokojnika). Utjecaji na zdravlje ljudi se ne očekuju.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
35. Modernizacija javne rasvjete	Modernizacijom javne rasvjete smanjiti će se potrošnje energije i svjetlosnog zagađenja što dugoročno može pridonijeti sekundarnom pozitivnom utjecaju na kvalitetu života stanovništva.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
36. WI FI infrastruktura	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi**.**	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

37. Meteorološka stanica		
38. Dječji vrtić Komiža	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo te sekundaran utjecaj na zdravlje ljudi.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD	Opremanjem doma DVD-a podići će se kvaliteta vatrogasne opreme što ima pozitivan utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi u slučaju nastanka požara.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
41. Uređenje i opremanje Spomen doma	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo u vidu razvoja društvenih sadržaja. Utjecaji na zdravlje ljudi se ne očekuju.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi.	**0 Nema utjecaja**
43. Bašta-rekonstrukcija	Obnovom „Bašte“ očekuje se pozitivan utjecaj na lokalno stanovništvo koje koristi ovaj prostor.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Provedbom navedenih aktivnosti pozitivno će se utjecati na kvalitetu života lokalnog stanovništva dok će se uređenjem sportskog centra posredno pozitivno utjecati i na zdravlje ljudi.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra		

46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju		
47. POS stanovi	Izgradnjom POS stanova pozitivno će se utjecati na kvalitetu života u Gradu Komiži jer će se povećati broj stambenih jedinica i omogućit će se uvjeti za ostanak na otoku. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Uređenjem prostorija u društvenom domu očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo treće životne dobi.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
51. Ribarska luka Komiža	Provedbom navedenih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na dio stanovništva koje se bavi ribolovom i nautikom. Utjecaji na zdravlje stanovništva se ne očekuju.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
52. Gradnja suhog veza		
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova		
54. Uređenje ribarnice		
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Provedbom ovih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva		

58. Otkupna stanica		
59. Hladnjača za agrume		
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Provedbom planiranih aktivnosti urediti će se lučki prostor na otoku što se smatra pozitivnim utjecajem na stanovništvo. Utjecaj će se pozitivno odraziti pogotovo za vrijeme turističke sezone obzirom da Gradu Komiži tada gravitira veliki broj plovila.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu		
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Provedbom ovih aktivnosti unaprijediti će se pomorska infrastruktura na otoku Biševu, te će se izgraditi sigurno sidrište za nautičare. Navedeno će imati pozitivan utjecaj na stanovništvo jer će se omogućiti sigurniji i kvalitetniji uvjeti pristajanja i boravaka na otoku Biševu. Realizacija aktivnosti pozitivno će se odraziti i u turističkoj sezoni.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Provedbom aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
67. Biciklističke staze	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo te sekundaran pozitivan utjecaj na zdravlje ljudi koji često koriste bicikl.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Provedbom navedenih aktivnosti povećati će se turistička ponuda na području Grada što će se pozitivno odraziti na društveno ekonomski status stanovništva koje se bavi turizmom. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
69. Modra špilja d.d. - uređenje		

70. Poduzetnička zona Ravno	Izgradnjom poduzetničke zone pozitivno će se utjecati na rast gospodarstva u Gradu Komiži. Navedeno će se pozitivno odraziti na ekonomski status stanovništva jer će se potaknuti zapošljavanje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi.	**NU Nema utjecaja**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
76. Muster	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi.	**NU Nema utjecaja**
77. Palača Zanchi		
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Uređenjem osnovne škole na otoku Biševu očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo dok se utjecaji na zdravlje ne očekuju.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
90.Tematski putevi i staze	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

92. Tematske staze oko Eko muzeja		
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se sekundaran pozitivan utjecaj na stanovništvo kroz povećanje turističke ponude. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**NU** **Nema utjecaja**
95. Arheološki park na Palagruži		
99. Uspostava Geo-parka		
102. Etno – eko sela	Provedbom navedenih aktivnosti povećati će se turistička ponuda na području Grada što će se pozitivno odraziti na društveno ekonomski status stanovništva koje se bavi eko-turizmom. Utjecaj na zdravlje ljudi se ne očekuje.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi.	**NU,** **Nema utjecaja**

Zaključak:

Provedba većine aktivnosti planiranih SRP-om Grada Komiže imati će pozitivan utjecaj na stanovništvo. Značajno pozitivan utjecaj na stanovništvo očekuje se provedbom projekata izgradnje uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust) (projekt br. 2). dogradnje kanalizacijskog sustava u Komiži (projekt br. 3.), izgradnje odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostirna-i Biševo (projekt br. 4.) te zbrinjavanja oborinskih voda na području Grada Komiže (projekt br. 5.). Provedbom projekata 7., 20., 38., 39. i 67. očekuje se sekundaran pozitivan utjecaj na zdravlje stanovnika Grada Komiže.

7.7 Utjecaji na krajobraz

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Izgradnjom planiranog projekta ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobraz, ako se zahvat bude planirao na način da se u što je moguće većoj mjeri uklopi u okolni prostor.	**0 Bez značaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Postavljanjem cijevi sustava odvodnje ne očekuje se utjecaj na krajobraz jer će se one postavljati ispod površine tla, uglavnom u trase postojećih prometnica i puteva. Izgradnja UPOV-a planirana je na području koje je prema PPUG Komiže označeno kao građevinsko područje (izgrađeni dio), stoga se očekuje utjecaj manjeg značaja obzirom da se radi o već prenamijenjenoj površini.	**0 Bez značaja**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na krajobraz jer će se cijevi postavljati ispod površine tla, uglavnom u trase postojećih prometnica i puteva.	**0 Bez značaja**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo	Izgradnjom kanalizacijskog sustava ne očekuju se utjecaji na krajobraz obzirom da će se cijevi postavljati ispod površine tla, uglavnom u trase postojećih prometnica i puteva.	**0 Bez značaja**
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na krajobraz.	**NU Nema utjecaja**
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na krajobraz.	**NU Nema utjecaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Provedba planiranih aktivnosti neće imati utjecaja na krajobraz jer će se cijevi vodovoda postaviti pod zemljom, u trase već postojećih puteva i cesta, a dijelom ispod razine mora.	**0 Bez značaja**

8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija		
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Sanacijom postojećeg odlagališta, izgradnjom reciklažnog dvorišta te uspostavom zelenih otoka doći će do poboljšanja krajobraznih vizura ovog područja. Očekuju se pozitivni učinci zbog same činjenice da će se otpad zbrinjavati na uređeniji način čime će biti zaustavljena daljnja vizualna degradacija okoliša.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta		
11. Uspostava zelenih otoka		
12. Proširenje DC D-117	Proširenjem i modernizacijom prometnica ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobraz obzirom da su to linijski zahvati, smješteni na već postojećim prometnicama.	**0 Bez značaja**
13. Gradska cestovna mreža – modernizacija		
14. Cesta do naselja Oključna		
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Uređenjem protupožarnih i poljskih puteva ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobrazne vizure ovog područja obzirom da se planirani zahvati izvode unutar postojećih trasa.	**0 Bez značaja**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Uređenjem novog kolnog ulaza u Grad Komižu očekuje se utjecaj na krajobraz, obzirom da se radi o linijskom zahvatu izvan izgrađenog i urbaniziranog područja na dijelu označenom kao vrijedni kultivirani krajobraz.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**

17. Uređenje autobusnog terminala	Uređenjem autobusnog terminala može se očekivati pozitivni utjecaj na vizualni dojam ovog područja. Provedbom planiranog zahvata ne očekuju se utjecaji na krajobraz obzirom da je planirana izgradnja podzemne garaže.	
18. Javna garaža- projektna dokumentacija		
20. Električne punionice	Postavljanjem električnih punionica ne očekuju se utjecaji na krajobraz ukoliko se projekt bude planirao na način da se što bolje uklopi u okolni prostor i krajobraz.	**NU** **Nema utjecaja**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Provedbom planiranog zahvata očekuje se utjecaj na krajobraz obzirom da će se produžiti postojeći lukobran i zauzeti će se nove površine, no potrebno je zahvat planirati na način da se što bolje uklopi u okolni prostor i krajobraz ovog područja.	**0** **Bez značaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Provedbom planiranih aktivnosti ne očekuju se utjecaji na krajobraz.	**NU** **Nema utjecaja**
24. Međuotočno povezivanje		
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Uređenjem zgrade lučke kapetanije ne očekuju se utjecaji na krajobraz jer će se urediti interijer zgrade lučke kapetanije.	**NU** **Nema utjecaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Proširenjem pristaništa i izgradnjom lukobrana može se očekivati utjecaj na krajobraz jer će doći do trajne promjene u strukturi dijela morske obale no utjecaj se smatra manje značajnim obzirom da će se urediti postojeća pristaništa te će se time poboljšati funkcionalnost prostora.	**0** **Bez značaja**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo		

28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Izgradnjom uređenog sidrišta može se očekivati utjecaj sezonskog karaktera na krajobraz obzirom da će se tijekom ljetne sezone povećati broj plovila na sidrištima što će narušiti krajobrazne vizure ovog područja.	**0 Bez značaja**
29. Uređenje plaža na području Grada	Provedbom projekta moguć je negativan utjecaj u slučaju nasipanja novih dijelova obale i izgradnje zaštitnih pera te je kod izrade projektne dokumentacije potrebno voditi računa da se planirani objekti što bolje uklope u postojeće stanje prostora.	**0 Bez značaja**
30. Uređenje gradskih parkova	Provedbom planiranih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na krajobraz obzirom da će se urediti postojeći parkovi i šetnice. Planirano je uređenje postojećih plaža s pratećim sadržajima. Plaže se nalaze u naseljenom i izgrađenom području.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)		
32. Uređenje rive – treća faza		
33. Izgradnja heliodroma	Izgradnjom heliodroma može se očekivati dugotrajan utjecaj umjerenog značaja na krajobraz obzirom da će se trajno prenamijeniti 1 450 m^2 niske vegetacije.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
34. Proširenje groblja	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj na krajobraz.	**NU Nema utjecaja**
35. Modernizacija javne rasvjete	Modernizacijom javne rasvjete ne očekuju se utjecaji na krajobraz.	**NU Nema utjecaja**
36. WI FI infrastruktura	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na krajobraz.	**NU Nema utjecaja**

37. Meteorološka stanica	Izgradnjom meteorološke stanice ne očekuju se utjecaji na krajobraz obzirom da se radi o objektu manjih dimenzija.	**0** **Bez značaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Provedbom planiranih aktivnosti ne očekuje se značajan utjecaj na krajobrazne vizure ovog područja ukoliko se zahvati budu planirali na način da se u što je moguće većoj mjeri uklope u okolni prostor.	**0** **Bez značaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD	Obzirom na karakter projekata ne očekuju se utjecaji na krajobraz.	**NU** **Nema utjecaja**
41. Uređenje i opremanje Spomen doma		
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Provedbom planiranih aktivnosti ne očekuje se utjecaj na krajobraz obzirom da se zahvati planiraju unutar već postojećih građevina.	**NU** **Nema utjecaja**
43. Bašta-rekonstrukcija		
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Za planiranu izgradnju rezidencijalnog centra točna lokacija nije poznata te je prilikom izrade projektne dokumentacije potrebno zahvat što bolje uklopiti u okolni prostor kako se ne bi narušile krajobrazne vizure područja.	**0** **Bez značaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Rekonstrukcijom i uređenjem sportskog centra te rekonstrukcijom stare škole može se očekivati pozitivan utjecaj na vizualni dojam i krajobrazne vizure ovog područja.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**

46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju		
47. POS stanovi	Izgradnjom stambeno-poslovne građevine ne očekuje se utjecaj na krajobrazne vizure ovog područja obzirom da se planira gradnja unutar izgrađenog i urbanističkog dijela grada.	**0 Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Ne očekuju se utjecaji na krajobraz obzirom na karakter projekta.	**NU Nema utjecaja**
51. Ribarska luka Komiža	Projektom će se utjecati na krajobraz jer su zahvati planirani u obalnom pojasu. Izgled luke sa svim pratećim sadržajima potrebno je planirati tako da se na najbolji način uklope u okolni prostor i krajobraz.	**0 Bez značaja**
52. Gradnja suhog veza	Točna lokacija planiranog zahvata nije poznata te prilikom izrade projektne dokumentacije potrebno je zahvat u što je moguće većoj mjeri uklopiti u okolni prostor kako se vizualni doživljaj prostora ne bi narušio.	**0 Bez značaja**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	S obzirom da se radi o označavanju i manjim građevinskim zahvatima na već prenamijenjenom dijelu obale u naselju značajniji utjecaji na krajobraz se ne očekuju.	**0 Bez značaja**
54. Uređenje ribarnice	Provedbom planiranog projekta ne očekuju se utjecaji na krajobraz jer će se uspostaviti 3 prodajna mjesta unutar postojeće građevine.	**NU Nema utjecaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Provedbom planirane aktivnosti može se očekivati pozitivan utjecaj na vizualni doživljaj i krajobraz jer će se obnoviti postojeće cisterne (gustirne).	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Točna lokacija zahvata nije poznata te se planira obnova 20 km zapuštenih puteva. Projekti ovog tipa su linijski zahvati koji se nalaze izvan izgrađenog i urbaniziranog područja. Obnova puteva pozitivno će utjecati na dojam prostora.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

58. Otkupna stanica	Provedbom ovog projekta ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobraz ukoliko se zahvat bude planirao na način da se u što je moguće većoj mjeri uklopi u okolni prostor.	**0 Bez značaja**
59. Hladnjača za agrume	Ne očekuju se utjecaji na krajobraz obzirom na karakter projekta.	**NU Nema utjecaja**
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Projektom je planirano postavljanje 10 novih ormarića unutar luke. Ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobrazne vizure ovog područja ukoliko se zahvat bude planirao na način da se u što je moguće većoj mjeri uklopi u okolni prostor.	**0 Bez značaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Uređenjem vanjskih vezova ne očekuje se značajniji utjecaj na krajobraz jer je zahvat planiran na već postojećem lukobranu.	**0 Bez značaja**
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Izgradnjom uređenog sidrišta može se očekivati utjecaj sezonskog karaktera na krajobraz obzirom da će se tijekom ljetne sezone povećati broj plovila na sidrištima što će narušiti krajobrazne vizure ovog područja.	**0 Bez značaja**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na krajobraz.	**NU Nema utjecaja**
67. Biciklističke staze	Točna lokacija zahvata nije poznata te se planira uređenje 30 km biciklističkih staza. Planirane biciklističke staze su linijski zahvati unutar već postojećih staza te se ne očekuju značajniji utjecaji na krajobraz.	**0 Bez značaja**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Provedbom planiranog projekta očekuju se utjecaji manjeg značaja na krajobraz obzirom da će se trajno prenamijeniti zelena površina na području Grada. Planirana izgradnja hotela se prema Kartografskom prikazu 4. Način i uvjeti gradnje UPU naselja Komiže nalazi u zoni 3 te je prilikom izrade projektne dokumentacije potrebno odrediti dio čestice za ozelenjenu površinu od 20-60% sukladno članku 36. kako bi se zahvat u što je moguće većoj mjeri uklopio u okolni prostor.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**

69. Modra špilja d.d. - uređenje	Uređenjem hotela ne očekuju se utjecaji na krajobrazne vizure ovog područja obzirom da se radi o uređenju već postojećeg objekta u izgrađenom i urbaniziranom području.	**0 Bez značaja**
70. Poduzetnička zona Ravno	Izgradnjom poduzetničke zone trajno će se zauzeti manja zelena površine (cca. 0,4 ha) što će se sigurno odraziti na doživljaj prostora. Utjecaj na krajobraz može se smanjiti ukoliko se građevine u što je moguće većoj mjeri uklope u okolni prostor.	**0 Bez značaja**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Izgradnja objekta se planira unutar već izgrađenog i urbaniziranog područja grada te se smatra da utjecaja na krajobraz neće biti.	**NU Nema utjecaja**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Provedbom planiranog projekta očekuju se utjecaji manjeg značaja na krajobraz obzirom da će se trajno prenamijeniti zelena površina. Planirana izgradnja trgovačkog centra prema UPU naselja Komiže nalazi se u zoni 3 te je prilikom izrade projektne dokumentacije potrebno odrediti dio čestice za ozelenjenu površinu od 20-60% sukladno članku 36. kako bi se zahvat u što je moguće većoj mjeri uklopio u okolni prostor.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
76. Muster	Provedbom planiranih aktivnosti može se očekivati pozitivan utjecaj na krajobraz jer će se postojeća kulturna baština urediti.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
77. Palača Zanchi		
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Provedbom planiranog zahvata može se očekivati pozitivan utjecaj na krajobraz obzirom da će se urediti posjetiteljski centar s tematskim stazama.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

90.Tematski putevi i staze	Točna lokacija ovog projekta nije poznata te je planirana izgradnja i uređenje 5 km tematskih staza. Obzirom da će se dio staza izgraditi očekuje se utjecaj na krajobraz manjeg značaja.	**0 Bez značaja**
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Unutar postojećeg objekta „Komuna“ uspostaviti će se Interpretacijski centar te će se oko muzeja postaviti 2,5 km tematskih staza. Provedbom planiranih aktivnosti ne očekuju se utjecaji na krajobrazne vizure područja obzirom da će se prenamijeniti interijer postojećeg objekta te urediti staze oko muzeja.	**0 Bez značaja**
92. Tematske staze oko Eko muzeja		
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Obnovom Jastožera može se očekivati manji pozitivan utjecaj na izgled otoka obzirom da će se urediti morski „bazeni“ za odlaganje ulovljenih jastoga.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
95. Arheološki park na Palagruži	Uspostavom arheološkog parka ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobraz no potrebno je prilikom planiranja projekta zahvate što bolje uklopiti u okolni prostor te se pridržavati mjera zaštite Kulturnog krajolika Palagruže propisanih Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Komiže. (Službeni glasnik grada Komiže, br. 2/15)	**0 Bez značaja**
99. Uspostava Geo Parka	Uspostavom Geo Parka ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobraz jer je predviđena realizacija geo-staza sa pratećim info panoima te prezentacijama geoloških, kulturnih i povijesnih značajki otoka.	**0 Bez značaja**
102. Etno – eko sela	Uspostavom jednog etno-eko sela ne očekuju se značajniji utjecaji na krajobraz no kod izrade projektne dokumentacije potrebno je voditi računa da se planirani zahvat što bolje uklopi u postojeće stanje prostora.	**0 Bez značaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Obnova i očuvanje suhozida imati će pozitivan utjecaj na krajobrazne vizure ovog područja.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

Zaključak:

Provedbom većine projekata planiranih SRP-om Grada Komiže ne očekuje se utjecaj na krajobraz. Umjereno pozitivan utjecaj očekuje se provedbom projekata br. 10., 31., 45., 46., 55., 56., 77., 89., 93. i 103. Radi se većinom o projektima obnovi i uređenju postojećih građevina i kulturno povijesnih dobara. Provedbom projekata br. 16.,17., 18., 33., 68. i 74. očekuje se umjereno negativan utjecaj na doživljaj prostora jer će se trajno prenamijeniti zelene površine na lokaciji te je prilikom izrade projektne dokumentacije potrebno planirati zahvate da se u što većoj mjeri uklope u okolni prostor.

7.8 Utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	U blizini lokacije desalinizatora ne nalaze se elementi kulturno povijesne baštine te se ne očekuje nastanak utjecaja.	**NU Nema utjecaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Lokacija planirane aktivnosti nalazi se u blizini preventivno zaštićenog kulturnog dobra Urbanističke cjeline grada Komiže. Obzirom na udaljenost, karakter zahvata te uz poštivanje mjera zaštite, utjecaja na kulturno-povijesnu baštinu neće biti.	**NU Nema utjecaja**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Kanalizacijski sustav Komiže nalazi se na području preventivno zaštićenog kulturnog dobra-Urbanističke cjeline Grada Komiže. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova i uz pridržavanje minimalne širine radnog pojasa utjecaja na elemente kulturno-povijesne baštine na području Grada neće biti.	**NU Nema utjecaja**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostima-i Biševo	Na području navedenih naselja nalazi se više elemenata kulturno-povijesne baštine. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu ovih naselja.	**NU Nema utjecaja**
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže	Točna lokacija aktivnosti nije poznata. Oborinske vode se u najvećem broju slučajeva skupljaju u kanalima koji se nalaze uz postojeće prometnice stoga se provedbom aktivnosti ne očekuje utjecaj na kulturna dobra.	**NU Nema utjecaja**
6.Probni rad za dvije bušotine-hidrogeološka studija	Prilikom izvođenja navedenih aktivnosti bitno je da ne dođe do utjecaja na kulturna dobra na području Grada. Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih radova naiđe na arheološka nalazišta potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU Nema utjecaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Prilikom obnove dijela vodovodne mreže ne očekuje se utjecaj na elemente kulturno-povijesne baštine jer se vodovodne cijevi najčešće nalaze unutar trasa postojećih prometnica. Prilikom dogradnje gradske vodovodne mreže uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno povijesnu baštinu. Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih radova postavljanja novih cijevi naiđe na arheološka nalazišta potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU Nema utjecaja**

8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav	Obzirom na karakter zahvata me očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU** **Nema utjecaja**
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Obzirom na lokaciju i karakter planiranog zahvata utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu se ne očekuje.	**NU** **Nema utjecaja**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta		
11. Uspostava zelenih otoka	Obzirom da će se projektom postaviti 3 zelena otoka utjecaj na elemente kulturno-povijesne baštine se ne očekuje.	**NU** **Nema utjecaja**
12. Proširenje DC D-117	U blizini prometnice DC D-117 ne nalaze se elementi kulturo-povijesne baštine stoga se utjecaj ne očekuje. Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih radova naiđe na arheološka nalazišta potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
13. Gradska cestovna mreža-modernizacija	Obzirom na karakter zahvata utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu se ne očekuje.	**NU** **Nema utjecaja**
14. Cesta do naselja Oključna	U blizini planiranog zahvata nalaze se ruralne cjeline Kostirna i Oključna te pojedinačni arheološki lokaliteti. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova se ne očekuje utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih radova izgradnje novog dijela ceste naiđe na arheološka nalazišta potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Obzirom da će se zahvat izvoditi unutar trasa postojećih protupožarnih i poljskih puteva ne očekuje se utjecaj na elemente kulturno-povijesne baštine.	**NU** **Nema utjecaja**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu	Lokacija planiranog novog glavnog ulaza u Grad Komižu nalazi se uz prapovijesnu gradinu Talež i Veliku gomilu (RST-994) te uz gradsko naselje kao povijesno graditeljsku cjelinu i vrijedno kulturno dobro – kulturni centar „Ivan Vitić“. Zbog neposredne blizine elemenata	**NU** **Nema utjecaja**

	kulturno-povijesne baštine izgradnju ceste bitno je izvoditi uz savjetovanje s nadležnim Konzervatorskim odjelom.	
17. Uređenje autobusnog terminala	Lokacija terminala nalazi se u blizini (cca. 30m) zone B-djelomična zaštita povijesnih struktura te na dijelu označenom kao osobito vrijedan predjel, kultivirani krajobraz. Zahvatom je planirano uređenje 500 m^2 autobusnog terminala. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu dok se utjecaj na kultivirani krajobraz očekuje.	**-1 Umjereno negativan**
18. Javna garaža- projektna dokumentacija		
20. Električne punionice	Točna lokacija električnih punionica nije poznata. Radi se o manjim objektima koji se najčešće postavljaju uz postojeće prometnice stoga je mala mogućnost utjecaja na elemente kulturno-povijesne baštine.	**NU Nema utjecaja**
22. Produženje lukobrana-projektna dokumentacija	Lokacija postojećeg lukobrana nalazi se na području podmorske arheološke zone otoka Visa, Brusnika, Sveca i Biševa (P-3247). Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu U slučaju da se prilikom podvodnih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU Nema utjecaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Obzirom na karakter zahvata utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu se ne očekuje.	**NU Nema utjecaja**
24.Međuotočno povezivanje		
25.Uređenje zgrade lučke kapetanije	Lokacija zgrade lučke kapetanije nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže-Gradske zone A (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže, a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „A“. Najbliže kulturno dobro zahvatu je kuća Zanchi (Zonkotov palac) (RST 0373). Pridržavanjem propisanih mjera ne očekuju se utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU Nema utjecaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Lukobran u uvali Mezuporat na otoku Biševu nalazi se na arheološkom području te u blizini geomorfološkog spomenika prirode, Modra spilja. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. U slučaju da se	**-1 Umjereno negativan**

	prilikom kopnenih i podvodnih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe. Uređenjem pristaništa može se očekivati veći broj posjetitelja na Biševu i pritisak na lokalitet Modru spilju.	
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo	Lokacija zahvata se nalazi na arheološkom području. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. U slučaju da se prilikom kopnenih i podvodnih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Izgradnjom sidrišta u uvali Porat ne očekuje se utjecaj na elemente kulturno-povijesne baštine U slučaju da se prilikom kopnenih i podvodnih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
29. Uređenje plaža na području Grada	Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU** **Nema utjecaja**
30. Uređenje gradskih parkova		
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)	Šetnica Velo žalo nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže-Gradske zone A (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „A“. Također zahvat se, prema UPU, nalazi na području osobito vrijednog predjela-prirodnog krajobraza.	**NU** **Nema utjecaja**
32. Uređenje rive – treća faza	Dio rive koji se planira urediti nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže Gradske zone A (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „A“. Lokaciji zahvata najbliže je vrijedno kulturno dobro; renesansna višekatnica na rivi. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU** **Nema utjecaja**
33. Izgradnja heliodroma	U blizini lokacije se ne nalaze elementi kulturno-povijesne baštine stoga se ne očekuje nastanak utjecaja. U slučaju da se prilikom kopnenih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**

34. Proširenje groblja	Lokacija zahvata nalazi se uz sakralni spomenik; Crkva i samostan sv. Nikole (muster). Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na obližnje elemente kulturno-povijesne baštine. U slučaju da se prilikom kopnenih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
35. Modernizacija javne rasvjete	Obzirom na karakter zahvata utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu se ne očekuje.	**NU** **Nema utjecaja**
36. WI FI infrastruktura		
37. Meteorološka stanica	Elementi kulturno-povijesne baštine nalaze se na dovoljnoj udaljenosti od buduće meteorološke stanice stoga se ne očekuje nastanak utjecaja. U slučaju da se prilikom kopnenih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
38. Dječji vrtić Komiža	Lokacija vrtića nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže; Gradske zone B (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže, a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „B“. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova se ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU** **Nema utjecaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD	Uređenjem i adaptacijom doma DVD-a ne očekuju se utjecaji na elemente kulturno-povijesne baštine.	**NU** **Nema utjecaja**
41. Uređenje i opremanje Spomen doma	Lokacija vrtića nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže-Gradske zone B (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „B“. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova očekuje se umjereno pozitivan utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu jer će se obnoviti vrijedno kulturno dobro koje se prema UPU Grada Komiže može predložiti za upis u registar kulturnih dobara ili može biti proglašeno dobrom od lokalnog značaja.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**

42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Obzirom na karakter zahvata utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu se ne očekuje.	**NU** **Nema utjecaja**
43. Bašta-rekonstrukcija		
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Lokacija centra nije poznata međutim u slučaju da se gradi na području unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže-Gradske zone B (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „A“ ili „B“. U slučaju gradnje izvan ovih zona potrebno je uzeti u obzir udaljenost najbližih lokacija kulturno-povijesne baštine. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU** **Nema utjecaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Obzirom na karakter zahvata i udaljenost od lokacija kulturno-povijesnih dobara ne očekuje se nastanak utjecaja. Lokacija se nalazi neposredno uz osobito vrijedan predjel; kultivirani krajobraz te je potrebno obratiti pažnju da se uređenjem centra taj dio ne naruši.	**NU** **Nema utjecaja**
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	U blizini planiranog zahvata nalazi se ruralna cjelina Podšpilje te graditeljski sklop kao povijesni sklop građevina Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova se ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU** **Nema utjecaja**
47. POS stanovi	Na lokaciji izgradnje POS stanova ne nalaze se elementi kulturno-povijesne baštine dok se u blizini nalaze dva pojedinačna arheološka lokaliteta (RST-6934 i RST-6927). Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. U slučaju da se prilikom kopnenih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Uređenjem dnevnog boravka za starije i nemoćne osobe u prostoru „Bašta“ ne očekuju se utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu.	**NU** **Nema utjecaja**
51. Ribarska luka Komiža	Ribarska luka najvećim je dijelom planirana u moru. Lokacija zahvata nalazi se na području označenom kao podmorska arheološka zona otoka Visa, Brusnika, Sveca i Biševa (P-3247). U blizini zahvata nalazi se sakralna građevina; Crkva-tvrđava sv. Roka. Uz	**NU** **Nema utjecaja**

	poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. U slučaju da se prilikom podvodnih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	
52. Gradnja suhog veza	Lokacija zahvata nije poznata, ali prilikom izgradnje potrebno je obratiti pozornost na najbliže elemente kulturno-povijesne baštine. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se nastanak utjecaja. U slučaju da se prilikom kopnenih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Lokacija uređenja mjesta za ukrcaj/iskrcaj ribarskih brodova nije poznata. Iskrcajna mjesta najčešće se nalazi u postojećim lukama te na dijelu postojećeg gata stoga se ne očekuju utjecaji na elemente kulturno-povijesne baštine.	**NU** **Nema utjecaja**
54. Uređenje ribarnice	Lokacija zahvata nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže; Gradske zone A (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se nastanak utjecaja.	**NU** **Nema utjecaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na elemente kulturno-povijesne baštine.	**NU** **Nema utjecaja**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Obnovom zapuštenih puteva ne očekuju se utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu. Prilikom obnove potrebno je obratiti pozornost na obližnja kulturno-povijesna dobra (arheološka nalazišta) kako ne bi došlo do narušavanja.	**NU** **Nema utjecaja**
58. Otkupna stanica	U blizini lokacije se ne nalaze elementi kulturno-povijesne baštine stoga se ne očekuje nastanak utjecaja. U slučaju izvođenja kopnenih radova te eventualnog pronalaska arheoloških ostatka potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**
59. Hladnjača za agrume		

63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Obzirom na karakter zahvata (10 novih ormarića) utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu se ne očekuje.	**NU Nema utjecaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Lokacija zahvata nalazi se na području označenom kao podmorska arheološka zona otoka Visa, Brusnika, Sveca i Biševa (P-3247). U blizini zahvata nalazi se sakralna građevina crkva- tvrđava sv. Roka. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu. U slučaju da se prilikom podvodnih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU Nema utjecaja**
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Izgradnjom sidrišta u uvali Porat ne očekuje se utjecaj na elemente kulturno-povijesne baštine. U slučaju da se prilikom kopnenih i podvodnih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU Nema utjecaja**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Obzirom na karakter zahvata utjecaji na kulturno povijesnu baštinu se ne očekuje.	**NU Nema utjecaja**
67. Biciklističke staze	Uređenjem biciklističkih staza (30 km)ne očekuju se utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu. Prilikom obnove potrebno je obratiti pozornost na obližnja kulturno-povijesna dobra (arheološka nalazišta) kako ne bi došlo do negativnog utjecaja.	**NU Nema utjecaja**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Lokacija budućeg hotela nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže; Gradske zone B (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže a koje se odnose na sve nove građevine unutar zone „B“. Također, zahvat se prema UPU nalazi na području osobito vrijednog predjela; kultiviranog krajobraza, stoga je moguć utjecaj na tom dijelu jer će se iz prostora izuzeti određena površina koja je krajobrazno vrijedna.	**-1 Umjereno negativan**
69. Modra špilja d.d. - uređenje	Projektom je planirano uređenje postojećeg hotelskog smještaja. Zahvat se nalazi izvan elemenata kulturno-povijesne baštine te se nastanak utjecaja ne očekuje.	**NU Nema utjecaja**
70. Poduzetnička zona Ravno	U blizini lokacije se ne nalaze elementi kulturno-povijesne baštine stoga se ne očekuje nastanak utjecaja. U slučaju izvođenja kopnenih radova te eventualnog pronalaska arheoloških ostatka potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU Nema utjecaja**

73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Na lokaciji objekta za smještaj radnika ne nalaze se elementi kulturno-povijesne baštine Zahvat se, prema UPU Grad Komiže, nalazi na području osobito vrijednog predjela; kultiviranog krajobraza, stoga je moguć utjecaj na tom dijelu.	**-1 Umjereno negativan**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Lokacija trgovačkog centra nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže; Gradske zone B (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže, a koje se odnose na sve nove građevine unutar zone „B“. Također, zahvat se prema UPU nalazi na području osobito vrijednog predjela; kultiviranog krajobraza, stoga je moguć utjecaj na tom dijelu jer će se iz prostora izuzeti određena površina koje je krajobrazno vrijedna.	**-1 Umjereno negativan**
76. Muster	Planirani zahvat se ubraja u kulturna dobra; sakralni spomenik pod nazivom Spomenički sklop crkve i samostan sv. Nikole Muster (RST 318). Projektom će se obnoviti cca. 560 m^2 samostana što se smatra pozitivnim utjecajem na kulturno povijesnu baštinu Grada Komiže. Sve radove potrebno je obaviti sukladno odredbama PPU-a koje se odnose na mjere zaštite spomeničke cjeline crkve i samostana sv. Nikole Muster.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
77. Palača Zanchi	Planirani zahvat se ubraja u kulturno dobro (civilnu građevinu) palaču Zanchi (RST373). Lokacija zahvata nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže; Gradske zone „A“ (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže, a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „A“. Projektom će se obnoviti palača što se smatra pozitivnim utjecajem na kulturno-povijesnu baštinu Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)	Planirani zahvat se ubraja u pojedinačno zaštićeno kulturno dobro (sakralnu građevinu) Crkva sv. Marije (Gusarice) (RST-317). Lokacija zahvata nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže-Gradske zone „A“ (Z-5094) te je sve radove potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže, a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „A“. Projektom će se obnoviti Crkva što se smatra pozitivnim utjecajem na kulturno-povijesnu baštinu Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	U blizini lokacije zahvata nalazi se kulturno dobro Crkva sv. Silvestra dok se cijeli otok Biševo nalazi na arheološkom području. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se nastanak utjecaja .U slučaju da se prilikom kopnenih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU Nema utjecaja**

90.Tematski putevi i staze	Lokacija tematskih puteva nije poznata. Izgradnjom i uređenjem tematskih puteva (5 km) ne očekuju se utjecaji na kulturno povijesnu baštinu. Prilikom izvođenja puteva potrebno je obratiti pozornost na obližnja kulturno povijesna dobra (arheološka nalazišta) kako ne bi došlo do utjecaja.	**NU** **Nema utjecaja**
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Uspostava Eko-muzeja planirana u prostorima kaštela Komune u Komiži zaštićenom kao kulturno dobro (Z-5822). Lokacija zahvata nalazi se unutar Urbanističke cjeline Grada Komiže-Gradske zone „A“ (Z-5094) te u slučaju da budu potrebi građevinski radovi sve je potrebno izvoditi sukladno Odredbama propisanim PPU-om i UPU-om Grada Komiže a koje se odnose na intervencije na postojećem građevinskom fondu u Gradskoj zoni „A“.	**NU** **Nema utjecaja**
92. Tematske staze oko Eko muzeja	Lokacija tematskih staza nije poznata. Izgradnjom staza ne očekuju se utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu međutim prilikom izvedbe potrebno je obratiti pozornost na obližnja kulturno-povijesna dobra (arheološka nalazišta) kako ne bi došlo do negativnog utjecaja.	**NU** **Nema utjecaja**
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Lokacija zahvata nalazi se na području geološkog spomenika prirode-otoka Brusnika. Na zapadnoj strani dio otoka je pod morem te morska voda prodire na površinu stvarajući manje bazene koji su u povijesti ribari koristili za držanje živih jastoga. Obnovom i prezentacijom ovih prirodnih tvorevina očekuje se pozitivan utjecaj na kulturno-povijesno nasljeđe Grada Komiže.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
95. Arheološki park na Palagruži	Arheološki park planiran je na otoku Palagruži na arheološkom području označenom kao Otok Palagruža sa svjetionikom (RST-1413-1995) te na području označenom kao kulturni krajolik otočja Palagruža (Z-55037). Sve radove na ovom području potrebno je provoditi sukladno odredbama PPU Grada Komiže, a koji se odnose na Mjere zaštite kulturnog krajolika. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se nastanak utjecaja dok se očekuje veći broj posjetitelja na otoku Palagruži.	**NU** **Nema utjecaja**
99. Uspostava Geo Parka	Projektom bi se obuhvatio cijeli otok Vis, otoci Biševo, Sveti Andrija, Brusnik i Palagruža. Sastavni dio geo-parka bio bi i centar za posjetitelje Biševo smješten u napuštenoj zgradi škole na Biševu. (opisano u projektu br. 89.). Projektom bi se realizirale geo-staze i drugi prateći info sadržaji za posjetitelje. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se nastanak utjecaja te je sve radove potrebo provoditi prema odredbama PPU Komiže i UPU Grada Komiže. U slučaju da se prilikom kopnenih radova naiđe na arheološke ostatke potrebno je obavijestiti nadležne službe.	**NU** **Nema utjecaja**

102. Etno – eko sela	Točna lokacija eko-etno sela nije poznata. Uz poštivanje mjera zaštite tijekom izvođenja radova ne očekuje se nastanak utjecaja Prilikom izvođenja puteva potrebno je obratiti pozornost na obližnja kulturno povijesna dobra (arheološka nalazišta) kako ne bi došlo do utjecaja.	**NU** **Nema utjecaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Projektom je planirano uređenje oko 1.000 m^2 suhozida u naseljima na području Grada Komiže što se smatra pozitivnim utjecajem na kulturno povijesnu baštinu Grada.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**

Zaključak:

Procjenom utjecaja većine aktivnosti planiranih SRP-om ustanovljeno je da neće doći do negativnih utjecaja na kulturno-povijesnu baštinu Grada Komiže. Provedbom projekata br.: 41., 76., 77., 78., 93., i 103. očekuje se pozitivan utjecaj jer je planirana obnova postojećih kulturno-povijesnih dobara na području Grada. Provedbom projekata br. 17., 18., 68., 73., i 74. očekuje se nastanak negativnog utjecaja na područje označeno kao kultivirani krajobraz. Provedbom projekta br. 26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo može se očekivati veći broj posjetitelja Biševu i pritisak na lokalitet Modru špilju.

7.9 Utjecaji od otpada

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Korištenjem desalinizatora nastati će muljevi ili emulzije za koje je potrebno predvidjeti adekvatne načine zbrinjavanja. Poštivanjem zakonskih propisa značajnijih utjecaja od otpada neće biti.	**0 Bez značaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Korištenjem UPOV-a nastati će otpadni muljevi za koje je potrebno predvidjeti adekvatne načine zbrinjavanja. Poštivanjem zakonskih propisa značajnijih utjecaja od otpada neće biti.	**0 Bez značaja**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Izgradnjom, dogradnjom i korištenjem kanalizacijskih sustava te sustava odvodnje ne očekuje se nastanak novih vrsta i količina otpada uslijed redovitog održavanja sustava.	**0 Bez značaja**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo		
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže		
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji od otpada uz uvjet da se zemlja i kamenje nastali od iskopa zbrinu na odgovarajući način.	**0 Bez značaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Izgradnjom i korištenjem vodovodne mreže ne očekuje se nastanak utjecaja od otpada.	**0 Bez značaja**

8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija		
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Sanacija odlagališta komunalnog otpada imati će pozitivan utjecaj jer će se uslijed sanacije smanjiti negativni utjecaji od daljnjeg otpada na toj lokaciji.	**+1 Umjereno pozitivan utjeca**j
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Izgradnjom reciklažnog dvorišta unaprijediti će se sustav gospodarenja otpadom i smanjit volumen otpada, zbog odvajanja i mogućnosti oporabe, čime će se smanjiti i opterećenje na okoliš. Ovaj utjecaj se smatra umjereno pozitivan.	**+1 Umjereno pozitivan utjeca**j
11. Uspostava zelenih otoka	Provedbom planirane aktivnosti očekuju se pozitivni utjecaji na otpad, olakšati će se razvrstavanje i sakupljanje otpada.	**+1 Umjereno pozitivan utjeca**j
12. Proširenje DC D-117	Prilikom izgradnje i uređenja navedenih prometnica nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađenih i uređenih prometnica može se očekivati povećani broj korisnika u vrijeme turističke sezone što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0 Bez značaja**
13. Gradska cestovna mreža - modernizacija		
14. Cesta do naselja Oključna		
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Prilikom uređenja protupožarnih i poljskih puteva nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te utjecaj od otpada neće biti značajan. Korištenjem puteva ne očekuju se utjecaji od otpada.	**0 Bez značaja**

16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Prilikom izgradnje i uređenja navedenih objekata nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađenih i uređenih objekata može se očekivati povećani broj korisnika u vrijeme turističke sezone što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
17. Uređenje autobusnog terminala		
18. Javna garaža – projektna dokumentacija		
20. Električne punionice	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se nastanak utjecaja od otpada.	**NU** **Nema utjecaja**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Prilikom produženja lukobrana nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem lukobrana može se očekivati povećani broj korisnika u vrijeme turističke sezone što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Uspostavom većeg broja linija povećati će se i broj korisnika pogotovo u vrijeme turističke sezone. Ukoliko se otpad koji nastane na brodovima bude zbrinjavao sukladno zakonskim propisima značajnijeg utjecaja od otpada neće biti.	**0** **Bez značaja**
24. Međuotočno povezivanje		
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Provedbom planirane aktivnosti i daljnjim korištenjem ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**

26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Prilikom izgradnje navedenih objekata nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađenih i uređenih objekata može se očekivati povećani broj korisnika u vrijeme turističke sezone što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo		
28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Izgradnjom sidrišta povećati će se broj plovila za vrijeme turističke sezone, a samim time i količina generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim..	**0** **Bez značaja**
29. Uređenje plaža na području Grada	Korištenjem izgrađenih i uređenih objekata može se očekivati povećani broj korisnika u vrijeme turističke sezone što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
30. Uređenje gradskih parkova	Provedbom planirane aktivnosti i daljnjim korištenjem ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada. Korištenjem uređene šetnice i rive povećati će se i broj korisnika, pogotovo za vrijeme turističke sezone. Ukoliko se nastali otpad bude zbrinjavao sukladno zakonskim propisima do značajnijih utjecaja od otpada neće doći.	**NU** **Nema utjecaja**
32. Uređenje rive – treća faza		
33. Izgradnja heliodroma	Prilikom izgradnje nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Tijekom korištenja ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**
34. Proširenje groblja	Proširenjem groblja očekuje se povećanje količine otpada koja nastaje na grobljima (plastika, biorazgradivi otpad…). Zbrinjavanjem navedenog otpada na odgovarajući način utjecaj od otpada neće biti značajan.	**0** **Bez značaja**

35. Modernizacija javne rasvjete	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji od otpada uz uvjet da se nastali otpad (elementi postojećih rasvjetnih tijela) zbrine na odgovarajući način. Korištenjem modernizirane javne rasvjete ne očekuje se utjecaj od otpada.	**0** **Bez značaja**
36. WI FI infrastruktura	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj od otpada.	**NU** **Nema utjecaja**
37. Meteorološka stanica	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj od otpada.	**NU** **Nema utjecaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Rekonstrukcijom, sanacijom i uređenjem te daljnjim korištenjem navedenih objekata ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada ukoliko sav nastali otpad bude zbrinut na odgovarajući način.	**0** **Bez značaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD		
41. Uređenje i opremanje Spomen doma		
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice		
43. Bašta-rekonstrukcija		

44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Prilikom izgradnje i rekonstrukcije navedenih objekata nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađenih i uređenih objekata može se očekivati povećani broj korisnika što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra		
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju		
47. POS stanovi	Prilikom izgradnje nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađene stambeno-poslovne građevine može se očekivati nastanak određenih vrsta i količina otpada koji će se zbrinjavati sukladno zakonskim propisima te se utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**
51. Ribarska luka Komiža	Prilikom izgradnje i uređenja nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađenih i uređenih objekata može se očekivati povećani broj ribarskih plovila što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
52. Gradnja suhog veza	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada uz uvjet da se sav nastali otpad zbrine na zakonom propisani način.	**0** **Bez značaja**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova		

54. Uređenje ribarnice	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada. Korištenjem uspostavljenih mjesta za prodaju očekuje se nastanak određenih vrsta i količina otpada koje će se zbrinjavati na zakonom propisan način te se značajniji utjecaji od otpada ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Prilikom obnove poljskih puteva nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te utjecaj od otpada neće biti značajan. Korištenjem poljskih puteva ne očekuju se utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**
58. Otkupna stanica	Korištenjem planiranih aktivnosti očekuje se nastanak određenih količina i vrsta otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te utjecaj od otpada neće biti značajan.	**0** **Bez značaja**
59. Hladnjača za agrume		
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Korištenjem uređenih vezova te poboljšanjem lučke infrastrukture može se očekivati povećani broj korisnika u vrijeme turističke sezone što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu		
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Izgradnjom sidrišta povećati će se broj plovila za vrijeme turističke sezone, a samim time i količina generiranog otpada. Sav nastali otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**

66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Provedbom planirane aktivnosti i njenim korištenjem ne očekuju se utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**
67. Biciklističke staze	Uređenjem biciklističkih staza dodatno će se razviti turistička ponuda što će u konačnici rezultirati povećanjem broja turista, a posljedično i povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad će se zbrinjavati na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Prilikom izgradnje navedenih objekata nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađenih objekata može se očekivati povećani broj korisnika u turističkoj sezoni što će rezultirati povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
69. Modra špilja d.d. - uređenje		
70. Poduzetnička zona Ravno	Prilikom izgradnje i uređenja nastati će određene količine i vrste otpada koje će se zbrinuti sukladno zakonskim propisima te značajnijeg utjecaja od otpada neće biti. Korištenjem izgrađenih objekata može se očekivati nastanak određenih vrsta i količina otpada. Sav otpad zbrinjavati će se na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika		
74. Izgradnja trgovačkog centra		
76. Muster	Provedbom planiranih aktivnosti i njihovim korištenjem ne očekuju se značajniji utjecaji od otpada.	**0** **Bez značaja**
77. Palača Zanchi		

78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Provedbom planiranih aktivnosti dodatno će se razviti turistička ponuda što će u konačnici rezultirati povećanjem broja turista, a posljedično i povećanjem količine generiranog otpada. Sav otpad će se zbrinjavati na zakonom propisan način te se ovaj utjecaj ne smatra značajnim.	**0** **Bez značaja**
90.Tematski putevi i staze		
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE		
92. Tematske staze oko Eko muzeja		
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku		
95. Arheološki park na Palagruži		
99. Uspostava Geo Parka		
102. Etno - eko sela		

103. Obnova i čuvanje suhozida	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuje se utjecaj od otpada.	**NU** **Nema utjecaja**

Zaključak:

Provedbom većine aktivnosti planiranih SRP-om ne očekuju se negativni utjecaji od nastanka otpada uz uvjet da se sav otpad zbrinjava na zakonom propisan način. Provedbom projekata br. 9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće br.10., Izgradnja reciklažnog dvorišta br.11. Uspostava zelenih otoka očekuje se pozitivan utjecaj na sustav gospodarenja otpadom na području Grada jer će se smanjiti nekontrolirano odlaganje otpada i time ublažiti opterećenje na okoliš.

7.10 Utjecaji na infrastrukturu

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Izgradnjom desalinizatora unaprijediti će se sustav vodoopskrbe na području Grada što će pozitivno utjecati na stanje infrastrukture.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Izgradnja sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje predstavlja značajno pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži		
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo		
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže		
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu Grada.	**NU, Nema utjecaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Provedba planiranih aktivnosti imati će značajno pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada Komiže.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**

8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija		
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Sanacijom odlagališta komunalnog otpada očekuje se pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Izgradnjom reciklažnog dvorišta očekuje se pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
11. Uspostava zelenih otoka	Uspostava zelenih otoka imati će pozitivan utjecaj na infrastrukturu.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
12. Proširenje DC D-117	Provedba planiranih aktivnosti imati će pozitivan utjecaj na prometnu infrastrukturu Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
13. Gradska cestovna mreža – modernizacija		
14. Cesta do naselja Oključna		
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Uređenje protupožarnih i poljskih puteva će imati pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Planirana aktivnost imati će pozitivan utjecaj na prometnu infrastrukturu Grada.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

17. Uređenje autobusnog terminala	Planirani projekti imati će pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture na području Grada.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
18. Javna garaža- projektna dokumentacija		
20. Električne punionice		
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Planirana aktivnost imati će pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture .	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Provedbom planiranih aktivnosti imati će pozitivan utjecaj na prometnu infrastrukturu.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
24. Međuotočno povezivanje		
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Planirana aktivnost imati će pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture .	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Provedbom planiranih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na pomorsku infrastrukturu.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo		

28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo		
29. Uređenje plaža na području Grada	Planirani projekti imati će pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
30. Uređenje gradskih parkova		
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)		
32. Uređenje rive – treća faza		
33. Izgradnja heliodroma	Izgradnja heliodroma imati će pozitivan utjecaj na prometnu infrastrukturu Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
34. Proširenje groblja	Provedba navedene aktivnosti će imati pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
35. Modernizacija javne rasvjete	Provedbom planiranih projekta očekuje se pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
36. WI FI infrastruktura		

37. Meteorološka stanica	Provedba navedene aktivnosti će imati pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Provedba navedenih projekta imati će pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža		
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD		
41. Uređenje i opremanje Spomen doma	Uređenje i opremanje Spomen doma imati će pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada.	**+1, Umjereno pozitivan utjecaj**
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Provedbom planirane aktivnosti može se očekivati pozitivan utjecaj na infrastrukturu.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
43. Bašta-rekonstrukcija	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU Nema utjecaja**
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Obzirom na karakter projekta ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU Nema utjecaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Rekonstrukcijom i uređenjem sportskog centra može se očekivati pozitivan utjecaj na infrastrukturu uz uvjet da se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	Provedbom planiranog zahvata može se očekivati pozitivan utjecaj na infrastrukturu uz uvjet da se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
47. POS stanovi	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada uz uvjet da se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Obzirom na karakter projekta ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu ovog područja.	**NU Nema utjecaja**
51. Ribarska luka Komiža	Uređenjem ribarske luke očekuje se pozitivan utjecaj na infrastrukturu uz uvjet da se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
52. Gradnja suhog veza	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na infrastrukturu uz uvjet da se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu ovog područja.	**NU Nema utjecaja**
54. Uređenje ribarnice	Provedbom planirane aktivnosti ne očekuju se utjecaji na stanje infrastrukture.	**NU Nema utjecaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Obnovom cisterni i stavljanjem u funkciju očekuje se značajno pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture ovoga područja.	**+2 Značajno pozitivan utjecaj**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Obnovom zapuštenih poljskih puteva može se očekivati pozitivan utjecaj na stanje prometne infrastrukture na području Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

58. Otkupna stanica	Izgradnjom otkupne stanice očekuju se utjecaji na infrastrukturu te je prilikom planiranja potrebno vodno-komunalnu infrastrukturu riješiti na zadovoljavajući način.	**0 Bez značaja**
59. Hladnjača za agrume	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU Nema utjecaja**
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Provedbom planiranog zahvata očekuje se dugotrajan pozitivan utjecaj na infrastrukturu.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Provedbom planirane aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na pomorsku infrastrukturu.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU Nema utjecaja**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Provedbom planirane aktivnosti može se očekivati pozitivan utjecaj na stanje vodno-komunalne infrastrukture.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
67. Biciklističke staze	Uređenje biciklističkih staza predstavlja pozitivan utjecaj na infrastrukturu Grada Komiže.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Izgradnja hotela imati će pozitivan utjecaj na infrastrukturu ovog područja ukoliko se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
69. Modra špilja d.d. - uređenje	Planirani projekt neće utjecati na stanje infrastrukture na području Grada Komiže.	**NU Nema utjecaja**

70. Poduzetnička zona Ravno	Izgradnjom poduzetničke zone očekuje se pozitivan utjecaj na infrastrukturu uz uvjet da se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika imati će pozitivan utjecaj na infrastrukturu ovog područja ukoliko se vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Izgradnja trgovačkog centra imati će pozitivan utjecaj na infrastrukturu ukoliko se prilikom izrade projektne dokumentacije vodno-komunalna infrastruktura riješi na zadovoljavajući način.	**0 Bez značaja**
76. Muster	Provedba planiranih aktivnosti neće imati utjecaja na infrastrukturu.	**NU Nema utjecaja**
77. Palača Zanchi		
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)		
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Uspostavom posjetiteljskog centra sa pratećim sadržajima očekuju se pozivni utjecaji na stanje infrastrukture.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
90.Tematski putevi i staze	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU Nema utjecaja**
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Provedba planiranih aktivnosti neće imati utjecaja na stanje infrastrukture ovoga područja.	**NU Nema utjecaja**

92. Tematske staze oko Eko muzeja		
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU** **Nema utjecaja**
95. Arheološki park na Palagruži	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na stanje infrastrukture.	**NU** **Nema utjecaja**
99. Uspostava Geo Parka	Uspostavom Geo Parka ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU** **Nema utjecaja**
102. Etno – eko sela	Uspostava Etno-eko sela neće imati značajniji utjecaj na infrastrukturu ovoga područja.	**0** **Bez značaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Obzirom na karakter zahvata ne očekuju se utjecaji na infrastrukturu.	**NU** **Nema utjecaja**

Zaključak:

Provedbom većine planiranih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture na području Grada. Provedbom projekata br. 2., 3., 4., 5., 7., 8. i 55. koji se odnose na dogradnju i obnovu vodovodne i kanalizacijske mreže očekuje se značajno pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture Grada.

7.11 Vjerojatnost nastanka kumulativnih utjecaja

Tablica 7.11.-1. Procjena kumulativnih utjecaja, proizašla iz ocjene pojedinačnih utjecaja, svakog projekta i među utjecaja planiranih projekata i međuodnosa s drugim postojećim utjecajima.

Sastavnica okoliša:	Ocjena kumulativnog utjecaja:
Flora	Kumulativni utjecaji navedenih sastavnica okoliša opisani su u poglavlju 9.3. u sklopu Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
Fauna	
Ekološka mreža	
Zaštićena područja	Ne očekuje se nastanak kumulativnog utjecaja.
Tlo	Provedbom projekata br. 16., 17., 18., i 33. očekuje se nastanak kumulativnog utjecaja na tlo manjeg značaja uslijed uklanjanja dijela šumskog pokrova te trajnog zauzimanja novih površina.
Šume i šumska zemljišta	Provedbom projekata 14., 15., i 32., očekuje se nastanak dugotrajan utjecaj umjerenog karaktera na šume crnike *Quercus ilex* kroz uklanjanje pojedinačnih stabala.
Vode/more	Provedbom projekata br. 2., 3., 4., 5. i 9. očekuje se nastanak pozitivnog kumulativnog utjecaja.
Zrak	Provedbom većine aktivnosti ne očekuju se značajniji utjecaji na kvalitetu zraka. Provedbom projekata br. 9. i br. 20. očekuje se pozitivan kumulativan utjecaj umjerenog značaja na kvalitetu zraka na području Grada.
Stanovništvo i zdravlje ljudi	Provedbom gotovo svih planiranih aktivnosti očekuje se umjereno pozitivan kumulativan utjecaj na stanovništvo dok se provedbom aktivnosti br. 2., 3., 4., i 5. očekuje značajno pozitivan kumulativni utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi.
Krajobraz	Provedbom aktivnosti br.10., 31., 45., 46., 55., 56., 77., 89., 93. i 103. očekuje se pozitivan kumulativan utjecaj na vizualni dojam prostora. Provedbom projekata br. 16., 17, 18, 33., 68. i 74. očekuje se negativan kumulativan utjecaj na doživljaj prostora jer će se trajno prenamijeniti zelene površine na lokaciji.
Kulturno-povijesna baština	Provedbom projekata br.: 41., 76., 77., 78., 93., i 103. očekuje se pozitivan kumulativan utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu Grada. Provedbom projekata br. 17., 18., 68., 73., i 74. očekuje se nastanak negativnog kumulativnog utjecaja na kultivirani krajobraz jer će se zahvati izvoditi u području označenom kao osobito vrijedan predio, kultivirani krajobraz.
Otpad	Provedbom projekata br. 9., 10. i .11. očekuje se pozitivan kumulativni utjecaj na sustav gospodarenja otpadom na području Grada.
Infrastruktura	Očekuje se kumulativan pozitivan utjecaj na infrastrukturu provedbom većine planiranih aktivnosti.

7.12 Mogući prekogranični utjecaji

Ne očekuje se da će aktivnosti planirane Strateškim razvojnim programom Grada Komiže za razdoblje 2015. – 2020. godine uzrokovati prekogranične utjecaje, jer se radi o aktivnostima čija će provedba imati utjecaje lokalnog karaktera.

8 VARIJANTNA RIJEŠENJA PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Za aktivnosti planirane SRP-om Grada Komiže nisu predložena druga rješenja osim za aktivnost izrade projektne dokumentacije za priključenje otoka Biševa na vodoopskrbni sustav grada Komiže. Predložene varijante vodoopskrbe otoka Biševa su:
1. opskrba vodonoscima;
2. podmorskim cjevovodom s otoka Visa;
3. opskrba iz vlastitih (biševskih) resursa (podzemna voda uz možebitnu desalinizaciju).

Budući da su u tijeku 2018. godine započele Izmjene i dopune prostornog plana uređenje Splitsko dalmatinske županije a planirana aktivnost vodoopskrbe otoka Biševo nije prikazana u prostorni plana uređenja Grada Komiže, potrebno je podnijeti zahtjev nadleženom županijskom odjelu za ucrtavanje planiranog vodopskrbnog sustava otoka Biševo.

Temeljem procjene utjecaja provedbe aktivnosti planiranih SRP-om na pojedine sastavnice okoliša ustanovljeno je da neće doći do značajnijeg negativnog utjecaja na neku od sastavnica okoliša te se ne smatra potrebnim za pojedine aktivnosti razmatrati varijantna rješenja.

9 GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU

Povodom zahtjeva Grada Komiže za Prethodnom ocjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu zahvata planiranih „Strateškim razvojnim programom Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine, sukladno Rješenju (Klasa: UP/I-612-07/17-71/224, Ur. broj: 517-07-2-2-17-4, Zagreb 13. lipanj 2017., Prilog 15.5.), koje je izdalo Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, potrebno je provesti Glavnu ocjenu utjecaja planiranih zahvata na Ekološku mrežu RH.

Prema Rješenju, uzevši u obzir planirane strateške ciljeve, prioritete i mjere, posebno je potrebno razmotriti utjecaje planiranih infrastrukturnih projekata na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže na kojima su planirani te razmotriti moguća alternativna rješenja (promjena lokacije, površina), odnosno mjere ublažavanja, kako bi se izbjegli ili umanjili značajni negativni utjecaji. Stoga su analizirani svi infrastrukturni i ostali projekti na područjima EM, za koje je određena približna lokacija.

U nastavku se nalaze kartografski prikazi lokacija predviđenih projekata, u odnosu na područja Ekološke mreže RH te opis ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja EM, na kojima će se planirani projekti provoditi te procjena mogućih utjecaja provedbom projekata SRP GK na Ekološku mrežu RH.

9.1 Podaci o ekološkoj mreži

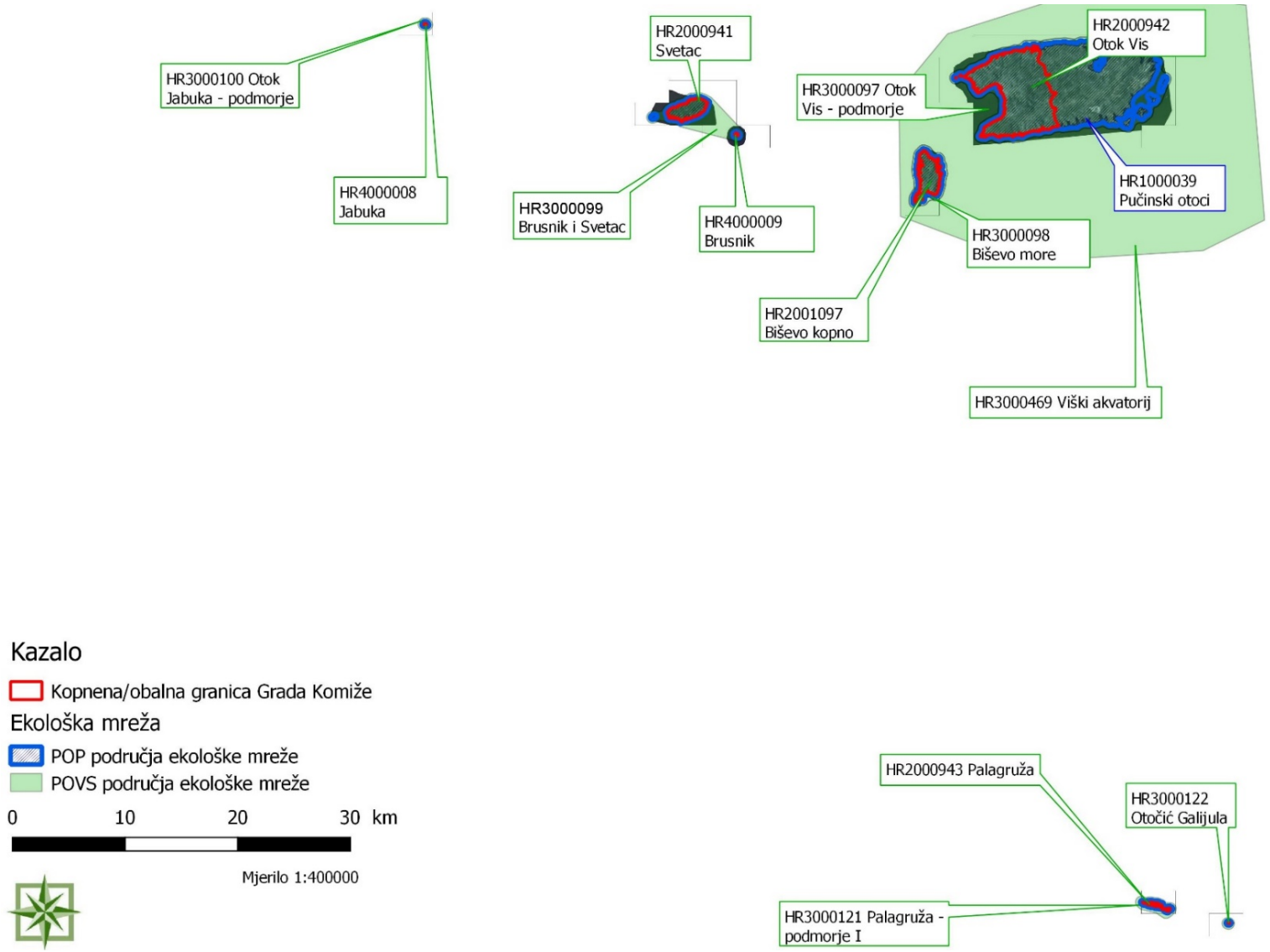
Na području Grada Komiže nalaze se sljedeća područja Ekološke mreže RH[16]:

POP područja:
- HR100039 Pučinski otoci;

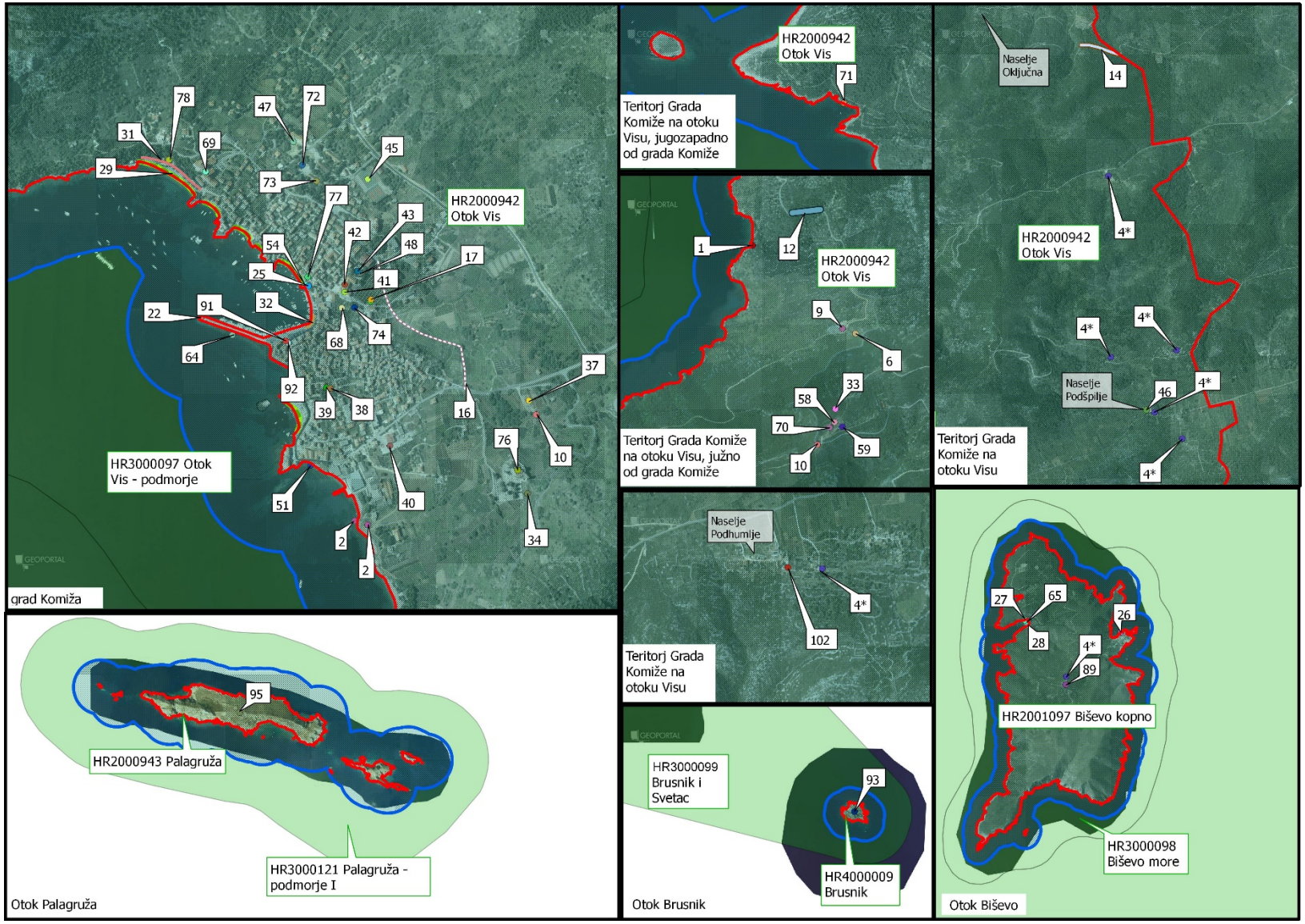
POVS područja:
- HR2001097 Biševo kopno
- HR3000098 Biševo more
- HR4000009 Brusnik
- HR3000099 Brusnik i Svetac
- HR4000008 Jabuka
- HR3000122 Otočić Galijula
- HR3000100 Otok Jabuka – podmorje
- HR2000942 Otok Vis
- HR3000097 Otok Vis – podmorje
- HR2000943 Palagruža
- HR3000121 Palagruža – podmorje I
- HR2000941 Svetac
- HR3000469 Viški akvatorij.

U nastavku je prikaz lokacija predviđenih projekata u odnosu na navedena područja Ekološke mreže RH i opis ciljnih vrsta i staništa.

[16] Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13, 105/15), http://www.bioportal.hr/gis/

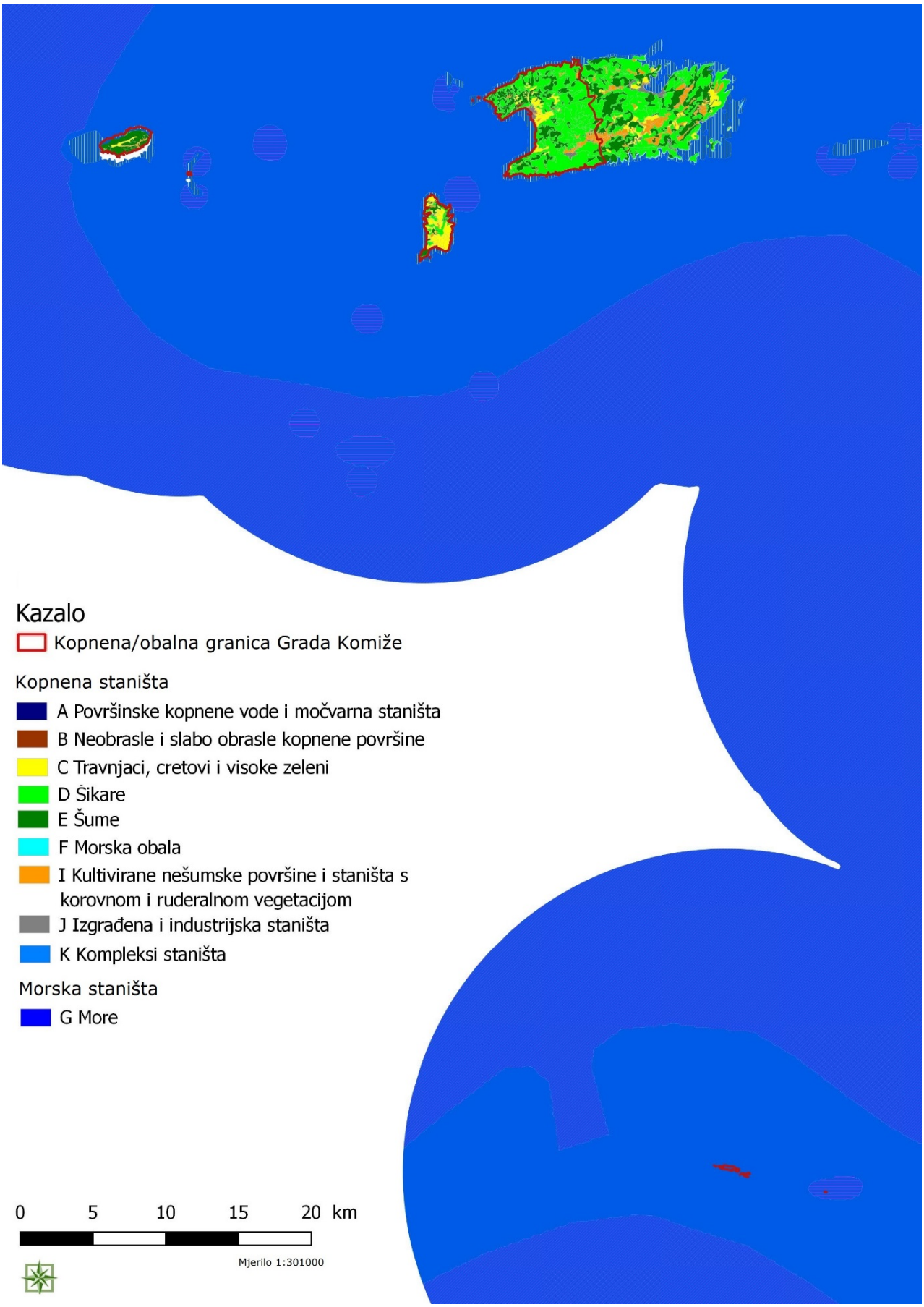

Slika 9.1.-1.: Područja Ekološke mreže RH u odnosu na područje Grada Komiže

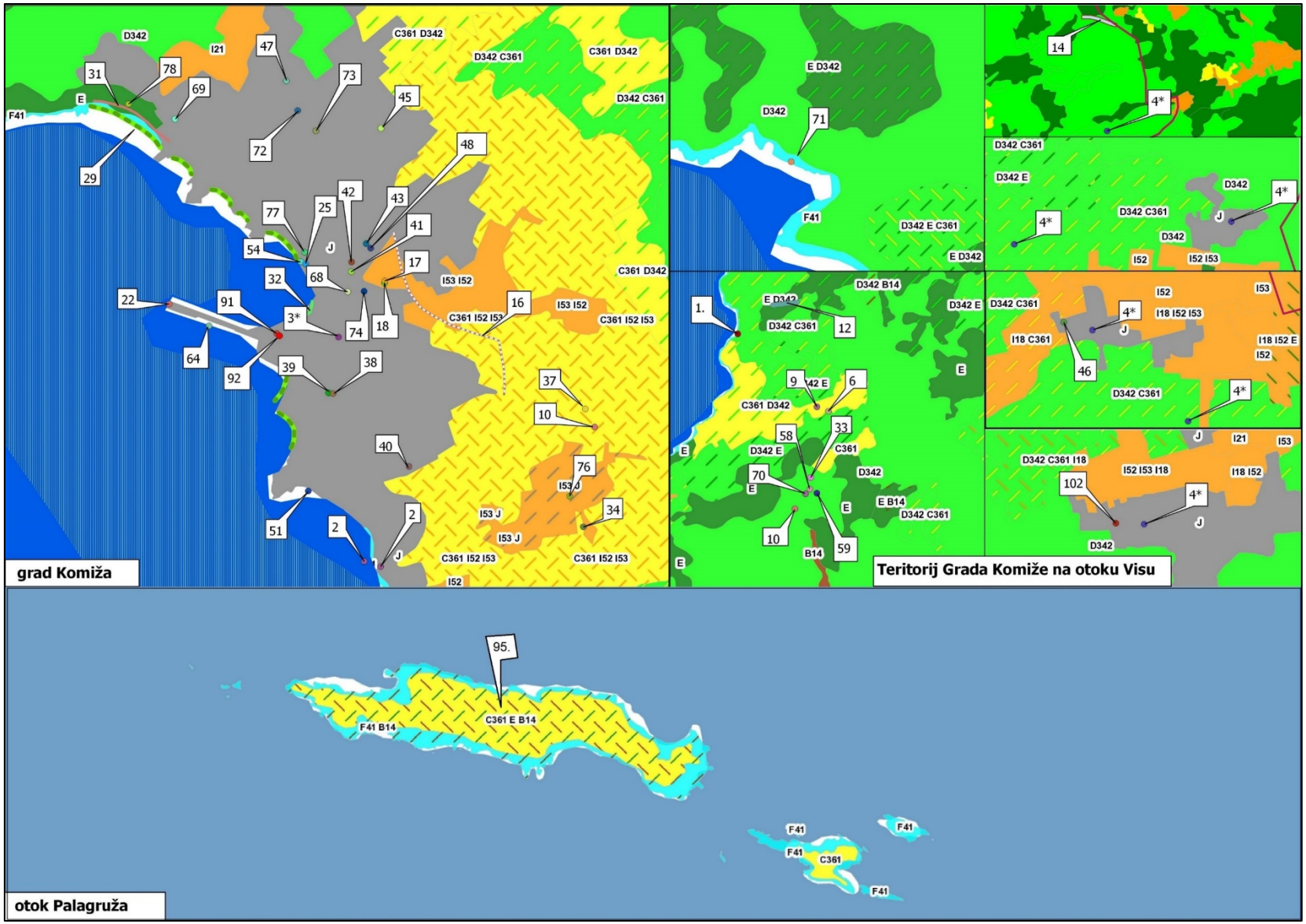

Slika 9.1.-2.: Lokacije projekata planiranih SRP- om Grada Komiže u odnosu na područja ekološke mreže

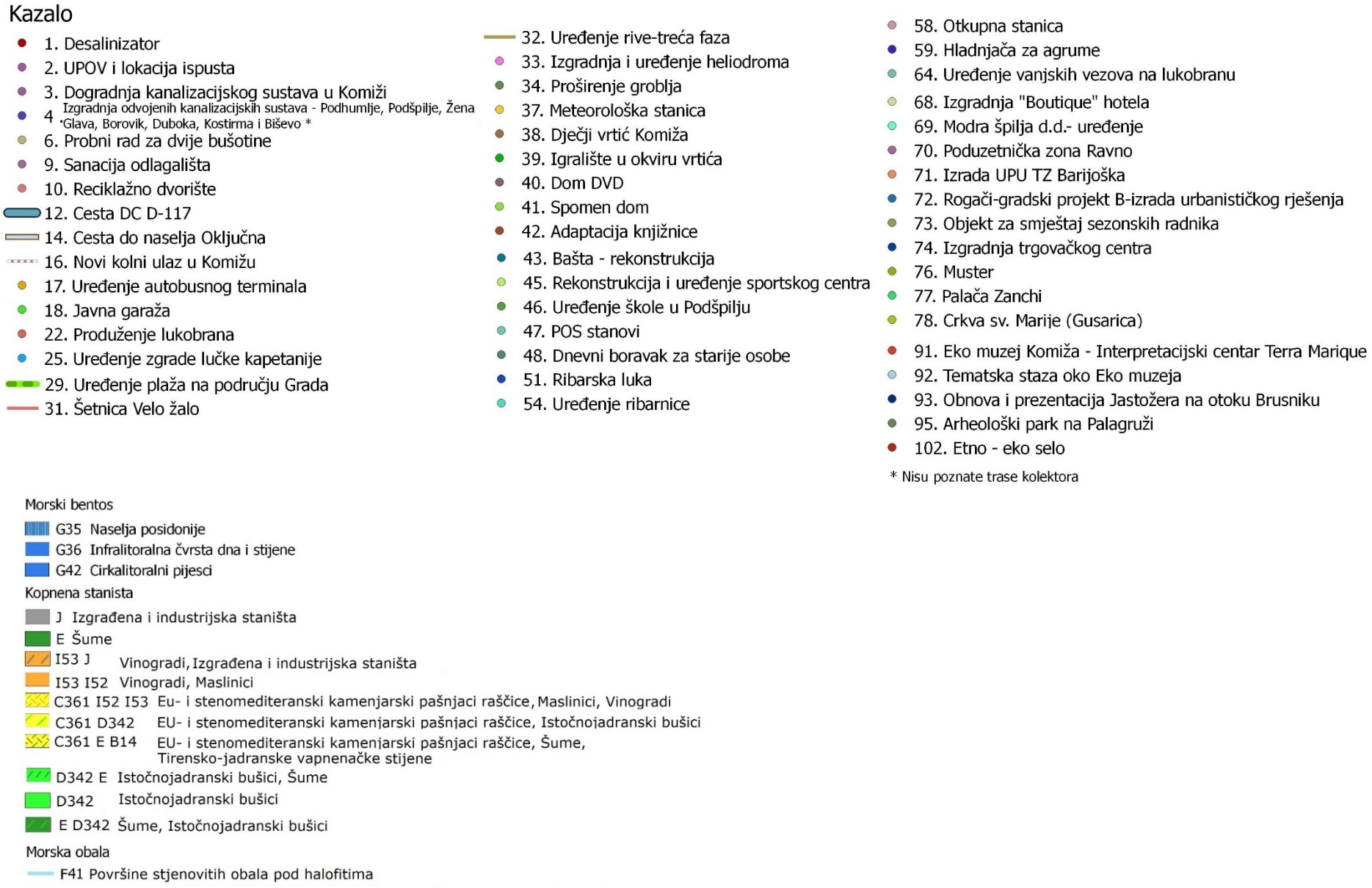

Kazalo
Kopnena/obalna granica Grada Komiže
Projekti SPUO-a
1. Desalinizator
2. UPOV i lokacija ispusta
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži
4 Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava - Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirma i Biševo *
6. Probni rad za dvije bušotine
9. Sanacija odlagališta
10. Reciklažno dvorište
12. Cesta DC D-117
14. Cesta do naselja Okljućna
16. Novi kolni ulaz u Komižu
17. Uređenje autobusnog terminala
18. Javna garaža
22. Produženje lukobrana
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana Mezoporat
27. Proširenje pristaništa Porat
28. Uređenje sidrišta Porat
29. Uređenje plaža na području Grada
31. Šetnica Velo žalo
32. Uređenje rive-treća faza
33. Izgradnja i uređenje heliodroma
34. Proširenje groblja
37. Meteorološka stanica
38. Dječji vrtić Komiža
39. Igralište u okviru vrtića
40. Dom DVD
41. Spomen dom
42. Adaptacija knjižnice
43. Bašta - rekonstrukcija
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra
46. Uređenje škole u Podšpilju
47. POS stanovi
48. Dnevni boravak za starije osobe
51. Ribarska luka
54. Uređenje ribarnice
58. Otkupna stanica
59. Hladnjača za agrume
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat
68. Izgradnja "Boutique" hotela
69. Modra špilja d.d.- uređenje
70. Poduzetnička zona Ravno
71. Izrada UPU TZ Barijoška
72. Rogači-gradski projekt B-izrada urbanističkog rješenja
73. Objekt za smještaj sezonskih radnika
74. Izgradnja trgovačkog centra
76. Muster
77. Palača Zanchi
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)
89. Posjetiteljski centar na Biševu
91. Eko muzej Komiža - Interpretacijski centar Terra Marique
92. Tematska staza oko Eko muzeja
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku
95. Arheološki park na Palagruži
102. Etno - eko selo
POVS područja ekološke mreže
POP područja ekološke mreže
HR000039 Pučinski otoci**
* Nisu poznate trase kolektora
** Samo navedeno POP područje ekološke mreže se nalazi unutar granica Grada

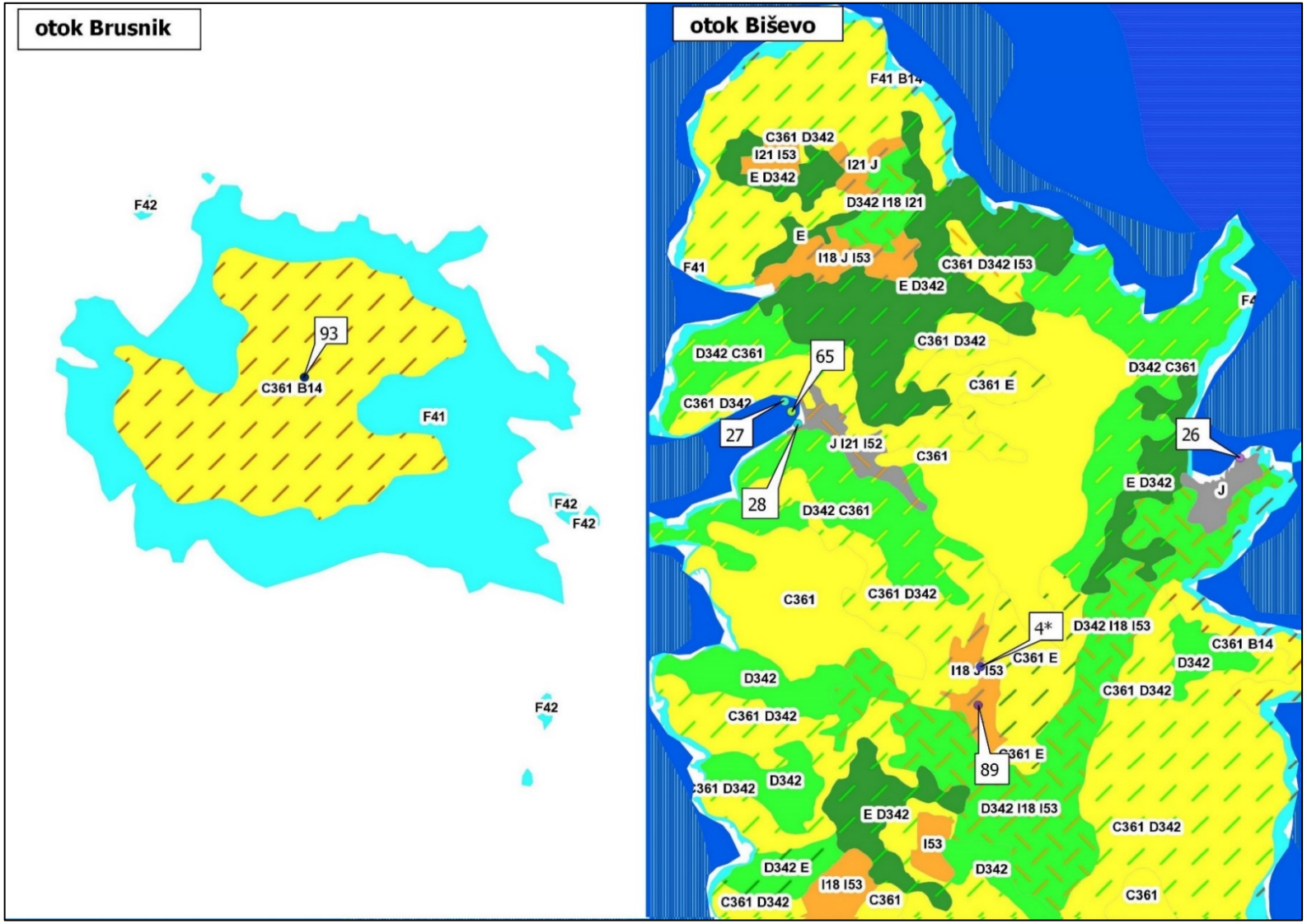

Slika 9.1.-3.: Izvod iz Karte staništa područja obuhvaćenog SRP-om Grada Komiže

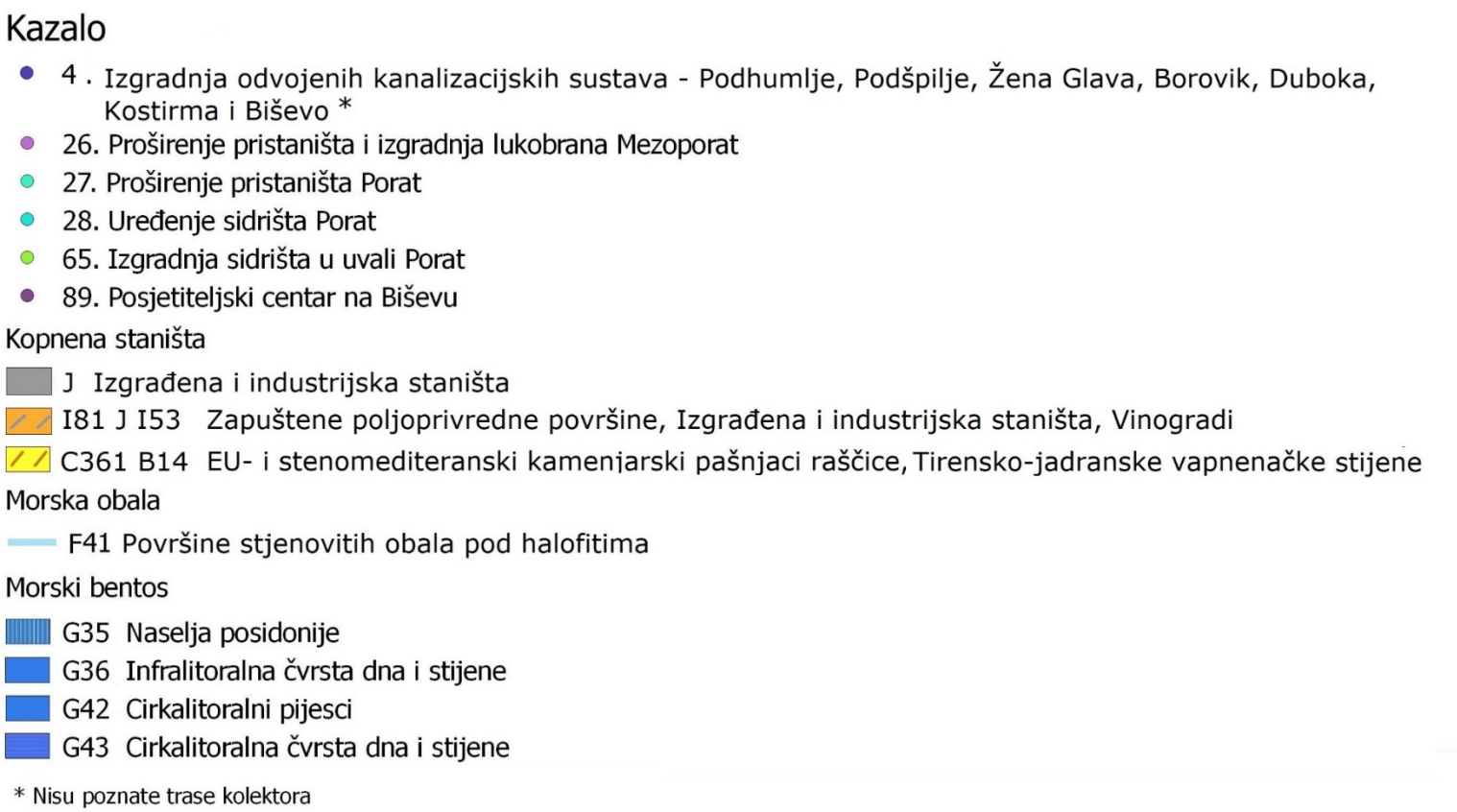

Slika 9.1.-4.: Lokacije projekata planiranih SRP-om Grada Komiže (grad Komiža i okolica te Palagruža) u odnosu na Kartu staništa RH

Kazalo
1. Desalinizator
2. UPOV i lokacija ispusta
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži
4 Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava - Podhumlje, Podšpilje, Žena *Glava, Borovik, Duboka, Kostirma i Biševo *
6. Probni rad za dvije bušotine
9. Sanacija odlagališta
10. Reciklažno dvorište
12. Cesta DC D-117
14. Cesta do naselja Okljućna
16. Novi kolni ulaz u Komižu
17. Uređenje autobusnog terminala
18. Javna garaža
22. Produženje lukobrana
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije
29. Uređenje plaža na području Grada
31. Šetnica Velo žalo
32. Uređenje rive-treća faza
33. Izgradnja i uređenje heliodroma
34. Proširenje groblja
37. Meteorološka stanica
38. Dječji vrtić Komiža
39. Igralište u okviru vrtića
40. Dom DVD
41. Spomen dom
42. Adaptacija knjižnice
43. Bašta - rekonstrukcija
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra
46. Uređenje škole u Podšpilju
47. POS stanovi
48. Dnevni boravak za starije osobe
51. Ribarska luka
54. Uređenje ribarnice
58. Otkupna stanica
59. Hladnjača za agrume
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu
68. Izgradnja "Boutique" hotela
69. Modra špilja d.d.- uređenje
70. Poduzetnička zona Ravno
71. Izrada UPU TZ Barijoška
72. Rogači-gradski projekt B-izrada urbanističkog rješenja
73. Objekt za smještaj sezonskih radnika
74. Izgradnja trgovačkog centra
76. Muster
77. Palača Zanchi
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)
91. Eko muzej Komiža - Interpretacijski centar Terra Marique
92. Tematska staza oko Eko muzeja
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku
95. Arheološki park na Palagruži
102. Etno - eko selo
* Nisu poznate trase kolektora
Morski bentos
G35 Naselja posidonije
G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene
G42 Cirkalitoralni pijesci
Kopnena stanista
J Izgrađena i industrijska staništa
E Šume
I53 J Vinogradi, Izgrađena i industrijska staništa
I53 I52 Vinogradi, Maslinici
C361 I52 I53 Eu- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice, Maslinici, Vinogradi
C361 D342 EU- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice, Istočnojadranski bušici
C361 E B14 EU- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice, Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
D342 E Istočnojadranski bušici, Šume
D342 Istočnojadranski bušici
E D342 Šume, Istočnojadranski bušici
Morska obala
F41 Površine stjenovitih obala pod halofitima

Slika 9.1.-5.: Lokacije projekata planiranih SRP-om Grada Komiže (otoci Biševo i Brusnik) u odnosu na Kartu staništa RH

Kazalo
4 . Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava - Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirma i Biševo *
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana Mezoporat
27. Proširenje pristaništa Porat
28. Uređenje sidrišta Porat
65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat
89. Posjetiteljski centar na Biševu
Kopnena staništa
J Izgrađena i industrijska staništa
I81 J I53 Zapuštene poljoprivredne površine, Izgrađena i industrijska staništa, Vinogradi
C361 B14 EU- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
Morska obala
F41 Površine stjenovitih obala pod halofitima
Morski bentos
G35 Naselja posidonije
G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene
G42 Cirkalitoralni pijesci
G43 Cirkalitoralna čvrsta dna i stijene
* Nisu poznate trase kolektora

9.1.1 Obilježja ciljnih vrsta područja Ekološke mreže RH unutar granica Grada Komiže

Područja očuvanja značajna za ptice (POP)

Tablica 9.1.1-1.: Opis područja i ciljnih vrsta POP područja ekološke mreže značajnog za očuvanje ptica

HR1000039 Pučinski otoci	
Pučinski otoci su Vis s okolnim otočićima te otoci Biševo, Svetac, Sveti Andrija, Brusnik, Jabuka i Palagruža. Od ukupne površine područja, na morski dio odnosi se čak 20%. Pučinski otoci su glavno područje gniježđenja Eleonorina sokola u Hrvatskoj i jedan od samo dva područja (drugo je Lastovsko otočje) gniježđenja velikog zovoja (43% populacije u Hrvatskoj) i gregule (20% populacije u Hrvatskoj). Za spomenute vrste najznačajniji su otok Sveti Andrija i susjedni otočić Kamnik. Sve tri vrste se gnijezde na strmim hridima i stijenama iznad mora. Pučinski otoci su dio migracijskog koridora za vrstu škanjac osaš (>1.000 ptica) i ždrala (>3.000 ptica) - prolazi preko Jadranskog mora od poluotoka Gargano u Italiji preko Palagruže kroz područja značajna za ptice Pučinski otoci, nastavljajući preko Lastovskog otočja, poluotoka Pelješca do planine Rilić na obali. Ptice rijetko slijeću na otoke, samo tijekom noći ili nepovoljnih vremenskih prilika. Zaštićena područja su spomenici prirode - geomorfološki: Medvidina pećina, Modra špilja i špilja na otoku Ravniku; značajni krajolik: Ravnik i uvala Stiniva; spomenici prirode - geološki: Brusnik i Jabuka.	
Ciljne vrste	**Kategorija za ciljnu vrstu / Ciljne svojte / Status (G= gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica):**
	1 Calonectris diomedea veliki zovoj **G** *1 Caprimulgus europaeus* leganj **G** *1 Circaetus gallicus* zmijar **G** *1 Circus cyaneus* eja strnjarica **Z** *1 Falco eleonorae* Eleonorin sokol **G** *1 Falco peregrinus* sivi sokol **G** *1 Grus grus* ždral **P** *1 Lanius collurio* rusi svračak **G** *1 Pernis apivorus* škanjac osaš **P** *1 Phalacrocorax aristotelis desmarestii* morski vranac **G** *1 Puffinus yelkouan* gregula **G**

Kategorija za ciljnu vrstu: 1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članaka 3. i članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ. 2 = Redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ

Tablica 9.1.1.-2.: Opis ciljnih vrsta ptica POP područja EM

Hrvatski i znanstveni naziv vrste	Pravilnik o Izmjenama i dopunama pravilnika o strogo zaštićenim vrstama (NN 73/16)			Obilježja ciljne vrste	Ekološka mreža
	Ugroženost	Međunarodni sporazumi i zakonodavstvo	Stupanj zaštite		
veliki zovoj (*Calonectris diomedea*)	NT (G)	BA2, BE2, čl. 5. DP	SZ	Veliki zovoj se gnijezdi na vanjskim otocima Južnog Jadrana: Sv. Andrija, Kamnik, Palagruža i nekoliko otoka Lastovskog arhipelaga. Veličina hrvatske populacije broji 700-1250 gnijezdećih parova (Tutiš at all. 2013). U jesen vrsta migrira u Atlantski ocean, a u Sredozemlje se vraća u drugom mjesecu. Najveća je vrsta iz skupine cjevonosnica u Hrvatskoj. Tokom dana veliki zovoj zadržava se iznad vode u potrazi za hranom. Glavni izvor hrane su ribe koje skuplja s površine ili zaranja u more. Predvečer i u zoru vrsta se okuplja u jatima oko otoka, gdje se nalaze gnijezdeće kolonije. Razmnožavanje kreće u travnju. O mladima se brinu oba roditelja. Ova vrsta u potrazi za hranom može se dnevno udaljiti preko 20 km od matične kolonije.	**HR1000039 Pučinski otoci**
leganj (*Caprimulgus europaeus*)	LC (G)	BE2, čl. 5. DP	SZ	Naseljavaju raznolika staništa, pretežno otvorena i poluotvorena staništa, šume, mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom. Izbjegava guste šume i planinska područja. Gnijezdo grade na tlu, a gnijezdi se od kraja svibnja do kolovoza. U Hrvatskoj je redovita gnjezdarica i preletnica posebno u priobalju.	
zmijar (*Circaetus gallicus*)	EN (G)	BE2, čl. 5. DP	SZ	Obitava pretežito u područjima s toplom klimom i malo oborina, što pogoduje obilju gmazova, koji su zmijaru glavni plijen. Najprikladnije stanište su mu suha, sunčana, otvorena, kamenita, stjenovita ili pjeskovita područja, ispresijecana šumama, šumarcima, makijom ili garigom. Gnijezdo grade na vrhu niskoga drveća, obično 3 – 7 m iznad tla. Gnijezde se samotni parovi. Gnijezdo grade oba partnera. U pologu je jedno jaje, inkubacija traje 45 – 47 dana. Na jajetu leži pretežito ženka. Ptić je za let sposoban sa 70 – 75 dana, ali sa 60 dana napušta gnijezdo i zadržava se po okolnim granama. U Hrvatskoj je gnjezdarica cijele primorske Hrvatske, od Istre	

				do Konavala, uključujući otoke i primorske padine brda i planina u priobalju. U malom broju gnijezdi se i u Lici i Gorskom kotaru.	
eja strnjarica (*Circus cyaneus*)	LC (P) LC (Z)	BE2, čl. 5. DP	SZ	Gnijezdi na otvorenim staništima, tresetištima, livadama, poljoprivrednim površinama i često blizu močvara. U Hrvatskoj je redovita preletnica i zimovalica od rujna do travnja.	
Eleonorin sokol (*Falco eleonorae*)	EN (G)	BA2, BE2, čl. 5. DP	SZ	Vrsta gnijezdi kolonijalno, a cijela Hrvatska populacija gnijezdi se na nedostupnim liticama otoka Sveca, kao i na klisurama još nekih okolnih otoka. Sredinom listopada seli na Madagaskar da bi se početkom travnja vratila u staro gnijezdo u kojem će se početi gnijezditi krajem ljeta. Mladi se legu početkom jeseni, a prelijetanja brojnih ptica selica glavni su im izvor hrane. Na području pučinskih otoka procjenjuje se da se gnijezdi između 65 i 100 parova.	
sivi sokol *(Falco peregrinus)*	VU (G)	BE2, čl. 5. DP	SZ	Obitavaju na raznolikim staništima, od otvorenih do šumovitih područja, u unutrašnjosti i uz more. Vrlo su prilagodljivi i mogu se naći gotovo svugdje, ali obično se ne gnijezde u prostranim nizinskim područjima (stepama, pustinjama, kultivirane nizine bez drveća) u kojima nema sigurnih mjesta za gniježđenje, velikim prostranim šumama, jako obraslim močvarama. Uglavnom se hrane pticama. Povremeno love šišmiše, a rijetko kukce ili terestrički plijen kao što su mali sisavci i gušteri. Gnijezde se samotno. Monogamni su, a veze su vjerojatno doživotne. U pologu su obično 3 – 4 jaja. Gnjezdarica je primorske, gorske i mjestimično panonske Hrvatske. Populacija je najbrojnija i najstabilnija u primorskoj Hrvatskoj.	
ždral *(Grus grus)*	LC (P) LC (Z)	BE2, čl. 5. DP	SZ	Vrsta močvarne ptice koja živi uz vode i u močvarama. Hrani se raznim kukcima, vodozemcima, ribama i biljkama. Gradi plitko gnijezdo u koje najčešće odlaže 2 jaja. Traži velika, prostrana, izolirana područja u kojima nema uznemiravanja. U jesen, nakon što se mladi izlegu, ždralovi se skupljaju u velika jata na plavnim ravnicama i livadama, poljoprivrednim površinama te se pripremaju za migraciju.	
rusi svračak *(Lanius collurio)*	-	-	-	Nastanjuje otvorena područja, livade i travnjake gdje ima grmlja, rubove šuma, parkove i zapuštene voćnjake. Gnijezdi se od svibnja do lipnja, polaže 5-6 jaja na kojima leži ženka, a gnijezdo gradi u grmlju, rijetko na drveću, na rubovima šuma	

				ili području s visokim grmljem. Hrani se pretežno kukcima, katkad i malim sisavcima gmazovima i pticama. U Hrvatskoj nije ugrožena vrsta.	
škanjac osaš (*Pernis apivorus*)	NT (G)	BE2, čl. 5. DP	SZ	Škanjac osaš naseljava šume (pretežito u nizinama ili po brdima, ali i u planinama do 1500 m) bogate proplancima, čistinama i sl.. Često i u mješovitom, mozaičnom krajoliku, gdje se šume izmjenjuju s livadama, živicama, malim močvarama i sl.. Živi sam ili u paru. Gnijezda grade na granama velikog drveća, obično 10-20 m iznad tla. Katkad upotrijebe stara gnijezda vrana, škanjaca i drugih grabljivica. U pologu su obično 2 jaja. Ljeti i na zimovanju pretežito se hrane sa ćama, odnosno ličinkama i kukuljicama druževnih opnokrilaca (osa, pčela, bumbara itd.). Manje se hrane i drugim kukcima, vodozemcima, gmazovima, sitnim sisavcima, ptićima i jajima ptica, paucima, gujavicama i voćem. U Hrvatskoj je za gniježđenja najbrojniji u šumskim područjima panonske Hrvatske i to u riječnim šumama uz Savu, Dravu i Kupu.	
morski vranac (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*)	LC (G)	BA2, BE2, čl. 5. DP	SZ	Gnijezdi se u kolonijama koje se nalaze na malim otočićima i hridima bez kopnenih grabežljivaca. Gnijezdi se po cijelom Jadranu, a najbrojniji je u Istarskom akvatoriju te u zadarskom arhipelagu. Gnijezdo gradi na liticama, među škrapama ili na tlu u gustom grmlju. Hrani se isključivo ribom.	
gregula *(Puffinus yelkouan)*	VU (G)	BA2, BE2, čl. 5. DP	SZ	Gregula je izrazito morska ptica koja samo za gniježđenja slijeće na otoke. Gnijezde se u gustim kolonijama na stjenovitim obalama otoka i otočića, rjeđe kopna. Gnijezda smještaju u pukotine, police i rupe u tlu ako ih ima među stijenama (koriste se rupama kunića). Na jajima leže 48 do 52 dana. Mladi se osamostaljuju nakon 60 do 68 dana. O mladima se brinu i na jajima leže oba roditelja. Nakon izlijetanja mladih, vrsta se zadržava u Jadranu još neko vrijeme prije migriranja južnije na zimovanje. Nepoznato je na kojem dijelu Jadrana se vrsta hrani niti njene dnevne i sezonske migracije. Unutar ekološke mreže Republike Hrvatske cilj očuvanja je za dva lokaliteta: HR1000038 Lastovsko otočje i HR1000039 Pučinski otoci.	

Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)

Tablica 9.1.1.-3.: Opis POVS područja EM te ciljnih vrsta i staništa

HR2000942 Otok Vis	
Vis svojom veličinom (90,3 km^2) spada u skupinu srednje velikih otoka i s okolnim otočićima čini skupinu najudaljenijih otoka na sredini Jadrana. Otok Vis je 18 km dug i 9 km širok, a ukupna duljina morske obale iznosi 76,6 km s koeficijentom razvedenosti 2,28. Izloženi položaj otoka na Jadranu posebno je izražen u klimi. Prema mjerenjima postaje u Komiži, srednja godišnja temperatura zraka je 16,7 °C što je najviša prosječna godišnja temperatura u cijeloj Splitsko-dalmatinskoj županiji (postoji znatna razlika između jugozapadnih i sjeveroistočnih dijelova otoka, grad Vis ima do 4 °C nižu temperaturu od Komiže). Vis je izgrađen uglavnom od vapnenca i dolomita, dok sjeveroistočno i istočno od komiškog zaljeva otok čine magmatske stijene (najstarije stijene na tom dijelu jadranske obale, jurske starosti). Takav geološki sastav otoka uzrokovao je nastanak polja u unutrašnjem dijelu otoka, koje predstavlja najplodnije područje otoka. Najviši vrh otoka je Hum, visok 587 metra (nalazi se oko 2,5 km jugoistočno od Komiže). U priobalnom području prisutne su brojne šljunčane i pješčane plaže (Srebrna uvala, Rukavac, Brgujac, Zaglav, Budihovac, Milna, Vela i Mala Smokova, Stončica). Duž istočne obale ima nekoliko otočića, hridi i grebena. Najveći otočić je Ravnik, a ostali otoci su Budikovac Mali, Budikovac Veli i Paržan te otočić Greben s puno stijena: Gambur, Sanak, Pločica, Pupak i Zuberka. Na istočnom dijelu sjeverne obale nalazi se rt Stončica sa svjetionikom i uvalom. Ispred luke Vis nalazi se Otočić Host te hridi Volići i Krava. Zapadno od luke Vis je vrlo strma obala s liticama od kojih najveće su u uvali Gradac. Uz ovaj dio obale znatno je manji broj otočića. Na otoku su prisutni svi tipovi mediteranskih staništa (otvorena i šumska staništa). Ovo područje značajno je za vrstu *Zamenis situla* te se smatra da je na ovom području značajna prisutnost vrste *Elaphe quatuolineata.* Područje se smatra važnim za vegetaciju pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima. Jedno od najvažnijih područja za embrionske obalne sipine te područje važno za šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonion) 9320 kao i za špilje i jame zatvorene za javnost 8310 (Šuprina jama, špilja od Vore i Kraljičina špilja). Važno migracijsko područje za vrstu *Miniopterus schreibersii* te najveći hibernakulum vrste *Rhinolophus ferrumequinum* i mediteranskoj biogeografskoj regiji u Hrvatskoj. Na ovom području nalaze se dva međunarodno važna podzemna područja za vrste *Miniopterus schreibersii* i *Rhinolophus ferrumequinum.*	
Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 četveroprugi kravosas *Elaphe quatuorlineata* 1 crvenkrpica *Zamenis situla* 1 veliki potkovnjak *Rhinolophus ferrumequinum* 1 dugokrili pršnjak *Miniopterus schreibersii* 1 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje 8330 1 Špilje i jame zatvorene za javnost 8310 1 Šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonion) 9320 1 Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina 2110 1 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (Cakiletea maritimae p.) 1210 1 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp. 1240 1 Mediteranske povremene lokve 3170* 1 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice Juniperus spp. 5210 1 Eumediteranski travnjaci Th ero-Brachypodietea 6220* 1 Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom 8210

HR3000469 Viški akvatorij	
Ovo je područje 100% pokriveno morem i predstavlja šire područje oko otoka Visa i Biševa, osim područja 500 m od obale, koje čine drugo Natura 2000 područje. Ovo je jedno od šest značajnih područja za dobrog dupina (*Tursiops truncatus*) u Hrvatskoj.	
Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 dobri dupin *Tursiops truncatus*
HR3000097 Otok Vis-podmorje	
Ova morska lokacija obuhvaća morsko područje do 500 m udaljenosti od obale otoka Visa i njemu povezanih otočića, grebena i stijena, osim jugoistočnog dijela otoka koji predstavlja još jednu lokaciju NATURA 2000. Maksimalna dubina doseže do 90 m. Ovo je važno područje za naselja posidonije, za Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke (1140) te za Pješčana dna trajno prekrivena morem (1110). Jedno je od najreprezentativnijih područja za Grebene (1170) i koraljne biocenoze te reprezentativno mjesto za Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje (8330).	
Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*) 1120* 1 Grebeni 1170 1 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje 8330 1 Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke 1140 1 Pješčana dna trajno prekrivena morem 1110
HR3000098 Biševo more	
Ovo je područje koje pokriva 100% more, odnosno obuhvaća dio morske površine do 500 m udaljenosti od obale otoka Biševa i pripadajućim grebenima i stijenama. Najveća dubina doseže 100 metara na južnom dijelu tih voda. Naselja posidonije pokrivaju površinu od 200 ha, grebeni i pješčana dna trajno prekrivena morem pokrivaju svaki površinu od 235 ha, dok muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke pokrivaju svega površinu od 1 ha. Na području je zabilježeno 10 špilja. Važno mjesto za Grebene (1170) i Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje (8330).	
Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*) 1120* 1 Grebeni 1170 1 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje 8330 1 Pješčana dna trajno prekrivena morem 1110 1 Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke 1140
HR2001097 Biševo kopno	
Biševo je otok koji se nalazi oko 5 nautičkih milja jugozapadno od grada Komiže. Površina otoka je oko 6 km^2, a ima nekoliko naselja: Mezuporat, Porat, Poje, Velo Gora, Nevaja, Potok te Gornja i Donja Salbunara. Međutim, danas su ta mjesta, osim u ljetnim mjesecima, vrlo slabo naseljena. Obala otoka je duga 14 km, ali je uglavnom strma i nepristupačna. Od desetak uvala, samo su u uvalama Mezuporat, Salbunara i Porat mala pristaništa pogodna za privez brodova. Mediteranske šume endemičnih borova prekrivaju površinu od 127 ha, vazdazelene šume česmine (*Quercus ilex*) 49 ha,	

stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp.* 30 ha, eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* 48 ha te karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom površinu od svega 2 ha. Najposjećenija mjesta na otoku svakako su lijepe morske špilje. Modra špilja je najpoznatija atrakcija otoka. Modra špilja i Medvidina špilja zaštićene su u kategoriji geomorfološkog spomenika prirode.
Ovo Natura područje značajno je za stanište 1 Špilje i jame zatvorene za javnost 8310, a jezero na Gatuli je špiljsko stanište za endemsku vrstu *Eroonsoma adriaticum*. Ovo je značajno područje za stanište Vazdazelene šume česmine (Quercus ilex) 9340 te Mediteranske šume endemičnih borova 9540.

Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Mediteranske šume endemičnih borova 9540 1 Vazdazelene šume česmine (*Quercus ilex*) 9340 1 Špilje i jame zatvorene za javnost 8310 1 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp*. 1240 1 Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* 6220* 1 Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom 8210

HR4000009 Brusnik

Brusnik je nenaseljen otok s površinom od 3 ha, koji se nalazi 23 km zapadno od otoka Visa. Otok je visok 23 m, dug 200 m i širok 150 metara i vulkanskog je porijekla. S istočne strane strme litice obrušavaju se u more, a na zapadnoj strani nalazi se mala uvala, gdje se ribarski brodovi mogu izvući na obalu. U prirodnim udolinama na otoku nalaze se bazeni u kojima su se čuvali jastozi. U ovom području zastupljene su magmatske stijene iz trijasa, a otok je nastao u vrijeme Alpske orogeneze. Na otoku su prisutni abrazivni procesi, a dominantni tip tla je crnica na vapnencu i dolomitima. Područje je bitno za stanište Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp (1240) s endemskom asocijacijom *Crithmo-Limonietum vestiti* Trinajstić in Zi.Pavletić (1989).

Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp*. 1240

HR3000099 Brusnik i Svetac

Ovo morsko područje obuhvaća vode oko otoka Brusnik i Svetac, otočića Kamin uključujući i morsko području među njima. Morsko područje oko otoka je širine oko 500 m a, maksimalna dubina seže više od 110 m na sjevernom dijelu Sveca. Okolno vode otoka Brusnika obiluju ribom, dok je litografski otok Brusnik sačinjen od magmatskih stijena. Na otoku su prisutni abrazivni procesi, a dominantni tip tla je crnica na vapnencu i dolomitima. Otok Svetac sastavljen je od vapnenaca i dolomita te rudistnih vapnenaca, a na otoku je dominantno crno tlo na vapnencu i dolomitima.
Ovo je jedno od značajnih područja za Grebene (1170) i Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje (8330).

Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje 8330 1 Grebeni 1170

HR2000941 Svetac	
Svetac je otok na otvorenom moru, koji se nalazi 14,5 NM zapadno od grada Komiže na otoku Visu. Obuhvaća područje od 4,6 km^2 dok je dužina obalne linije 12 km. Najviši vrhovi su Kosa (316 m) i Štandarac (307 m). Otok je prekriven gustom mediteranskom vegetacijom-makijom i šumama. Na jugoistočnoj strani otoka nalazi se uvala s kućom obitelji Zanki, koja već 250 godina živi na ovom otoku. Na otoku se nalazi i crkva sv. Andrije po kojoj je otok i dobio ime. Na otoku su zastupljeni vapnenci kredski, dolomitni i rudistički. Trenutni oblik otoka nastao je nakon posljednje glacijacije te su na otoku i dalje prisutni abrazivni procesi, a na tlu je dominantno crno tlo na vapnencu i dolomitima. Ovo područje značajno je za očuvanje nekoliko Mediteranskih stanišnih tipova, od stijena i strmaca (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp*.1240 i Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s *Euphorbia dendroides* (5330) do karbonatnih stijena sa hazmofitskom vegetacijom (8210).	
Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp*.1240 1 Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom 8210 1 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus spp*. 5210 1 Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* 6220* 1Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s *Euphorbia dendroides* 5330
HR300121 Palagruža podmorje I	
Arhipelag otoka Palagruža sastoji se od skupine otočića i stijena kojima dominiraju otoci Velika Palagruža i Mala Palagruža. To je skupina otoka koja je najudaljenija od kopna Hrvatske (oko 77 km južno od otoka Visa). Velika Palagruža je dugačka 1.400 m i široka 300 m u obliku uskog grebena koji se proteže u smjeru sjeverozapad-jugoistok. Otok je većinom nepristupačan te se s sjeverozapadne strane nalazi uvala Stara Vlaka, a sa južne strane uvala Zola. Na zapadu Velike Palagruže nalazi se rt Kapić dok se na istoku nalazi rt Mondefust. Mala Palagruža je manji otok sa strmim padinama udaljen samo 250 m od jugoistočne strane Velike Palagruže, gdje je jedini pristup obali preko uvale Medivina na istočnoj strani. Ostali otočići u arhipelagu su također kameniti uz visoke strme obale. Litostratografski na otoku su zastupljena trijasko-evaporitno-karbonatno klastički vulkanski kompleksi te vapnenci s klastičnim sedimentnom i vulkanskim stijenama. Palagruža je jedini izloženi dio zemlje u središnjem dijelu srednjejadranskog grebena. Ovo područje je značajno za Grebene 1170 (koraligenske biocenoze) te jedno od najznačajnijih područja za Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje (8330).	
Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje 8330 1 Grebeni 1170 1 Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*) 1120* 1 Pješčana dna trajno prekrivena morem 1110
HR 2000943 Palagruža	
Arhipelag otoka Palagruža sastoji se od skupine otočića i stijena kojima dominiraju otoci Velika Palagruža i Mala Palagruža. To je skupina otoka koja je najudaljenija od kopna Hrvatske (oko 77 km južno od otoka Visa). Mala Palagruža je manji otok sa strmim padinama udaljen samo 250 m od jugoistočne strane Velike Palagruže. Arhipelag je smješten na sredini Jadrana te su klimatski uvjeti	

izraženog mediteranskog tipa. Klima je topla i vrlo suha (aridna), a središnja godišnja temperatura iznosi 16,3 stupnja celzijeva dok prosječna godišnja količina oborina iznosi oko 300 mm. Otoci su jako izloženi vjetrovima (sjevernim i južnim) s više od 2.700 sunčanih sati godišnje. Na otoku je razvijen osebujan biljni svijet zahvaljujući velikoj izolaciji i ekstremnim klimatskim uvjetima. Na otoku rastu lokalne stenoendemske biljne vrste koje imaju jako ograničenu distribuciju te čak i najmanje promjene u ekosustavu otoka mogu imati negativne učinke na biljnu populaciju. Gotovo sva staništa palagruškog arhipelaga smatraju se ugroženima. Dominantna vegetacija na ovom području je ranjiva asocijacija *Oleo-Euphorbietum dendroida*. Na arhipelagu su prisutne vapnenačke stijene s hazmofitskom vegatacijom, stjenovite obale i pješčane plaže s halofitima i malim područjima eumediteranskih travnjaka s kserofitima i terofitima. Fragmentirana ruderalna mediteranska vegetacija rezultat je dugotrajne ljudske prisutnosti na otoku. Arhipelag je važno odmaralište ptica na njihovim migracijama. Ovo područje je potencijalno gnjezdilište rijetke vrste, Eleonorinog sokola (*Falco eleonorae*) i velikog zovoja (*Calonectris diomedea*). Otok Mala Palagruža jedan je od rijetkih lokaliteta u kojima se može naći endemski talijanski zidni gušter podvrste *Podarcis siculus adriaticus*. Litostratigrafski na ovom području nalaze se trijaski evaporitno-karbonatno-klastično-vulkanski kompleks te klasični sedimenti s vulkanskim stijenama. Na tlu dominira rendzina na dolomitu i vapnencu. Ovo je jedno od najvažnijih područja za Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije (5330).

Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s *Euphorbia dendroides* 5330 1 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (*Cakiletea maritimae sp*.) 1210 1 Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* 6220* 1 Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom 8210 1 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp.* 1240

HR3000122 Otočić Galijula

Mali otok smješten na otvorenom moru oko 3 milje jugoistočno od otoka Palagruže. Otok je tek 100 m promjera, a oko otoka su izmjereni najveći olujni valovi Jadrana od 9 m. Na otoku i u podmorju oko njega litostratigrafski su zastupljeni triajski evaportino-karbonatni-klastički vulkanski kompleksi. Otok pripada Palagruškom arhipelagu. Ovo je reprezentativno mjesto za stanište Grebena (1170).

Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Grebeni 1170 1 Pješčana dna trajno prekrivena morem 1110 1 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje 8330

HR4000008 Jabuka

Otok Jabuka nalazi se oko 70 km zapadno-sjeverozapadno od otoka Visa. Otok je vulkanskog podrijetla. Otok je vrlo strma, 97 m, oštra i gotovo nedostupna visoka stijena piramidalnog oblika s malim područjem prilaska na jugozapadnoj strani. Nalazi se u dubokim vodama, izoliranim od drugih otoka i kanala. Otok je zaštićen kao geološki spomenik prirode. Otok je nastao tijekom alpske orogeneze kada su magmatske i vulkanske stijene bile ukopane u zemlju. Dominantno tlo je smeđe na vulkanskim stijenama. Područje je važno za očuvanje Natura staništa Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp.* (1240).

Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium spp*. 1240 1 Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s *Euphorbia dendroides* 5330
HR3000100 Otok Jabuka podmorje	
Ovo područje Natura mreže obuhvaća morsko područje do 500 m udaljenosti od obale otoka Jabuka. Otok Jabuka nalazi se oko 70 km zapadno-sjeverozapadno od otoka Visa. Obala otoka strmo ponire u dubinu, a maksimalna dubina mora doseže više od 80 m. Litostratigrafska jedinica zastupljena u morskom području oko otoka Jabuke su trijastičke stijene. Jabuka je nastala tijekom alpske orogeneze kad su magmatske i vulkanske stijene bile ukopane u zemlju. Ovo je područje značajno za Grebene (1170).	
Ciljne vrste i staništa	**Kategorija za ciljnu vrstu ili stanišni tip / Naziv vrste ili stanišnog tipa / Šifra stanišnog tipa**
	1 Grebeni 1170

Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip: 1=međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ.

Tablica 9.1.1.-4.: Opis ciljnih staništa i stanišnih tipova POVS područja EM

Naziv staništa	Natura kôd	Obilježja ciljnih staništa	Ekološka mreža
Mediteranske šume endemičnih borova	9540	Mediteranske i termo-atlantske šume termofilnih borova, uglavnom se pojavljuju kao zamjena ili paraklimatske faze šuma *Quercetalia ilicis* ili *Ceratonio – Rhamnetalia*. Dugogodišnje šume tih borova, unutar njihovog prirodnog područja pojavljivanja uključuju i podgrupe u osnovi slične onima paraklimatskih formacija. Navedeno stanište se dijeli na nekoliko podtipova: - Maritimne borove šume - Mezofonske borove šume - Kamene borove šume - Alepske borove šume - Egejske borove šume	**HR2001097 Biševo kopno**
Vazdazelene šume česmine (*Quercus ilex*)	9340	Ovaj stanišni tip obuhvaća mediteranske vazdazelene šume u kojima dominira hrast crnika (česmina). Rijetko je razvijen kao visoka šuma, već je uglavnom manje ili više degradiran do gustih makija.	**HR2001097 Biševo kopno**
Špilje i jame zatvorene za javnost	8310	Prema NKS-u većina podzemnih staništa klasificirana je pod kôdom 8310, u ekološkoj mreži izdvajaju se špilje zatvorene za javnost uz uvjet da su staništa endemičkih svojti ili su od važnosti za očuvanje vrsta iz Dodatka II. Direktive o staništima (šišmiši, *Congeria kusceri, Leptodirus hochenwartii, Proteus anguinus* te vrste riba iz roda *Phoxinellus* (*Telestes, Delminichthys*)). Ovaj stanišni tip sadrži tri kriterija definiranja: 1. Radi se o špilji. Prema priručniku (Gottstein 2010) špilje i jame kao takve nisu posebno obrađivane, jer su slične strukture podzemnih staništa i udomljuju slične ili identične tipove zajednica te su definirane kao tek *mali dio podzemnih ekosustava, a sastoje se od šupljina i galerija velikih dimenzija koje su dostupne čovjeku*. 2. Nastanjivanje vrlo specijaliziranih ili endemičnih vrsta od ključne važnost za očuvanje vrsta s Dodatka II. Direktive o staništima. 3. „Zatvorene za javnost“ – odnosi se na komercijalno korištenje špilje.	**HR2001097 Biševo kopno** **HR2000942 Otok Vis**

Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje naseljavaju tri zajednice. Biocenoza mediolitoralnih špilja razvija se na stijenama u špiljama i pukotinama koje su jednim dijelom na suhom, a jednim dijelom u moru te su pod utjecajem plime i oseke. Biocenoza polutamnih špilja nastanjuje prednje dijelove morskih špilja, gdje još ima dovoljno hrane za pričvršćivanje morskih organizama koji se hrane filtriranjem. Biocenoza špilja i prolaza u potpunoj tami razvija se u dubljim dijelovima morskih špilja, gdje više ne dopire svjetlost. Unatoč rasprostranjenosti duž cijelog Jadrana, morske špilje su točkasta staništa, koja obuhvaćaju vrlo male površine. Špilje u zoni plime i oseke ugrožene su onečišćenjem, naslagama smeća koje donese more te nasipavanjem obale.	**HR2000942 Otok Vis** **HR3000097 Otok Vis – podmorje** **HR2000943 Palagruža – podmorje I** **HR3000098 Biševo more** **HR3000099 Brusnik i Svetac** **HR3000122 Otočić Galijula**
Šume divlje masline i rogača (*Olea* i *Ceratonion*)	9320	Termo-mediteranske ili termo-kanarske šume u kojima dominiraju razgranate vrste *Olea europaea ssp. Sylvestris, Ceratonia siliqua, Pistacia lentiscus, Myrtus communis* ili, na Kanarskim otocima, *Olea europaea ssp. cerasiformis* i *Pistacia atlantica*. Biljke u ovoj zajednici su: *Olea europaea ssp. sylvestris*, *Ceratonia siliqua*, *Pistacia lentiscus*, *Myrtus communis*, *Olea europaea ssp*. *cerasiformis, Pistacia atlantica*.	**HR2000942 Otok Vis**
Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina	2110	Ovaj stanišni tip obuhvaća vegetaciju obala s prvim stadijem stvaranja sipina koje se sastoje od valića pijeska ili izdignute pješčane površine gornjeg dijela žala. Takve plaže su poželjne i s velikom frekvencijom kupača uslijed čega je došlo do gubitka vegetacije na njima. Sačuvane su površine s otoka Mljeta (Saplunara), Lopuda (Šunj) i poluotoka Pelješca (Pržina) te fragmentirano kod plaže s Nina.	**HR2000942 Otok Vis**
Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (*Cakiletea maritimae p.*)	1210	Ovom stanišnom tipu pripadaju biljne zajednice jednogodišnjih biljaka ili mješavine jednogodišnjih biljaka i trajnica koje se razvijaju na šljuncima morske obale bogate dušikovim organskim tvarima i nakupinama naplavljenog materijala. Veći ili manji šljunčani žalovi nalaze se duž cijele jadranske obale i na takvim staništima se razvija zajednica polegle mlječike i morske makovice (as. Ephorbio-Glaucietum flavi).	**HR2000942 Otok Vis** **HR2000943 Palagruža**
Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim	1240	Ovaj stanišni tip obuhvaća vegetaciju strmaca i kamenitih obala Sredozemnog i Crnog mora i južnoatlanske obale Iberskog poluotoka. Ovaj stanišni tip korelira s vegetacijom razreda Crithmo-Limonietea. Karakteristične biljne vrste su obalni petrovac (*Crithmum maritimum*) i različite vrste roda mrižica (*Limonium spp.*), koji ima brojne lokalno	**HR2000942 Otok Vis** **HR2000943 Palagruža** **HR2001097 Biševo kopno** **HR4000009 Brusnik**

vrstama *Limonium spp*		endemične vrste. Unutar ove skupine uz mediteranske obale postoje brojne zajednice lokalnog obilježja kojima diferencijalne vrste jesu vrste iz roda Limonium. Uz istočnojadransku obalu postoje 3 zajednice ovog razreda: - Grebenjača rešetkaste mrižice i grebenskog trputca (as. Plantagini-Limonietum cancallati) – endemična za sjeverni i srednji jadran - Grebenjača savitljive mrižice (as. Limonietum antracti)- endemična za južni jadran - Grebenjača maljave mrižice i šćulca (as. Crithmo-Limonietum vestiti) – endemične za vulkanske otočiće Jabuku i Brusnik	**HR4000008 Jabuka**
Mediteranske povremene lokve	3170*	Vrlo plitke privremene bare (nekoliko centimetara duboke) koje postoje samo tijekom zime ili u kasno proljeće. Flora je uglavnom sastavljena od mediteranskih terofitnih (biljke koje nepovoljno vegetacijsko razdoblje preživljavaju u obliku sjemenke) i geofitnih (biljke koje nepovoljno vegetacijsko razdoblje preživljavaju u obliku podzemne stabljike) vrste sveze *Isoetion, Nanocyperion flavescentis, Preslion cervinae, Agrostion salmanticae, Heleochloion i Lythrion tribracteati. Neke od biljaka za prepoznavanje staništa su: Agrostis pourretii, Centaurium spicatum, Chaetopogon fasciculatus, Cicendia filiformis, Crypsis aculeata, C. alopecuroides, C. schoenoides, Cyperus flavescens, C. fuscus, C. michelianus, Damasonium alisma, Elatine macropoda, Eryngium corniculatum.*	**HR2000942 Otok Vis**
Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus spp*.	5210	Mediteranska i submediteranska zimzelena makija organizirana oko Juniperus spp. Biljke u ovoj zajednici su: *Juniperus oxycedrus, J. phoenicea, J. foetidissima, J. excelsa, J. communis, J. drupacea, J. thurifera.*	**HR2000942 Otok Vis**
Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*	Mezo i termo-mediteranski kserofilni, uglavnom otvoreni godišnji travnjaci bogati terofitima; terofitne zajednice oligotrofnih tala na bazičnim, često kalcificiranim supstratima. Višegodišnje zajednice - Thero-Brachypodietea, Thero-Brachypodietalia: Thero-Brachypodion. Poetea bulbosae: Astragalo-Poion bulbosae, Trifolio-Periballion. Jednogodišnje zajednice - Tuberarietea guttatae Br.-Bl. 1952. Rivas-Martínez 1978, Trachynietalia distachyae Rivas-Martínez 1978: Trachynion distachyae, Sedo-Ctenopsion, Omphalodion commutatae.	**HR2000942 Otok Vis** **HR2000943 Palagruža** **HR2001097 Biševo kopno**

Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210	Vegetacija pukotina u karbonatnim stijenama mediteranskog i kontinentalnog područja oko nizina do planina pripada redovima Potentilletalia caulescentis i Centaureo-Camapanuletalia (= Asplenietalia glandulosi p.p). Biljne vrste za raspoznavanje reda Potentilletalia caulescentis su: stablasti petoprst (*Potentilla caulescens*), nježna papratka (*Cystopteris fragilis*), zelena slezenica (*Asplenium trichomanes-ramosum*), okruglasta slezenica (*Asplenium trichomanes*), zidna slezenica (*Asplenium ruta-mauraria*), kamenjarska kršika (*Kernera saxatilis*). Biljne vrste za raspoznavanje reda Centaureo-Campanuletalia su: piramidalni zvončić (*Campanula pyramidalis*), uspravna kositernica (*Ephedra major*), bodljastotrepavičavi jagušac (*Picris hispidissima*), bijeli oman (*Inula verbascifolia*). Ovako široko shvaćeno stanište stijena udružuje sve hazmofitske zajednice u Hrvatskoj, od Kalnika do Istre, od Gorskog kotara do južnog primorja, od obala mora do najviših vrhova.	**HR2000942 Otok Vis** **HR2000943 Palagruža** **HR2001097 Biševo kopno**
Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*)	1120*	Naselja posidonije karakteristična su za infralitoralnu zonu Mediterana (dubina: od nekoliko desetaka centimetara do 30 - 40 metara). Naseljavaju čvrstu ili mekanu podlogu. Mogu izdržati relativno velike varijacije u temperaturi i kretanju vode, ali općenito su osjetljive na desalinizaciju te zahtijevaju slanost između 36 i 39 ‰.	**HR3000097 Otok Vis – podmorje** **HR2000943 Palagruža – podmorje I** **HR3000098 Biševo more**
Grebeni	1170	Grebeni mogu biti biogenog ili geogenog podrijetla. To su čvrsti, kompaktni supstrati na čvrstoj i mekoj podlozi, koji se izdižu iz morskog dna u sublitoralnoj i litoralnoj zoni. Grebeni podupiru zoniranje bentoskih zajednica algi, životinjskih vrsta kao i koralja. Ovu zajednicu na području mediterana čine: kolutićavci, mekušci (e.g. *Modiolus sp*. *Mytilus sp*. i kamenice), poliheti (npr. *Sabellaria alveolata*).	**HR3000097 Otok Vis – podmorje** **HR3000100 Otok Jabuka – podmorje** **HR2000943 Palagruža – podmorje I** **HR3000098 Biševo more** **HR3000122 Otočić Galijula**
Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140	Ovaj stanišni tip predstavlja pješčane i muljevite obale oceana, povezanih mora i laguna, koji nisu prekriveni morskom vodom za vrijeme oseke, bez vaskularnih biljaka, obično obloženi plavim algama i dijatomejama. Posebno su važni kao hranilište za ptice.	**HR3000097 Otok Vis – podmorje** **HR3000098 Biševo more**

Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110	Ovaj stanišni tip predstavlja povišene, izdužene, zaobljene ili nepravilne topografske oblike, trajno uronjene i uglavnom okružene dubljom vodom. Uglavnom se sastoje od pjeskovitih sedimenata, ali na pješčanoj plaži mogu biti prisutne i veće veličine zrna, uključujući gromade i kamene ploče ili manje veličine zrna, uključujući blato. Dna u kojima se pješčani sedimenti pojavljuju u sloju iznad tvrdog supstrata klasificiraju se kao pješčana dna ako su bioti ovisni o pijesku a ne o temeljnom tvrdom supstratu. Mediteran - zajednice beskralježnjaka (npr. polychaetes). Ova staništa su često važno područje za hranjenje, odmaranje ili mrjestilište za ribe, morske sisavce ili morske ptice.	**HR3000097 Otok Vis – podmorje** **HR2000943 Palagruža – podmorje I** **HR3000098 Biševo more** **HR3000122 Otočić Galijula**
Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s *Euphorbia dendroides*	5330	Grmolike formacije karakteristične za termo-mediteransku zonu. Stanište uključuje i one formacije koje su uglavnom podijeljene na silicijski ili vapnenački supstrat, koje dostižu najveće proširenje ili optimalni razvoj u termo-mediteranskoj zoni. Uključene su i brojne termofilne endemične formacije na jugu Iberijskog poluotoka, uglavnom termo-mediteranske, ali ponekad mezo-mediteranske. U svojoj jakoj lokalnoj raznolikosti obilježavaju zapadni dio mediterana, a ponekad se pojavljuju i u bušicima/gariku istočnog mediterana, koje su, međutim, zbog njihove snažne strukturalne singularnosti izdvojeni u drugi tip staništa.	**HR2000943 Palagruža** **HR4000008 Jabuka**

Tablica 9.1.1.-5.: Opis ciljnih vrsta POVS područja EM

Hrvatski i znanstveni naziv vrste	**Pravilnik o Izmjenama i dopunama pravilnika o strogo zaštićenim vrstama (NN 73/16)**			**Opis ciljne vrste**	**Ekološka mreža**
	Ugroženost	**Međunarodni sporazumi i zakonodavstvo**	**Stupanj zaštite**		
četveroprugi kravosas	-	BE2, DS4 DA	SZ, ENDEM	Četveroprugi kravosas je najveća europska zmija. Naraste do 260 cm, no većina bude oko 150 cm. Nastanjuje suha i sunčana staništa te živi u priobalnom dijelu Hrvatske, uključujući otoke Krk, Cres, Silbu, Hvar i Vis. Žive u otvorenim šumama, na rubovima	**HR2000942 Otok Vis**

(Elaphe quatuorlineata)				šuma i živica, na obraslim kamenitim obroncima, a susreće ih se u i uz močvare i ostalu vodu. Hrane se ponajviše malim sisavcima, ali i pticama.	
crvenkrpica *(Zamenis situla)*	-	BE2, DS4	SZ	U RH crvenkrpica je rasprostranjena na obali i otocima (Korčuli, Visu, Lošinju, Cresu, Krku, Pagu, Dugom Otoku, Hvaru, itd.) Živi u toplim sunčanim stjenovitim i kamenitim staništima s niskom grmolikom vegetacijom, uz putove i polja, u suhozidima, ali i u antropogenim staništima, maslinicima, vrtovima i vinogradima. Aktivna je danju, rjeđe u sumrak. Zimuje od sredine studenoga do kraja ožujka. Hrani se uglavnom malim sisavcima (miševima i mladim štakorima), rjeđe gmazovima i mladim pticama. Mlade jedinke hrane se gušterima i kukcima. Pare se u proljeće. Ženke jaja polažu u lipnju u rupe u zemlji. Polažu od dva do sedam jaja, inkubacija traje od osam do deset tjedana. Mlade zmije su odmah samostalne, a spolnu zrelost dosežu za tri godine.	
veliki potkovnjak *(Rhinolophus ferrumequinum)*	-	BE2, DS4	SZ	Veliki potkovnjak je najveći europski potkovnjak. Ova vrsta ne migrira. Kreće se u relativno malom radijusu (cca 30 km) uglavnom pred zimu u potrazi za udaljenijim skrovitijim špiljama. Ova vrsta ima zabilježen najduži životni vijek, preko 30 godina. Dugačak je 57-71 mm s repom 35-43 mm i 350-400 mm rasponom krila. Žive u kolonijama od 200 ženki zajedno s njihovom mladunčadi. Nakon 7-8 tjedana mladi postaju samostalni. Napušta skloništa u sumrak te leti od 0,6 m do 6 m iznad tla. Lovi na terenima slabo pokrivenim drvećem, uz litice (prirodne i umjetne – zidove zgrada) i vrtove.	
dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii)*	EN	BE2, DS4	SZ	Prosječna težina ove vrste je 9,50 grama. Tijelo je dugačko 53-63 mm, približno toliko dugačak je i rep te krila. Krzno je sivkaste do žuto-smeđe boje. Tijekom ljeta kolonije životinja se razdvajaju po spolu. Obitava prvenstveno u špiljama, ali je nađen i u rudnicima i napuštenim podrumima. Pri migraciji se kolonije ponekad zadržavaju i na tavanima kuća i u krovištima crkava. Lovi visoko u zraku, iznad šuma i polja. Hrani se kornjašima i manjim kukcima, uglavnom iz reda dvokrilaca.	
dobri dupin (*Tursiops truncatus*)	EN	BA2, BE2, DS4	SZ	Dobri dupini su kozmopoliti. Možemo ih pronaći u vodama gotovo svih mora, tropskog, suptropskog i umjerenog pojasa, a ne žive samo u hladnim, polarnim područjima (Wells & Scott 2002.) Jedina za sada poznata rezidentna zajednica dobrih dupina u Jadranskom moru obitava u području Kvarnerića. Brojnost ove populacije u području od oko 1000 km^2 procijenjena je na oko 120 jedinka (Fortuna i ost. 2000, Wiemann i	**HR3000469 Viški akvatorij**

				ost. 2003). Dobri dupini su vrlo prilagodljivi i oportunisti u izboru hrane. Plijen su im uglavnom pridnene ribe, manje pelagičke vrste plave ribe, te u manjoj mjeri glavonošci i rakovi (Orsi Relini i ost. 1994, Salomon i ost. 1997, Mioković i ost. 1998). Odrasli dobri dupini dugački su od 2 do 4 metra, a težina se može kretati između 100 i 500 kg. Odrasle jedinke populacije koja naseljava Jadran dosižu najveću dužinu od oko 3 metra. Životni vijek im je oko 50 godina, a spolnu zrelost dobri dupini dostižu s desetak godina, nakon čega ženka može imati mlado svakih 4 do 6 godina. Ženka, nakon dvanaest mjeseci trudnoće, koti jedno mladunče, koje ostaje s majkom i po nekoliko godina.	

9.2 Opis mogućih značajnih utjecaja na ciljne vrste i staništa područja Ekološke mreže RH

9.2.1 Mogući utjecaji projekata planiranih SRP-om Grada Komiže na ciljne vrste područja EM RH

Tablica 9.2.1.-1.: Analiza utjecaja SRP-a na ciljne vrste područja EM u obuhvatu Grada Komiže

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Projekt je planiran na području ekološke mreže značajnom za ptice (POP) HR1000039 Pučinski otoci i području značajnom za vrste i staništa (POVS) HR2000942 Otok Vis. Površina područja HR1000039 Pučinski otoci iznosi 12678.039 ha, a površina područja HR2000942 Otok Vis iznosi 9049.9861 ha. Izgradnjom desalinizatora trajno će se prenamijeniti određena površina područja EM. S obzirom na površine i karakteristike zahvata, smatra se da prenamjena površine izgradnjom desalinizatora neće predstavljati značajan utjecaj na ciljne vrste navedenih područja EM.	**0 Bez značaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Izgradnja uređaja za pročišćavanje i pripadajućih kolektora planirana je na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Lokacija uređaja nalazi se u sklopu izgrađenog i naseljenog područja te realizacijom zahvata neće doći do trajnih utjecaja na ciljne vrste navedenih područja EM. Podmorski ispust planiran je na području ekološke mreže HR3000097 Otok Vis-podmorje koja nema definiranih ciljnih vrsta već samo staništa, koja su obrađena u tablici 9.2.1.-2. Izgradnja sustava odvodnje s adekvatnim pročišćavanjem otpadnih voda predstavlja dugoročno pozitivan utjecaj na sastavnice okoliša, uključujući i područja EM.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Dogradnja kanalizacijskog sustava unutar izgrađenog i naseljenog područja grada Komiže nema trajnog utjecaja na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo	Naselja Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostirna nalaze se na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis, a naselje Biševo nalazi se na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2001097 Biševo kopno. Izgradnjom kanalizacijskih sustava u navedenim naseljima, doći će do privremenih utjecaja na ciljne vrste, tijekom izgradnje, koji nisu značajni. Dugoročnim korištenjem sustava odvodnje doći će do pozitivnih utjecaja na staništa i ciljne vrste navedenih područja EM.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže	Projektom je predviđena izgradnja 1 km kanala za oborinsku odvodnju na području Grada Komiže. Za sada nisu poznate točne lokacije projekta kao ni područja EM na kojima će biti smješteni, no smatra se da realizacijom projekta neće doći do trajnih negativnih utjecaja na ciljne vrste EM na području Grada Komiže, s obzirom da se radi o maloj površini zahvata (1 km kanala) u odnosu na površine područja EM u obuhvatu Grada Komiže.	**0** **Bez značaja**
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Od dvije planirane bušotine samo se jedna nalazi na području Grada Komiže i to u blizini državne ceste D117 i odlagališta otpada „Šćeće“, koji se nalaze na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. S obzirom na lokaciju i karakteristike projekta ne očekuju se značajni utjecaji na ciljne vrste navedenih područja EM.	**0** **Bez značaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Dogradnja i obnova postojeće gradske vodoopskrbne mreže nema trajnog utjecaja na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija	Otok Biševo se nalazi u obuhvatu EM HR1000039 Pučinski otoci, HR3000098 Biševo more, i HR3000469 Viški akvatorij. U fazi korištenja, vodoopskrbni sustav ne predstavlja negativan utjecaj na ciljne vrste područja EM. Tijekom izgradnje vodovodnog cjevovoda, koji će spajati postojeći sustav i otok Biševo može doći do privremenih utjecaja na ciljnu vrstu EM HR3000469 Viški akvatorij - dobri dupin (*Tursiops truncatus*). Očekuje se da će za vrijeme izvođenja radova dobri dupin izbjegavati područje zahvata te neće doći do značajnih utjecaja.	**0** **Bez značaja**
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Odlagalište komunalnog otpada Šćeće nalazi se na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Realizacijom projekta očekuju se pozitivni utjecaji na ciljne vrste, jer će se sanirati otpad koji može biti neprimjereni izvor hrane i uzročnik bolesti za ciljne vrste EM.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Reciklažno dvorište nalazi se na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. U sadašnjem stanju lokacija projekta nalazi se na području bivše vojarne na teritoriju Grada Komiže. Područje je zahvaćeno antropogenim utjecajima i prenamjenom staništa. Iako će se provedbom projekta trajno zauzeti dio područja EM, ovaj utjecaj smatra se manje značajan s obzirom da su stanišni uvjeti na lokaciji već izmijenjeni. Ciljne vrste koje bi mogle obitavati na lokaciji zahvata koristit će okolna područja koja nisu pod direktnim antropogenim utjecajem. Tijekom korištenja reciklažnog dvorišta, u uvjetima zakonom propisanog načina dopreme, odlaganja i razvrstavanja otpada ne bi trebalo imati negativne utjecaje na ciljne vrste navedenih područja EM.	**0** **Bez značaja**

11. Uspostava zelenih otoka	Projektom je predviđena uspostava 3 zelena otoka. Zelene otoke čine spremnici koji služe za odvojeno sakupljanje i razvrstavanje otpada. Uspostava zelenih otoka nema utjecaj na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
12. Proširenje DC D-117	Proširenje državne ceste planirano je na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Proširenjem ceste trajno će se zauzeti i prenamijeniti dio područja EM uz cestu, a korištenjem zahvata tj. kretanjem vozila na cesti, može doći do stradavanja jedinki tijekom prelaženja ceste, mada ovi utjecaji nisu česti, obzirom da su gmazovi osjetljivi na vibracije tla, prilikom prolaska automobila. S obzirom da se radi o proširenju jedne kraće dionice na postojećoj cesti, te o cesti na kojoj promet nije intenzivan tijekom cijele godine, ne smatra se da će utjecaji biti značajniji u odnosu na sadašnje.	**0 Bez značaja**
13. Gradska cestovna mreža - modernizacija	Modernizacijom 2 km postojeće gradske ceste unutar grada Komiže neće doći do trajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
14. Cesta do naselja Oključna	Projekt je planiran na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Izgradnjom i uređenjem 5 km ceste doći će do privremenih utjecaja na ciljne vrste, ali ne očekuju se značajni trajni utjecaji tijekom korištenja, s obzirom da se radi o postojećoj cesti bez intenzivnog prometa.	**0 Bez značaja**
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Realizacija projekta obuhvaća uređenje postojećih puteva pa se time smatra da neće nastati značajni negativni utjecaji na ciljne vrste EM.	**0 Bez značaja**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Novi kolni ulaz planiran je na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Izgradnjom projekta će se dijelom prenamijeniti neizgrađeno područje, kojeg čine obrađene i kultivirane površine smještene neposredno uz naseljeno područje. Ne očekuju se značajni negativni utjecaji na ciljne vrste EM uslijed realizacije projekta.	**0 Bez značaja**
17. Uređenje autobusnog terminala	Autobusni terminal nalazi se unutar izgrađenog i naseljenog područja, a uređenje obuhvaća i radove na lokaciji današnjeg voćnjaka koji se nalazi u blizini postojećeg terminala. S obzirom na lokaciju i karakteristike projekta, ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis, tijekom uređenja istog.	**0 Bez značaja**
18. Javna garaža-projektna dokumentacija	Projektom je planirana gradnja podzemne garaže na lokaciji današnjeg voćnjaka smještenog pokraj autobusnog terminala u gradu Komiži. S obzirom na lokaciju projekta, koja se nalazi unutar urbaniziranog naselja, ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**

20. Električne punionice	Izgradnja 1 električne punionice, s obzirom na površinu i karakteristike takvih objekata, neće značajno utjecati na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis, neovisno o predviđenoj lokaciji.	**0** **Bez značaja**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Produženje lukobrana planirano je na području EM HR3000097 Otok Vis-podmorje, HR2000942 Otok Vis i HR1000039 Pučinski otoci. Utjecaj na ciljna staništa EM HR3000097 Otok Vis-podmorje analizirana su u tablici 9.2.1.-2. S obzirom da je lukobran smješten u sklopu urbaniziranog područja, realizacijom projekta ne očekuju se značajni utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
23. Državna linija Komiža-Biševo	Uvođenjem 1 brodske linije Komiža-Biševo očekuje se povećanje prometovanja brodova na lokaciji Komiža-Biševo, koja obuhvaća područja EM HR3000097 Otok Vis-podmorje, HR3000098 Biševo more i HR3000469 Viški akvatorij. Samo područje EM HR3000469 Viški akvatorij ima jednu ciljnu vrstu – dobrog dupina. Smatra se da uvođenje 1 brodske linije neće pojedinačno značajno utjecati na navedenu ciljnu vrstu.	**0** **Bez značaja**
24. Međuotočno povezivanje	Projekt međuotočnog povezivanja uključuje davanje 1 koncesije za obavljanje međuotočnog prijevoza. Realizacijom projekta se ne očekuje utjecaj na ciljne vrste područja EM na teritoriju Grada Komiže.	**0** **Bez značaja**
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	Projekt uključuje uređenje postojeće zgrade lučke kapetanije smještene u urbaniziranom području. Realizacijom projekta neće doći do prenamjene novih površina i ne očekuju se trajni utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	Planirani projekt nalazi se na području EM HR1000039 Pučinski otoci, HR2001097 Biševo kopno i HR3000098 Biševo more. Iako u sadašnjem stanju u uvali Mezuporat već postoji pristanište, proširenjem istog (25 novih vezova) i izgradnjom lukobrana trajno će se prenamijeniti dio navedenih područja EM. Tijekom izgradnje zahvata se može očekivati kratkotrajni utjecaj na ciljne vrste ptica. Značajni trajni utjecaji se ne očekuju s obzirom da izgradnja projekta neće ugroziti cjelovitost područja EM HR1000039 Pučinski otoci. Utjecaj na ciljna staništa EM HR2001097 Biševo kopno i HR3000098 Biševo more analizirani su u tablici 9.2.1.-2.	**0** **Bez značaja**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo	Planirani projekt nalazi se na području EM HR1000039 Pučinski otoci, HR2001097 Biševo kopno i HR3000098 Biševo more. Proširenje pristaništa uključuje postavljanje 10 novih vezova. Realizacijom projekta neće doći do značajnih utjecaja na ciljne vrste ptica EM HR1000039 Pučinski otoci. Mogući utjecaji na ciljna staništa EM HR2001097 Biševo kopno i HR3000098 Biševo more analizirani su u tablici 9.2.1.-2.	**0** **Bez značaja**

28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Planirani projekt nalazi se na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR3000098 Biševo more. Realizacijom projekta neće doći do značajnih utjecaja na ciljne vrste ptica EM HR1000039 Pučinski otoci. Mogući utjecaji na ciljna staništa EM HR3000098 Biševo more analizirani su u tablici 9.2.1.-2.	**0** **Bez značaja**
29. Uređenje plaža na području Grada	Projekt obuhvaća uređenje postojećih plaža u centru grada Komiže. Ne očekuju se značajni utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
30. Uređenje gradskih parkova	Uređenje postojećih zelenih površina unutar grada Komiže neće značajno utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
31. Uređenje šetnica (Velo žalo)	Projekt je planiran unutar EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Šetnica se nalazi u urbaniziranom području tj. na području grada Komiže. Uređenjem postojeće staze u šetnicu unutar naselja ne očekuju se potrebe za rušenjem stabala, koja mogu biti mjesta gniježđenja ciljnih vrsta, pa time niti trajni utjecaji na ciljne vrste navedenog područja EM.	**0** **Bez značaja**
32. Uređenje rive – treća faza	Uređenje rive je planirano unutar EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Riva se također nalazi u urbaniziranom naselju tj. u centru grada Komiže. Uređenjem postojeće rive unutar naselja ne očekuju se trajni utjecaji na ciljne vrste navedenih područja EM.	**0** **Bez značaja**
33. Izgradnja heliodroma	Izgradnja heliodroma planirana je na području bivše vojarne na teritoriju Grada Komiže. Realizacijom projekta trajno će se prenamijeniti dio područja EM HR2000942 Otok Vis, koje je uslijed antropogenog utjecaja već dijelom prenamijenjeno. Zauzimanje dijela površine EM, s obzirom na cjelokupnu površinu EM HR2000942 Otok Vis, neće značajno ugroziti ciljne vrste EM, koje će naseliti okolna staništa koja nisu pod direktnim antropogenim utjecajem. Utjecaj na ciljne vrste ptica ne smatra se značajan, jer su ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci vezane uglavnom za obalna staništa, stjenovita područja iznad mora te okolne otočiće, koji neće biti pod utjecajem uslijed izgradnje heliodroma.	**0** **Bez značaja**
34. Proširenje groblja	Projekt je planiran na neizgrađenoj, kultiviranoj površini koja se nalazi uz postojeće groblje na području EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis. Proširenjem groblja trajno će se prenamijeniti dio područja EM, a kako se radi o površini koja je u sadašnjoj fazi pod antropogenim utjecajem, smatra se da neće doći do značajnog trajnog utjecaja na ciljne vrste navedenih područja EM.	**0** **Bez značaja**

35. Modernizacija javne rasvjete	Korištenjem modernizirane javne rasvjete smanjuje se svjetlosno onečišćenje te realizacija projekta može imati pozitivne učinke na noćne ptice i ostale ciljne vrste EM koje su aktivne noću.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
36. WI FI infrastruktura	Projekt uključuje uspostavljanje 3 hot spot-a čije lokacije nisu poznate. Uzimajući u obzir karakteristike takvih vrsta projekata, smatra se da neće doći do utjecaja na ciljne vrste EM.	**0 Bez značaja**
37. Meteorološka stanica	Projektom je predviđena izgradnja 1 meteorološke stanice u gradu Komiži. S obzirom na karakteristike takvih vrsta građevina, smatra se da neće doći do značajnog utjecaja na ciljne vrste EM.	**0 Bez značaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Projekt uključuje uređenje postojeće zgrade dječjeg vrtića Komiža, koja je smještena u urbaniziranom području tj. u centru grada Komiže. Ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste područja EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža	Igralište se nalazi u sklopu postojećeg dječjeg vrtića Komiža i smješteno je u centru Komiže. Realizacijom projekta ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD	Projekt uključuje uređenje i adaptaciju postojeće zgrade DVD-a koja je smještena u urbaniziranom području tj. u gradu Komiži. Ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste područja EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
41. Uređenje i opremanje Spomen doma	Projekt uključuje uređenje postojeće zgrade koja je smještena u urbaniziranom području tj. u gradu Komiži. Ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste područja EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Projekt uključuje unutarnje uređenje postojeće zgrade koja je smještena u urbaniziranom području tj. u gradu Komiži. Ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste EM HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.	**NU Nema utjecaja**
43. Bašta-rekonstrukcija	Zgrada Bašta se nalazi na području grada Komiže. S obzirom da je zahvat lociran u urbanom području te da je riječ o rekonstrukciji, smatra se da provedba projekta neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**

44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Uspostava rezidencijalnog centra planira se na području grada Komiže. S obzirom da se projekt planira na urbanom području smatra se da provedba istoga neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra planira se u gradu Komiža. Projekt će se provesti na već postojećoj infrastrukturi u urbanom području grada. Provedba projekta neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	Projekt se planira na već postojećem objektu na području naselja Podšpilje. S obzirom da je riječ o rekonstrukciji unutar naselja u blizini stambenih objekata smatra se da rekonstrukcija neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
47. POS stanovi	Izgradnja stambeno – poslovne građevine prema programu društvenog poticanja stanogradnje planira se na području grada Komiža, u blizini postojećih stambenih objekata. Utjecaj na faunu, a i ciljne vrste područja EM će biti privremen za vrijeme izgradnje. Trajan utjecaj, s obzirom na lokaciju i prirodu projekta, na ciljne vrste EM se ne očekuje.	**0 Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Uređenje 50 m^2 Dnevnog boravka planira se unutar postojeće građevine Bašta. Provedba projekta neće utjecati na ciljne vrste EM.	**NU Nema utjecaja**
51. Ribarska luka Komiža	Izgradnja Ribarske luke Komiža planira se u gradu Komiži. Zahvat se planira na granici dvaju POVS područja EM; HR3000097 Otok Vis-podmorje i HR2000942 Otok Vis, zahvat se nalazi i oko 500 m od POVS područja HR3000469 Viški akvatorij, u kojem obitava dobri dupin - *Tursiops truncatus* te se nalazi na POP području EM HR1000039 Pučinski otoci. Obzirom na lokaciju i prirodu projekta smatra se da utjecaj na ciljne vrste područja EM neće biti značajan, osim mogućeg manjeg utjecaja na vrstu dobri dupin - *Tursiops truncatus,* koja može, u potrazi za hranom ulaziti u područje ribarske luke.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
52. Gradnja suhog veza	Lokacija gradnje 50 suhih vezova nije poznata. Pretpostavlja se da će se nalaziti na području naselja Komiža, u urbanom i antropogenom području smatra se da provedba projekta neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
53. Uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova	Označavanje dva mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova te uređenje istih (uređenje već postojeće infrastrukture na kopnenom dijelu luke). S obzirom na karakteristike i obim projekta smatra se da provedba istoga neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**

54. Uređenje ribarnice	Uređenje već postojećeg objekta, planirana su dodatna 3 prodajna mjesta. Provedba projekta neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Obnova 3 postojeće cisterne i stavljanje u funkciju. Provedba projekta neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Planira se obnova 20 km zapuštenih poljskih puteva. Tijekom provedbe planiranog projekta zbog ljudske aktivnosti doći će do privremenog utjecaja na faunu užeg područja planiranih zahvata. S obzirom na prirodu projekta smatra se da neće biti značajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM, uz uvjet da se prilikom uređenja ne uklanja vegetacija s gnijezdima, odnosno da se izbjegava izvođenje radova u periodu gniježđenja ptica.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
58. Otkupna stanica	Uspostava otkupne stanice planira se na lokaciji (ili u neposrednoj blizini) planirane Poduzetničke zone Ravno. Planirana lokacija je već bila pod antropogenim utjecajem (kopanje kamena, ograđivanje prostora, postojeći poljski putevi[17]). S obzirom na lokaciju i prirodu projekta smatra se da provedbom projekta neće doći do značajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
59. Hladnjača za agrume	Izgradnja hladnjače za agrume planira se na lokaciji (ili neposrednoj blizini) planirane Poduzetničke zone Ravno. Planirana lokacija je već bila pod antropogenim utjecajem. S obzirom na lokaciju i prirodu projekta smatra se da, provedbom projekta, neće doći do značajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Planira se postavljanje 10 ormarića na području luke. Planirani projekt neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Uređivanje već postojećih vezova na lukobranu. Planirani projekt neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**

[17] Izvor: https://www.google.hr/maps?source=tldsi&hl=en)

65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Planirani zahvat izgradnja sidrišta u uvali Porat na otoku Biševu se nalazi na POVS području EM HR3000098 Biševo more i unutar POP HR1000039 Pučinski otoci. Razmatrano POVS područje EM nema ciljnih vrsta. Planirani projekt neće utjecati na ciljne vrste POP područja HR1000039 Pučinski otoci.	**0 Bez značaja**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Planira se uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci (već postojeći objekt). Planirani projekt neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
67. Biciklističke staze	Smatra se da uređenje 30 km biciklističkih staza te aktivnosti koje se planiraju na istima (biciklizam) neće utjecati na ciljne vrste područja EM Grada Komiže. Negativni utjecaji se mogu umanjiti na način da se u što većoj mjeri za biciklizam koriste postojeće staze, a radovi izvode izvan perioda gniježđenja ptica.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Izgradnja hotela planirana je u naselju Komiža. Lokacija projekta se nalazi unutar urbanog područja pod antropogenim utjecajem. Planirani projekt neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
69. Modra špilja d.d. - uređenje	Uređenje postojećeg objekta u gradu Komiži. Lokacija projekta je unutar urbanog područja. S obzirom na karakteristike projekta smatra se da isti neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
70. Poduzetnička zona Ravno	Planira se izgradnja 0.4 ha poduzetničke zone koja se nalazi na području grada Komiže i naselja Podhumlje. Planirana zona ulazi u POP područje HR1000039 Pučinski otoci (površine 12678.039 ha) te u POVS područje HR2000942 Otok Vis (površine 9049.9861 ha). Provedbom planiranog projekta zauzeti će se 0.0031% promatranog POP područja i 0.0044% promatranog POVS područja EM. Planirana zona će se izgraditi na području bivše vojarne, što se može smatrati i djelomično antropogeno područje, jer je područje zapušteno i vojarna nije u uporabi dugi niz godina, a kroz navedeno područje prolazi i nekoliko makadamskih cesta. S obzirom na zauzeće prostora, lokaciju projekta te kozmopolitske karakteristike ciljnih vrsta POVS područja EM HR2000942 Otok Vis, smatra se da provedba projekta neće značajno utjecati na ciljne vrste POP i POVS područja EM.	**0 Bez značaja**
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Izgradnja smještajnog kapaciteta za sezonske radnike sa 60 ležaja planira se u gradu Komiži. Lokacija planiranog projekta je u urbanom području pod antropogenim utjecajem.	**0 Bez značaja**

	S obzirom na lokaciju i karakteristike projekta smatra se da provedba istoga neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	
74. Izgradnja trgovačkog centra	Izgradnja trgovačkog centra planira se u gradu Komiža na urbanom području i području pod antropogenim utjecajem. S obzirom na lokaciju projekta smatra se da provedba istoga neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
76. Muster	Planirano obnavljanje interijera postojećeg objekta neće dovesti do značajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
77. Palača Zanchi	Planirano obnavljanje interijera postojećeg objekta neće dovesti do značajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)	Planirano obnavljanje interijera postojećeg objekta neće dovesti do značajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Uređenje već postojećeg objekta (osnovna škola) na otoku Biševu neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
90. Tematski putevi i staze	Izgradnja i uređenje 5 km tematskih puteva i staza na području Grada Komiže. Tijekom izgradnje i uređenja tematskih staza i puteva doći će do privremenog utjecaja na faunu područja gdje će se radovi odvijati. Pri tome treba izbjegavati radove u periodu gniježđenja ptica te rušenje stabala s gnijezdima. S obzirom na karakter projekta smatra se da provedbom istoga neće doći do značajnog utjecaja na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Projekt se planira provesti unutar postojećeg objekta Komiške Komune (Mletački Kaštel) u gradu Komiži. Planirani projekt neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**

92. Tematske staze oko Eko muzeja	Projekt se planira u gradu Komiži oko Komiške Komune (Mletački Kašteli). Projekt će se provesti u urbanom i antropogenom području. S obzirom na lokaciju i karakteristike projekta smatra se da provedba istoga neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Obnova postojećeg objekta te postavljanje malog sustava sidrišta/privezišta za posjetiteljske brodice. Projekt se planira u POVS područjima HR3000099 Brusnik i Svetac i HR1000039 Brusnik te u POP području HR1000039 Pučinski otoci. Navedena POVS područja značajna su samo za očuvanje staništa te nemaju navedene ciljne vrste faune. Smatra se da provedba projekta neće utjecati na ciljne vrste POP područja EM.	**0 Bez značaja**
95. Arheološki park na Palagruži	Uspostavom Arheološkog parka prikazalo bi se bogatstvo pronađene velike količine prahistorijskih kamenih rukotvorina te ostali arheološki vrijednih predmeta pronađenih na Palagruži. Uspostava Arheološkog parka planira se na prostoru Salamandrije, središnjem platou Vele Palagruže. Planirani zahvat se nalazi unutar POVS područja HR2000943 Palagruža i POP područja HR1000039 Pučinski otoci. Arhipelag je važno odmaralište ptica na njihovim migracijama. Ovo područje je potencijalno gnjezdilište rijetke vrste, Eleonorinog sokola (*Falco eleonorae*) i velikog zovoja (*Calonectris diomedea*). Navedene ciljne vrste ptica se gnijezde prvenstveno na strmim klisurama. S obzirom karakteristike i lokaciju planiranog projekta smatra se da provedba istoga neće utjecati na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
99. Uspostava Geo Parka	Uspostava Geo parka će biti na području Grada Komiže, ali se točne mikrolokacije ne znaju. S obzirom na karakteristike projekta smatra se da provedba istoga ne bi trebala imati utjecaja na ciljne vrste područja EM.	**0 Bez značaja**
102. Etno – eko sela	Uspostava Eko-etno sela planira se na području naselja Podhumlje. S obzirom na lokaciju i karakteristike projekta smatra se da provedba istoga neće utjecati na ciljne vrste EM.	**0 Bez značaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	Obnova i čuvanje postojećih objekata suhozida neće utjecati na ciljne vrste područja EM i povoljna su staništa za gmazove. Obnovu ne bi trebalo obavljati u periodu parenja gmazova.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**

9.2.2. Mogući utjecaji projekata planiranih SRP-om Grada Komiže na ciljna staništa područja EM RH

Tablica 9.2.2.-1.: Analiza utjecaja SRP-a na ciljna staništa područja EM u obuhvatu Grada Komiže

AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA
1. Desalinizator	Staništa: Predviđeni desalinizatror bi trebao biti u blizini postojeće crpne stanice, na staništu D342 Istočnojadranski bušici (stanišni tip D3423 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice Juniperus spp, Natura kod 5210, ciljno stanište EM). Obzirom da se radi o izgradnji objekta manje površine, utjecaj na staništa će biti trajan na samoj lokaciji desalinizatora, zbog prenamjene staništa, ali površinom malen pa neće imati značajnije posljedice na stanišni tip, zbog njegove široke rasprostranjenosti. Ekološka mreža: Zahvat će se nalaziti u blizini postojeće crpne stanice, u obalnom dijelu POVS područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis, a utjecaji na ciljni stanišni tip Natura kod 5210 su prethodno opisani.	**0** **Bez značaja**
2. Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV, rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod i podmorski ispust)	Staništa: Zahvat izgradnje UPOV-a, rekonstrukcije CS i pripadajućeg kolektora se nalazi na prijelazu staništa F4.1. Površine stjenovitih obala pod halofitima (Natura kod 1240) i J. Izgrađena i industrijska staništa. Obzirom da će se raditi o izgradnji manjeg UPOV-a, utjecaji na stanište same lokacije UPOV-a biti će trajni, zbog trajne prenamjene površine za UPOV, ali su neophodni, da bi se dugoročno zaštitila sva staništa područja od utjecaja otpadnih voda pa se utjecaj na staništa smatra manje negativan i prihvatljiv za okoliš. Rekonstrukciji postojeće CS je lokalizirani utjecaj na vrijeme izvođenja radova i neće imati značajnije posljedice na okolna staništa (J.). Izgradnja ispusta u more može ulaziti u područje morskih staništa G35, G36, G42, ovisno o duljini cijevnog ispusta, što je neophodan dio UPOV-a. Obzirom da su sva tri morska staništa ujedno i ciljna staništa EM, a stanište G35 / *1120 Naselja posidonije su prioritetan stanišni tip za NATURA mrežu, trebalo bi izbjegavati postavljanje cijevi ispusta kroz livade posidonije, jer će time nastati direktan, trajan utjecaj na habitus posidonije, a utjecaje na ostala staništa treba svesti na najmanju moguću površinu. No, sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda imati će i dugoročan pozitivan utjecaj na sva morska staništa, a time i na livade posidonije pa je provedba ovog zahvata prioritetna i neophodna, a ukupan utjecaj	**0** **Bez značaja**

	cijelog zahvata, uz primjenu mjera predostrožnosti pri projektiranju i gradnji se smatra neutralan. Ekološka mreža: Izgradnja UPOV-a i pripadajućih kolektora planirana je na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, a utjecaji na ciljna staništa su prethodno opisani te se ne smatra da će imati utjecaja na njihovu cjelovitost.	
3. Dogradnja kanalizacijskog sustava u Komiži	Staništa: Većina površine Grada Komiže se nalazi na J. Izgrađena i industrijska staništa. Iz tog razloga se smatra da polaganje cijevi za dogradnju kanalizacijskog sustava (točne trase kolektora trenutno nisu poznate), neće u konačnici imati negativan, već dugoročno pozitivan utjecaj. Naime, radi se o staništima pod dugotrajnim antropogenim utjecajem koja će biti sanirana nakon polaganja kolektora, a prikupljanjem otpadnih voda s većeg područja Grada će se dugoročno spriječiti zagađenje okoliša, a time i kopnenih i morskih staništa. Ekološka mreža: Zahvat je planiran na POVS području HR2000942 Otok Vis, a utjecaji na ciljna staništa su prethodno opisani.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
4. Izgradnja odvojenih kanalizacijskih sustava – Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka, Kostirna i Biševo	Staništa: Naselja u kojima se planira izgradnja kanalizacijskih sustava nalaze se na sljedećim staništima: Podhumlje, Podšpilje i Žena Glava – J., Kostirna, Duboka i Borovik – D342, C361, Biševo – I18, J, I53. Većina zahvata će biti na prostoru naselja, pod staništem J. Izgrađena i industrijska staništa. Iz tog razloga se smatra da polaganje cijevi za dogradnju kanalizacijskog sustava (točne trase kolektora trenutno nisu poznate) neće u konačnici imati negativan utjecaj, već dugoročno pozitivan utjecaj, jer se radi o staništima pod dugotrajnim antropogenim utjecajem koja će biti sanirana, nakon polaganja kolektora. Prikupljanjem otpadnih voda s većeg područja naselja će se dugoročno spriječiti zagađenje okoliša, a time i kopnenih i morskih staništa. D342 Istočnojadranski bušici (D.3.4.2.3., Natura kod 5210) i C.3.6. Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eumediterana i stenomediterana (Natura kod *6220) su stanišni tipovi važni za EM i Natura mrežu. Zahvatom će nastati privremeni utjecaji na staništa tijekom izgradnje, koji će nakon završetka radova i sanacije terena biti značajno smanjeni pa se ne očekuje značajniji utjecaj uslijed ovih projekata na cjelovitost navedenih staništa. I18 Zapuštene poljoprivredne površine i I53 Vinogradi su poljoprivredne površine na kojima će se izbjegavati provedba zahvata, jer su uglavnom u privatnom vlasništvu pa se značajniji utjecaj na njih ne očekuje.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**

	Ekološka mreža: Naselja Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostirna nalaze se na POVS području HR2000942 Otok Vis a naselje Biševo nalazi se na POVS području EM HR2001097 Biševo kopno. Utjecaji na ciljna staništa su prethodno opisani i ne smatra se da će zahvat imati utjecaj na njihovu cjelovitost.	
5. Zbrinjavanje oborinskih voda na području Grada Komiže	Staništa: Većina površine Grada Komiže se nalazi na J. Izgrađena i industrijska staništa, koja su pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem. Radi se o izvođenju 1 km kanala za oborinsku odvodnju, ali obzirom na dugogodišnju izloženost staništa na području Grada antropogenim utjecajima, ne očekuje se značajniji negativan utjecaj od zahvata. Naime, mogu se postići pozitivni utjecaji ukoliko se spriječi odnošenje tla i vegetacije bujičnim tokovima ili sakupljanjem oborinske vode i primjenom na obradivim površinama. Ekološka mreža: Zahvat bi trebao biti na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, a utjecaji na ciljna staništa se ne očekuju, jer je zahvat vezan za prostor Grada Komiža, gdje nema ciljnih staništa EM, već su to kultivirane površine.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
6. Probni rad za dvije bušotine - hidrogeološka studija	Staništa: Izrada dokumentacije za provedbu bušenja nema nikakav utjecaj. Od dvije planirane bušotine samo se jedna nalazi na području Grada Komiže i tu u blizini državne ceste D117 i odlagališta otpada „Šćeće“. Lokacija druge bušotine za sada nije poznata. Bušotine mogu imati manji, privremeni utjecaj na okolna staništa, zbog transporta opreme do mjesta za bušenje te trajniji utjecaj na samoj lokaciji bušotine, za vrijeme njenog korištenja. Zbog male površine ovi utjecaji smatraju točkastim za staništa te nemaju većeg značaja. Ekološka mreža: Zahvat postojeće bušotine je na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, na kojem bi trebala biti i druga bušotina. Zbog točkastog utjecaja, neće imati utjecaja na cjelovitost ciljnih staništa EM.	**0 Bez značaja**
7. Vodovodna mreža-dogradnja gradske vodovodne mreže i obnova njezinih kritičnih dijelova	Staništa: Većina površine Grada Komiže se nalazi na J. Izgrađena i industrijska staništa. Iz tog razloga se smatra da polaganje cijevi za dogradnju vodovodne mreže i obnovu postojećih dijelova (točne trase i lokacije za sanaciju trenutno nisu poznate), neće u konačnici imati negativan, već neutralan utjecaj. Naime, radi se o staništima pod dugotrajnim antropogenim utjecajem koja će biti sanirana, nakon polaganja vodovodnih cijevi. Ekološka mreža:	**0 Bez značaja**

	Zahvat je unutar POVS područja EM HR2000942 Otok Vis, ali je vezan za Grad Komiža, gdje nema ciljnih staništa, već se radi o kultiviranim površinama.	
8. Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav – projektna dokumentacija	Staništa: Postavljenje cjevovoda za priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav vršit će se vrlo vjerojatno po morskom dnu pa će time nastati trajni, linijski utjecaj na morski bentos (G35, G36, G42). Sva tri morska staništa ujedno su i ciljna staništa EM, a stanište G35 / *1120 Naselja posidonije su prioritetan stanišni tip za NATURA mrežu. Zahvat je neophodan za stanovnike otoka Biševa i ne može se izbjeći, ali bi trebalo, gdje god je to moguće, izbjegavati postavljanje cijevi kroz livade posidonije, jer time nastaje direktan, trajan utjecaj na habitus posidonije. Utjecaje na kopnena staništa svesti na najmanju moguću površinu, jer su neka isto ciljna staništa EM (C36=*6220, E=9450, 9340) mada zbog male površine linije cijevi i rovova koje je potrebno kopati, pojedinačni utjecaj zahvata neće biti značajni. Ekološka mreža: Zahvat bi bio u obuhvatu POVS područja EM HR2001097 Biševo kopno i HR3000098 Biševo more, a podmorski spoj s otokom Visom bi prolazio POVS područjem HR3000469 Viški akvatorij. Mogući utjecaji su prethodno navedeni.	**0** **Bez značaja**
9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće	Staništa: Odlagalište komunalnog otpada Šćeće nalazi se, prema Karti staništa na staništima D342 Istočnojadranski bušici (D3423., ciljno stanište EM, Natura kod 5210), C36 Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eumediterana i stenomediterana (ciljno za EM, Natura kod *6220) i E Šume (ciljna za EM Natura kod 9320). Kako je odlagalište postojeće, šume na njemu nema pa na to stanište niti neće biti utjecaja tijekom radova. Sanacijom se očekuje zatvaranje odlagališta i uspostava uvjeta prihvatljivih za okoliš, a time i za okolna staništa pa utjecaje sanacije smatramo pozitivnim. Ekološka mreža: Odlagalište komunalnog otpada Šćeće nalazi se na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, koje je značajno zbog očuvanja ciljnih staništa Natura kod 5210, *6220. Mogući utjecaji na njih su prethodno opisani.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
10. Izgradnja reciklažnog dvorišta	Staništa: Reciklažno dvorište je planirano na staništu D342 Istočnojadranski bušici (D3423., ciljno stanište EM Natura kod 5210). Površina reciklažnog dvorišta za sada nije poznata, ali će njegova uspostava značiti trajnu prenamjenu određene površine. Obzirom da su površine pod staništem D342 vrlo raširene na otoku Visu, reciklažno dvorište je točkasti zahvat, koji	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**

	se ne smatra značajnim utjecajem za cjelovitost ove vrste staništa. Izgradnjom reciklažnog dvorišta i sakupljanjem sirovina za recikliranje doći će do pozitivnog utjecaja na okoliš i staništa. Ekološka mreža: Reciklažno dvorište će se nalaziti na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, značajnom za očuvanje ciljnog staništa Natura kod 5210. Mogući utjecaji na isto su prethodno opisani.	
11. Uspostava zelenih otoka	Staništa: Lokacije zelenih otoka nisu za sada definirane, ali će biti u naseljima što znači da su mjesta za njihovo postavljanje uglavnom na području staništa J. Izgrađena i industrijska staništa. Navedena staništa su pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem pa se stoga ne očekuju dodatni značajniji negativni utjecaji na staništa, već pozitivni. Ekološka mreža: Zeleni otoci bi se nalazili na području naselja Grada Komiže, koja se nalaze na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, ali se utjecaji na ciljna staništa ne očekuju, kako je prethodno navedeno.	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
12. Proširenje DC D-117	Staništa: Lokacija trase DC D-117 prolazi kroz staništa: E Šume, D342 Istočnojadranski bušici i C361 Eumediteranski i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice (stanište C36,*6220 Natura kod, prioritetno za EM). Radovi proširenja će se odražavati u linijskoj prenamjeni uskog pojasa uz postojeću cestu, tako da će utjecaj na navedena staništa biti trajan. Kako su neka od navedenih staništa prioritetna za ekološku i Natura mrežu, prilikom projektiranja potrebno je voditi računa, da se što manje površine staništa prenamijenjuju. Prilikom izvođenja radova potrebno je manipulativne površine smanjiti na najmanju moguću mjeru te provesti sanaciju, nakon završetka radova. Ekološka mreža: Proširenje državne ceste planirano je na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, značajnom i po ciljnim staništima (Natura kod 9320, 5210, 6220*), a utjecaji na njih su prethodno razmatrani.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
13. Gradska cestovna mreža - modernizacija	Staništa: Modernizacijom 2 km postojeće gradske ceste unutar Grada Komiže, koja se nalazi na području J. Izgrađena i industrijska staništa, ne očekuje se značajan utjecaj radova na staništa, jer su ona pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem. Ekološka mreža:	**0 Bez značaja**

	Cestovna mreža je na POVS području HR2000942 Otok Vis, ali utjecaj na ciljna staništa se ne očekuje.	
14. Cesta do naselja Oključna	Staništa: Cesta u duljini od 5 km do naselja Oključna će prolaziti staništima E Šume (ciljno stanište za EM Natura kod 9320) i D342 Istočnojadranski bušici (ciljno za EM Natura kod 5210). Radovi proširenja će se odražavati u linijskoj prenamjeni uskog pojasa uz postojeću cestu, tako da će utjecaj na navedena staništa biti trajan. Prilikom projektiranja potrebno je voditi računa, da se što manje površine staništa prenamijenjuju, a prilikom izvođenja radova, manipulativne površine je potrebno smanjiti na najmanju moguću mjeru te provesti sanaciju, nakon završetka radova. Ekološka mreža: Zahvat će biti na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, a mogući utjecaji na ciljna staništa su prethodno navedeni.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
15. Uređenje protupožarnih i poljskih puteva	Staništa: Uređenje protupožarnih i poljskih puteva je značajno u svrhu zaštite vegetacije od požara, što je pozitivan utjecaj. Obzirom da su na teritoriju Grada Komiže prisutna staništa, značajna za Ekološku mrežu RH, a time i Natura mrežu, radovi uređenja ne bi smjeli biti izvođeni na način da se protupožarni i poljski putovi bespotrebno proširuju, jer to može predstavljati u konačnici i negativan kumulativan utjecaj koji treba izbjegavati već u fazi pripreme radova, jer bi se time umanjio pozitivan utjecaj zahvata. Ekološka mreža: Zahvat će biti na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, koje je značajno i zbog očuvanja ciljnih staništa (Tablica 9.1.1.-3.).	**+1 Umjereno pozitivan utjecaj**
16. Novi kolni ulaz u Grad Komižu – projektna dokumentacija	Staništa: Izgradnjom kolnog ulaza će se dijelom prenamijeniti neizgrađeno područje, kojeg čine uglavnom obrađene i kultivirane površine, smještene neposredno uz naseljeno područje. Kolni ulaz bi trebao prolaziti većinom staništima I52 maslinici i I53 Vinogradi. Utjecaj na stanište C361 Eumediteranski i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice (stanište C36,*6220 Natura kod, prioritetno za EM) je potrebno svesti na najmanju mjeru, a isto tako voditi računa o maslinicima i vinogradima, kao kultiviranim površinama u privatnom vlasništvu, koje je potrebno očuvati. Trajni utjecaj će nastati na svim staništima, čije	**-1 Umjereno negativan utjecaj**

	površine će biti prenamijenjene zbog izgradnje. Privremene utjecaje je moguće smanjiti, smanjenjem manipulativnih površina. Ekološka mreža: Zahvat je planiran na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, a utjecaji na ciljno stanište su prethodno opisani.	
17. Uređenje autobusnog terminala	Staništa: Autobusni terminal će biti smješten u Gradu Komiža te je stoga u urbaniziranom prostoru, a uređenje obuhvaća i radove na lokaciji današnjeg voćnjaka koji se nalazi u blizini postojećeg terminala. Rubno su smještene privatne parcele sa staništima I53 Vinogradi I52 Maslinici. Tijekom zahvata se smatra da će se izbjegavati utjecaj na okolne privatne parcele s trajnim nasadima pa će se time utjecaj smanjiti na najmanju mjeru. Dio parcela u koji bi ulazio prostor terminala bi bio trajno prenamijenjen. Ekološka mreža: Lokacija je na POVS području EM HR2000942 Otok Vis, ali je dio urbane cjeline pa se utjecaji na ciljna staništa ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
18. Javna garaža-projektna dokumentacija	Staništa: Lokacija javne garaže predviđena je na mjestu današnjeg voćnjaka smještenog pokraj autobusnog terminala u Gradu Komiži, što bi predstavljalo utjecaj na stanište J. koje je pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem. Ekološka mreža: Područje Grada Komiže i sama lokacija javne garaže je na POVS području HR2000942 Otok Vis te se utjecaj na ciljna staništa ne očekuje.	**0** **Bez značaja**
20. Električne punionice	Staništa: Lokacija 1 električne punionice za sada još nije definirana, ali se pretpostavlja da će biti na području Grada Komiže, što bi predstavljalo utjecaj na stanište J koje je pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem te se utjecaj ne smatra značajnim. Ekološka mreža: Lokacija će biti vjerojatno na području Grada Komiže koje je unutar POVS područja HR2000942 Otok Vis te se utjecaji na ciljna staništa ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
22. Produženje lukobrana – projektna dokumentacija	Staništa: Produženje postojećeg lukobrana planirano je na POVS područjima EM HR3000097 Otok Vis-podmorje i HR2000942 Otok Vis. Izvjestan je nastanak utjecaja na morska staništa: G35 Naselja posidonije (prioritetni stanišni tip *1120 za EM i Natura mrežu), G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene (ciljni stanišni tip 1170, Natura kod), G42 Cirkalitoralni	**-1** **Umjereno negativan utjecaj**

	pijesci (ciljni stanišni tip G422, 1110 Natura kod), obzirom na povećanje broja vezova. Prilikom izrade dokumentacije za zahvat treba voditi računa da su utjecaji produljenja lukobrana trajni na staništa dna, posebno na naselja posidonije, koja se sporo ili nikako ne obnavljaju te pri projektiranju treba smanjiti sve površine koje ulaze u navedena staništa odabirom prihvatljive konstrukcije, koja će ujedno omogućiti dobru izmjenu vodene mase mora i time neće dovesti do pogoršanja stanišnih uvjeta. Utjecaj od povećanja broja vezova, ukoliko budu trajna sidrišta, dovest će do zasjenjenja dna, što isto može imati utjecaja na obraštaj dna. Kopneni dio lukobrana dio je područja pod staništem J Izgrađena i industrijska staništa, koja su pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem. <u>Ekološka mreža:</u> Zahvat će biti smješten unutar POVS područja EM HR3000097 Otok Vis-podmorje i HR2000942 Otok Vis. Utjecaji na ciljna staništa su prethodno opisani.	
23. Državna linija Komiža-Biševo	<u>Staništa:</u> Uspostava državne linije Komiža-Biševo, kao administrativni zahvat nema utjecaja na staništa. Prometovanje plovila može u iznimnim situacijama (akcidenti) imati direktan utjecaj na kvalitetu mora ili staništa dna. Pretpostavlja se da će plovila biti manjeg kapaciteta i za sidrenje će se koristiti prostori na kojima su postojeće luke na Biševu pa bi time utjecaj na staništa u luci bio na već korištenom prostoru dna, što ga umanjuje, jer se radi o dijelom devastiranim staništima. Staništa koja su značajna za EM su Naselja posidonije 1120*, Grebeni 1170, Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke 1140, Pješčana dna trajno prekrivena morem 1110, Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje 8330, koja je potrebno očuvati od mogućih utjecaja tijekom korištenja. <u>Ekološka mreža:</u> Brodska linija bi prometovala preko područja EM HR3000097 Otok Vis-podmorje, HR3000098 Biševo more i HR3000469 Viški akvatorij.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
24. Međuotočno povezivanje	<u>Staništa i EM:</u> Ne očekuje se utjecaj od provedbe projekta na staništa.	**0 Bez značaja**
25. Uređenje zgrade lučke kapetanije	<u>Staništa:</u> Zgrada Lučke kapetanije se nalazi u gradu Komiža, odnosno na staništu J pa se stoga ne očekuje nastanak utjecaja. <u>Ekološka mreža:</u>	**0 Bez značaja**

	Grad Komiža/Lučka kapetanija nalaze se na području EM HR2000942 Otok Vis.	
26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo	<u>Staništa:</u> Proširenjem pristaništa i izgradnjom lukobrana u uvali Mezuporat vjerojatan je utjecaj na morska staništa: G35 Naselja posidonije (prioritetni stanišni tip *1120 za EM i Natura mrežu), G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene (ciljni stanišni tip 1170, Natura kod), G42 Cirkalitoralni pijesci (ciljni stanišni tip G422, 1110 Natura kod) i G43 Cirkalitoralna čvrsta dna i stijene (Natura kod: 1170 i 8330-ciljni stanišni tip). Kopneni dio zahvata se nalazi na staništu J. Izgrađena i industrijska staništa, koja su već pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem. Utjecaje na morska staništa treba smanjiti, koliko god je moguće, jer se radi o trajnim utjecajima. Naselja posidonije su vrlo osjetljiva i teško obnovljiva, a velik dio drugih staništa su ciljna staništa za EM RH. Pri odabiru konstrukcije lukobrana, treba voditi računa da se omogući dobra izmjena vodene mase mora i time ne dovede do pogoršanja stanišnih uvjeta. Utjecaj od povećanja broja vezova, ukoliko budu trajna sidrišta, dovest će do zasjenjenja dna, što može imati utjecaja na stanišne uvjete tijekom korištenja pristaništa. <u>Ekološka mreža:</u> Planirani projekt nalazi se na području EM HR2001097 Biševo kopno i HR3000098 Biševo more, značajnim za očuvanje stanišnih tipova, koji su prethodno navedeni.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
27. Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo	<u>Staništa:</u> Proširenje pristaništa u uvali Porat najviše utjecaja bi imalo na morska staništa: G35 Naselja posidonije (prioritetni stanišni tip *1120 za EM i Natura mrežu), G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene (ciljni stanišni tip 1170, Natura kod), G42 Cirkalitoralni pijesci (ciljni stanišni tip G422 1110, Natura kod) i G43 Cirkalitoralna čvrsta dna i stijene (Natura kod: 1170 i 8330-ciljni stanišni tip), C361 (C36 Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eumediterana i stenomediterana *6220, prioritetni stanišni tip za EM i Natura mrežu), D34 Bušici (stanište D3423 Natura kod 5210, ciljno stanište). Obzirom da je pristanište postojeće, provedbom planirane aktivnosti bi se utjecaj proširio na okolna staništa, prije svega morska. Utjecaje na njih treba smanjiti, koliko god je moguće, jer se radi o trajnim utjecajima, od kojih su naselja posidonije vrlo osjetljiva i teško obnovljiva. Pri odabiru načina proširenja pristaništa treba voditi računa da se omogući dobra izmjena vodene mase mora i time ne dovede do pogoršanja stanišnih uvjeta. Utjecaj od	**-1 Umjereno negativan utjecaj**

	povećanja broja vezova, ukoliko budu trajna sidrišta, dovest će do zasjenjenja dna, što isto može imati utjecaja na stanišne uvjete tijekom korištenja pristaništa. Ekološka mreža: Planirani projekt nalazi se na području EM, značajnom za očuvanje staništa HR2001097 Biševo kopno i HR3000098 Biševo more.	
28. Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo	Staništa: Izgradnja sidrišta bi imala utjecaj na morska staništa uvale Porat: G35, G36, G42, G43, koja su značajna za EM i Natura mrežu, pogotovo naselja posidonije (prioritetni stanišni tip *1120) te je stoga kod odabira načina sidrenja o tome posebno potrebno voditi računa. Postavljanje sidrišta s druge strane će imati i pozitivan učinak, jer se na taj način umanjuju mogući utjecaji zbog „divljeg“ sidrenja, na svim navedenim staništima. Divlje sidrenje je posebno negativno za staništa posidonije, jer se livade posidonije sporo obnavljaju. Ekološka mreža: Planirani projekt nalazi se na području EM HR3000098 Biševo more, značajnom za očuvanje stanišnih tipova u moru, koji su prethodno navedeni.	**-1** **Umjereno negativan utjecaj**
29. Uređenje plaža na području Grada	Staništa: Plaže su rubni dio između staništa F41 Površine stjenovitih obala pod halofitima i J Izgrađena i industrijska staništa, koje je pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem. Prilikom uređenja plaža obično se vrši nasipanje, u ovom slučaju na područja pod staništima G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene (ciljni stanišni tip 1170, Natura kod), G42 Cirkalitoralni pijesci (ciljni stanišni tip G422, 1110 Natura kod), koja zbog značaja za EM i Natura mrežu te je potrebno u što manjoj mjeri navedena staništa izlagati utjecajima promjene stanišnih uvjeta. Ekološka mreža: Plaže Grada Komiža se nalaze na prijelazu područja EM HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis-podmorje, koja su značajna zbog očuvanja stanišnih tipova, prethodno navedenih.	**-1** **Umjereno negativan utjecaj**
30. Uređenje gradskih parkova	Staništa: Gradski parkovi se nalaze na staništu J pa se stoga ne očekuje nastanak utjecaja zbog njihovog uređenja. Ekološka mreža: Grad Komiža se nalazi na području EM HR2000942 Otok Vis, ali zahvatom neće doći do utjecaja na njegova ciljna staništa.	**0** **Bez značaja**

31. Uređenje šetnica (Velo žalo)	Staništa: Šetnica Velo žalo trebala bi biti iznad prostora gradske plaže, uz rub područja šumskog staništa (E). Prilikom uređenja treba voditi računa da se što manje stabala uklanja za potrebe izgradnje šetnice, jer je takav utjecaj trajan linijski zahvat koji dovodi do fragmentacije staništa. Kako se radi o uskoj šetnici, utjecaj neće biti značajan. Ekološka mreža: Šetnica se nalazi na području EM HR2000942 Otok Vis.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
32. Uređenje rive – treća faza	Staništa: Zahvat je planiran na staništu J pa se stoga ne očekuje značajan utjecaj na kopnena staništa, ali pri uređenju treba voditi računa da se utjecaj bespotrebno ne širi na morska staništa G36 i G42, koja su ujedno i ciljna za ekološku mrežu područja HR3000097 Otok Vis-podmorje. Ekološka mreža: Na granici područja EM HR2000942 Otok Vis i HR3000097 Otok Vis-podmorje.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
33. Izgradnja heliodroma	Staništa: Lokacija za heliodrom je predviđena na području pod kombinacijom staništa C361/D342, pri čemu su oba staništa ciljna za EM i Natura mrežu, a stanišni tip C36 je i prioritetan (Natura kod *6220). Površine na kojima se heliodrom planira će biti trajno prenamijenjene dok se utjecaj na manipulativne površine smatra privremenim te ih po završetku radova, u što je moguće većoj mjeri, vratiti u prvobitno stanje sanacijom. Ekološka mreža: Zahvat je na području EM HR2000942 Otok Vis.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
34. Proširenje groblja	Staništa: Groblje se nalazi na lokaciji u čijem okruženju se izmjenjuju staništa: I53, J, C361 I52. Kako je većina staništa kultivirana (vinogradi i maslinici), a Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eumediterana i stenomediterana (prioritetni stanišni tip Natura kod *6220), ciljno stanište za EM i Natura mrežu, utjecaje na sva staništa treba planirati da budu što manji, jer će izgradnjom groblja doći do trajne prenamjene staništa za te potrebe. Ekološka mreža: Zahvat je na POVS području EM HR2000942 Otok Vis.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
35. Modernizacija javne rasvjete	Staništa: Javna rasvjeta je na području staništa J pa se utjecaj od njezine modernizacije na ciljna staništa EM ne očekuje. Ekološka mreža:	**0 Bez značaja**

	Zahvat je dio Grada Komiže, koji je unutar EM HR2000942 Otok Vis, ali se utjecaji na ciljna staništa ne očekuju.	
36. WI FI infrastruktura	Staništa i EM: Zahvat je planiran na dijelu Grada Komiže, koji se nalazi unutar EM HR2000942 Otok Vis. Utjecaji na ciljna staništa se ne očekuj, jer će se WI FI infrastruktura nalaziti na području staništa J.	**0** **Bez značaja**
37. Meteorološka stanica	Staništa i EM: Meteorološka stanica je maleni objekt s pripadajućom opremom, koji će biti postavljeni na području Grada Komiža, na staništima C361, I52, I53. Stanište C36 je prioritetni stanišni tip *6220 za područje EM HR2000942 Otok Vis, ali obzirom na vrlo malu površinu objekta, utjecaj od zahvata je zanemariv.	**0** **Bez značaja**
38. Rekonstrukcija, adaptacija i uređenje zgrade DV Komiža	Staništa i EM: Zgrada DV Komiža se nalazi na području staništa J pa se utjecaj od rekonstrukcije, adaptacije i uređenja zgrade ne očekuju. Ne očekuju se utjecaji ni na ciljne vrste područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
39. Uređenje i opremanje igrališta u okviru DV Komiža	Staništa i EM: Igralište se nalazi na području staništa J pa se utjecaj od uređenja i opremanja ne očekuje na ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
40. Rekonstrukcija, opremanje i uređenje doma DVD	Staništa i EM: Lokacija DVD-a je na području staništa J pa se time ne očekuje utjecaj na druga staništa POVS područja EM HR2000942 Otok Vis uslijed provedbe zahvata.	**0** **Bez značaja**
41. Uređenje i opremanje Spomen doma	Staništa i EM: Spomen dom je na području staništa J pa se time ne očekuje utjecaj na ciljna staništa HR2000942 Otok Vis, uslijed provedbe zahvata.	**0** **Bez značaja**
42. Sanacija i adaptacija sanitarnog čvora i kuhinje u prostoru knjižnice	Staništa i EM: Knjižnica je na području staništa J pa se time ne očekuje utjecaj na ciljna staništa HR2000942 Otok Vis, uslijed provedbe zahvata.	**0** **Bez značaja**

43. Bašta-rekonstrukcija	Staništa i EM: Bašta je na lokaciji na području staništa J pa se time ne očekuje utjecaj na ciljna staništa HR2000942 Otok Vis, uslijed provedbe zahvata.	**0** **Bez značaja**
44. Uspostava rezidencijalnog centra (prostor za smještaj umjetnika)	Staništa i EM: Ne očekuje se utjecaj na staništa područja EM HR2000942 Otok Vis od provedbe ovog zahvata, jer se pretpostavlja da će biti na području grada Komiže – stanište J.	**0** **Bez značaja**
45. Rekonstrukcija i uređenje sportskog centra	Staništa i EM: Sportski centar se nalazi na području staništa J pa se ne očekuje značajniji utjecaj zahvata na ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
46. Rekonstrukcija objekta stare škole u Podšpilju	Staništa i EM: Objekt se nalazi u naselju, a time je na području staništa J, zbog čega se ne očekuje utjecaj na druga staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
47. POS stanovi	Staništa i EM: Izgradnja stanova je predviđena na području staništa J, čime se ne očekuje nastanak značajnijeg utjecaja na ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
48. Dnevni boravak za starije osobe	Staništa i EM: Lokacija dnevnog boravka za starije i nemoćne odvija se u prostoru „Bašta“ kojim upravlja Centar za pomoć i njegu Komiža. To je područje staništa J pa se značajniji utjecaji na druga ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis ne očekuju.	**0** **Bez značaja**
51. Ribarska luka Komiža	Staništa i EM: Predviđena lokacija ribarske luke se nalazi u kopnenom dijelu na staništu J, koje je pod dugotrajnim antropogenim utjecajem te na morskim staništima G36 i G42, koja su ciljna za područje EM HR3000097 Otok Vis-podmorje. Svi utjecaji će biti trajni, uslijed izgradnje i korištenja luke pa je stoga potrebno odabrati koncept ribarske luke, koja će imati što manji utjecaj na kvalitetu morskih staništa.	**-1** **Umjereno negativan utjecaj**
52. Gradnja suhog veza	Staništa i EM: Lokacija za gradnju 50 suhih vezova nije poznata, ali pretpostavlja se da će se nalaziti na području naselja Komiža gdje dominira stanišni tip J, pa se time ne očekuje značajniji utjecaj na ostala ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**

54. Uređenje ribarnice	Staništa i EM: Ribarnica je već postojeći objekt na obali Grada Komiže – područje staništa J pa se ne očekuje novi utjecaj na staništa područja HR2000942 Otok Vis ili HR3000097 Otok Vis-podmorje, provedbom zahvata.	**0** **Bez značaja**
55. Obnova javnih cisterni za vodu i njihovo stavljanje u funkciju	Staništa i EM: Javne cisterne su već postojeći objekti, čijom obnovom se ne očekuju negativni utjecaji na okolna staništa.	**0** **Bez značaja**
56. Obnova zapuštenih poljskih puteva	Staništa i EM: Uređenje zapuštenih poljskih puteva naselja: Komiža, Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Duboka, Oključna, Biševo, Borovik doprinijelo bi zaštiti staništa od mogućih požara. Sva su naselja unutar POVS područja HR2000942 Otok Vis, gdje pri uređenju treba obratiti pozornost na zaštitu ciljnih staništa Natura kod 9320, 5210, 6220*, 8210.	**+1** **Umjereno pozitivan utjecaj**
58. Otkupna stanica	Staništa i EM: Otkupna stanica je planirana na području staništa D34 Bušici, koji su ciljno stanište za POVS područje HR2000942 Otok Vis. Obzirom da se radi o objektu, trajan utjecaj će nastati na površini planiranoj za gradnju objekta, dok su utjecaji na manipulativnim površinama, tijekom gradnje, privremeni. Utjecaj nije značajan.	**0** **Bez značaja**
59. Hladnjača za agrume	Staništa i EM: Hladnjača za agrume je planirana na području staništa D34 Bušici, koji su ciljno stanište POVS područja EM HR2000942 Otok Vis. Obzirom da se radi o objektu, trajan utjecaj će nastati na površini planiranoj za gradnju objekta, dok su utjecaji na manipulativnim površinama tijekom gradnje, privremeni. Utjecaj se zbog relativno male površine objekta smatra točkastim, bez većeg značaja.	**0** **Bez značaja**
63. Razvoj i modernizacija lučke infrastrukture	Staništa i EM: Postojeća lučka infrastruktura je na staništu J, a s obzirom na karakter planiranog zahvata (postavljanje 10 ormarića) ne očekuje se nastanak značajnijeg utjecaja na navedeni stanišni tip kao ni utjecaj na ciljna staništa područja EM HR3000097 Otok Vis-podmorje.	**0** **Bez značaja**
64. Uređenje vanjskih vezova na lukobranu	Staništa i EM: Vanjski vezovi na lukobranu bi imali utjecaj na morska staništa G36 (ciljno za EM, Natura kod 1170), G42 (G422 Natura kod 1110, ciljno za EM) zbog postavljanja infrastrukture za vezivanje (usidrene plutače) te zasjenjenja dna od vezanih plovila. Pri izradi projektne dokumentacije treba voditi računa o odabiru načina izvedbe veza. Zahvat je na području EM HR3000097 Otok Vis-podmorje.	**-1** **Umjereno negativan utjecaj**

65. Izgradnja sidrišta u uvali Porat	Staništa i EM: Izgradnja sidrišta bi imala utjecaj na morska staništa uvale Porat: G35, G36, G42, G43, koja su značajna za EM i Natura mrežu, pogotovo naselja posidonije (prioritetni stanišni tip *1120) te je stoga kod odabira načina sidrenja o tome posebno potrebno voditi računa. Postavljanje sidrišta s druge strane će imati i pozitivan učinak, jer se na taj način umanjuju mogući utjecaji zbog „divljeg“ sidrenja, na svim navedenim staništima. Divlje sidrenje je posebno negativno za staništa posidonije, jer se livade posidonije sporo obnavljaju. Ekološka mreža: Planirani projekt nalazi se na području EM HR3000098 Biševo more, značajnom za očuvanje stanišnih tipova u moru, koji su prethodno navedeni.	**-1 Umjereno negativan utjecaj**
66. Uređenje sanitarnih čvorova s tuševima u gradskoj luci	Staništa i EM: Kopneni dio postojeće gradske luke je na staništu J pa se ne očekuje značajniji utjecaj zahvata na ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
67. Biciklističke staze	Staništa i EM: Trase biciklističkih staza nisu detaljno definirane, ali će se protezati područjem teritorija Grada Komiže i time prolaziti različitim tipovima staništa područja EM HR2000942 Otok Vis. Kako se za biciklizam koriste uglavnom postojeće staze i putovi, koji se samo očiste od raslinja i uz njih se uglavnom postavljaju smjerokazi ili edukativne table, takva vrsta zahvata neće imati značajnije utjecaje na staništa.	**0 Bez značaja**
68. Izgradnja „Boutique hotela“	Staništa i EM: „Boutique hotel“ bi trebao biti na području naselja Komiža, odnosno na staništu J pa se ne očekuje značajniji utjecaj zahvata na staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0 Bez značaja**
69. Modra špilja d.d. - uređenje	Staništa i EM: Projekt se odnosi na uređenje prostora za rad Dioničkog društva „Modra špilja“. Time neće nastati značajan utjecaj, jer će prostor biti na području staništa J.	**0 Bez značaja**
70. Poduzetnička zona Ravno	Staništa i EM: Poduzetnička zona Ravno bila bi površine 0,4 ha koja se nalazi na području grada Komiže i naselja Podhumlje. Planirana zona ulazi u POVS područje HR2000942 Otok Vis, a nalazi se na području staništa D34 Bušici, koji su ciljno stanište područja EM HR2000942 Otok Vis. Utjecaj zone će biti trajan zbog prenamjene staništa na površini zone, o čemu treba	**-1 Umjereno negativan utjecaj**

	voditi računa pri izradi projektne dokumentacije, kako bi se utjecaji ograničili samo na površine unutar zone.	
73. Izgradnja objekta za smještaj sezonskih radnika	Staništa i EM: Objekt bi trebao biti na području grada Komiža, odnosno na staništu J pa se ne očekuje značajniji utjecaj zahvata na ciljna staništa područja HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
74. Izgradnja trgovačkog centra	Staništa i EM: Trgovački centar bi trebao biti na području naselja Komiža, odnosno na staništu J pa se ne očekuje značajniji utjecaj zahvata na ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
76. Muster	Staništa i EM: Predviđenom obnovom unutrašnjosti kompleksa Mustera ne očekuju se utjecaji na okolna kultivirana staništa, uglavnom vinograde (I53) i ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**
77. Palača Zanchi	Staništa i EM: Palača Zanchi se nalazi u staroj gradskoj jezgri Grada Komiža, odnosno na području staništa J. Ne očekuje se nastanak negativnih utjecaja na ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis, zbog obnove unutrašnjosti palače.	**0** **Bez značaja**
78. Crkva sv. Marije (Gusarica)	Staništa i EM: Obnovom unutrašnjosti Crkve Sv. Marije Gusarice se ne očekuje nastanak utjecaja na okolna staništa: E, od kojih su neki stanišni tipovi ciljni za područje EM HR2000942 Otok Vis i J jer je prostor oko crkve već uglavnom betoniran ili uređen.	**0** **Bez značaja**
89. Posjetiteljski centar s pratećim sadržajima na otoku Biševu (uređenje osnovne škole na Biševu)	Staništa i EM: Osnovna škola koja će se preurediti u Posjetiteljski centar na otoku Biševu je dio naselja i time se nalazi na staništu J koje je već pod antropogenim utjecajem. Okolni prostor je pod staništima I18 Zapuštene poljoprivredne površine, J i I53 Vinogradi pa se značajniji negativan utjecaj na ta staništa, kao i na ciljna staništa područja EM HR2001097 Biševo kopno ne očekuje.	**0** **Bez značaja**
90.Tematski putevi i staze	Staništa i EM: Točne lokacije tematskih staza i puteva nisu definirane, ali bi trebale obuhvatiti 5 km staza i puteva na području Grada Komiža, što znači da će prolaziti raznim staništima područja EM HR2000942 Otok Vis. Uglavnom se za ovakve projekte koriste postojeće staze i putovi, koje se očiste od vegetacije i uz njih se postavljaju edukativne table i smjerokazi, čime ne nastaju značajniji utjecaji na staništa. Treba napomenuti, da bi trebalo izbjegavati probijanje	**0** **Bez značaja**

	novih staza, ako nije neophodno, upravo zbog zaštite staništa i sprječavanja povećanja njihove fragmentacije.	
91. Eko-muzej Komiža-Interpretacijski centar TERRA MARIQUE	Staništa i EM: Eko-muzej –interpretacijski centar „Terra marique“ bio bi smješten u prostorima kaštela Komune u Komiži – Riva Sv. Mikule, koji je zaštićeni spomenik kulture iz 16. st. Obzirom da je to područje staništa J., značajniji utjecaj od zahvata na staništa područja EM HR2000942 Otok Vis se ne očekuje.	**0** **Bez značaja**
92. Tematske staze oko Eko muzeja	Staništa i EM: Točne lokacije tematskih staza oko Eko-muzeja nisu definirane, ali se planiraju u gradu Komiži oko Komiške Komune (Mletački Kašteli). Uglavnom se za ovakve projekte koriste postojeće staze i putovi, koje se očiste od vegetacije i uz njih se postavljaju edukativne table i smjerokazi, čime ne nastaju značajniji utjecaji na staništa. Treba napomenuti, da bi trebalo izbjegavati probijanje novih staza, ako nije neophodno, upravo zbog zaštite staništa područja EM HR2000942 Otok Vis i sprječavanja povećanja njihove fragmentacije.	**0** **Bez značaja**
93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku	Staništa i EM: Projekt se planira u POVS područjima HR3000099 Brusnik i Svetac. Na Brusniku su rasprostranjeni stanišni tipovi C36 Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eumediterana i stenomediterana (prioritetni stanišni tip *6220 za EM i Natura mrežu) i B14 Tirensko-jadranske vapnenačke stijene (Natura kod 8210). Jastožere su postojeći objekti čijom obnovom ne bi trebali nastati novi trajni utjecaji na okolna ciljna staništa.	**0** **Bez značaja**
95. Arheološki park na Palagruži	Staništa i EM: Planirani zahvat se nalazi unutar POVS područja HR2000943 Palagruža. Staništa zastupljena na Palagruži su C36 Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eumediterana i stenomediterana (prioritetni stanišni tip *6220 za Natura i EM mrežu) / D34 Bušici, koji su ciljno stanište EM. Uspostava Arheološkog parka trebala bi biti izvedena postavljanjem edukativnih tabli i drugih edukativnih sadržaja za posjetitelje, uslijed čega se ne očekuje nastanak značajnijih utjecaja na okolna staništa.	**0** **Bez značaja**
99. Uspostava Geo Parka LOKACIJA	Staništa: Geopark bi obuhvaćao cijeli otok Vis, zatim otoke Biševo, Sveti Andrija, Brusnik i Palagružu. Predviđena je realizacija geo-staza i drugih pratećih, uglavnom info-sadržaja za posjetitelje s prezentacijom geoloških, kulturnih i povijesnih značajki otoka. Sastavni dio geo-parka bio bi i centar za posjetitelje Biševo smješten u napuštenoj zgradi škole na Biševu za koji je	**0** **Bez značaja**

	utjecaj na staništa procijenjen u projektu 89. Točne lokacije geo-staza nisu definirane, što znači da će prolaziti raznim staništima. Uglavnom se za ovakve projekte koriste postojeće staze i putovi, koje se očiste od vegetacije i uz njih se postavljaju edukativne table i smjerokazi, čime ne nastaju značajniji utjecaji na staništa. Treba napomenuti, da bi trebalo izbjegavati probijanje novih staza, ako nije neophodno, upravo zbog zaštite staništa i sprječavanja povećanja njihove fragmentacije. <u>Ekološka mreža:</u> Geopark bi bio na POVS područjima EM: HR2000942 Otok Vis, HR2001097 Biševo kopno, HR2000941 Svetac, HR4000009 Brusnik, HR 2000943 Palagruža.	
102. Etno – eko sela	<u>Staništa i EM:</u> Etno-eko selo bi se trebalo nalaziti u naselju Podhumlje, odnosno na staništu J., koje je već pod antropogenim utjecajem pa se nastanak značajnijih utjecaja na ciljna staništa područja EM HR2000942 Otok Vis, zbog provedbe zahvata ne očekuje.	**0** **Bez značaja**
103. Obnova i čuvanje suhozida	<u>Staništa i EM:</u> Obnova je planirana na području naselja grada Komiže, što ne predstavlja utjecaj na staništa, jer su suhozidi već postojeće građevine od kamena na staništima područja EM HR2000942 Otok Vis.	**0** **Bez značaja**

9.3 Kumulativni utjecaj

Utjecaji na ciljne vrste faune

Svi projekti planirani Strateškim razvojnim programom Grada Komiže nalaze se na POP području HR1000039 Pučinski otoci. Od 11 ciljnih vrsta ptica navedenog područja, vrste Eleonorin sokol (*Falco eleonorae*), veliki zovoj (*Calonectris diomedea*) i gregula (*Puffinus yelkouan*) gnijezde se na strmim hridima i stijenama iznad mora na otoku Sveti Andrija i otočiću Kamnik. Za vrste škanjac osaš (*Pernis apivorus*) i ždral (*Grus grus*) područje ekološke mreže HR1000039 Pučinski otoci predstavlja samo dio migracijskog koridora te rijetko slijeću na otoke. Ostale vrste ptica obitavaju i gnijezde u šumskim područjima, na livadama, poljoprivrednim površinama, močvarama ili na obalama.

Većina projekata na području EM HR1000039 Pučinski otoci planirana je u sklopu izgrađenog i antropogenog područja grada Komiže, okolnih naselja i naselja Biševo te njihovom realizacijom neće doći do narušavanja pogodnih stanišnih uvjeta ili nastanka drugih utjecaja na ciljne vrste ptica. Također se ne očekuje nastanak kumulativnih utjecaja na ciljne vrste ptica područja ekološke mreže HR1000039 Pučinski otoci uslijed provedbe takvih vrsta projekata.

Projekti izgradnje reciklažnog dvorišta (br. 10.), otkupne stanice (br. 58.), heliodroma (br. 33.), Poduzetničke zone Ravno (br. 70.) i hladnjače za agrume (br. 59.) planirani su na području Ravno (bivša vojarna) izvan naselja. Provedbom projekata će se trajno prenamijeniti područje koje je prije bilo pod antropogenim utjecajem, jer se radi o području bivše vojarne sa nekoliko makadamskih puteva.

Procjenom utjecaja, uzimajući u obzir trenutno stanje na terenu i površinu EM, smatra se da neće doći do nastanka značajnih kumulativnih utjecaj na ciljne vrste leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicu*s), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), rusi svračak (*Lanius collurio*) i morski vranac (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), jer se radi o velikom području ekološke mreže, na kojem ptice imaju dovoljno zamjenskih lokacija za hranjenje, obitavanje i gniježđenje.

Najveći dio predviđenih projekata planirano je na POVS području HR2000942 Otok Vis. Kako je ranije navedeno, većina projekata se prvenstveno planira na urbanom području grada Komiže i ostalih naselja, gdje se provedbom projekata ne očekuje kumulativan utjecaj na ciljne vrste POVS područja.

Provedbom projekata br. 70., 10., 33., 58. i 59. koji se planiraju na području Ravno, trajno će se prenamijeniti dio POVS području HR2000942 Otok Vis. Ciljne vrste zmija razmatranog područja, četveroprugi kravosas i crvenkrpica, obitavaju na prirodnim staništima, ali i na antropogenim površinama (maslinici, vinogradi, suhozidi), ali se nastanak kumulativnog utjecaja na njih ne očekuje.

Vrsta veliki potkovnjak je migratorna vrsta te prezimljuje u špiljama, dok dugokrili pršnjak živi u špiljama, ali i otvorenim rudnicima, napuštenim podrumima, tavanima kuća i krovištima crkava. S obzirom da se radi o velikom području ekološke mreže i činjenici da u okolici zahvata postoji dovoljno zamjenskih lokacija za obitavanje vrsta te prilagodbu ciljnih vrsta na

antropogena područja, smatra se da provedbom navedenih projekata neće doći do značajnih kumulativnih utjecaja na ciljne vrste područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis.

Provedbom projekata proširenja pristaništa i izgradnje lukobrana u uvali Mezuporat (br. 26.), proširenje pristaništa (br. 27.) i izgradnje sidrišta (br. 28. i 65.) u uvali Porat na otoku Biševu, ribarska luka Komiža (br. 51.) te uspostave državne linije Komiža-Biševo (br. 23.) i međuotočnog povezivanja, stvaraju se uvjeti za povećanje intenziteta prometa brodova na području EM HR3000469 Viški akvatorij, što može rezultirati umjereno negativnim kumulativnim utjecajem na ciljnu vrstu dobri dupin (*Tursiops truncatus*).

Utjecaji na ciljna staništa

Kopnena staništa:

Sukladno procijenjenim pojedinačnim utjecajima, najveći utjecaj će biti na stanište J. Izgrađena i industrijska staništa (projekti: 69., 47., 72., 73., 45., 77., 78., 25., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 63., 66., 68., 69., 73., 74., 3.*, 22., 38., 39., 91., 92., 40., 41., 51., 52., 54., 2., 5., 7., 8., 13., 18., 20., 25., 30., 31., 32., 35., 36., 102.) na području grada Komiža i naselja u njegovom obuhvatu.
Obzirom da je ovo stanište pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem, utjecaj se ne smatra kumulativan, bez obzira što je stanište na Popisu II Pravilnika („Narodne novine“, br. 88/14), jer zahvati nisu planirani na rijetkom staništu J.5.1.1.2. Solane, koje je važno stanište zbog ptica i halofilne vegetacije.

D342 Istočnojadranski bušici (Natura kod 5210, ciljno stanište za više područja EM) su drugo stanište po broju projekata, koji se planiraju na njemu: 1., 4., 9., 10., 12., 58., 59., 70..
Izgradnjom nekih zahvata će se površine pod tim staništem trajno prenamijeniti (Reciklažno dvorište, Proširenje DC D-117, Otkupna stanica, Hladnjača za agrume), dok će se neki odvijati na području gdje je taj stanišni tip već pretrpio antropogene utjecaje (Poduzetnička zona Ravno) ili će doći do sanacije područja (odlagalište komunalnog otpada Šćeće) čime će se u određenoj mjeri stvoriti uvjeti za oporavak staništa.
Iz navedenih razloga se smatra da neće nastati značajniji kumulativan utjecaj na ovaj stanišni tip, uz primjenu mjera predostrožnosti pri gradnji u vidu smanjenja manipulativnih površina i sanaciju terena po završetku radova, jer je stanišni tip široko rasprostranjen na području otoka Visa i obalnog područja RH.

Na stanišni tip C36 Kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci eumediterana i stenomediterana, koji je ujedno ciljno stanište EM i prioritetan stanišni tip za Natura mrežu (*6220) nastati će djelomični utjecaj zbog provedbe 2 projekta: 9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće i 12. Proširenje DC D-117, što neće dovesti do kumulativnog utjecaja na cjelovitost stanišnog tipa, jer površine zahvata nisu velike.
Djelomice će utjecaji na stanišni tip nastati i kroz projekte: 4., 16., 34., 37., ali na kombinaciji stanišnih tipova C361 / I52 / I53 Eu- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice / Maslinici / Vinogradi, pri čemu se radi o infrastrukturnim zahvatima, koji nakon sanacije nemaju trajne posljedice na staništa ili malim objektima bez većeg utjecaja na okolna staništa.
Projekti 33-Heliodrom, 95-Arheološki park na Palagruži predviđeni su na kombinaciji staništa C361 / D342 EU- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice / Istočnojadranski bušici,

pri čemu će se heliodrom nalaziti na staništu, koje je već bilo pod antropogenim utjecajem, a arheološki park ne bi trebao imati veći utjecaj na cjelovitost staništa.
Projekt 93. Obnova i prezentacija Jastožera na otoku Brusniku je smješten na području pod staništima C361 / B14 EU- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice / Tirensko jadranske vapnenačke stijene, ali se pri tome radi o obnovi postojećih objekata pa utjecaj na staništa isto neće imati kumulativan karakter.
Zaključno se može reći, da se kod svih navedenih projekata radi o zahvatima male površine ili o područjima, koja su već bila pod utjecajem čovjeka ili o obnovi postojećih objekata pa stoga kumulativni utjecaj na prioritetni stanišni tip *6220 ne očekujemo.

Kumulativni utjecaji na ostala kopnena staništa se ne očekuju, jer se uglavnom radi o zahvatima male površine ili o područjima, koja su već pod dugogodišnjim antropogenim utjecajem pa su staništa u određenoj mjeri izmijenjena (morska obala: F41 Površine stjenovitih obala pod halofitima - projekti: 2., 29.).

Morska staništa:

Utjecaj na prioritetni stanišni tip G35 Naselja posidonije (*1120) moguć je provedbom projekata: 2 - Izgradnja uređaja za pročišćavanje (izgradnja UPOV-a i rekonstrukcija crpne stanice CS-2, gravitacijski kolektor i tlačni cjevovod neće imati utjecaj na to stanište, ali je moguć utjecaj od postavljanja cijevi za podmorski ispust), 8 - Priključenje otoka Biševo na vodoopskrbni sustav, 22 - Produženje lukobrana, 23 - Državna linija Komiža-Biševo, 26 - Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezuporat) - otok Biševo, 27 - Proširenje pristaništa (uvala Porat) – otok Biševo, 28 - Izgradnja uređenog sidrišta (uvala Porat) - otok Biševo, 65 - Izgradnja sidrišta u uvali Porat.
Svi navedeni zahvati mogu direktno ili indirektno dovesti do smanjenja površina pod posidonijom ili njenog odumiranja na lokacijama zahvata, a obzirom da se trenutno ne zna točna površina i položaj lokacija zahvata te način izvođenja svih zahvata, može se samo predvidjeti mogući kumulativni utjecaj, koji se može umanjiti izbjegavanjem područja pod posidonijom, provedbom pregleda područja planiranog zahvata, prije izrade projektne dokumentacije i izmiještanjem dijelova zahvata izvan područja pod posidonijom, kako bi se zahvati na tom staništu smanjili na najmanju moguću mjeru.

Predviđeni su projekti i na drugim morskim staništima: G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene (ciljno stanište EM 1170): 2., 8., 27., 28., 32., 64., 65.. Iz navedenog razloga bi površine, koje će se prenamijenjivati pri zahvatima trebao biti što manji, a način izvođenja konstrukcija takav da se očuvaju povoljni stanišni uvjeti. Za sada se ne znaju točne površine pojedinih zahvata pa se ne može izračunati ukupan utjecaj na ovaj stanišni tip, ali ga treba umanjiti pažljivim projektiranjem, kako ne bi nastao kumulativan učinak svih navedenih zahvata.

Na ili u blizini stanišnog tipa G42 Cirkalitoralni pijesci (ciljni stanišni tip 1110 Pješčana dna trajno prekrivena morem) predviđeni su projekti: 2., 8., 22., 27., 28., 32., 64., 65. prilikom čijeg projektiranja i realizacije treba voditi računa o intaktnim dijelovima ovog staništa te utjecaje prenamjene tih dijelova staništa svesti na najmanju moguću površinu, jer su zahvati s jedne strane pozitivni, ali s druge strane, zbog utjecaja na ciljna staništa zahvati ne bi trebali biti „predimenzionirani“ u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa.

Na području stanišnog tipa G43 Cirkalitoralna čvrsta dna i stijene (ciljna staništa 1170 Grebeni i 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje) planirani su projekti: 23., 28., 65.. Prije početka izrade projektne dokumentacije potrebno je utvrditi stanje dna na lokacijama predviđenim za zahvate i iste prilagoditi na način da se ova ciljna staništa izbjegnu ili utjecaji izvedbe smanje, gdje je moguće, kako bi konačni utjecaj zahvata bio prihvatljiv, jer bi se provedbom zahvata 28. i 65. postigli pozitivni utjecaji za sva morska staništa, uspostavom kontroliranog sidrenja.

Obzirom da su utjecaji na morska staništa često kombinacija utjecaja navedenih zahvata na svako od navedenih, smatra se da niti jedno morsko stanište neće biti izloženo značajnijem kumulativnom utjecaju. Pažljivim projektiranjem i odabirom lokacija za izvođenje predmetnih projekata do značajnijeg utjecaja neće doći, izuzev naselja posidonije na koje utjecaj može biti izraženiji zbog malih izgleda za obnavljanjem biljaka, u slučaju mehaničkog djelovanja na njihova staništa.

9.4 Prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe SRP Grada Komiže na ekološku mrežu i program praćenja stanja

Opće mjere:

Kopnena staništa:

1. Kako bi se umanjio utjecaj na kopnena staništa D.3.4.2. i C 3.6.na području Grada Komiže, na kojima se planiraju projekti (D.3.4.2. - 1, 4, 9, 10, 12, 58, 59, 70; C.3.6. – 2, 9, 4, 16, 34, 37), jer se nalaze na PRILOGU III POPIS UGROŽENIH I RIJETKIH STANIŠNIH TIPOVA ZASTUPLJENIH NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE ZNAČAJNIH ZA EKOLOŠKU MREŽU NATURA 2000, Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14), prije početka projektiranja potrebno je utvrditi stvarno stanje staništa na lokacijama zahvata te nakon toga projektirati i graditi na način, da se prenamjena staništa smanji na najmanju potrebnu površinu.

Morska staništa:

2. Kako bi se umanjio mogući utjecaj na stanišni tip G.3.5. Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*) 1120*, potrebno je prije početka izrade projektne dokumentacije za projekte 2., 8., 22., 26., 27., 28., 65. utvrditi prisutnost posidonije na predviđenim lokacijama zahvata te izmjestiti površine zahvata izvan livada posidonije, gdje god je to moguće, kako bi se utjecaj na nju smanjio na prihvatljivu mjeru.
   Nakon provedbe zahvata, utvrditi obavezu monitoringa naselja posidonije na svim površinama, koje su ostale unutar obuhvata planiranih zahvata, sukladno provedenoj procjeni utjecaja zahvata na okoliš.

3. Mogući utjecaj na stanišne tipove G.3.6. Grebeni (1170) i G.4.2. Cirkalitoralni pijesci (1110), zbog provedbe projekata 2., 8., 22., 27., 28., 32., 64. i 65. umanjiti na način da se prije početka izrade projektne dokumentacije utvrdi stanje dna na lokacijama unutar obuhvata zahvata, kako bi se pri odabiru projektnog rješenja koristilo ono, koje će imati utjecaj na najmanje površine staništa G.3.6. Grebeni (1170) i G.4.2. Cirkalitoralni pijesci (1110).

Ornitofauna:

4. Prilikom provedbe zahvata planiranih na POP području HR1000039 Pučinski otoci, poštivati mjere propisane Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže („Narodne novine“, br. 88/14), navedene u tablici, u nastavku:

Tablica 9.4.-1.: Mjere propisane Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže („Narodne novine“, br. 15/14) za Ciljne vrste POP područja HR1000039 Pučinski otoci

Kategorija	**Znanstveni naziv vrste**	**Hrvatski naziv vrste**	**Status**	**Cilj očuvanja**	**Osnovne mjere**
1	*Calonectris diomedea*	veliki zovoj	G	Očuvana pogodna staništa (strme, stjenovite obale) za održanje gnijezdeće populacije od 300-700 p.	Provoditi smanjivanje brojnosti (eradikaciju) štakora i mačaka na gnijezdilištima.
1	*Caprimulgus europaeus*	leganj	G	Očuvana staništa (garizi, mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom); za održanje gnijezdeće populacije od 50- 100 p.	Osigurati povoljan udio gariga. Očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja
1	*Circaetus gallicus*	zmijar	G	Očuvana pogodna staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci ispresijecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom) za održanje gnijezdeće populacije od najmanje 1 p.	Očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja; ne provoditi sportske aktivnosti te građevinske radove od 15.04. do 15.08. u krugu od 200-600 m oko poznatih gnijezda; lektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokucije ptica na srednjenaponskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrokucije provesti tehničke mjere sprečavanja daljnjih stradavanja ptica;

1	*Circus cyaneus*	eja strnjarica	Z	Očuvana staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije	Očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokucije ptica na srednjenaponskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrokucije provesti tehničke mjere sprečavanja daljnjih stradavanja ptica;
1	*Falco eleonorae*	Eleonorin sokol	G	Očuvana staništa za gniježđenje (strme litice) za održanje gnijezdeće populacije od 65-100 p	Sidrenje i plovidba turističkih i rekreativnih plovila te plovila namijenjenih prijevozu putnika ne mogu se obavljati na udaljenosti manjoj od 200 m od poznatih obalnih gnjezdilišta od 01.07. – 30.10.; održavati lokve na otocima.
1	*Falco peregrinus*	sivi sokol	G	Očuvana staništa za gniježđenje (visoke stijene, strme litice) za održanje gnijezdeće populacije od 8-10 p	Ne provoditi sportske i rekreacijske aktivnosti od 15.02. do 15.06. u krugu od 750 m oko poznatih gnijezda; provesti zaštitne mjere na dalekovodima protiv stradavanja ptica od strujnog udara i kolizije; elektoenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije i elektrokucije ptica.
1	*Grus grus*	ždral	P	Omogućen nesmetani prelet tijekom selidbe	Elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokucije ptica na srednjenaponskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrokucije provesti

					tehničke mjere sprječavanja daljnjih stradavanja ptica.
1	*Lanius collurio*	rusi svračak	G	Očuvana staništa (otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 500-1000 p.	Očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Agrookoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja.
1	*Pernis apivorus*	škanjac osaš	P	Omogućen nesmetani prelet tijekom selidbe	Cilj se ostvaruje kroz provedbu mjera za druge vrste na području; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokucije ptica na srednjenaponskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrokucije provesti tehničke mjere sprečavanja daljnjih stradavanja ptica.
1	*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*	morski vranac	G	Očuvana staništa (strme stjenovite obale otoka; stjenoviti otočići) za održanje gnijezdeće populacije od 5-10 p	Ne posjećivati gnijezdilišne otoke u u razdoblju gniježđenja (1.01.-31.05.).
1	*Puffinus yelkouan*	gregula	G	Očuvana staništa (strme, stjenovite obale) za održanje gnijezdeće populacije od 50-100 p.	Provoditi smanjivanje brojnosti (eradikaciju) štakora i mačaka na gnijezdilištima.

Gmazovi:

5. U svrhu zaštite crvenkrpice i četvroprugog kravosasa, provedbu projekata na području makije i otvorenih staništa, prije svega projekta 103. provoditi u jesenskom i zimskom razdoblju (izvan perioda parenja i juvenilnih stadija zmija).

Sisavci:

6. U svrhu zaštite dobrog dupina (*Tursiops truncatus*), koji obitava na POVS području HR3000469 Viški akvatorij (odrasle jedinke s mladima), tijekom provedbe postupka procjene utjecaj na okoliš i ekološku mrežu za projekt 51. utvrditi brojnost vrste na području viškog akvatorija te procijeniti stvarne mogućnosti utjecaja, na temelju projektne dokumentacije te utvrditi obavezu monitoringa na području EM.

9.5 Zaključak

Temeljem provedene procjene utjecaja planiranih projekata iz Strateškog razvojnog programa Grada Komiže na POVS područja EM: HR2001097 Biševo kopno, HR3000098 Biševo more, HR4000009 Brusnik, HR3000099 Brusnik i Svetac, HR4000008 Jabuka, HR3000122 Otočić Galijula, HR3000100 Otok Jabuka – podmorje, HR2000942 Otok Vis, HR3000097 Otok Vis – podmorje, HR2000943 Palagruža, HR3000121 Palgruža – podmorje I, HR2000941 Svetac i HR3000469 Viški akvatorij, za većinu projekata se ne očekuje nastanak negativnih utjecaja na staništa EM, dok se za neke projekte očekuje pozitivan utjecaj na EM - projekti 2., 3., 4., 5., 9., 10., 11., 15., 35., 56., kao i projekti 60. Zaštita komiškog rogača, 61. Banka sjemenja te 62. Zaštita autohtonih vinskih sorti. Posljednja 3 projekta nisu analizirana kroz Glavnu ocjenu, jer se ne radi o zahvatima gradnje ili nekih drugih radova na prostoru Grada Komiže, ali će njihova provedba zasigurno doprinijeti zaštiti bioraznolikosti područja Grada Komiža i otoka Visa.

Provedbom projekata 4., 9., 10., 12., 58., 59., 70. mogući su blaži negativni utjecaji na ciljne tipove kopnenih staništa, jer se radi o utjecajima na stanišne tipove C 3.6. i D.3.4.3., koji se nalaze na Prilogu III, Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14). Djelomice će utjecaji na stanišni tip C 3.6. nastati i kroz projekte: 4., 16., 34., 37. u kombinaciji s drugim staništima, koja nisu značajna za EM, ali su dio kulturnog krajobraza područja (vinogradi i maslinici). Zaključno se može reći, da se kod svih navedenih projekata radi o zahvatima relativno male površine ili o područjima, koja su već bila pod utjecajem čovjeka ili o obnovi postojećih objekata pa stoga kumulativni utjecaj na prioritetni stanišni tip C.3.6. (*6220) ne očekujemo.

Utjecaji na morska staništa G.3.5., G.3.6. i G.4.2. mogući su provedbom projekata 2., 8., 22., 23., 26., 27., 28., 32., 64., 65. Provedbom pregleda dna planiranih područja zahvata i izmještanjem zahvata iz područja pod naseljima posidonije (G.3.5. / 1120*) te pažljivim projektiranjem, utjecaje na navedena morska staništa je moguće znatno umanjiti te su stoga propisane mjere zaštite i monitoringa.

Analizom samostalnih utjecaja većine planiranih projekata u sklopu Strateškog razvojnog programa Grada Komiže, na ciljne vrste POP područja ekološke mreže HR1000039 Pučinski otoci i POVS područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis i HR3000469 Viški akvatorij, možemo zaključiti kako neće doći do nastanka značajnih negativnih utjecaja.

Iako se svi projekti planirani Strateškim razvojnim programom Grada Komiže nalaze na POP području ekološke mreže HR1000039 Pučinski otoci, a većina ih se nalazi i na POVS području ekološke mreže HR2000942 Otok Vis, analizom utjecaja možemo zaključiti kako provedbom projekata neće doći do nastanka značajnih negativnih kumulativnih utjecaja na ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000039 Pučinski otoci i HR2000942 Otok Vis.

Provedbom projekata planiranih na području Viškog akvatorija koji će rezultirati povećanjem intenziteta brodskog prometa (br. 23., 26., 27., 28., 51. i 65.), može doći do nastanka umjereno negativnog kumulativnog utjecaja na ciljnu vrstu područja ekološke mreže HR3000469 Viški akvatorij, dobri dupin (*Tursiops truncatus*), zbog čega je potrebno provoditi monitoring vrste na tom dijelu EM RH.

10 MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA UKLJUČUJUĆI MJERE SPRJEČAVANJA, SMANJENJA I UBLAŽAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA PROVEDBE SRP-A GRADA KOMIŽE

10.1 Prijedlozi mjera/smjernica za ublažavanje utjecaja na okoliš

Zaštićena područja:

1. Prilikom provedbe aktivnosti planiranih unutar zaštićenih područja RH potrebno je ishoditi dopuštenje od javne ustanove koja upravlja predmetnim zaštićenim područjem (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Splitsko-dalmatinske županije).
2. Potrebno regulirati i ograničiti broj dnevnih posjetitelja kao i uspostaviti pravila ponašanja posjetitelja u zaštićenim područjima.
3. Prilikom provedbe projekata br. 4., 8. i 26. voditi računa da se izbjegnu negativni utjecaji na obližnja zaštićena područja Modru spilju i Medvidinu pećinu.

Tlo:

1. Prilikom izvođenja građevinskih radova na šumskom području držati se minimalne širine radnog pojasa bez dodatnog zadiranja u nove površine tla.
2. Na mjestima gdje postoji opasnost od poplavljivanja potrebno je poduzeti mjere zaštite tla od erozije te osigurati stabilnost tla.
3. Zahvat u prirodi planirati na način da se izbjegnu ili na najmanju mjeru svedu oštećenja tla, a po završetku zahvata stanje u prostoru uspostaviti ili približiti onom stanju koje je bilo prije zahvata.
4. Poduzimati odgovarajuće mjere zaštite tla od erozije vodom te osigurati stabilnost padina kako bi se spriječile erozije tla.
5. Prilikom građenja ne širiti manipulativne površine izvan neophodnih, na područjima obradivih površina i šumskih tala.
6. Sve manipulativne površine po završetku radova dovesti u prvobitno stanje.

Zrak:

1. Kod planiranih objekata i zahvata kod kojih se predviđa nastanak onečišćujućih tvari u zrak, iste svesti na dopuštene vrijednosti propisane Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 117/12) i Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 130/11, 47/14, 61/17) prihvatljivim tehničkim rješenjima.

Vode:

1. Riješiti odvodnju oborinskih i ocjednih voda s prometnica i parkirališnih površina.
2. Kod projektiranja objekata turističkog razvoja, obavezno riješiti pitanje prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako se ne bi pogoršalo sadašnje stanje vodnih tijela.
3. Odvodnju pojedinačnih objekata riješiti putem nepropusnih sabirnih jama te odvozom prikupljenog efluenta putem ovlaštene osobe ili izgradnjom uređaja za pročišćavanje

sanitarnih otpadnih voda i ispuštanjem pročišćenih sanitarnih otpadnih voda u prirodni prijemnik, a sve ovisno o količini otpadnih voda i uvjetima na terenu.

4. U naseljima gdje nije moguće priključenje na sustav odvodnje kontrolirati nepropusnost septičkih jama u svrhu zaštite kvalitete podzemnih voda i priobalnog mora, sukladno zakonskim propisima.
5. Redovito održavati sustave odvodnje kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na nadzemne i podzemne vode.
6. Prilikom planiranja i provedbe projekta br. 12. Proširenje DC D-117 potrebno je oborinsku odvodnju izvesti na način da se oborinske vode s prometnica, pročišćene na separatoru ulja i masti, ispuštaju u III. zoni sanitarne zaštite.

More:

1. Za nasipavanje koristiti materijale koji svojim granulometrijskim karakteristikama umanjuju mogućnost zamućivanja mora.
2. Zabranjeno direktno ispuštanje onečišćenih otpadnih voda s brodova u more unutar lučkog područja (vode nastale prilikom pranja brodova, sanitarne otpadne vode).
3. Predvidjeti mogućnost prikupljanja i zbrinjavanja otpadnih voda s brodova.
4. Kod projektiranja sadržaja i objekata turističkog razvoja obavezno riješiti pitanje prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, kako se ne bi pogoršalo sadašnje stanje priobalnog mora.
5. Prilikom uređenja obalne šetnice i mjesnih plaža držati se, u što je moguće većoj mjeri, postojećih gabarita i ne širiti radove bespotrebno na obalni pojas u prirodnom stanju i na podmorje.

Stanovništvo i zdravlje ljudi:

1. Prilikom izvođenja građevinskih radova voditi računa da se ne prekorače zakonom dopuštene razine buke propisane Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, br. 145/04).
2. U svrhu zaštite zdravlja ljudi potrebno je na zakonom propisan način riješiti vodoopskrbu, odvodnju, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada na svim lokacijama planiranih aktivnosti.

Krajobraz:

1. Prilikom izrade projektne dokumentacije sve objekte i sadržaje izvan urbanih cjelina maksimalno uklopiti u okolni prostor, da bi se zaštitile postojeće krajobrazne vizure i omogućila minimalna ranjivost prostora.
2. Objekte i sadržaje planirane unutar postojećih urbanih cjelina projektirati na način da se uklope u postojeći prostor.

Kulturno-povijesna baština:

1. Sve radove, u slučaju pronalaska arheoloških nalazišta, provoditi prema uputama nadležnih tijela.
2. Sve radove obavljanja i uređenja kulturno-povijesne baštine provoditi prema uputama nadležnog Konzervatorskog tijela.

3. Objekte i sadržaje planirane unutar postojećih urbanih cjelina projektirati na način da se uklope u postojeći prostor.
4. Voditi računa o mogućem prihvatnom kapacitetu objekata kulturne baštine namijenjenih posjećivanju na dnevnoj i godišnjoj razini kako bi se osigurala adekvatna zaštita objekata i pozitivan doživljaj posjetitelja.

Otpad:

1. Sukladno zakonskim propisima, na svim lokacijama predviđenim za posjećivanje i zadržavanje većeg broja ljudi osigurati adekvatan način prikupljanja, razvrstavanja i zbrinjavanja otpada.
2. Na području Grada Komiže osigurati zadovoljavajući način prikupljanja, razvrstavanja i odvoza otpada.
3. Prilikom izvođenja građevinskih radova nastali otpad zbrinjavati na zakonom propisani način.

Infrastruktura:

1. Građevine projektirati i izgraditi tako da konstrukcija bude otporna na rušenje od elementarnih nepogoda.
2. Pri izradi projektne dokumentacije, pridržavati se mjera propisanih prostorno-planskim dokumentima i uvjeta nadležnih institucija (uvjeti konzervatora, zaštite prirode i okoliša, Hrvatskih voda itd.).
3. Trase komunalne infrastrukture planirati unutar trase prometnica i kolnih puteva.

10.2 Program praćenja stanja okoliša

Temeljem procijenjenih utjecaja pojedinih aktivnosti na okoliš u okviru ovog dokumenta, a temeljem raspoložive dokumentacije i podataka o okolišu, potrebno je provoditi praćenja stanja okoliša sukladno zakonskim odredbama.

Dodatne mjere praćenja stanja okoliša definirati će se sukladno procijenjenim utjecajima, tijekom provedbe procedura Procjene utjecaja zahvata na okoliš za planirane projekte, u skladu s važećim zakonskim propisima.

11 ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Tvrtka Micro projekt d.o.o. iz Splita je za potrebe Grada Komiže izradila Strateški razvojni program Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine. Na temelju analize trenutnog stanja, održanih radnih skupina te izrađene SWOT analize identificirani su razvojni potencijali Grada te su u svrhu njihovih ispunjenja predloženi razvojni prioriteti i mjere.

Vizija Grada Komiže za razdoblje 2015.- 2020. glasi:

„Promicanje održivog gospodarskog i turističkog razvoja, koristeći prirodne, kulturne, socijalne i druge lokalne resurse te promicanje odgovornog i aktivnog sudjelovanja u procesima održivog razvoja.“

Sukladno viziji i misiji te ciljevima EU postavljena su četiri strateška cilja Grada Komiže do 2020. godine:

1. Razvoj kvalitete života,
2. Razvoj gospodarstva,
3. Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine,
4. Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika.

Tijekom izrade SPUO razmotreno je postojeće stanje pojedinih sastavnica okoliša te su definirani postojeći problemi po sastavnicama na području Grada Komiže. Također je razmatran i razvoj pojedinih sastavnica ukoliko se ne provedu aktivnosti planirane SRP-om.

Procjenom mogućih utjecaja na okoliš, aktivnosti predviđenih SRP-om ustanovljeno je sljedeće:

- **Zaštićena područja;** većina planiranih aktivnosti nalazi se izvan zaštićenih područja RH te njihovom provedbom utjecaja na zaštićena područja neće biti. Kod provedbe projekata br. 4., 8., i 26., potrebno je voditi računa da se izbjegnu negativni utjecaji na obližnja zaštićena područja Modru spilju i Medvidinu spilju. Prilikom provedbe projekta br. 93. potrebno je regulirati i ograničiti broj dnevnih posjetitelja kao i pravila ponašanja posjetitelja kako ne bi došlo do utjecaja na zaštićeno područje (Spomenik prirode-otok Brusnik).
- **Tlo;** provedbom većine planiranih projekata ne očekuje se utjecaj na tlo. Sanacijom odlagališta komunalnog otpada Šćeće (projekt br. 9.) očekuje se značajno pozitivan utjecaj na tlo, dok se provedbom projekata br. 16., 17., 18., i 33. očekuje trajan, ali umjereno negativan utjecaj na tlo.
- **Šume i šumska zemljišta;** provedbom većine projekata ne očekuje se utjecaj na šume i šumska zemljišta. Provedbom projekata 14., 15., i 32., moguć je dugotrajan utjecaj umjerenog karaktera na šume crnike *Quercus ilex* kroz uklanjanje pojedinačnih stabala.
- **Vode;** Provedbom većine planiranih aktivnosti predviđenih SRP-om Grada Komiže, uz poštivanje zakonskih propisa te adekvatno riješen sustav odvodnje i zbrinjavanje otpadnih voda ne očekuju se utjecaji na vode na području Grada. Projektima nadogradnje sustava odvodnje (projekti br. 2.,3.,4.,5.) te projektom sanacije odlagališta otpada (projekt br. 9.) očekuje se pozitivan utjecaj na stanje voda na području Grada.

Prilikom projektiranja projekata br. 12. (Proširenje DC D-117) i 14. (Cesta do naselja Oključna) potrebno je adekvatno riješiti pitanje odvodnje obzirom na zabrane zona sanitarne zašite u kojima se projekti nalaze.

- **Kvaliteta zraka;** provedbom većine planiranih aktivnosti ne očekuju se utjecaji osim kratkotrajnog utjecaja na kvalitetu zraka za vrijeme izvođenja građevinskih radova. Provedbom projekata br. 20. (Električne punionice za vozila) i br. 9. (Sanacija odlagališta) očekuje se umjereno pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka.
- **Stanovništvo i zdravlje ljudi;** provedba većine aktivnosti imati će pozitivan utjecaj na stanovništvo. Značajno pozitivan utjecaj na stanovništvo očekuje se provedbom projekata izgradnje uređaja za pročišćavanje (projekt br. 2). dogradnje kanalizacijskog sustava u Komiži (projekt br. 3.), izgradnje odvojenih kanalizacijskih sustava-Podhumlje, Podšpilje, Žena Glava, Borovik, Duboka i Kostirna-i Biševo (projekt br. 4.) te zbrinjavanja oborinskih voda na području Grada Komiže (projekt br. 5.). Provedbom projekata 7., 20., 38., 39. i 67. očekuje se sekundaran pozitivan utjecaj na zdravlje stanovnika Grada Komiže.
- **Krajobraz;** provedbom većine projekata ne očekuje se utjecaj na krajobraz. Umjereno pozitivan utjecaj očekuje se provedbom projekata br. 10., 31., 45., 46., 55., 56., 77., 89., 93. i 103. Provedbom projekata br. 16.,17., 18., 33., 68. i 74. očekuje se umjereno negativan utjecaj na doživljaj prostora jer će se trajno prenamijeniti zelene površine na lokacijama.
- **Kulturno-povijesna baština;** procjenom utjecaja većine aktivnosti planiranih SRP-om ustanovljeno je da neće doći do negativnih utjecaja na kulturno-povijesnu baštinu Grada Komiže. Provedbom projekata br.: 41., 76., 77., 78., 93., i 103. očekuje se pozitivan utjecaj jer je planirana obnova postojećih kulturno-povijesnih dobara na području Grada. Provedbom projekata br. 17., 18., 68., 73., i 74. očekuje se nastanak negativnog utjecaja na područje označeno kao kultivirani krajobraz. Provedbom projekta br. 26. Proširenje pristaništa i izgradnja lukobrana (uvala Mezoprat) - otok Biševo može se očekivati veći broj posjetitelja Biševu i pritisak na lokalitet Modru špilju.
- **Otpad;** provedbom većine planiranih aktivnosti ne očekuju se negativni utjecaji od nastanka otpada uz uvjet da se sav otpad zbrinjava na zakonom propisan način. Provedbom projekata br. 9. Sanacija odlagališta komunalnog otpada Šćeće br.10., Izgradnja reciklažnog dvorišta br.11. Uspostava zelenih otoka očekuje se pozitivan utjecaj na sustav gospodarenja otpadom na području Grada.
- **Infrastruktura;** provedbom većine planiranih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture na području Grada. Provedbom projekata br. 2., 3., 4., 5., 7., 8. i 55. koji se odnose na dogradnju i obnovu vodovodne i kanalizacijske mreže očekuje se značajno pozitivan utjecaj na stanje infrastrukture Grada.

Provedbom aktivnosti planiranih SRP-om ne očekuje se nastanak kumulativnog utjecaja na zaštićena područja koja se nalaze na području Grada Komiže. Provedbom pojedinih aktivnosti očekuje se nastanak pozitivnog kumulativnog utjecaja na vode i more, na kvalitetu zraka na području Grada, na vizualni dojam prostora, na kulturno-povijesnu baštinu Grada, na sustav gospodarenja otpadom te infrastrukturu. Provedbom gotovo svih planiranih aktivnosti očekuje se umjereno pozitivan kumulativan utjecaj na stanovništvo, provedbom nekih aktivnosti čak i pozitivan utjecaj na zdravlje ljudi. Procjenom je također ustanovljeno da provedba pojedinih aktivnosti može uzrokovati nastanak negativnog kumulativnog utjecaja manjeg značaja na tlo, te na doživljaj prostora kroz utjecaj na područje označeno kao kultivirani krajobraz.

Procjenom mogućih utjecaja na floru, faunu i ekološku mrežu aktivnosti predviđenih SRP-om ustanovljeno je sljedeće:

- **Ekološka mreža:** temeljem provedene procjene utjecaja planiranih aktivnosti na područja EM značajna za vrste i stanišne tipove: HR2001097 Biševo kopno, HR3000098 Biševo more, HR4000009 Brusnik, HR3000099 Brusnik i Svetac, HR4000008 Jabuka, HR3000122 Otočić Galijula, HR3000100 Otok Jabuka – podmorje, HR2000942 Otok Vis, HR3000097 Otok Vis – podmorje, HR2000943 Palagruža, HR3000121 Palgruža – podmorje I, HR2000941 Svetac i HR3000469 Viški akvatorij, ustanovljeno je da se za provedbu većine planiranih aktivnosti ne očekuje nastanak negativnih utjecaja na staništa EM, dok se za neke projekte očekuje pozitivan utjecaj na EM - projekti 2., 3., 4., 5., 9., 10., 11., 15., 35., 56., kao i projekti 60. Zaštita komiškog rogača, 61. Banka sjemenja te 62. Zaštita autohtonih vinskih sorti. Posljednja tri projekta nisu analizirana kroz Glavnu ocjenu, jer se ne radi o zahvatima gradnje ili nekih drugih radova na prostoru Grada Komiže, ali će njihova provedba zasigurno doprinijeti zaštiti bioraznolikosti područja Grada Komiža i otoka Visa.
- **Flora:** Provedbom projekata 4., 9., 10., 12., 58., 59., 70. mogući su blaži negativni utjecaji na ciljne tipove kopnenih staništa, jer se radi o utjecajima na stanišne tipove C 3.6. i D.3.4.3., koji se nalaze na Prilogu III, Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14). Djelomice će utjecaji na stanišni tip C 3.6. nastati i kroz projekte: 4., 16., 34., 37. u kombinaciji s drugim staništima, koja nisu značajna za EM, ali su dio kulturnog krajobraza područja (vinogradi i maslinici). Utjecaji na morska staništa G.3.5., G.3.6. i G.4.2. mogući su provedbom projekata 2., 8., 22., 23., 26., 27., 28., 32., 64., 65. Provedbom pregleda dna planiranih područja zahvata i izmiještanjem zahvata iz područja pod naseljima posidonije (G.3.5. / 1120*) te pažljivim projektiranjem, utjecaje na navedena morska staništa je moguće znatno umanjiti te su stoga propisane mjere zaštite i monitoringa (poglavlje 9.4).
- **Fauna:** Analizom samostalnih utjecaja većine planiranih projekata u sklopu SRP-a Grada Komiže, na ciljne vrste POP područja ekološke mreže HR1000039 Pučinski otoci i POVS područja ekološke mreže HR2000942 Otok Vis i HR3000469 Viški akvatorij, možemo zaključiti kako neće doći do nastanka značajnih negativnih utjecaja.

Provedbom projekata proširenja pristaništa i izgradnje lukobrana u uvali Mezuporat (br. 26.), proširenje pristaništa (br. 27.) izgradnje sidrišta (br. 28. i 65.) u uvali Porat na otoku Biševu, izgradnje ribarske luke Komiža (br. 51.) te uspostave državne linije Komiža-Biševo (br. 23.) i međuotočnog povezivanja, stvaraju se uvjeti za povećanje intenziteta prometa brodova na području EM HR3000469 Viški akvatorij, što može rezultirati umjereno negativnim kumulativnim utjecajem na ciljnu vrstu dobri dupin (*Tursiops truncatus*). Ne očekuje se nastanak kumulativnih utjecaja na ciljna staništa EM kao ni na ostala kopnena staništa na kojima su planirani projekti. Pažljivim projektiranjem i odabirom lokacija za izvođenje predmetnih projekata do značajnijeg utjecaja na morska staništa neće doći, izuzev naselja posidonije na koje utjecaj može biti izraženiji zbog malih izgleda za obnavljanjem biljaka, u slučaju mehaničkog djelovanja na njihova staništa.

Na temelju procijenjenih utjecaja, definirani su prijedlozi mjera/smjernica za ublažavanje utjecaja na pojedine sastavnice okoliša. Provedbom aktivnosti planiranih SRP-om Grada Komiže može se očekivati pozitivan utjecaj na više sastavnica okoliša no najistaknutiji je

pozitivan utjecaj na društveno-ekonomski razvoj ovog područja, koji se ostvaruje kroz realizaciju definiranih razvojnih prioriteta.
Procijenjeni negativni utjecaji mogu se umanjiti adekvatnim planiranjem uz pridržavanje svih zakonskih propisa RH kao i provedbom preporučenih mjera.

12 OSTALI PODACI I ZAHTJEVI KOJI SU UTVRĐENI PRILIKOM ODREĐIVANJA SADRŽAJA STRATEŠKE STUDIJE

Nadležno tijelo	Mišljenje nadležnog tijela	Komentar
Splitsko-dalmatinska županija Upravni odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša (KLASA: 350-01/17-01/0994; URBROJ: 2181/1-10/07-17-2 od 7.studenog 2017.)	– Kroz studiju je potrebno obratiti pozornost na moguće utjecaje provedbe Strateškog razvojnog programa na područje ekološke mreže Rh i zaštićena prirodna područja (Modra špilja, Medvidina špilja, Brusnik, Jabuka). – Potrebno je sagledati kumulativni utjecaj razvoja, odnosno izgradnje komunalne infrastrukture, pomorske infrastrukture, zračnog prometa, ribarske i poljoprivredne infrastrukture na sve sastavnice okoliša – Potrebno je sagledati utjecaj aktivnosti i ciljeva razvojnog plana susjednog Grada Visa u odnosu na aktivnosti i ciljeve Strateškog razvojnog programa Grada Komiže, odnosu na njihove međusobne i kumulativne utjecaje na sastavnice okoliša	Navedeno mišljenje je uzeto u obzir i obrađeno je u strateškoj studiji.
Hrvatske šume Uprava šuma podružnica Split (KLASA-315-03/17-01/04, UR.BROJ: ST-06-17-AK-2919/03, od 10.studenog 2017.)	– Kroz studiju utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015-2020. godine, šume i šumska zemljišta, potrebno je razmotriti kao zasebne kategorije, a ne inkorporirane u druge sastavnice okoliša.	Navedeno mišljenje je uzeto u obzir i obrađeno je u strateškoj studiji.
Hrvatske ceste Sektor za razvoj i strateško planiranje Odjel za razvoj i planiranje (KLASA: 960-03/16-1/503, UR.BROJ: 345-211/517-2017-3/TZ od 22.studenog.2017)	– Temeljem Odluke o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ broj 103/20179 područjem grada Komiže prilazi državna cesta D117:Komiža-Podhum-Vis. – Kako na području Grada Komiže nema projekata na državnoj cesti D117 Hrvatske ceste nemaju posebnih zahtjeva o sadržaju i razini obuhvata podataka koje bi	Grad Komiža je upoznao izrađivača Strateškog razvojnog programa s pristiglim mišljenjem

	bilo potrebno provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš	
Ministarstvo kulture Uprava za zaštitu kulturne baštine Konzervatorski odjel u Splitu (KLASA: 61208/17-01/3408, UR.BROJ 532-04-02-15/3-17-2 od 24.studenog. 2017.)	– Primjedbe se odnose na Strateški razvojni program Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine.	Grad Komiža je upoznao izrađivača Strateškog razvojnog programa o potrebnim izmjenama koje su zatražene.

13 IZVORI PODATAKA

Prostorno-planska dokumentacija:

- Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije, „Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, br. 01/03, 08/04, 05/05, 05/06, 13/07 i 09/13
- Prostorni plan uređenja Grada Komiže, „Službeni glasnik Grada Komiže“, br. 10/06, 2/15
- Prostorni plan uređenja Grada Visa, br. „Službeni glasnik Grada Visa“, br. 1/10, 2/17

Ostalo:

- Izvor slike s naslovne stranice http://www.tz-komiza.hr/galerija/
- http://www.dzzp.hr/dokumenti_upload/20100309/dzzp201003091237070.pdf
- http://www.enciklopedija.hr/
- http://www.dalmatian-nature.hr/hr/podrucja
- http://www.zastita-prirode.hr/Zasticena-priroda/Geoloska-raznolikost/Speleologija
- http://www.azo.hr/GodisnjiIzvjestajOPracenju
- http://korp.voda.hr/
- http://www.zastita-prirode.hr/Institucije/Javne-ustanove-zupanija/Splitsko-dalmatinska-zupanija
- http://www.lovac.info/lovacki-portal-lovac-home/karte-lovi%C5%A1ta-rh-ministarstvo poljoprivrede.html
- http://www.dzs.hr/
- http://www.min-kulture.hr/
- Konzervatorski elaborat-podloga za urbanistički plan uređenja, T.D. 323/09-3, Komiža, 2009.

14 POPIS PROPISA

Zakoni i propisi:

- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18)
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 147/14, 123/17)
- Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 130/11, 47/14, 61/17)
- Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03 Ispravak, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17)
- Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13, 105/15)
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 117/12)
- Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 01/14)
- Uredba o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka („Narodne novine“, br. 65/16)
- Uredba o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, br. 73/08)
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14)
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, br. 144/13, 73/16)
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica na području ekološke mreže („Narodne novine“, br. 15/14)
- Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, br. 145/04)
- Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11, 47/13)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 130/05)
- Strategija upravljanja vodama („Narodne novine“, br. 91/08)
- Odluka o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, br. 81/10, 141/15)
- Odluka o granicama vodnih područja („Narodne novine“, br. 79/10)
- Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 130/12)

15 PRILOZI

Prilog 15.1. Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u 2007., Grad Komiža

Prilog 15.2. Ovlaštenje tvrtke Zeleni servis d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

Prilog 15.3. Ovlaštenje tvrtke Zeleni servis d.o.o. za izradu poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu

Prilog 15.4. Zaključak o pristupanju izradi Strategije razvoja Grada Komiže za razdoblje od 2014. do 2020. godine

Prilog 15.5. Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o obaveznoj provedbi Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za SRP Grada Komiže za razdoblje 2015. do 2020. godine

Prilog 15.6. Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje 2015. do 2020. godine

Prilog 15.7. Odluka od sadržaju strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa za razdoblje od 2015.-2020. godine

Prilog 15.1. Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u 2007., Grad Komiža

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
10000 Z A G R E B, Ilica 3
telefon: (01) 4806-111, telefaks: (01) 4817-396

Klasa: 951-03/17-01/02
Ur. broj: 555-10-03-01-17-2
ZAGREB, 1. veljača 2017.

Na temelju članka 5. stavka 1. i 2. i članka 7. stavka 1. Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (Narodne novine, broj 98/94) dostavlja se

OBAVIJEST
O RAZVRSTAVANJU POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

Naziv / tvrtka

GRAD KOMIŽA

Adresa sjedišta

Hrvatskih mučenika 17
21485 Komiža

Pravno ustrojbeni oblik:

Grad

Brojčana oznaka:

58

Brojčana oznaka razreda:

Djelatnost:

Opće djelatnosti javne uprave

8411

Matični broj poslovnog subjekta: **2769964**

Osobni identifikacijski broj: **52006191628**

Obrazloženje

Izdaje se nova obavijest o razvrstavanju zbog promjene koja je nastala u poslovnom subjektu.
Ova se obavijest dostavlja poslovnom subjektu u dva primjerka, jedan primjerak zadržava poslovni subjekt, a drugi prilaže prilikom otvaranja žiroračuna ili promjena vezanih uz žiroračun.
Ukoliko poslovni subjekt smatra da je nepropisno razvrstan, ima pravo u roku 15 dana od dana primitka ove obavijesti podnijeti ovom zavodu zahtjev za ponovno razvrstavanje s potrebnom dokumentacijom.

REPUBLIKA HRVATSKA DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

RAVNATELJ
Marko Kristof

Prilog 15.2. Ovlaštenje tvrtke Zeleni servis d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/14-08/58
URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2
Zagreb, 29. svibnja 2014.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 5. i u svezi s odredbom članka 271. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine", broj 80/13 i 153/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine", broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke ZELENI SERVIS d.o.o., sa sjedištem u Splitu, Templarska 23, zastupanog po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

R J E Š E NJ E

I. Tvrtki ZELENI SERVIS d.o.o., sa sjedištem u Splitu, Templarska 23, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:

1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije;
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš;
3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća;
4. Izrada programa zaštite okoliša;
5. Izrada izvješća o stanju okoliša;
6. Izrada izvješća o sigurnosti;
7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš;
8. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća;
9. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti;
10. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša;
11. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.

II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.

Stranica **1** od **3**

III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.

IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

O b r a z l o ž e n j e

ZELENI SERVIS d.o.o. iz Splita (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnio je 7. svibnja 2014. godine ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije; Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća; Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš; Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša; Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu.

Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari a također i iz razloga jer su sve činjenice bitne za donošenje odluke o zahtjevu ovlaštenika poznate ovom tijelu.

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev osnovan.

Slijedom naprijed navedenog, zbog odgovarajuće primjene Pravilnika, ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točci II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:
Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13 i 40/14).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

VODITELJICA ODJELA
Zrinka Valetić

Dostaviti:
1. ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Zagreb, **R s povratnicom!**
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

Stranica **3** od **3**

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/14-08/58
URBROJ: 517-06-2-1-1-16-7
Zagreb, 20. srpnja 2016.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, rješavajući povodom zahtjeva tvrtke ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, zastupane po osobi ovlaštenoj u skladu sa zakonom, radi utvrđivanja izmjene popisa zaposlenika ovlaštenika, u odnosu na podatke utvrđene u rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.) temeljem odredbe članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), donosi:

R J E Š E N J E

I. Utvrđuje se da je u tvrtki ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, nastupila promjena zaposlenih voditelja i stručnjaka za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša u odnosu na zaposlenike temeljem kojih je ovlaštenik ishodio suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.).

II. Utvrđuje se da su u tvrtki ZELENI SERVIS d.o.o. iz točke I. ove izreke, uz postojećeg voditelja, zaposleni Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. i Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh. te stručnjak Ana Ptiček,mag.oecol. stručnjak.

III. Utvrđuje se da u tvrtki ZELENI SERVIS d.o.o. iz točke I. ove izreke, više nije zaposlen Domagoj Švaljek, struč.spec.ing.aedif.

IV. Popis zaposlenika ovlaštenika priložen rješenjima iz točke I. izreke zamjenjuje se novim popisom koji je sastavni dio ovog rješenja.

V. Ovo rješenje sastavni je dio rješenja iz točke I. izreke ovoga rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tvrtka ZELENI SERVIS d.o.o. iz Splita (u daljnjem tekstu: ovlaštenik), podnijela je zahtjev za izmjenom podataka u Rješenju (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.) izdanom po Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, a vezano za popis zaposlenika ovlaštenika koji prileži uz navedeno rješenje. Promjene se odnose na stručnjake kako je navedeno u točkama II. i III.

U provedenom postupku Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izvršilo je uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, a osobito u popis stručnih podloga, diplome i potvrde Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje navedenih stručnjaka, te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da su navodi iz zahtjeva utemeljeni.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

S obzirom da se pravomoćno i izvršno rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014.) u svom sadržaju ne može mijenjati, ovo rješenje kojim su utvrđene gore navedene promjene priložit će se spisu predmeta navedene suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:
Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

REPUBLIKA HRVATSKA
6
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE
ZAGREB

VODITELJICA ODJELA
Zrinka Valetić

DOSTAVITI:
1. ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, (**R!, s povratnicom!**)
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Evidencija, ovdje
4. Pismohrana u predmetu, ovdje

P O P I S
zaposlenika ovlaštenika: ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/14-08/58; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014. i izmjeni rješenja URBROJ: 517-06-2-1-1-16-7 od 20. srpnja 2016.

STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA	*VODITELJI STRUČNIH POSLOVA*	*ZAPOSLENI STRUČNJAK*
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	dr.sc. Natalija Pavlus, dipl.ing.biol. Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh. Marijana Vuković, dipl.ing.biol.	Ana Ptiček, mag.oecol.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš	dr.sc. Natalija Pavlus, dipl.ing.biol. Marijana Vuković, mag.biol.univ.spec.oecol. Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh.	stručnjak naveden pod 1.
3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća	dr.sc. Natalija Pavlus, dipl.ing.biol. Marijana Vuković, mag.biol.univ.spec.oecol. Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh. Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh.	stručnjak naveden pod 1.
4. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
5. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
6. Izrada izvješća o sigurnosti	voditelji navedeni pod 3.	stručnjak naveden pod 1.
7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
8. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	voditelji navedeni pod 3.	stručnjak naveden pod 1.
9. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti	voditelji navedeni pod 3.	stručnjak naveden pod 1.
10. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.
11. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.	voditelji navedeni pod 2.	stručnjak naveden pod 1.

Prilog 15.3. Ovlaštenje tvrtke Zeleni servis d.o.o. za izradu poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149
Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš
i industrijsko onečišćenje

KLASA: UP/I 351-02/14-08/63
URBROJ: 517-06-2-1-1-17-8
Zagreb, 23. listopada 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, na temelju odredbe članka 43. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine", brojevi 80/13, 153/13 i 78/15) u vezi sa člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine", broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, radi utvrđivanja promjena u popisu zaposlenika ovlaštenika, donosi:

R J E Š E N J E

I. Pravnoj osobi ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:

1. Izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu.

2. Priprema i izrada dokumentacije za postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa s prijedlogom kompenzacijskih uvjeta.

3. Izrada studija procjene rizika uvođenja i ponovnog uvođenja i uzgoja divljih vrsta.

II. Ukidaju se rješenja Ministarstva zaštite okoliša i energetike: KLASA: UP/I 351-02/14-08/63; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-3 od 13. svibnja 2014. i KLASA: UP/I 351-02/14-08/63; URBROJ: 517-06-2-2-2-15-6 od 12. lipnja 2015. godine, kojima su pravnoj osobi ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split, dane suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode.

III. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 11. Zakona o zaštiti okoliša.

IV. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

Stranica 1 od 2

Obrazloženje

ZELENI SERVIS d.o.o. iz Splita (u daljnjem tekstu: ovlaštenik), podnio je zahtjev za izmjenom podataka u Rješenjima KLASA: UP/I 351-02/14-08/63; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-3 od 13. svibnja 2014. i KLASA: UP/I 351-02/14-08/63; URBROJ: 517-06-2-2-2-15-6 od 12. lipnja 2015. godine, izdanom po Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, a vezano za popis zaposlenika ovlaštenika koji prileži uz navedena rješenja. Promjene se odnose na stručnjaka Anu Ptiček, mag.oecol. za koju je zatraženo da se uvrsti u poslove vezane za zaštitu prirode obzirom da je novo zaposlena djelatnica.

U provedenom postupku Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izvršilo je uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, a osobito u popis stručnih podloga, diplomu i potvrdu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje navedenog stručnjaka, te je Uprava za zaštitu prirode dala svoje očitovanje (KLASA: 612-07/14-69/07; URBROJ: 517-07-2-1-1-17-5 od 3. listopada 2017.) u kojem je zaključila da navedena djelatnica zadovoljava uvjete stručnjaka za obavljanje poslova iz područja zaštite prirode te je Ministarstvo utvrdilo da su navodi iz zahtjeva utemeljeni.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:
Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 21, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

VIŠA STRUČNA SAVJETNICA
Davorka Maljak

DOSTAVITI:
1. ZELENI SERVIS d.o.o., Templarska 23, Split (**R!, s povratnicom!**)
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Evidencija, ovdje

P O P I S
zaposlenika ovlaštenika: Zeleni servis d.o.o., Templarska 23, Split, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti
za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UP/I 351-02/14-08/63; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-8 od
od 23. listopada 2017. godine.

STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona	*VODITELJ STRUČNIH POSLOVA*	*ZAPOSLENI STRUČNJACI*
3. Izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu	dr.sc. Natalija Pavlus, mag.biol.	Marijana Vuković, mag.biol.univ.spec.oecol. Boška Matošić, dipl.ing.kem.teh. Ana Ptiček, mag.oecol. Adela Tolić, dipl.ing.kem.teh.
4. Priprema i izrada dokumentacije za postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa s prijedlogom kompenzacijskih uvjeta	dr.sc. Natalija Pavlus, mag.biol.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
5. Izrada studija procjene rizika uvođenja i ponovnog uvođenja i uzgoja divljih vrsta	dr.sc. Natalija Pavlus, mag.biol.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.

Prilog 15.4. Zaključak o pristupanju izradi Strategije razvoja Grada Komiže za razdoblje 2014. do 2020. godine

Temeljem članka 45. i 80. Statuta Grada Komiže ("Službeni glasnik Grada Komiže", br. 6/09, 6/10, 2/13 i 4/13), Gradonačelnica Grada Komiže donosi

Z A K L J U Č A K
o pristupanju izradi
Strategije razvoja Grada Komiže za razdoblje od 2014. do 2020. godine

I

Pristupa se izradi Strategije razvoja Grada Komiže za razdoblje od 2014. do 2020. godine.

II

Za koordinatora operativne pripreme i provođenja radnji vezanih za izradu i realizaciju Strategije iz točke 1. ovog Zaključka ovlašćuje se Jedinstveni upravni odjel Grada Komiže.

III

Gradonačelnica Grada Komiže posebnim će aktom osnovati radna tijela za pripremu i izradu Strategije iz točke 1. ovog Zaključka.

IV

Ovaj Zaključak objavit će se u "Službenom glasniku Grada Komiže".

Klasa: 022-05/14-03/08
Urbroj: 2190/02-02-14-01
Komiža, 28. veljače 2014.

Gradonačelnica:
Tonka Ivčević, dipl.oec.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD KOMIŽA
GRADONAČELNIK

Prilog 15.5. Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike o obaveznoj provedbi Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za SRP Grada Komiže za razdoblje 2015. do 2020. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80,
tel: +385 1/3717 111, fax: +385 1/4866 100

KLASA: UP/I-612-07/17-71/224
URBROJ: 517-07-2-2-17-4
Zagreb, 13. lipnja 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, temeljem članka 48. stavak 6. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013), povodom zahtjeva Grada Komiže, Hrvatskih mučenika 17, 21 485 Komiža, za provedbu Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu „Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine“, nakon provedenog postupka donosi

R J E Š E NJ E

da je za „Strateški razvojni program Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine“ obavezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Obrazloženje

Grad Komiža, Hrvatskih mučenika 17, 21 485 Komiža, podnio je zahtjev za provedbu Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za „Strateški razvojni program Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine“ (u nastavku teksta: predmetna Strategija). U zahtjevu su skladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o predmetnoj Strategiji te nositelju izrade kao i o razlozima donošenja.
Po zaprimljenom zahtjevu Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, sukladno članku 48. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode zatražilo je 24. svibnja 2017. godine, dopisom KLASA: UP/I 612-07/17-71/224, URBROJ: 517-07-2-2-17-2 mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja predmetne Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu dostavila je mišljenje, KLASA: 612-07/17-42/55, URBROJ: 427-07-10-17-2 od 12. lipnja 2017. godine.
Razmatrajući ranije navedeni zahtjev Grada Komiže kojim je zatražena provedba postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, nakon uvida u dostavljene podatke i dokumentaciju te uvida u Uredbu o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/2013, 105/2015) utvrđeno je slijedeće.
Nositelj izrade predmetne Strategije je Grad Komiža, Hrvatskih mučenika 17, 21 485 Komiža. Strateški razvojni program je krovni planski dokument kojim se određuju dugoročne smjernice za ekonomski, društveni i infrastrukturni razvoj do 2020. godine. Navedenim dokumentom se identificiraju razvojni potencijali grada temeljem analize trenutnog stanja te se u svrhu njihovih ispunjenja predlažu razvojni prioriteti i mjere.
Strateški ciljevi razvoja Grada Komiža:

- utvrđivanje lokalnih potreba te povezivanje s regionalnim i državnim prioritetima te Europskom strategijom za pametan, održiv i uključiv rast, a što će pružiti osnovu za

1/3

strateško planiranje i izradu razvojnih programa svih partnera u kojima su zastupljene interesne skupine;

- stvaranje uvjeta za osiguranje potpora u svim društveno-gospodarskim područjima, a u cilju povećanja i optimalnog korištenja njihovog razvojnog potencijala;
- stvaranje podloge za pripremu i apliciranje projekata prema EU i drugim fondovima;
- stvaranje podloge za razvoj koordinirane, sustavne i strateški usmjerene suradnje na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, s partnerima iz drugih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz Hrvatske i inozemstva;
- stvaranje uvjeta ta razvoj sustava energetske učinkovitosti i održivo gospodarenje prirodnim resursima te zaštitu okoliša.

Na području obuhvata predmetne Strategije nalaze se područja ekološke mreže i to područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001097 Biševo kopno, HR3000098 Biševo more, HR4000009 Brusnik, HR3000099 Brusnik i Svetac, HR4000008 Jabuka, HR3000122 Otočić Galijula, HR3000100 Otok Jabuka – podmorje, HR2000942 Otok Vis, HR3000097 Otok Vis – podmorje, HR2000943 Palagruža, HR3000121 Palagruža - podmorje I i HR2000941 Svetac te područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000039 Pučinski otoci.
S obzirom na navedene strateške ciljeve i prioritete te njihove potencijalne utjecaje na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže koji se nalaze u obuhvatu predmetne Strategije, smatramo da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.
S obzirom na moguće značajne utjecaje u Glavnoj ocjeni posebice treba analizirati pojedinačne i skupne utjecaje sljedećih zahvata/prostornih sastavnica s obzirom na planirane lokacije i mogućnosti utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove ekološke mreže:

- Infrastrukturni projekti (npr. dogradnja i izgradnja kanalizacijskih sustava, izgradnja uređaja za pročišćavanje s podmorskim ispustom; proširenje i obnova vodoopskrbnih sustava; sanacija odlagališta; izgradnja reciklažnog dvorišta; rekonstrukcija i izgradnja prometnica; izgradnja i uređenje lukobrana i pristanišnih gatova; proširenje pristaništa; izgradnja sidrišta; uređenje rive, plaža i šetnica; izgradnja heliodroma; izgradnja ribarske luke s dijelom za luku nautičkog turizma; izgradnja suhog veza; uređenje mjesta za ukrcaj/iskrcaj s ribarskih brodova; izgradnja nautičke turističke infrastrukture, izgradnja biciklističkih staza; izgradnja poduzetničke zone Ravno; izgradnja i opremanje posjetiteljske i prateće infrastrukture, izgradnja i opremanje turističko informativnih centara s pratećom infrastrukturom i sl.)
- Uređenje i obnova protupožarnih i poljskih puteva;

Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, ocijenjeno je da nije moguće isključiti značajne negativne utjecaje predmetne Strategije te je stoga riješeno kao u izreci. U postupku Glavne ocjene potrebno je procijeniti pojedinačne i kumulativne utjecaje predmetne Strategije na područje ekološke mreže te razmotriti moguća alternativna rješenja (promjena lokacije, površina) odnosno mjere ublažavanja kako bi se izbjegli ili umanjili značajni negativni utjecaji.

U skladu sa člankom 26. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode za strategije, planove i programe za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške

procjene, Prethodna ocjena obavlja se prije pokretanja postupka strateške procjene utjecaja strategije, plana ili programa na okoliš.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da za strategije, planove i programe za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, Ocjenu provodi Ministarstvo u skladu sa člankom 26. Zakona.

Nadalje člankom 48. stavkom 6. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ukoliko Ministarstvo ne isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za strategiju plan ili program obavezna Glavna ocjena.
U skladu sa člankom 51. stavak 3. ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo Rješenje je izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.
Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

VIŠA STRUČNA SAVJETNICA

Spomenka Kristek

REPUBLIKA HRVATSKA MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE ZAGREB

Dostaviti:
1. Grad Komiža, Hrvatskih mučenika 17, 21 485 Komiža, *(R s povratnicom)*,
2. U spis predmeta, ovdje

3/3

Prilog 15.6. Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje 2015. do 2020. godine

Na temelju članka 63. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15), članka 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17) i članaka 45. i 80. Statuta Grada Komiže („Službeni glasnik Grada Komiže“ br. 6/09, 6/10, 2/13 i 4/13), Gradonačelnica Grada Komiže donosi

ODLUKU

o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine

Članak 1.

Donošenjem ove Odluke započinje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: SRP Grada Komiže). Razlozi pokretanja postupka utemeljeni su u članku 63. Zakona o zaštiti okoliša.

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: SPUO) iz stavka 1. ove Odluke provodi Jedinstveni upravni odjel Grada Komiže.

Nacrt prijedloga SRP-a Grada Komiža izradila je tvrtka „Micro Projekt“ d.o.o. iz Splita.

Sukladno Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i energetike od 13. lipnja 2017. godine, (KLASA: UP/I-612-07/17-71/224, URBROJ: 517-07-2-2-17-4) za SRP Grada Komiže obavezna je provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Članak 2.

Strateški ciljevi predstavljaju pravac razvoja Grada Komiže i usmjereni su na stvaranje poticajnih životnih uvjeta, podizanje kvalitete života stanovništva Grada, poticanja stvaranja radnih mjesta i smanjivanja odljeva stanovnika Grada.

Strateški ciljevi Grada Komiže su:

SC1	Razvoj kvalitete života
SC2	Razvoj gospodarstva
SC3	Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine
SC4	Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika

Članak 3.

U postupku ove SPUO provest će se radnje u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13 i 78/15), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17) i posebnih propisa iz područja za koje se SRP Grada Komiže donosi.

Članak 4.

Redoslijed radnji koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš SRP-a Grada Komiže naveden je u Prilogu I. ove Odluke.

Članak 5.

U postupku strateške procjene utjecaja na okoliš, prema ovoj Odluci, sudjelovat će javnopravna tijela navedena u Prilogu II. ove Odluke.

Članak 6.

Jedinstveni upravni odjel Grada Komiže će o ovoj Odluci informirati javnost u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08).

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Grada Komiže“.

Klasa: 022-05/17-03/43
Urbroj: 2190/02-02-17-01
Komiža, 23. listopada 2017. godine

GRADONAČELNICA
Ivonka Ivčević, dipl.oec.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD KOMIŽA
GRADONAČELNICA

PRILOG I.

Redoslijed radnji koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš SRP-a Grada Komiža:

1. Jedinstveni upravni odjel Grada Komiže će u roku 8 dana od dana donošenja ove Odluke započeti postupak određivanja sadržaja strateške studije.

2. U postupku određivanja sadržaja strateške studije Jedinstveni upravni odjel će od tijela i/ili osoba nadležnih prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja za okoliš, zatražiti mišljenje o sadržaju i razini obuhvata podataka kojima se obavezni sadržaj strateške studije dopunjuje kao posebni zahtjev vezano za područje iz djelokruga tog tijela i/ili osoba. Rok za dostavu mišljenja o potrebnom sadržaju strateške studije je 30 dana od primitka zahtjeva Jedinstvenog upravnog odjela. U svrhu usuglašavanja mišljenja o potrebnom sadržaju strateške studije tijekom navedenog roka Jedinstveni upravni odjel će koordinirati i provesti javnu raspravu sa gore navedenim tijelima.
   Ove radnje provode se sukladno odredbama članaka 7. do 10. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 3/17) - u daljnjem tekstu Uredba.

3. U postupku utvrđivanja sadržaja strateške studije Jedinstveni upravni odjel će sukladno člancima 5., 6. i 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08) na internetskoj stranici Grada Komiže objaviti Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš i Odluku o izradi SRP-a Grada Komiže, programska polazišta i ciljeve SRP-a te informirati javnost o načinu sudjelovanja u postupku strateške procjene.

4. Nakon zaprimanja mišljenja tijela i/ili osoba i javnosti Jedinstveni upravni odjel utvrđuje konačni sadržaj strateške studije te Gradonačelnica donosi Odluku o sadržaju strateške studije, koju će objaviti na internetskoj stranici Grada Komiže sukladno članku 11. Uredbe o informiranju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

5. Jedinstveni upravni odjel u roku od 8 dana od dana donošenja Odluke o utvrđivanju sadržaja strateške studije istu dostavlja odabranom ovlašteniku, koji će izraditi Stratešku studiju, sukladno članku 11. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.

6. Za potrebe ocjene strateške studije Gradonačelnica imenuje Povjerenstvo za stratešku procjenu u roku od 8 dana od donošenja odluke o sadržaju strateške studije. Postupak imenovanja i rad Povjerenstva propisan je odredbama Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.

7. Jedinstveni upravni odjel u roku od 8 dana od dana primitka strateške studije od ovlaštenika, istu zajedno s nacrtom prijedloga SRP-a Grada Komiže dostavlja Povjerenstvu za stratešku procjenu. Nakon što u postupku sukladno člancima 17. do 21. Uredbe ocijeni da je strateška studija cjelovita i stručno utemeljena, Povjerenstvo donosi mišljenje o rezultatima strateške studije u odnosu na nacrt prijedloga SRP-a.

8. Nakon što razmotri mišljenje Povjerenstva, Gradonačelnica donosi Odluku o upućivanju strateške studije i nacrta prijedloga SRP-a Grada Komiže na javnu raspravu, sukladno članku 23. i 24. Uredbe, koju Odluku objavljuje na internetskoj stranici Grada Komiže. Postupak sudjelovanja javnosti u javnoj raspravi o strateškoj studiji i nacrtu prijedloga PUR-a provodi se prema odredbama članka 5., 6. i 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

9. Istodobno s upućivanjem na javnu raspravu, Jedinstveni upravni odjel dostavlja stratešku studiju i nacrt prijedloga SRP-a Grada Komiže na mišljenje tijelima i/ili osobama od kojih je zatraženo mišljenje za utvrđivanje sadržaja strateške studije te Ministarstvu zaštite okoliša i energetike koje je nadležno za provedbu Glavne ocjene prihvatljivosti za SRP-a Grada Komiže za ekološku mrežu.

10. Nakon provedene javne rasprave, Jedinstveni upravni odjel sva mišljenja, primjedbe i prijedloge iz javne rasprave svih sudionika (tijela/osoba/javnosti) dostavlja na očitovanje ovlašteniku, odnosno izrađivaču strateške studije i izrađivaču nacrta prijedloga SRP-a. Svojim očitovanjem izrađivač strateške studije će predložiti konačne mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša vezano za SRP. Jedinstveni upravni odjel priprema konačni prijedlog SRP-a Grada Komiže.

11. Prije upućivanja nacrta konačnog prijedloga SRP-a Grada Komiže u postupak donošenja Jedinstveni upravni odjel pribavlja, sukladno članku 25. Uredbe, mišljenje od Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o provedenoj strateškoj procjeni i ocjeni prihvatljivosti SRP-a na ekološku mrežu, a navedeno je tijelo u roku od 30 dana od dana primitka dokumentacije u obvezi dostaviti mišljenje Jedinstvenom upravnom odjelu.

12. Nakon što Jedinstveni upravni odjel donese Izvješće o provedenoj strateškoj procjeni (članak 27. Uredbe), potrebno je izraditi Program praćenja stanja okoliša i način provjere provedbe mjera zaštite okoliša pri provedbi PUR-a, sukladno članku 26. Uredbe.

PRILOG II.

Popis javnopravnih tijela koja su dužna sudjelovati u postupku strateške procjene

1. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu za područje Splitsko-dalmatinske županije, Porinova bb, 21300 Split,
2. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Splitsko-dalmatinska, Sektor upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite, Trg Hrvatske bratske zajednice 9, 21000 Split,
3. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Bihaćka 1, 21000 Split,
4. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje, Bihaćka 1/III, Split,
5. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za turizam i pomorstvo, Domovinskog rata 2/IV, 21000 Split,
6. Grad Vis, Trg 30. svibnja 1992. br. 2, 21 480 Vis,
7. Županijska uprava za ceste na području Splitsko-dalmatinske županije, Ruđera Boškovića 22, 21000 Split,
8. Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije, Prilaz Braće Kaliterna 10, 21000 Split,
9. Hrvatske vode, VGO za slivove južnog Jadrana, Vukovarska 35, 21000 Split,
10. Hrvatske šume UŠP Split, Kralja Zvonimira 35/III, 21000 Split
11. Hrvatske ceste, Vončinina 3, 10000 Zagreb,
12. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS) Split, Ljudevita Posavskog 5, 21000 Split
13. Nautički centar Komiža, Hrvatskih Mučenika 17, 21 485 Komiža
14. Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Trg Svetog Mikule 38, 21 485 Komiža,

Prilog 15.7. Odluka od sadržaju strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa za razdoblje od 2015.-2020. godine

Na temelju članka 68. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13 i 153/13, u daljnjem tekstu Zakon) i članka 11. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 03/17, u daljnjem tekstu Uredba) i članka 45. i 80. Statuta Grada Komiže („Službeni glasnik Grada Komiže “ br. 06/09, 6/10, 2/13 i 4/13) Gradonačelnica Grada Komiže donosi

ODLUKU

o sadržaju strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa za razdoblje 2015.-2020.g. (u daljnjem tekstu SRP Grada Komiže)

I. Programska polazišta, obuhvat i ciljevi SRP-a Grada Komiže

Strateški ciljevi predstavljaju pravac razvoja Grada Komiže i usmjereni su na stvaranje poticajnih životnih uvjeta, podizanje kvalitete života stanovništva Grada, poticanja stvaranja radnih mjesta i smanjivanja odljeva stanovnika Grada.

Strateški ciljevi Grada Komiže su:

SC1	Razvoj kvalitete života
SC2	Razvoj gospodarstva
SC3	Očuvanje i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine
SC4	Osnaživanje i umrežavanje razvojnih dionika

II. Konačno utvrđen sadržaj strateške studije procjene utjecaja na okoliš SRP-a Grada Komiže

Strateška studija sadrži:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva SRP-a Grada Komiže i odnosa s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima,
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez SRP-a Grada Komiže,
- okolišne značajke područja na koja provedba SRP-a Grada Komiže može značajno utjecati,
- postojeće okolišne probleme koji su važni za SRP Grada Komiže, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode
- ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na strategiju, plan odnosno program, te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade SRP-a Grada Komiže,

1

- vjerojatno značajne utjecaje (sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne) na okoliš, uključujući bioraznolikost, stanovništvo i zdravlje ljudi, tlo, vodu, more, zrak, klimu, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međuodnose,
- mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja i ublažavanja nepovoljnih utjecaja provedbe SRP-a Grada Komiže na okoliš,
- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih razumnih alternativi, obrazloženje najprihvatljivije razumne alternative SRP-a Grada Komiže na okoliš uključujući i naznaku razmatranih razumnih alternativi i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka
- opis predviđenih mjera praćenja,
- ne-tehnički sažetak podataka.

III. Popis i mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima koja su sudjelovala u postupku

1. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu za područje Splitsko-dalmatinske županije, Porinova bb, 21300 Split,

2. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Splitsko-dalmatinska, Sektor upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite, Trg Hrvatske bratske zajednice 9, 21000 Split,

3. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Bihaćka 1, 21000 Split,

4. Splitsko-dalmatinska županija, upravni odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje, Bihaćka 1/III, Split,

5. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za turizam i pomorstvo, Domovinskog rata 2/IV, 21000 Split,

6. Grad Vis, Trg 30. svibnja 1992. br. 2, 21 480 Vis,

7. Županijska uprava za ceste na području Splitsko-dalmatinske županije, Ruđera Boškovića 22, 21000 Split,

8. Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije, Prilaz Braće Kaliterna 10, 21 000 Split,

9. Hrvatske vode, VGO za slivove južnog Jadrana, Vukovarska 35, 21000 Split,

10. Hrvatske šume UŠP Split, Kralja Zvonimira 35/III, 21000 Split

11. Hrvatske ceste, Vončinina 3, 10 000 Zagreb,

12. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS) Split, Ljudevita Posavskog 5

13. Nautički centar Komiža, Hrvatskih Mučenika 17, 21 485 Komiža

14. Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Trg Svetog Mikule 38, 21 485 Komiža,

U vremenu trajanja roka za dostavu mišljenja i prijedloga za sadržaj strateške studije, mišljenja i prijedloge o sadržaju strateške studije dostavljeno je pet (5) mišljenja tijela (od ukupno 14) o sadržaju strateške studije kako slijedi:

2

1. Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije, mišljenje od 07.11.2017. (KLASA: 350-01/17-01/0994, URBROJ: 2181/1-10/07-17-2) u kojem je u bitnom navedeno da sadržaj strateške studije treba biti usklađen sa odredbom članka 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine" broj 3/17) te sagledati sljedeće:

- posebnu pozornost treba obraditi na moguće utjecaje provedbe Strateškog razvojnog programa na područje ekološke mreže RH i zaštićena područja (Modra špilja, Medvidina špilja, Brusnik, Jabuka);
- sagledati kumulativni utjecaj razvoja, odnosno izgradnje komunalne infrastrukture (prometna infrastruktura, vodoopskrbni sustav, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda), pomorske infrastrukture, zračnog prometa, ribarske i poljoprivredne infrastrukture na sve sastavnice okoliša;
- sagledati utjecaj aktivnosti i ciljeva razvojnog plana susjednog Grada Visa u odnosu na aktivnosti i ciljeve Strateškog razvojnog programa Grada Komiže, u odnosu na njihove međusobne i kumulativne utjecaje na sastavnice okoliša.

2. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Splitsko-dalmatinska, Sektor upravnih i inspekcijskih poslova, Inspektorat unutarnjih poslova, mišljenje od 07.11.2017. (broj: 511-12-21-13616/2-2017-Z.S.) da ovo nadležno tijelo ne sudjeluje u izdavanju mišljenja na donošenje navedenog Postupka.

3. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma podružnica Split, mišljenje od 10.11.2017. (URBROJ: ST-06-17-AK-2919/03) da su šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za koje je na području Grada Komiže nadležna šumarija Split, a koja gospodari temeljem Programa gospodarenja za G.J. Vis, ne predstavljaju direktan strateški cilj razvojnog programa Grada Komiže, ali su svakako implementirani kroz ciljeve razvoja kvalitete života i razvoja gospodarstva. Potrebno je kroz studiju utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje od 2015.-2020.g. šume i šumska zemljišta, s obzirom na njihove direktne, ali i indirektne koristi definirane kroz općekorisne funkcije šuma, razmatrati kao zasebne kategorije, a ne inkorporirane u druge sastavnice okoliša.

4. Hrvatske ceste d.o.o., Sektor za razvoj i strateško planiranje, Odjel za razvoj i prostorno planiranje, mišljenje od 22.11.2017., (KLASA: 960-03/16-1/503, URBROJ: 345-211/517-2017-3/TZ) u kojem je navedeno da na području Grada Komiže nadležno tijelo nema projektnih aktivnosti na državnoj cesti D117 te da nema posebnih zahtjeva o sadržaju i razini obuhvata podataka koje bi bilo potrebno provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš Razvojnog programa Grada Komiže za razdoblje 2015.-2020.g.

3

5. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, mišljenje od 22. 11. 2017. (KLASA: 612-08/17-01/3483, URBROJ: 532-04-02—15/3-17-2) u kojem nema zahtjeva za dodatni sadržaj strateške studije, ali ima primjedbi vezano za Strateški razvojni program Grada Komiže za razdoblje 2015.-2020. te je isti potrebno revidirati sukladno navedenim primjedbama.

IV. Podaci o izrađivaču SRP-a Grada Komiže

Izrađivač SRP-a Grada Komiže je tvrtka Micro projekt d.o.o. iz Splita.

V. Objava Odluke o sadržaju Strateške studije

U svrhu informiranja javnosti ova Odluka se sukladno čl. 5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine broj 64/08) objavljuje u Službenom glasniku Grada Komiže i na internetskim stranicama www.komiza.hr.

Klasa: 022-05/17-03/49
Urbroj: 2190/02-02-17-01
Komiža, 11. prosinca 2017. god

GRADONAČELNICA
Vonka Ivčević, dipl.oec.

Republika Hrvatska GRAD KOMIŽA 2 GRADONAČELNIK KOMIŽA SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD KOMIŽA
GRADONAČELNIK

4